העולם הזה
כ"ז אדר תשמ"ה, 20.3.1985 מיספר 2481 שנה 49 המחיר 1010 שקלים (כולל מע"מ)

פרשת ההדחה במישרדו של רובינשטיין

הבזיון של אמנון

במשך 12 שנים הטיף להגינות ציבורית וכשהגיע לכס השר הוא ממלא את מישרדו בעסקני מיפלגה

קורבן
איתן לחמן

עכשיו

הדבר האמיתי

EGOSI

הדבר האמיתי של עלית. אגלו.

מכתבים

חתימות על בסיס אישי

הקוראת סבורה כי הכתבה על הלסבית בכנסת (העולם הזה 13.2) **חטאה באי־דיוקים ומבקשת להע־מיד את העובדות על דיוקן.**

נכון הדבר שקבוצה של נשים פמיניסטיות נרתמה לעזרתה של שולמית אלוני, כאשר היא החליטה לרוץ לכנסת ברשימה נפרדת, בשנת 1974. החתימות (להצגת הרשימה), שבהן השתמשה אלוני, נאספו תוך יממה. אך אין אנו יכולות לזקוף את מלוא ההישג הזה לזכותנו, כפי שעשה העולם הזה, שכן קבוצת הפמיניסטיות פעלה אז לצד תומכים אחרים של שולמית אלוני, וזאת על בסיס אישי ולא מטעם התנועה הפמיניסטית כארגון.

באשר לתוויות שהודבקו לציבור הפמי־ניסטיות. הרי כתבות כמו אלה של העולם הזה הן היוצרות והמנציחות אותן. ציבור הפמי־ניסטיות הישראלי מגוון לא פחות משאר אוכלו־סיית הנשים במדינה, מבחינת המצב המישפחתי, המעמד הסוציו־כלכלי, ארץ המוצא, ההעדפות המיניות (מה גם שלסביות רבות אינן דוגלות בפמיניזם), רמת־ההשכלה והמיקצוע.

שרה סייקס, ועדת ההסברה.
התנועה הפמיניסטית בישראל

● ● ●

מנחם בגין למזכ"לות

אם רפול הוא מועמד. אז גם בגין יכול להיות.

במזל טוב: רפאל איתן, נגר במיקצועו וחקלאי מתל־עדשים, יעמוד בראש רשימת התחיה להסתדרות. דומני שיש לו כל הסיכויים לנצח.

עכשיו אנחנו שומעים שלליכוד אין מועמד מתאים. האומנם? יש לי הצעה עבור הליכוד: מנחם בגין, שיהיה בריא, לראשות הרשימה, למזכ"לות בהסתדרות הכללית של עובדי ישראל!

מועמד טוב, לכל הדיעות. יש למהר, בעוד 60 יום כולנו לקלפי! **יעקב ברי־לב**, תל־אביב

● ● ●

המתכונת הרצוייה

קורא ותיק מביע את דעתו על השינויים בעיתון.

אני נמנה כ־20 שנה עם קוראי העולם הזה. מבלי להחסיר אף גליון אחד. ובמשך שנות שהותי בחו"ל נשלחו אליי הגליונות בדואר, על־ידי קרוביי. עובדה זאת נותנת לי את הזכות להשמיע מעט הערכה.

לדעתי, הקטנת מיספר עמודי העיתון היא לברכה. העיתון חזר לניפחו הטיבעי. עדיף לאין שיעור עיתון דק ומרוכז מאשר עיתון נפוח ומלא בירבורת. **ד"ר יעקב וידנפלד**, חיפה

● ● ●

בית־ספר במטוס

הקוראה ד"ר (העולם הזה 13.3) **החלה את הלימודים שלה בבעיה הפלסטינית – ברכבת. הקורא רוזנברג החל את בית־הספר שלו בבעיה היהודית – במטוס.**

אולי זה לא שייך. אבל סיפורה של ד"ד על הפגישה שלה ברכבת עם שני הפלסטינים משכם, הזכירה לי פגישה אחרת, עם בן עם אחר, במקום אחר.

זה היה לפני הרבה שנים, עת יצאתי, בפעם הראשונה בחיי, מנתניה לעולם הגדול. לרגל עסקי התעכבתי באתונה ומשם המשכתי ללונדון. זאת היתה טיסה שנמשכה באותם ימים, אם זיכרוני אינו מטעה אותי, חמש או שש שעות.

במשך הזמן הזה לגמנו, שכני למושב ואני, כמה כוסיות, ובטוב ליבנו במשקה פתחנו בשיחה, וער מהרה החלפנו כרטיסי־ביקור: צבי רוזנברג. יבואן, נתניה ואני כבר לא זוכר את שמו הפרטי, אבל זה היה משהו מוזס, רשות השידור האוסטראלית, קנברה.

כבר היה על קצה לשוני לשאול את השכן מה יהודי טוב כמותו עושה באוסטרליה, כאשר הוא הקדים אותי ואמר: שמי מוזס, אבל זה שם תנ"כי (משה) ואנגלו־סאכסי מכובד.

אז למדתי את השיעור שלי: לא כל המצ־ליחנים בעולם הם יהודים, ואפילו לא כל בעלי השמות הנשמעים כשמות יהודיים הם יהודים.

צבי רוזנברג, נתניה

● ● ●

מי המציא את המין

עוד על הדרכה בחיי המין (העולם הזה 6.3 ואילך).

כתבת השער הקדמי:

אמנון בלי שינוי

בטלוויזיה, בציבור ובכנסת מטיף אמנון רובינשטיין בלי הרף לנורמות של הגינות ציבורית ולדה־מוקרטיזציה של המנגנון הממשלתי. אך ברגע שתפס כיסא של שר, הוא עושה בדיוק ההיפך, כמו הגרזיעים שבפוליטיקאים. בפרשה של איתן לחמן, עובר ציבור שהודח בגסות, הגיע לשיא הציניות. המוכיח כי במישרד־התיקשורת יש שינוי — לרעה!

8

כתבת השער האחורי:

באבא מול מירה

צדיק — מלאכתו נעשית בידי אחרים. מירה לב (בתמונה) **הגישה תביעה מישפטית נגד ברוך (־באבא מאלי") אבוחצירא, הקדוש מנתיבות. מאז לא היתה לה מנוחה: איומים ברצח, שלידים מיסתוריים, מנעולים שבורים, קולות בטלפון וסגיעה במבונית — ולבסוף הזמנה לחקירה במישטרת נתיבות: מי מתנכל למילגשו לשעבר של הקדוש הצדיק?**

12

רבין בצרות

במערכה החדשה, שמנסה יצחק רבין לפתוח נגד שימעון פרס, הוא יכול רק להפסיד. עסקני ההסתדרות במיפלגתו סולדים מקהותו לעניינים חברתיים, חבריו היונים כועסים על ניציותו ומומחי־הבחירות זועמים על הפלירט שלו עם הליכוד.

14

עיתונאי כנאשם

בשתי הישיבות הראשונות במישפטו של העיתונאי יגאל לביב נשמעו גילויים מס־תיעים. האם יורשע לביב בסחיטה, או שיזוכה ויצליח לסגוע ב־דמויות בולטות מאוד במישי־טרה ובמעריכת־המישפט?

32

הכבוד האבוד

מי שמקבל הודעת פיטורין אינו מפסיד רק את פרנסתו, אלא גם את כבודו. אורי אבנרי קובע: הגישה הטוענת כי "דרושה אבטלה עמוקה" כדי לפתור את בעיות המשק, אינה רק בלתי־מוסרית – היא גם לא־יעילה ובלתי־כלכלית!

7

פרס צדק, גם ערפאת

שימעון פרס לא דחה את יוזמת מובארק. כי סמך על האמריקאים, שיסרבו בשבילו. יאסר ערפאת לא תלה בה תיקוות, וטען כי רק הסכם אמריקאי־סובייטי יכול להזיז את עגלת־השלום התקועה. כעת התברר: שניהם צדקו.

6

דהומית לבירות

כתבים מערביים בבירות, שהסתננו דרומה, דרך מישמרות צה"ל, אל האיזור השיעי, חשפו מראות שאפילו גדוד של דוברים ישראליים לא יצליח לכסות במליצותיו. "היד החזקה" מכה בפרצופה של ישראל הרישמית.

10

רימון לזמר

חיים משה, הזמר מס' 1 בסיגנון ה־מיזרחי, אינו יודע מי הטמין רימון במכוניתו. גם אמרגנו סבל מחוויה דומה, וניצל רק בנס.

36

מוות בדרך לאוטובוס

אליענה פורר בת ה־17 נאבקה 52 שעות על חייה, עד שנכנעה. האוטובוס שפגע בה גרם למותה. חבריה לכיתה, מזועזעים עד עמקי נשמ־תם, שופכים כאן את ליבם.

40

לא מזיז לו

"הביקורת לא מזיזה לי!" מכריז מיקי ברקוביץ, בעיקבות הכישלון העצוב. הוא מפרגן לריאל־מדריד, מאחל שתזכה בגביע, ומודיע שהוא יכדרר עוד הרבה שנים.

31

בטרם קיץ

אורנה גלזן כבר מרגישה את האביב, ומספרת על האופנה שתהיה בקיץ הקרוב: הרבה ציבעי פסטל וצבעים זוהרים, הצל־לית נקיה, גדולה ורחבה, וה־עיקר־העיקר: שיהיה אווירי.

22

יורם בבית

יורם לנדסברגר מב־קר בתל־אביב. לאח־רונה הוא שוחרר מה־כלא ההולנדי, בא ל־ארץ והתכונן לצאת מייד מחדש. הוא סירב לדבר עם עיתונאים, מלבד אילנה אלון. כמעט כל ימי חייו ישב היורם הזה בבתי־כלא – בארץ ובחו"ל.

27

רחל המרחלת מדווחת:

אבי נשר לא יודע כלום — אפילו לא עם מי משתזפת שרון הראל (בתמונה) ● **אירים דווי־דסקר** אינה פוחדת מהפושר שלה — הוא כבר מת ● **תמר אסל־באום** (דנציגר) מתכ־תבת עם מוטלה קידר דרך העיתונים — כי הוא אי־שם באמריקה ● **לרותי רוזנבלום** יש בהחלט חיים רומאנטיים — אבל זאת לא סיבה בשביל להתחתן.

38

מזיכוי למאסר עולם כפול

אחרי שנתיים של מאסר זכה ציון כהן מראש־העין מאשמת רצח. שנה וחצי היה חופשי, עד שבית־המישפט העליון ביטל את הזיכוי, ושלח אותו למאסר עולם בפועל. האם הצדק ניצחה?

19

ציידת האצבעות

רס"ר ברוריה ברטפלד מהמישטרה לוכדת עבריינים מבלי לפגוש אותם פנים־אל־פנים: היא מזהה טביעות־אצבע. בעתיד, אולי, היא תתפוס אותם בעזרת... ריח הגוף.

24

המדורים הקבועים:

מיכתבים – יודעים מי זה פישל. אבל מי זה שפסעל? 3
קורא יקר – מילים יכולות להרוג 4
תשקיף – מס־ההכנסה בעיקבות יורדים פוטנציאליים 5
במדינה – בנו של משה שרת על צה"ל בלבנון 6
הנדון – מה הלאה, איש מובטל? 7
יומן אישי – החברים מצחצחי־הנעליים מן הכיכר האדומה 15
אנשים – מה יעשה עזר וייצמן למנחם בגין 16
שידור – יש ראיס בטלוויזיה 18
גם זה וגם זה – האנג־אובר זה גועל־נפש 21
חלון־דאווה – ציבעי האביב, בדיו וצלליותיו 22
תשבצופן – רטוב ומלוח מכל העברים (שתי מילים, שתי אותיות כל אחת) 28
הוריזקום – טלה ב־1985 29
קולנוע – אלמנת השריף לומדת לעמוד על רגליה 30
סמורט – *קוקה קולה* על האופניים 31
מה הם אומרים – "שכירים של תאר"ם עדיפים על צד"ל" 34
רחל המרחלת – מה הוא עושה עם מי, כשהיא משחקת קלפים 38

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 232262/3/4־03. תא־דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־מישנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנון ♦ עורך ביתוב: גיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צפריר, ענת סרגוסטי ♦ עורך דסק: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זברוני ♦ המו"ל: „העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: „הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב ♦ המצה: „גד" בע"מ תל־אביב

קול קורא

אחרי מילחמת יום־הכיפורים ערכה אגודת העיתונאים סימפוזיון, כדי לבדוק את אשמת העיתונות ביצירת הנסיבות שהובילו למחדל. מה היתה תרומת העיתונאים לאווירה של „גדעדן של שוטים", ששררה במדינה בין מילחמת ששת־הימים ויום־הכיפורים? האם עזרו העיתונאים להרדים את הציבור ולטפח שיגעון־גדלות לאומית? האם העלימו העיתונאים את האמת מעיני הציבור, וגם מעיני עצמם?

באותם הימים פשטה בקרב העיתונאים אופנה של הכאה על־חטא. עיתונאים חשובים התחרטו פומבית על חלקם בטיפוח פולחן־האלילים של משה דיין, וביקשו סליחה ומחילה.

למרבה הצער, היה זה מצב־רוח חולף. אחרי זמן־מה התאוששו העיתונאים והעיתונים, הכל

„העולם הזה" 9.6.82
ספר לבן

חזר לקדמותו והמילחמה נשכחה יחד עם לקחיה. העיתונות חזרה, ברובה המכריע, לשטוף את מוח הציבור בתעמולה לאומנית. והעיתונאים חזרו להזדנב אחרי פוליטיקאים. כמה מאותם העיתונאים שהתחרטו פומבית על סגידתם למשה דיין, האליל שהכזיב, החלו סוגדים לאליל החדש, אריאל שרון.

וכך הגענו אל מילחמת־הלבנון — מילחמה שלא היתה אפשרית אלמלא יצרה העיתונות את האווירה לכך.

מילים יכולות להרוג

מי שקורא בימים אלה את העיתונות, יתרשם שמעולם לא היה אף עיתונאי אחד שצעק הידד בפרוץ המילחמה.

כל העיתונים מלאים במאמרים תוצני־להבות על המילחמה הארורה, על הבוץ הלבנוני, על טיפשות המנהיגים שהכניסו אותנו לבוץ הזה.

עשרות פרשנים חשובים ומלומדים ממלאים את העמודים במאמרים המנתחים את השיקולים הכוחבים שהובילו למילחמה זו, את עיוורון המנהיגים, את טירוף המערכת הפוליטית שאיפשרה את האסון.

תמימים הקוראים מאמרים אלה יהיו משוכנעים כי בעליהם אכן ראו את הנולד, הזהירו מפני ההרפתקה, התריעו ומחו. הם לא יעלו על הדעת כי נכון ההיפך: בעלי המאמרים האלה הם אותם העיתונאים עצמם אשר עוד לפני 32 חודשים ליוו את אריאל שרון במאמרי־הערצה והתחרו על הזכות לראיין אותו, אותם העיתונאים שכתרו כתרים לחוכמתו, שדיווחו על כל גיחוק ושיחוק של הגאון האסטרטגי רפאל איתן, שלא לדבר על תבונתו המפוכחת של ראש־הממשלה מנחם בגין, אבי הדור.

העיתונאים הם בני־אדם. לבני־אדם מותר לטעות. גם בפעם השניה והעשירית. גם כאשר הטעות עולה בחייהם של מאות ואלפים. אבל דבר אחד אפשר לדרוש גם מעיתונאים: שיכו על חטא. שיבקשו פומבית סליחה ומחילה מן הציבור, וביחוד ממישפחות החללים. שכל אחד מהם יזכור היטב את אשר כתב יום לפני המילחמה, ביום פרוץ המילחמה וביום שלאחריו.

אל יתנחם אף עיתונאי אחד בתירוץ „אני רק כתבתי". המילה הכתובה והמשודרת יכולה להרוג, בדיוק כמו כדור של רובה ומיטען־צד. כי המילים מדרבנות את הפוליטיקאים ומשפיעות על מקבלי־ההחלטות. הבירכורים האינסופיים על „המחבלים" כרדיום־לבנון, העלמת העובדה ש־שביתת־הנשק בין ישראל ואש"ף קיימת ומחזיקה מעמד, הסתרת האמת על הנסיון לרצוח את השגריר ארגוב, התמיכה הנלהבת בהפצצת ביירות ערב המילחמה — כל אלה יצרו את האווירה שבה פעלו שרון ושות'.

אני מודאג מאוד מחוסר הנכונות של העיתונאים האלה למתוח ביקורת על עצמם. להודות בטעותם ולהביע חרטה. לא רק מפני שהחרטה היא אקט מטהר כשלעצמו, אלא מפני שבהעדר אקט כזה אין כל מחסום מפני התנהגות כזאת בפעם הבאה. החרטה עצמה אינה ערובה מפני ההישנות, אך היעדרה מבטיח שחורות.

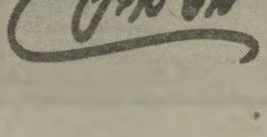
עיתונאים רבים תובעים עתה למנות ועדת־חקירה, לבדיקת הנסיבות שהובילו למילחמה. לא היה זה מזיק אילו החליטה העיתונות להקים ועדת־חקירה קטנה גם לחקירת חלקה שלה בנסיבות אלה.

מי כתב מה

האמת הפשוטה היא שבכל העיתונות הישראלית, הכתובה והמשודרת, היה רק כלי־תיקשורת אחד שהתנגד למילחמה בשעה שפרצה: העולם הזה. במידה מסויימת אפשר לצרף לרשימה קצרצרה זו את על חמישמר, שפירסם מאמרים נגד הרפתקה. חוץ מזה היו כמה קולות, בודדים מאוד, שפירסמו אזהרות בעיתונים אחרים. זה הכל.

מכיוון שהמימסד העיתונאי לא יעשה דבר לחקירת עצמו, ואין כל סיכוי להסקת מסקנות כלשהן על־ידו, היה רצוי שחוקר אקדמי יערוך חקירה משלו. הייתי רוצה, למשל, לראות „ספר לבן", ובו לקט של כל המאמרים הראשיים וכל מאמרי הפרשנות והבעת־הדיעות שפורסמו בשבוע הראשון של המילחמה.

זה יכול היה להיות חומר־קריאה מרתק.

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

אני מסכימה לחלוטין עם הקורא זילבר בתגובתו על הכתבה של הסכסולוגית. ובכלל, זה מזכיר לי את המעשה, שהיה בשנות ה־50, בקוסמטיקאית־צמרת תל־אביבית, שאותה ניסה לפתות מחזר בעזרת מה שנקרא אז „מילים גסות". היא שמעה, שמעה, שמעה, לא הסמיקה, וכמובן — לא התפתתה. אבל לבסוף היא העירה לו: „תסלח לי, אתה חושב שאתה המצאת את המין?"

דינה אלימלך, תל־אביב

● ● ●

הם שוב ביחד

מה עלה בגורלם של גיבוריו האמיתיים של הסרט דמעות של שתיקה (העולם הזה 13.3)?

מעניין לדעת מה עושים העיתונאי סידניי שאנברג ועוזרו הקאמבודי, דית פראן, בימים אלה, אחרי ששאנברג הצליח סוף־סוף לחלץ את פראן מהתופת בדרום־מיזרח אסיה?

אברהם גולדמן, ירושלים

● *הם שוב ביחד, הפעם במישרדי ניו־יורק טיימס בניו־יורק. שאנברג, כיום בן 50 ובעל טור על החיים בערים הגדולות בארצות־הברית, עבר בשנה שעברה, בהצלחה, ניתוח־לב פתוח. פראן, כיום בן 42, הוא צלם־מערכת, הסובל, כתוצאה מארבע שנות עבודת־הכפייה, בשיניו (רק לאחרונה עקרו לו ארבע שיניים נוספות) ובעורו, שנפגע, ממה שהוא מכנה, שנותיו ב„מים המלוכלכים" של שדות האורז, שבהן הועבד בכפייה.*

● ● ●

הבהמה הכשרה

לאורי זוהר יש פישל (העולם הזה 13.3) **ולעימנואל יש שפסעל.**

אחרי שפתרתם לי את חידת בנו של אורי זוהר, הנושא את השם פישל, שפירושו דג קטן, אולי תגלו לי מיהו ומהו שפסעל?

את שפסעל גיליתי לאחרונה על שילטי־פירסומת ירושלמיים, המותקנים מעל לשלטים המוארים של שמות הרחובות בבירה, ושם כתוב בזו הלשון: „שפסעל, בעימנואל כבר הייתי?"

יעקב מימון, ירושלים

● *זאת היא, כמובן, פירסומת לעיר־החרדים עימנואל שבגדה המערבית. שפסעל הוא שם־חיבה ביידיש, מלשון כבש. ובתרגום חופשי – כיבשון.*

● ● ●

הנבואה, אחרי בית־המיקדש

כהנא החיובי, המאמן־הפרשן, ניבא (העולם הזה 13.3) **נצחון למכבי בבולוניה. איפה הנבואה שלו עכשיו?**

כשאני שומע את השם כהנא יש לי תגובה מובנת. כך קרה לי גם כאשר ראיתי את שמו במדור הספורט האחרון. נרתעתי. אבל מייד הבנתי, לפי התצלום, שכנראה מדובר בכהנא חיובי.

קראתי ושמחתי לראות, יומיים מראש, שפרשן־הטלוויזיה כהנא מבטיח לנו נצחון של מכבי בבולוניה. עכשיו, אחרי מה שקרה, אני לא רוצה להרגיז, אבל כדאי לזכור, בכל זאת, למי ניתנה הנבואה, מאז חרב בית־המיקדש.

אלי מור, תל־אביב

● ● ●

הז'אקטים הלכו

תצלום בהעולם הזה (20.2), **לא במדור האופנה, עודד מכירה של בגד.**

במכתבים לרותי פורסם תצלומה של ורד לביא, לבושה ז'אקט־משי, בעל כתפיים מודגשות. ז'אקט כזה היה מונח אצלי בחלון שבועיים ופיתאום כל הז'אקטים האלה אזלו.

נכנסו לקוחות, אמרו לי שראו את הדגם בהעולם הזה וקנו.

תודה!

מיקי עטיה, בוטיק מיריביה, תל־אביב

● ● ●

למען עתיד הילדים

אורן דאנה, שנטש את ביריוני כך והקים את אירגון בלה – בניים למען המולדת – (העולם הזה 6.2) **איננו נבהל מאיומים.**

שלחו לי מיכתב־איום ובו קראו לי בוגד והזהירו אותי לא לתקוף את תנועת־כך פן יבולע לי. אני מבקש להגיב:

שום איום לא יגרום להפסקת פעילותי למען איחוד העם, מכל קצות הקשת הפוליטית, למען אחווה בין יהודים לערבים.

כל בר־דעת נבון צריך להצטרף למילחמת החורמה בכהניזם. למען עתיד טוב יותר לילדינו.

אורן דאנה, בת־ים

● ● ●

רעיון

מהירהורי־ליבו של הקורא הלינגר.

אני שמח שהיפאנים, אנשי המאקויה, חוגגים מינהגים ישראליים.

הייתי שמח יותר אם מנהיגינו היו חוגגים מינהגים יפאניים, כמו חאראקירי של הנכשלים במשימותיהם.

רלף הלינגר, תל־אביב

● ● ●

דחות ודיילות

במדור „תשקיף" של „העולם הזה" (6.2) פורסמה ידיעה, שממנה ניתן להסיק כאילו שלחה חברת „אל־על" את דייליה לעבור קורס דתי בירושלים.

הוברר לנו שניסוח זה מטעה. מחלקת הדיילים, בשיתוף עם מחלקת ההדרכה של החברה, קיימה קורס להכרת כל הדתות, ובמהלכו ביקרו הדיילים והדיילות בבתי־כנסת וכנסיות, בהדרכתו של ד"ר ישראל ליפל, המומחה הידוע לדתות. לא היתה לכך מגמה רעיונית כלשהי.

סידניי שאנברג ודית פראן, 1985
לאחד ניתוח־לב פתוח, לשני עקירת־השיניים

תשקיף

מסר מגורבצ'וב לפרס

סקיד סולני בביר עומד לבוא לארץ לביקור פרטי. אנשי שימעון פרס טוענים שבפי האיש מסר בעל־פה ממיכאיל גורבצ'וב לפרס. לדיבריהם, המנהיג הסובייטי החדש מעוניין לתקן את הרושם כי בעיניי־חוץ הוא שבוי בידי אנדרי גרומיקו. מישרד־החוץ אינו שבע־רצון מכך שמהלך דיפלומטי מסוג כזה נערך ישירות עם ראש־הממשלה.

642 !

מיספר הרוגי צה"ל בלבנון, עד ליום השני השבוע, הוא 642. המיספר הכולל של המצועים הוא 3780; ארבעה נעדרים ושלושה שבויים.

שבע השנים של רבין

שר־הביטחון, יצחק רבין, הוציא הוראות מקדימות להתחיל בתיכנון שבע השנים הבאות של צה"ל. יהיו אלה שבע שנים שונות לגמרי במערכת־הביטחון.

עמוס ערן מתווך

למרות התקררות היחסים בין יצחק רבין לעמוס ערן, נחשב ערן בקרב חוגים בעלי־השפעה בארצות־הברית ל„מביא דברים" אל רבין.
אחד מגדולי היצרנים של נשק וציוד צבאי השתמש באחרונה בשרותיו של ערן, כדי להגיע לרבין ולהציע התקשרות. הפניה הביאה לפגישה עם רבין, בעת שהותו בארצות־הברית.

חילופים במישרד־הביטחון

מתרבים הסיבויים שמנכ"ל מישרד־הביטחון, מנחם („מנדי") מירון, יפרוש מתפקידו. אנשי „תדיראן" מנסים לקדם לתפקיד את נתן שרוני.

כץ יחליף את דולצין

במיפלגה הליברלית מתלחשים, שאברהם כץ, חבר הנהלת־הסוכנות מטעם הליברלים, שינה את עורו והוא תומך באיחוד הליכוד, מפני שהובטח לו כי חרות תתמוך במינויו כיו"ר הנהלת הסוכנות אחרי אריה דולצין, מהמתנגדים החריפים לאיחוד.

כסף תמורת ירושלים

ההחלטה העקרונית של מישרד־החוץ האמריקאי להעביר ממקומו את מישכן שגרירות ארצות־הברית בתל־אביב, לאתר בטוח ומוגן יותר, תעורר שוב את שאלת מעמדה של ירושלים.
פקידים ישראליים משתעשעים ברעיון, כי זו הזדמנות להפעיל שוב את השדולה הפרו־ישראלית ולדרוש את העברת השגרירות לירושלים. מתנגדי היוזמה טוענים כי העניין רק ירגיז את האמריקאים. תומכיה אומרים כי ככל מיקרה ניתן יהיה לסגת מהעניין ברגע האחרון, תמורת מענק כלכלי של כמה מאות מיליוני דולר.

פעילות־שיא בדרום־לבנון

פעילות־שיא של ניסיונות סיגוע בדרום־לבנון, שבוונה לצפון הארץ, נחשפה בשבועיים האחרונים.

מס ההכנסה אחרי המהגרים

כמה מהפונים לשגרירויות זרות, לצורכי הגירה מהארץ, גילו, לתדהמתם, שבאשר פנו למישטרה לקבלת תעודת־יושר, נודע לשילטונות־המס מיד על כוונתם להגר. מס־ההכנסה ממהר להוציא צווי־איסור־יציאה למבקשים להגר, ובודק ביסודיות בתיקיהם, אם הם שילמו את כל המגיע מהם.

אבטחה חדשה ליהלומים

תת־אלוף צבי שור, מנכ"ל התאחדות תעשייני היהלומים, חזר אתמול מביקור בן 12 יום בארצות־הברית, שם הוא שהה בדי להבין מחקר על אמצעי־מיגון חדשים למיפעלי־יהלומים.
נסיעה זו עוררה תסיסה בבניין בורסת־היהלומים, מכיוון שוועדת־התיאום של הענף הטילה את האחריות לנושא הביטחון על חיים נווה, מנכ"ל הבורסה.

קיסר — מחוץ ללבנון

ועדת־הבחירות המרכזית של החמ־תדירות קיבלה את בקשתו של צה"ל שלא לקיים הצבעה בבחירות להסתדרות בקרב חיילי צה"ל השוהים בלבנון, מטעמים של סיכון ביטחוני. החיילים חברי ההסתדרות יוכלו להצביע במעברי־הגבול.

נבון־שמואלי: קצר

שוב מלחשים במיסדרונות מישרד־החינוך־והתרבות על קצר בין השר, יצחק נבון, ומנכ"ל המישרד, אליעזר שמואלי. בעבר הכחישו השניים שיש מתיחות ביניהם.

חזית ארכיאולוגית חדשה

ארכיאולוגים, העוקבים אחרי האירועים בתל־רומיידה שבחברון, חששים כי המתנחלים ינסו לפגוע במימצאים שלא יהיו לרוחם ולהשחית א'תם.
באתר, שבו החלו השבוע חפירות, התקיים ישוב רצוף במשך אלפי שנים, וצפוי כי מלבד השיכבה הישראלית יתגלו בו שכבות מהתקופות הכנענית, הביזנטית והערבית.

פלאטו רוכב על מנגלה

שמואל פלאטו־שרון הוא האיש העומד מאחורי יוזמתה של חברת־שמירה תל־אביבית לצוד את רופא־המוות מאושוויץ, יוזף מנגלה.
המיליונר מסביון מקווה, כי בתעלול־פירסומת זה יצליח לגייס את אהדתם של ניצולי־שואה, והדבר יעזור לו לחזור לכנסת.

רופאי עזה מציעים טיפול־חינם

רופאים רבים בעזה סנו לשרות בתי־הסוהר בהצעה להעניק טיפול־חינם לאסירי כלא אשקלון.
הצעה זאת מביכה את צמרת השרות, שהודתה כבר לפני שבועיים, כי דרישותיהם של שובתי־הרעב במקום לשיפור הטיפול הרפואי הן צודקות „אולם לנציבות אין תקציבים לכך."

„האבא של החייל": יואל מרקוס

יואל מרקום הוא שחיבר את הכתבה המרגשת, שפורסמה בעילום־שם ב־„הארץ", ביום השלישי בשבוע שעבר, תחת הכותרת: „בני, משחרר לבנון". הכתבה, שבה תיאר מרקום את הרגשתו של אב החרד לגורל בנו, המשרת בלבנון, צוטטה בעיתונים רבים בעולם.

בעיות מימון ב„כור"

האמיסיה של כור בבורסה בתל־אביב, בצורת איגרות חוב דולאריות, והניסיונות המזורזים להנפיק אמיסיה בארצות־הברית, זוכות לתגובות ביקורתיות בקרב אנשי־כלכלה, הטוענים כי החיפזון הזה מקורו בקשיים פינאנסיים, שהם תוצאה ממיבנה ההון של כור.
העובדה, כך הם אומרים, שלא נמצא הסדר עם קבוצת רוטנברג — משקיעי־ישראל, אי־הצלחתו של נפתלי בלומנטל בגיוס כספים בארצות־הברית והיעדר משקיעים פרטיים, המוכנים להשקיע, הדליקה נורות אדומות אצל שייקה גביש, מנכ"ל כור. והוא החליט על גיוס־ההון כמשימה מס' 1 שלו.

מחשבים יד שניה בזול

הודעתן של כמה חברות־מחשבים כי הן מספיקות לייצר מחשבים ביתיים, יישקדו מעתה על סיתוח דור חדש של מכשירים אלה, גרמה כאב־ראש לסוחרים. בחנויות אין כמעט קונים למחשבים הביתיים המיושנים.
הדבר גם גרם להיצע גדול בשוק המחשבים הביתיים מיד שניה, ועתה ניתן להשיג אותם בזיל־הזול — במחצית מערכם בחנויות.

„מאחורי הסורגים" — אוסקר

הסרט הישראלי „מאחורי הסורגים", שהוא אחד מחמשת המועמדים לפרס האוסקר לסרט הזר הטוב ביותר, הוא גם בעל הסיכויים הטובים ביותר להיבחר בשבוע הבא על־ידי חברי השופטים. ארבעת מתחריו הם סרטים גרועים וחסרי־עניין.
זכיה בפרס תבטיח פידיון־קופה של ארבעה מיליון דולר לפחות, ככל רחבי העולם. רבע מסכום זה יגיע לידיהם של המפיקים הישראליים.

מילחמת ס' בס'

דורון גלזר־תעסה, בנה של ח"כ חרות, הוא היבואן של מכשיר־הסודה החדש משווריה, סודה ספיד. שיתחרה בקיץ הקרוב במכשיר הסודה סטרים.
צפויה מילחמה קשה על השוק של מאות אלפי בתי־אב בישראל, שיש בהם מכשיר סודה ביתי.

בר־זוהר — שגריר?

הד"ר מיכאל בר־זוהר מבקש לקבל ג'וב כשגריר בחו"ל.
הוא זוכה בתמיכתו של ראש־הממשלה.
יצחק שמיר עדיין לא הביע עמדה נחרצת נגד מינויו.

העם בדרך ללידיצה

34 גברים שיעיים נהרגו על־ידי צה"ל בכפר אל־זררייה. על כך הגיב בנו של משה שרת בהשוואה מחרידה

לדור שלם של ישראלים צעירים אין השם לידיצה אומר מאומה. גם אילו קראו השבוע את המאמר בדבר, שנשא את הכותרת „בדרך ללידיצה", לא היו מזדעזעים. אולם אצל בני הדור הקשיש, שקראו את מאמרו של יעקב שרת, עורר השם צמרמורת.

לידיצה היתה כפר במחוז קלאדנו בצ'כיה. ב־1942 הוקף הכפר על־ידי יחידה של הס"ס הנאצי. הנשים נשלחו למחנות־הריכוז, הילדים נחטפו ונעל־מו, וכל הגברים בכפר נטבחו, עד האחרון שבהם. הכפר עצמו נמחק מעל פני האדמה.

המעשה בא כנקמה על הוצאתו להורג של הארכי־רוצח הנאצי, ריינ־הארט היידריך, הגדול והאכזרי שבתל־יינים הנאציים. היידריך, ראש „הלישכה הראשית לביטחון הרייך", נהרג בידי לוחמי־מחתרת צ'כיים.

מייד אחרי ביצוע התועבה הנאצית, הפך השם לידיצה לשם־דבר בעולם כולו. עד שהתפרסם השם אושוויץ, היה זה סמל כל הזוועות של המיפלצת הנאצית. אחרי המילחמה הוקמה במקום אנדרטה לאומית.

„דבר אחד מדהים." יעקב שרת לא הזכיר את שם הכפר אל־זררייה, שבו בוצע ההרג ההמוני למחרת ההתפוצצות של מכונית־התופת ליד מטולה. יצחק רבין, שהתפאר במעשה זה, הרגיש כי „שום אשה וילד לא נהרגו" — ויתכן כי פסוק זה עורר את האסוסיאציה אצל שרת, בנו של ראש־הממשלה ושר־החוץ המנוח.

כתב יעקב שרת:

„אנשינו נופלים בלבנון לא למען מטרה לאומית מוגדרת ומוסכמת, אלא בגלל גחמה ‚היסטורית' של שלושה מגאלומנים...

„פעולת־התגמול האחרונה של צה"ל בלבנון, שבה נהרגו־נרצחו 34 מחבלים שיעים, מלמדת על שיטה ישראלית חדשה, כלומר על אורח־חשיבה חדש ועל אורח־התנהגות חדש. אם הפיתרון הקולומבוסאי הוא פשוט להרוג שיעים ופלסטינים רבים ככל האפשר, כי אז ביצועו מחייב קידום אותם קצינים המסוגלים לתכנן זאת ולבצע זאת, כשם שהוא יגרום למי שאינם מסוגלים לכך נפשית לפנות את מקומם.

„אבל צריך להיות ברור למשלח הרסן מעל סוסי־הבר הדוהרים של צה"ל מוכה סנוורי־הנקם, כי אין זה חשוב כלל וכלל מי ומי העושים במלאכת ההרג ההמוני, דברים הנעשים בשם צה"ל מחייבים את העם כולו לדורי־דורות.

„הסכנה האמיתית היא) בהפיכת מפקדי צה"ל החדש למתכנני מעשי הרג המוני, ובהפיכת חייליהם למבצ־עיהם דבר יום־ביומו... איש לא יפריע בעד ישראל החדשה במלאכת לידיצה הבלתי־נמנעת שלה.

„רק דבר אחד מרהים אף יותר: זהות ראש־הממשלה ושר־הביטחון, המשר־תים את התהליך הזה."

פי אלף. הדברים פורסמו בדבר, הביטאון הבלתי־רישמי של מיפלגת־העבודה, שראש־הממשלה ושר־הביט־חון הם ראשיה.

מחאת־היחיד של יעקב שרת הצטרפה למחאת האלפים, שהפגינו השבוע בכיכר מלכי־ישראל נגד המילחמה בלבנון. אך היא היתה חריפה פי אלף.

יחסים מרחביים

חזרה לנקודת־המוצא

שני ריוצחים מיקצועיים חוללו הפיכה פרו־ישראלית, והכל חזר לקדמותו

סאמיר ג'עג'ע הוא רוצח. הוא פיקד אישית על אחד ממעשי־הזוועה הנו־ראים ביותר במילחמת־האחים הלב־נונית. הוא לא היה מכוון נגד דרוזים, שיעים או פלסטינים, אלא נגד נוצרים־מארונים אחרים.

במיסגרת המילחמה בין המישפחות המארוניות השונות, התנפלו ג'עג'ע ואנשיו על טוני פראנג'יה, בנו של אחד המנהיגים המארוניים הבולטים. יריבה של מישפחת אל־ג'מייל. בטבח, שהזכיר את פעולות המאפיה בארצות־הברית, רצח ג'עג'ע את טוני יחד עם אשתו וילדיו, משרתיו ועוזריו.

אלי חבייקה הוא רוצח. הוא ראש „הכוחות המיוחדים" של הפלאנגות. הוא פיקד אישית על טבח צברה ושאתילא. בעומדו ממול, על גג החפ"ק של מפקד־האוגדה עמוס ירון, ובטווח־שמיעה של קצינים ישראליים, ציווה בלשון ציורית לרצוח גברים, נשים וילדים. סצנה זו תוארה בהרחבה בדוח ועדת־כהן.

ג'עג'ע וחבייקה אינם רק רוצחים. מן הגדולים בלבנון. הם גם ידידי־ישראל מושבעים. והם חוללו השבוע הפיכה.

קאנטון נוצרי. לא היתה זאת הפיכה נגד הממשלה הלבנונית. זו אינה מעניינת איש, מכיוון שאין לה כוח. היא קיימת כיום רק תודות לתמיכה הסורית, ועל כן שום הפיכה נגדה לא תצלח.

מטרת ההפיכה של ג'עג'ע ושות' היתה חשובה הרבה יותר. הם התקוממו נגד ההנהגה של מיפלגת־הפלאנגות, הנאמנה לנשיא אמין אל־ג'מייל. הם תפסו את הפיקוד על „הכוחות הלבנוניים" — השם הרשמי של הזרוע הצבאית של הפלאנגות, שאליה סופחו בשעתו בכוח כל שאר המיליציות הנוצריות.

למעשה שולטים ג'עג'ע וחבורתו בשעה זו על כל השטח הנוצרי של לבנון, מלבד אחוזת מישפחתו של ג'מייל ומישכן הנשיא.

התוצאה: לבנון מחולקת כיום בפועל לקאנטונים עצמאיים, שלכל אחד מהם יש צבא עצמאי. יש קאנטון דרוזי בהרי־השוף; קאנטון שיעי תחת כיבוש ישראלי; קאנטון מוסלמי־סוני בטריפולי, ועוד ועוד. הקאנטון הנוצרי־מארוני — הכולל את מיזרח־ביירות, כביש־החוף מביירות עד מבואות טריפולי ואיזור ההר ממיזרח לו — כפוף עתה לשילטון ג'עג'ע.

הפרד ומשול. העולם כולו משוכנע כי הפיכה זו בוצעה בעזרת ישראל ועל פי הנחיותיה. לדעת המומחים לא יעלה על הדעת שג'עג'ע יבצע מהלך כה מסוכן בלי גיבוי מאסיבי של ישראל בכסף, בנשק ובתמיכה פוליטית עקיפה. לדעת מומחים אלה, זהו המהלך הישראלי הנגדי. אחרי שאמין אל־ג'מייל קשר את גורלו עם סוריה.

במשך כמה ימים ציפו רבים להתערבות סורית — אך הנשיא חאפט' אל־אסד אינו אריאל שרון. הוא זהיר. אין לו כל חשק לשקוע בבוץ הלבנוני, ולהסתבך בכיבוש של איזור מרדני, שבו יכולה להתפתח מילחמת־גרילה.

יתר על כן — ככל שגובר הפילוג בלבנון, כן יוצאים הסורים נשכרים. הם פועלים על פי העיקרון הרומאי העתיק „הפרד ומשול". המרד של ג'עג'ע את אמין אל־ג'מייל תלוי עוד יותר בחסדי הסורים. וגם ג'עג'ע עצמו תלוי בסורים, המסוגלים לכבוש את ממלכתו הקטנה בתוך כמה שעות. כדי שהדבר יהיה ברור, ריכזו הסורים השבוע כמה חטיבות מול כוחותיו. זה הספיק כדי להביא את ג'עג'ע לפתיחת הידברות מוזרזת עם הסורים.

למעשה חזר הכל למצב שהיה קיים לפני ההרפתקה של אריאל שרון. הסורים שולטים קצת יותר מאשר קודם לכן; במקום „המחבלים" הפלסטיניים בגבול באו „המחבלים" השיעיים; הכוח המארוני הקשור בישראל נחלש בהרבה — וחוץ מזה הכל חזר לקדמותו.

סיכם את המצב המנהיג הדרוזי, וליד ג'ונבלאט: „חזרנו לנקודת המוצא!"

הכנסת

מי למחבלים — אליין

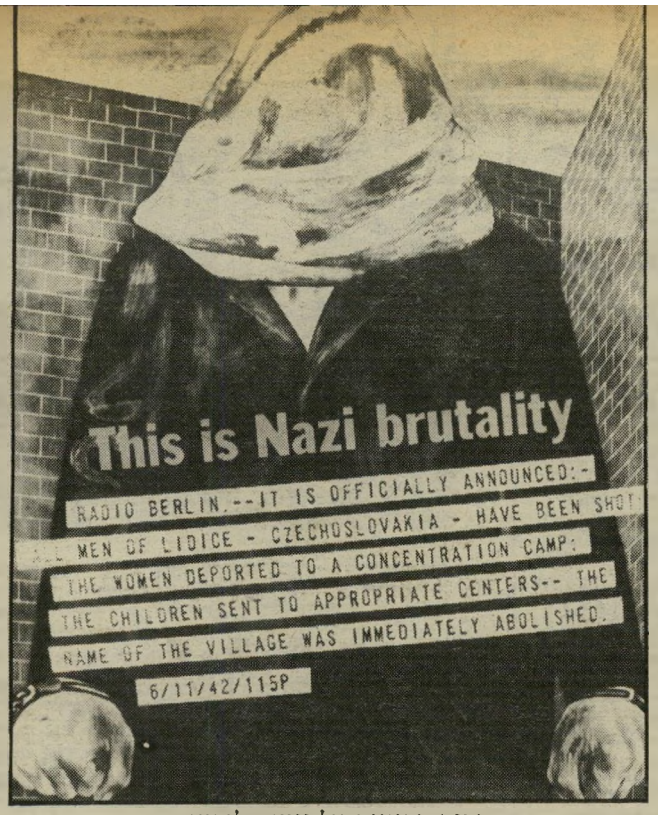
ל„אזהבי אריין־ישראל" לא מגיע עונש — גם אם הם טרוריסטים

לפרוטוקול המתאר את ישיבת חברי־הכנסת למען „העצורים" (הכוונה למחבלים היהודיים הנאשמים במעשי־רצח, הטלת מומים ומזימות מטורפות נגד מקומות קדושים לאיסלאם) קורא כתב נקודה „ללא כסיות משי".

רשימת המשתתפים עשויה להפ־תיע את מי שסובר, ששרודל־הטרור מקיפה רק את אנשי התחיה ומורשה. בפגישה הראשונה במישכן־הכנסת השתתפו חברי הכנסת אבנר־חי שאקי ודויד דנינו מסיעת המפד"ל (מחצית הסיעה); רפאל פינחסי, יעקב יוסף ושימעון שלמה מש"ס (שלושת ריבעי הסיעה); מיכאל איתן, מאיר כהן־אבידוב, דויד מגן ומרים גלזר־תעסה מחטיבת חרות בליכוד; פינחס גולד־שטיין ובני שליטא מהחטיבה „הליב־רלית" בליכוד; יגאל כהן מחטיבת לע"ם בליכוד; אברהם שפירא מאגודת־

(המשך בעמוד 14)

* *הנוסח: „זוהי אכזריות נאצית. מרדיו ברלין נמסר היום רשמית: כל הגברים בלידיצה, צ'כוסלובקיה, נורו. הנשים הועברו למחנה־ריכוז. הילדים נשלחו למרכזים מתאימים. שם הכפר בוטל מייד. 6.11.42."*

כרזה בריטית על זוועת־לידיצה*

מובארכ: מות היוזמה

הנשיא מובארכ
מיכשול בלתי־עביר

מיתקפת־השלום הגרולה של חוסני־מובארכ התמוטטה. היעד המבוצר — ממשלת ארצות־הברית — לא נכבש. ההסתערות לא הבקיעה אף את קו־ההגנה הראשון.

מן השמיים פעלו נגד מובארכ. מותו הפיתאומי של מנהיג בריית־המוע־צות, קונסטנטין צ'רניינקו, דחה את הביקור מן הכותרות הראשיות. אמ־ריקה כולה היפנתה את מבטה אל המעצמה הסובייטית הגדולה. המבקר מעמק־הנילוס התגמד.

אך חמור יותר היה ההיבט הפוליטי. היוזמה הגדולה של מובארכ, שהכנה כמלאכת־מחשבת מדינית מתוחכמת ביותר (העולם הזה 6.3), נתקלה בקיר־ברזל של הסרבנות האמריקאית. התגובה הפומבית של רונלד רגן רמתה לסטירת־לחי. בצאתו מן הפגי־שה עם עמיתו המצרי, קרא הנשיא האמריקאי הצהרה שנשמעה כאילו הוכתבה על־ידי שימעון פרס. היא חזרה על העמדות הנוקשות ביותר של ממשלת ארצות־הברית נגד אש"ף. למעשה רחתה את הסכם חוסיין־ער־פאת ויוזמת מובארכ־ערפאת־חוסיין.

במיקרים כאלה נהוג לעטוף את הסירוב באיצטלה חיובית, כדי שאורח מכובד לא ייצא בידיים ריקות לעיני כל. האמריקאים לא טרחו לעשות אף זאת. מובארכ לא זכה גם במילים יפות. הלאו האמריקאי היה מוחלט ומושלם.

רק בדי־עבד נעשתה מחווה, שהר־סיפה חטא על פשע. שר־החוץ ג'ורג' שולץ הודיע כי שליחו הכושל, ריצ'ארד מרפי, יערוך בקרוב סיור נוסף במיזרח התיכון. כדי לבדוק את המצב. מכיוון שמובארכ רצה שמישלחת ירדנית־פלסטינית תבוא לוושינגטון, מהווה שליחותו חסרת־המשמעות של מרפי רחיה כפולה ומכופלת.

פרס ושרפאח

צדקו

על רקע בישלון זה נראה כי גם שימעון פרס וגם יאסר ערפאת היו מפוכחים יותר מאשר מובארכ עצמו.

פרס לא השיב בשלילה על היוזמה המצרית, מפני שסמך על הסירוב האמריקאי. תחת לעורר את הרושם שיוזמת־השלום הוכשלה על־ידי ישראל — כפי שהיה קורה אילו נוהלה המדיניות על־ידי יצחק שמיר — התקבל הרושם ההפוך. ישראל הגיבה ב„חיוב זהיר" — ואילו האמריקאים קברו את היוזמה.

ערפאת לא דחה את היוזמה. אך גם לא מיהר לתלות בה תיקוות. הוא הניח למובארכ לפתוח את יוזמתו ולפעול למענה. אך הוא לא האמין שתישא פרי.

את דעתו גילה בשיחה עם מישלחת הרשימה המתקדמת לשלום, כמה ימים לפני ראשית יוזמתו של מובארכ (העולם הזה 13.2). לבעלי־שיחו הישראליים הסביר או מנהיג אש"ף שאינו תולה תיקות ביוזמות שיתפתחו במישור האמריקאי־ערבי. לעומת זאת סבר ערפאת כי התזוזה תבוא — אם אכן תבוא — במישור היחסים המתפתחים בין ארצות־הברית ובריית־המועצות.

דיווח או אודי אבנרי: „נראה כי אש"ף תולה יותר תיקות בהתפתחות זו (בין אמריקה והסובייטים) מאשר במגעים בין ארצות־הברית וידידותיה בעולם הערבי".

הערכה זו של ערפאת הוביחה את עצמה לגמרי. לא היה איכפת לוושינגטון לבייש את הנשיא המצרי, ידידה העיקרי בעולם הערבי, קבל עם ועדה, ולירוק בפני כל ידידותיה הערי־ביות בזילזול תהומי.

מובארכ עצמו הגיב במרירות בולטת, כאשר הופיע לפני העיתונאים בוושינגטון. הוא לא חסך את שבט לשונו. כאשר קבוצה אחת של סנאטורים לא שאלה אותו על החזרת שגרירו לתל־אביב עקב אותם: „מה, שכחתם לשאול?"

אירוניה זו לא הסתירה את המרי־רות. מובארכ יצא מוושינגטון כשהוא משוכנע כי הממשלה האמריקאית שבויה בידי השדולה היהודית־ישראלית, ושאינה מוכנה לעשות דבר למען השלום. מביוון שלא היה לו עוד מה להפסיד, גם פתח את הקלפים והבהיר כי החלק הפלסטיני במישלחת הירדנית־פלסטינית המוצעת צריך להתמנות על־ידי אש"ף.

המלך חוסיין, שהיה פסימי מלכתחילה, ביטא את מרירותו בצורה חדה. „לא יתכן משא־ומתן בלי אש"ף," הכריז השבוע, בשעה ששר־החוץ שלו שהה בוושינגטון. חוסיין משוכנע מזמן כי ארצות־הברית אינה מעוניינת בשלום במרחב, וכי תשנה את עמדתה רק כאשר יהיה מאוחר מדי: עם נפילת המישטרים הפרו־מערביים בעולם הערבי באש המהפכה האיסלאמית.

שמיר או גורבאצ'וב

סיכום: ברור כי בחודשים ה־קרובים לא תחול שום תזוזה. העוצמה האמריקאית עומדת על דרך־השלום כמיכשול בלתי־עביר. מאחזרי מיכשול זה יכול שימעון פרס לכלכל את מעשיו כאוות־רצונו.

המצב עשוי להשתנות רק אם המישחק־האמריקאי־סובייטי יגיע לשלב שבו תרצה ארצות־הברית לזרוק את העניין הישראלי־פלסטיני כאסימון נוסף על השולחן, או כאשר ירצה שימעון פרס להתקדם לקראת שלום, כדי לפצץ את הסכם־הרוטציה. כלומר: אם רגן ירצה לקרב את מיכאיל גורבאצ'וב, או אם פרס ירצה לזרוק את יצחק שמיר.

הנדון:

אפשר לעשות זאת לפני האסון — או אחריו

הכבוד האבוד

ה הודעה הנוראה ביותר שיכול מישהו לקבל היא על מותו של אדם יקר לו.

ההודעה השניה בנוראותה היא שהוא עצמו חולה אנוש. (יתכן שהסדר צריך להיות הפוך. איני יודע).

ההודעה השלישית בחומרתה היא הודעת־פיטורין.

■ ■ ■

ך אינו כולנו את הבעת־פניהם של פועלי אתא, שפוטרו לעיני המצלמות.

את העלבון, את חוסר־התיקווה, את הייאוש.

זהו קודם כל אסון כלכלי. האיש שקיבל שכר, ושפירנס בו איכשהו את מישפחתו, עומד לפתע לפני שוקת שבורה.

איך יפרנס את ילדיו? איך יקנה להם בגדים ונעליים? איך יביא אוכל לפיהם?

אבל אין זה אסון כלכלי בלבד.

כאשר מודיעים לאדם שעבודתו אינה דרושה עוד, מנחיתים מכה נוראה על כבודו. והכבוד אינו פחות חשוב מאשר האוכל.

אומרים לאדם: אינך דרוש. אין זקוקים לך. אין לך מה לתת.

אחרי זה, איך יסתכל בעיני אשתו וילדיו? איך יסתכל בראי?

הוא יכול לומר לעצמו אלף פעמים: איני אשם! המצב הכלכלי! לא פיטרו אותי מפני שאני לא שווה! גם אם זה נכון, וגם כשהוא יודע שזה נכון, אין זה עוזר.

הרגשת העלבון הצורב, הרגשת אובדן־הכבוד, נותרת בעינה.

■ ■ ■

ה ספר הטוב ביותר שקראתי מימי על עליית הנאציזם בגרמניה לא הזכיר אותה כלל.

זהו סיפורו של האנס פאלאדה, ששמו הפך לסיסמה: מה הלאה, איש קטן?

הספר תיאר את דרכו של אזרח מן המניין, פקיד קטן, שחי לו חיים בטוחים עד שפוטר מעבודתו, בימי המשבר הכלכלי הגדול של ראשית שנות ה־30.

האיש הפשוט, הטוב, הבינוני הזה מאבד בהדרגה את הכל: את רעייתו, את ביתו, את כבודו העצמי, את צלם האדם.

בסוף הספר מובן בהחלט מדוע בחרו מיליוני מובטלים במוהו באדולף היטלר, שהבטיח לשנות את הכל מן היסוד.

מובן גם מדוע קיבלו מיליונים אלה את סיסמתו של יוזף גבלס: „מוטב סוף של אימה מאשר אימה ללא סוף!"

כאשר לוקחים מאדם את הכל, את פרנסתו ואת כבודו, וכאשר מעמידים אותו לפתע בחלל ריק מכל, בלי תיקווה ובלי ישועה, יוצרים בליבו מצב נורא של דיס־אוריינטציה, של „איבוד הצפון".

ואז יכולים לקרות דברים נוראים ואיומים.

■ ■ ■

ב ישראל יש לבעייה זו היבט נוסף.

אנחנו אומה נזילה. כמעט לכל אחד מאזרחיה יש דוד באמריקה או דודה בצרפת.

ישראל אינה אי מנותק באוקיינוס. ישראל דומה יותר לקרון־רכבת. כשטוב בו עולים אליו, כשרע בו יורדים ממנו. (והרי לא לחינם התרגלנו למושגים „עלייה" ו„ירידה").

מצב של אבטלה אינו רק אסון לבני־אדם, הוא גם אסון למדינה.

לא רק היחיד מאבד בו את כבודו, אלא גם המדינה כולה.

■ ■ ■

ך ש שתי צורות של התייחסות אל בעיית האבטלה, הנוהגות משתי השקפות־עולם שונות.

יש המתיימרים להתייחס אל בעיה זו, ואל כל בעיות המשק, בהגיון קר וצלול. הם אומרים שיש צורך במידה מסויימת של אבטלה בכל עת, ובתקופות מסויימות יש צורך באבטלה „עמוקה".

זה דרוש כדי ש„כוחות המשק", שנכנסו למבוי סתום, יוכלו לצאת ממנו. „כוחות המשק" יתקנו את הכל, אם רק יינתן להם „מישחק חופשי". תהיה תקופה של אבטלה, ואחרי־כן יתאזן המשק ויקלוט את המובטלים.

„יתכן שהמובטלים סובלים קצת, בתקופת־הביניים, אך בסופו של דבר זה לטובתם. זהו סבל מבריא. הם גם ילמדו לכבד שוב את העבודה".

לפי תפיסה זו, קברניט־המשק צריך להתייחס אל האבטלה כמו שגנרל טוב מתיחס אל שיעור ההרוגים והפצועים — אם לא בשיוויון־נפש, הרי בגישה מציאותית. כדי להשיג את היעד, כך־וכך אנשים צריכים ליפול ולאבד איברים. כדי לתקן את המשק, כך־וכך אנשים צריכים להיזרק ממקומות־העבודה.

אם יש להם מזל, יבריאו הסצועים וייקלטו המוטלים בעבודה חדשה. אך לא זה העיקר.

■ ■ ■

ה שקפה זו מנתקת את הכלכלה מן החברה, ולמעשה מעמידה את הכלכלה מעל לחברה.

היא נראית הגיונית מאוד, ואף מציגה את עצמה כשיא המחשבה האובייקטיבית. אך יש בה מידה רבה מאוד של רומנטיקה מעוותת.

גם מושגים כמו „יוזמה חופשית", „בוחות המשק" ו„מישחק חופשי" יכולים ליהפך, בנקל, למיתוסים.

עובדים בהפגנה נגד האבטלה

הרציונליות המוסגנת יכולה ליהפך בנקל לחוסר־רציונליות גמורה.

מול השקפה זו עומדת הגישה ההפוכה, האומרת: הכלכלה נבראה למען החברה, ולא להיפך. המשק צריך לשרת את האדם, ולא להיפך. המשק אינו גורם עצמאי, מין אל פגני, שהוא אדיש לתיקוות אדם ולסיבלותיו.

מחשבה כלכלית, המנותקת מן הדאגה לאדם, אינה רק בלתי־מוסרית. בסופו של דבר גם אינה כלכלית.

את ההשקפה הראשונה רגילים לייחס ל„ימין". את ההשקפה השניה רגילים לייחס ל„שמאל".

■ ■ ■

א ני מודה שמבחינה זו אני שייך ל„שמאל".

כשאני צריך לפטר אדם, אני מתהפך בלילות במיטתי. אני מקנא (ואולי גם לא) באנשים המסוגלים לדבר בקור־רוח על „העמקת האבטלה", על „צימצום ומני של התעסוקה במשק" — כאילו עסקו בבעייה סטאטיסטית, המורכבת ממיספרים. כשם שאני מקנא (ואולי גם לא) באלופים, המסוגלים לדבר על מערכות, תוך הזכרת „שיעור הקורבנות" כאחד המרכיבים של התוכנית.

(לי אישית היה מזל. התחלתי לעבוד ולפרנס את עצמי בגיל 14, ומאז לא ידעתי בחיי אף יום אחד של חוסר־עבודה. אך אין צורך בדמיון רב, כדי להבין את המתרחש בליבו של מובטל.)

כשם שכל הרוג במילחמה הוא עולם ומלואו, כך כל מובטל הוא עולם ומלואו.

■ ■ ■

א ין פירוש הדבר שאין לפטר אדם בשום מיקרה ובשום מחיר.

אם ברור מעבר לכל ספק כי מיפעל מסויים נדון לכליה, ואינו יכול עוד לעמוד על רגליו, אין טעם להנשים אותו באופן מלאכותי, כדי למנוע את פיטורי עובדיו. בכסף הדרוש לכך מוטב להקים מיפעל אחר, בריא ורייווחי, שיעסיק את העובדים.

אבל אני מתנגד בהחלט לגישה שרוצים האמריקאים לכפות עלינו, ושיש לה גם הרבה חסידים בישראל עצמה, האומרת: קודם כל נפטר המוני עובדים, ואחר־כך נראה מה לעשות הלאה. איכשהו הכל יסתדר מעצמו, אם רק נעמיק את האבטלה.

זוהי גישה בלתי־מוסרית — ובכלכלה, כמו במילחמה, יש מקום למוסר. זוהי גם גישה בלתי־כלכלית.

■ ■ ■

מ י שבא לעצב תוכנית כלכלית — ובישראל של ימינו זהו כמעט מושג גס — חייב לקבוע כאחד מיעדיה את מניעת האבטלה ההמונית.

פירוש הדבר: לא להשאיר רבר ל„מישחק החופשי" של „כוחות המשק".

אם מיפעל נתון בצרה זמנית, אך בסיסו בריא — מוטב לעובדיו להתחלק בעבודה שיש, תחת לפטר את חלקם.

זוהי, לדעתי, המשמעות האמיתית של סולידריות פועלית. אין היא יכולה לבוא בכפיה. דרושה לה מערכת אמיצה של מנהיגות חינוכית, מן הסוג שאינו מצוי, כנראה, בהסתדרות.

מן הראוי שכל עובד ישאל את עצמו: איך ארגיש אני מחר, אם חלילה יפטרו גם אותי? ואז, מתוך הרגשה של סולידריות, יציע: הבה נוריד כולנו זמנית את רמת־המיחיה שלנו, ונוותר זמנית על יום או יומיים של עבודה בשבוע, כדי שאיש לא ייזרק לרחוב.

שבוע־עבודה של חמישה ימים, או אף ארבעה ימים, בוודאי עדיף על אבטלה של 15% או 20% מהעובדים.

אך גם בכך אין, כמובן, פיתרון לבעיה העמוקה יותר, כאשר מיגזרים שלמים של המשק מתמוטטים.

לשם כך דרוש תיכנון מסוג אחר.

■ ■ ■

ת יכנון כזה חייב להביא ליצירת מקומות־עבודה חדשים, על בסיס כלכלי בריא, כדי לקלוט המוני עובדים, הנפלטים ממקומות־עבודה. אולי אי־אפשר ליצור מצב שבו יעבור עובד בן־יום ממקום־עבודה אחד למישנהו, המחכה לו. אך אפשר ליצור מצב שבו יידע העובד, ביום פיטוריו, כי אחרי תקופה קצרה וסבירה, הכוללת הסבה מיקצועית, יעבור למקום־תעסוקה שני, מכובד לא־פחות, המתאים לכושרו ולרמתו.

אני יודע שקל לדבר על כך, וקשה לבצע זאת.

אך אני יודע גם ש א פ ש ר לבצע זאת. לשם כך דרושים שני תנאים: מנהיגות כלכלית וכסף.

היה פעם מנהיג כלכלי בשם פינחס ספיר. הוא סיפק מקומות־עבודה להמוני עובדים, כאשר אוכלוסיית־ישראל הכפילה את עצמה תוך חודשים.

אפשר למתוח ביקורת חריפה על שיטותיו של ספיר, וללמוד מהם לקח כדי להימנע מן הטעויות. אך אי־אפשר להתכחש לעובדה שספיר היה מנהיג כלכלי־חברתי בעל שיעור־קומה נדיר, ושתפס אינטואיטיבית שיש לו שתי מטרות הצמודות זו לזו: להקים משק ולמנוע אבטלה. כמנהיג אמיתי היו לו תפיסה בהירה של היעדים וכושר־ההחלטה הדרוש כדי להגיע אליהם.

ביום אין מנהיגות. יש עסקנציקים עלובים, שזבו בתסקידיהם הבכיירים תודות להשתייכותם לסגף זה או אחר במיסלגה זו או אחרת. הממשלה מנותקת, שרים אדישים, רודפי־כותרות זריזים, גנרלים שיצאו מכלל שימוש.

דרושה מנהיגות מסוג אחר, אך חשובה לא־פחות הבעיה השניה, המעשית: מניין יבואו המשאבים להקמת מיפעלים חדשים?

■ ■ ■

ך ש כסף. יש בשפע. ואיני מתכוון לכיסו התפוח של משלם־המיסים האמריקאי.

צר לי אם אני חוזר על מנגינה ישנה. אבל וזהי המנגינה הנכונה.

רק כדי לתת מושג: לפי חשבון שערכתי בימים אלה, על סמך נתונים אמיתיים, עולה לנו כל יום של שהייה בלבנון בשני מיליון דולר.

בחשבון חודשי, זהו סכום השווה לשכרם של בין 150 ל־200 א ל ף עובדים.

הכסף המושקע בהתנחלויות, כדי להקים שם תשתית למדינה יהודית שניה, יכול ליצור הרבה מקומות־העבודה אמיתיים. (בהתנחלויות עצמן מיספר מקומות־העבודה האמיתיים הוא אפסי.)

בכסף המושקע כיום מתוך שיגעון־גדולות לאומי, בטנקים, בתותחים ובשאר צעצועים שיהיו מחר גרוטאות־ברזל, אפשר היה ליצור הרבה מקומות־עבודה.

ההון השחור, הנגנב מן המשק הישראלי והמוברח לחו"ל, יוצר מקומות־עבודה שם — לא פה.

ההון המבוזבז כדי לקיים שיכבה הולכת וגדלה של טפילים, כתשלום־שוחד לפלגים דתיים, יכול היה ליצור מקומות־עבודה של ממש.

בישראל מתגלגלים מיליארדי דולארים שאינם מביאים שום תועלת כלכלית וחברתית, בגלל עיוותים פוליטיים ונמשיים.

מנהיגות אמיתית, שהיתה מעזה לשים יד על הכסף הזה ומתכננת את השקעתו ביצירת מקומות־עבודה בריאים, היתה יכולה למנוע את האסון ששמו אבטלה המונית.

מאת אורי אבנרי

בטלוויזיה, בציבור ובכנסת מטיף אמנון הגינוח ציבורית ולדה־פוליטיזציה של כיסא של שר הוא עושה בדיוק ההיפך.

שרה, ובעיקבות פציעה הופנה לאוניברסיטת תל־אביב, שם השלים לימודיו לתואר ראשון בכלכלה, מדעי־המדינה ויחסים בינלאומיים. הוא איש נעים־הליכות ומצניע־לכת, כפי שמעידים עליו חבריו הרבים והטובים, שהתייצבו עכשיו להגנתו. בתצהיר שהוגש לבית־הדין הארצי לעבודה אומר עליו אל"מ (מיל') מאיר פעיל, שהכיר אותו בצבא: „לחמן קורץ מהחומר של מפקד ומנהל ברמה הגבוהה, ואני משוכנע ויודע כי הוא ראוי להימנות עם הרמה הגבוהה ביותר של המנהלים בחברה המודרנית, הן בשרות הציבורי והן במערכות־העסקים הלא־ציבוריות."

כשלחמן השתחרר מצה"ל, הוא העדיף את המישרות הציבוריות.

בתחילת 1981 נענה למיכרז פומבי של מישרד־התיקשורת, באמצעות נציבות שרות־המדינה. לפני כן שימש כמנכ"ל מרכז השילטון המקומי.

שהוגש לבתי־הדין לעבודה, לחמן כתב שאיננו חבר בשום מיפלגה פוליטית, והוא חסר שייכות פוליטית. שלוש שנים הוא עבד עם ציפורי, שלא העלה על דעתו להדיח אותו.

עתה, בתצהיר שהוגש לבית־הדין לעבודה, אומר ציפורי על לחמן: „(הוא) גילה מסירות ואחריות רבה, התמודד עם הבעיות הקשות, והיה אחראי להכנסת שיפוצים בשרות, בתנאים הקיימים."

ובמקום אחר מספר ציפורי: „אחת התכונות שהוא מצטיין בהן היא יחסי־אנוש הוגנים והכושר להידברות עם אנשים. הדבר מוצא את ביטויו בהחלטה שקיבלתי באותם הימים, כאשר הסתמנה האפשרות להקמת רשות־דואר — שהוא, לדעתי, הפיתרון העיקרי לענות על הבעיות של שרותי־הדואר. לחמן הוא המועמד שלי לתפקיד המנכ"ל של רשות־הדואר, ואת זאת הודעתי אף בסיכום בכתב."

שינוי בלא דיחוי

11. המפלגות הקטנות - חמי, מפד"ל, אגו"י, הן "סחטניות". במה שונים אתם?

המפלגות הדתיות אכן סוחטות כספים ומשרות, וזאת מתוך ראייה צרה, המשרתת את חבריהן ופעיליהן.

שינוי אינה מפרנסת מנגנון מפלגתי ואין לה דבר עם כל אלה. שינוי מקווה ל"סחוט" בממשלה הבא דברים אחרים לגמרי: יושר בפוליטיקה, שלטון החוק ושמירה על כספי הציבור. **את כל שאגודת ישראל עושה בשחור - שינוי תעשה בלבן.**

ב מצע של תנועת־שינוי הכל היה נראה אחרת.

נאמר בו: „המיפלגות הדתיות אכן סוחטות כספים ומישרות, וזאת מתוך ראייה צרה, המשרתת את חבריהן ופעיליהן. שינוי אינה מפרנסת מנגנון מיפלגתי, ואין לה דבר עם כל אלה. שינוי מקווה לסחוט בממשלה הבאה דברים אחרים לגמרי: יושר בפוליטיקה, שילטון שמירת־החוק ושמירה על כספי־הציבור. את כל מה שאגודת־ישראל עושה בשחור — שינוי תעשה בלבן."

מצע לחוד ומציאות לחוד.

מעטים מתייחסים ברצינות ל„אני מאמין" של התנועה, היושבת בממשלה אחת עם אריאל שרון. אבל מאז קיבל לידיו הפרופסור־למישפטים אמנון רובינשטיין את תיק־התיקשורת, הוא נוהג כגרועה שבמיפלגות הקטנות, הסחטניות שבהן נלחם כביכול. מה שאגודת־ישראל עשתה בשחור — שינוי עושה בשחור.

בקרוב יעמוד מישרד־התיקשורת, יחד עם ראשי שינוי ומצעם המלבב — לוויכוח ציבורי נוקב.

הדחתו חסרת־התקדים של מנהל שירות־הדואר, איתן לחמן, מתפקידו, בתוך 48 שעות, מעסיקה את בית־הדין לעבודה. מה ששרון לא העז לעשות במישרד־הביטחון בעבר ובמישרד התעשיה והמיסחר בהווה, עושה דווקא ראש תנועת־שינוי: הדחתו של האיש מס' 3 במישרד, עובד־ציבור מיקצועי ומיומן, מתוך שיקולים מיפלגתיים צרים ביותר!

מנכ"ל אלסטר: לחיי ההדחה שבדרך

חלום ומציאות: כך אמר מצע „שינוי" לפני 8 חודשים

הרמה הגבוהה ביותר

ה שם לחמן אינו אומר הרבה לציבור הרחב. אך לקהילה הגדולה של קצינים בכירים בצה"ל וללוחמים ששירתו תחתיו, אלוף־מישנה לחמן הוא שם דבר.

לחמן (46) הוא יליד תל־אביב, יוצא תנועת השומר־הצעיר והפועל־הימיה. הוא גדל בשכונת שבאזי, התגייס לנח"ל ושימש בתפקיד־פיקודי בגולני והגיע למעמד של מג"ד. במשך 25 שנה שירת בצבא, רוב הזמן ביחידות־התפקיד שעליו הוא התחרה: מנהל שרותי־הדואר, התפקיד הבכיר ביותר במישרד־התיקשורת אחרי המנכ"ל.

לחמן נבחר מבין 30 מועמדים, ונכנס לתפקיד בתחילת חודש יוני 1981. קודמו — מינוי פוליטי של הליכוד — נאלץ לפרוש על־פי צו של בית־הדין לעבודה.

תפקידו של לחמן, כפי שהוגדר בתנאי־המיכרז, הוא מגוון ורחב־היקף. הוא אחראי על כל שרותי־הדואר, הטלגרף והשירות הבולאי, אחראי על פיתוחם וקביעת מדיניותם בארץ ובחו"ל. כפופים לו 6000 עובדים, מאות בתי־דואר ומרכזי־מיון. הוא כפוף ישירות למנכ"ל־המישרד ולשר. מכיוון שזהו תפקיד מינהלי מובהק, אין בו מינוי פוליטי. ואכן, לחמן, חניך השומר הצעיר, זכה במיכרז כששר־התיקשורת היה יורם אריזור.

זמן קצר אחרי שלחמן נכנס לתפקיד עבר המישרד לידי שר חדש, מחרות. מרדכי ציפורי. בתצהירו, שהוגש לבתי־הדין לעבודה, לחמן כתב שאיננו חבר בשום מיפלגה פוליטית, והוא חסר שייכות פוליטית. שלוש שנים הוא עבד עם ציפורי, שלא העלה על דעתו להדיח אותו.

עתה, בתצהיר שהוגש לבית־הדין לעבודה, אומר ציפורי על לחמן: „(הוא) גילה מסירות ואחריות רבה, התמודד עם הבעיות הקשות, והיה אחראי להכנסת שיפוצים בשרות, בתנאים הקיימים."

ובמקום אחר מספר ציפורי: „אחת התכונות שהוא מצטיין בהן היא יחסי־אנוש הוגנים והכושר להידברות עם אנשים. הדבר מוצא את ביטויו בהחלטה שקיבלתי באותם הימים, כאשר הסתמנה האפשרות להקמת רשות־דואר — שהוא, לדעתי, הפיתרון העיקרי לענות על הבעיות של שרותי־הדואר. לחמן הוא המועמד שלי לתפקיד המנכ"ל של רשות־הדואר, ואת זאת הודעתי אף בסיכום בכתב."

לחמן עבד בתנאים אובייקטיביים קשים ביותר. מצד אחד: קיצוץ משמעותי של 20 אחוז בכוח־אדם, ומצד שני: גידול רב במישלוח דיברי־דואר (בגלל המחיר הנמוך של המישלוח) ובמיספר בתי־הדואר בארץ.

נערי רובינשטיין

ב מידע רישמי של מישרד־התיקשורת, שהוכנס לתצהיר, מתברר שבישראל יש דוור אחד לכל 2948 תושבים. בבריטניה היחס הוא דוור אחד לכל 556 תושבים, ובארצות־הברית דוור ל־1171 תושבים.

לחמן התריע על כך לפני הממונים עליו, ושקד על שיפור השרות וייעולו. כחלק מתפקידו הוא ייצג את ישראל בהצלחה בכינוסים בינלאומיים בחו"ל בנושאי דואר, שהפכו זירה למאבקים פוליטיים.

אחרי תקופת־ניסיון של שנה, ואחרי

ובינשטיין (מימין) בלי הרף לנורמות של
ממנגנון הממשלתי — אך ברגע שתפס
שיא הוא בפרשת איתן לחמן (משמאל)

שנתיים נוספות מתחילת מילוי תפקידו, הוא הועלה בדרגה בפרק זמן מקוצר, על פי המלצת מישרד־ה־תיקשורת, כעובר מצטיין.

לחמן מצא סיפוק רב בעבודתו, ולמרות שעות־העבודה הבלתי־שיג־רתיות הוא נהנה מכל רגע.

צרותיו של לחמן באו ממקור בלתי־צפוי.

בעקבות הקמת ממשלת־האחדות, נכנס לתפקיד הפרופסור רובינשטיין. הוא מיהר להחדיר לכל פינה אפשרית במישרד את אנשיו, תוך זילזול מוחלט במצע שהוא עצמו שקד על כתיבתו.

סיסמת שינוי בבחירות האחרונות היתה: „אנשים שאפשר להאמין בהם!"

רובינשטיין העדיף לפעול מהר ולאלתר. מייד אחריו נכנסה למישרד כל חבורת שינוי:

- עורך־הדין גידעון אביטל, יועץ השר;
- נחמן כהן־צדק, עוד עורך־דין, אף הוא יועץ שר;
- אברהם פורז, עורך־דין שלישי, המרכז את פרוייקט הטלוויזיה־כבלים.
- רועי רביב הצעיר, עוזר־השר.
- כעבור חודשיים יורם אלסטר, מנהל חברת־מחשבים וסגן ראש המועצה המקומית רמת־השרון. אל־סטר, מוותיקי תנועת שינוי, עוד ב־

אלסטר נכנס לתפקידו בתחילת חודש דצמבר. ביום ה־28 בינואר הוא פנה ללחמן והציע לו להתפטר — אחרת יגרום לפיטוריו. אומר לחמן בתצהירו: „תשובתי המיידית היתה שאיני מתכוון להתפטר, וגם איני רואה שום סיבה לכך, מאחר ואני 'משרת ציבור' מזה ארבע שנים, ואינני מינוי פוליטי, ומעשיי בתקופה זו מעידים בעד עצמם... המנכ"ל המשיך ללחוץ עליי כי אתפטר, כאשר מדי פעם שונתה הסיבה. כאשר לא היבעתי נכונות לכך באוזני השר, בפגישה אישית על־פי בקשתי, נתן לי המנכ"ל, להפתעתי, ב־26 בפברואר, את ההודעה המורה לי תוך 48 שעות שלא לכהן בתפקידי."

בין השאר נאמר במיכתבו של אלסטר: „כפי שהסברתי לך, השר ואני הגענו למסקנה כי אינך בעל כישורים ונתונים הדרושים לצורך מילוי תפקיד זה."

לחמן הנדהם ביקש מייד פגישה עם השר, וזו התקיימה עוד באותו היום, בשעות אחר־הצהריים. נכח בה, כמובן, אלסטר.

על הפגישה סיפר לחמן בתצהירו: „המנכ"ל והשר הדגישו לפני שאין תוכן ההודעה — פיטורין, ואף הטעימו לפני שאין זו גם כוונת השר. מש־שאלתי מה עליי לעשות, נעניתי כי שירות־הרואר, כדי לגרום ל„זעזוע במערכת."

עובדי־הדואר לא היו מוכנים לזעזוע שכזה. הם הכריזו על סיכסוך־עבודה בגלל פרשה זו. לחמן פנה לעורכת־הדין שיפרה גליק, והיא פנתה ב־1 במרס לבית הדין־האיזורי לעבודה. גליק ביקשה שבית־הדין יאפשר שלב ההוכחות נקבע לשבוע הבא, ה־25 במרס.

„אותך מינתה המיפלגה!"

לחמן, שנאלץ בעל־כורחו לצאת לחופשה, עירער לבית־הדין הארצי לעבודה בירושלים. ב־11 במרס, במעמד חמישה שופטים, שניים מהם אנשי־ציבור, הסביר לחמן שהוא חושש שבזמן חופשתו־מאונס ימנו מישהו אחר לתפקיד, או שתפקידו ירוקן מתוכן ועלול להיווצר מצב שלא יהיה לו לאן לשוב.

מלבד זאת הוא ביקש לשוב לתפקידו עד לתחילת המישפט בשבוע הבא.

אחר מנציגי הציבור בבית־הדין היה הד"ר אברהם פרידמן, לשעבר נציב שרות־המדינה, כיום מרצה באוניבר־סיטה. הוא פנה לפרקליטות־המדינה במלים קשות ביותר: „באיזה סמכות עשיתם מה שעשיתם?" הוא שאל. „לחמן הוא עובד־מדינה קבוע! איך אתם, בתוך 48 שעות, נותנים הודעה כזו לעזוב תפקיד? מדוע לא פיטרתם?"

אלסטר. שנכח באולם, ביקש את רשות־הדיבור והסביר ששלושה שבו־עות קודם לכן הוא הציע ללחמן להתפטר.

אב בית־הדין, צבי בר־ניב שלא פסק עד אז לפלוט: „חוצפה! חוצפה!" התערב בשלב זה: „מה זאת אומרת, הצעת לו להתפטר? אתה אורח במישרד! אתה מינוי פוליטי, ואילו לחמן נבחר במיכרז ציבורי, והוא עובד־מדינה קבוע! מי קבע שלך יש כישורים? אותך מינתה המיפלגה!"

אלסטר הנרגש הורידע: „אולי השר שלי יצטרך להתפטר, כי הוא נושא באחריות פרלמנטרית!"

ענה לו בר־ניב: „הוא לא יתפטר! אתם תלמדו לעבוד עם אנשים! אתה לא צריך לבלות עם לחמן בימי שישי בערב. אתה צריך לעבוד איתו!"

בית־הדין הארצי השאיר את לחמן בחופשה־באונס. אך מחשש פן שר־התיקשורת פעל שלא בתום־לב, הוא פסק שרק לאלסטר מותר למלא את מקומו, עד להכרעה הסופית.

פתח וחשבון

קראת המישפט עצמו, ש־ייפתח בשבוע הבא, עומדת כל צמרת שינוי על הרגליים.

השר, בן־עשירים מפונק, ומאחוריו עדת־מצליחנים המשתלטת על כל פינה במישרד הממשלתי שבידיה, עושה כל מאמץ לחסל את בן שכונות־העוני, שהקדיש את חייו למדינה ולשרות הציבורי.

בימים אלה יושבת עורכת־הדין לנראו בלישכת השר בתל־אביב בבניין מיגדל שלום ומזמנת אליה כמעט את כל המנהלים הבכירים שעבדו תחת לחמן בדואר, ומציעה להם שימלאו תצהירים נגדו ונגד דרכי־עבודתו.

לחץ מסוג כזה הוא ללא תקדים בשרות הציבורי, מאז קום המדינה.

עולה ממנו, שלמעשה לראשי מישרד־התיקשורת לא היתה שום עילה להדיח את לחמן, ורק עתה, אחרי שפנה לבקש סעד מישפטי, הם מגייסים עוד ועוד „מתנגדים" לו ול„שיטתו".

איך יתייחס בין־הדין עצמו לסוג כזה של „תצהירים" — יוודע כבר בשבוע הבא.

בן־ציון ציטרין ■

ציפורי: היה שונה

לכבוד
מר איתן לחמן
מנהל שרותי הדואר

נכבדי,

המשך לשיחות שהיו לנו לאחרונה ולשיחתך עם שר התקשורת, הריני מצטער להודיעך כי החל מיום 1.3.85 תחדל לכהן כמנהל שרותי הדואר.

כפי שהסברתי לך שר התקשורת ואני הגענו למסקנה כי אינך בעל כשורים ונתונים הדרושים לצורך מלוי תפקיד זה.

כפי שכבר הודעתי לך גם אינני רואה אותך מתאים לשמש מנהל רשות הדואר העתידה לקום.

באשר למעמדך במשרד התקשורת, עומדת בתוקפה הצעת השר. אם תרצה לשוחח אתי בענין זה אשמח להיפגש אתך.

יורם אלסטר
המנהל הכללי

— וכך נראית המציאות באחוזה של שינוי בממשלה

גילגולה הקודם, נכנס לתפקיד מנכ"ל המישרד. הוא היה מוצב במקום הרביעי ברשימה לכנסת והתפטר מהרשימה כדי להיכנס לתפקיד הממלכתי.

לרובינשטיין היה אינטרס מיפלגתי פנימי למלא את לישכתו באנשי שינוי. החלטתו התמוהה להצטרף לממשלה לצד הליכוד עוררה תרעומת קשה בתנועה. שליש מחברי מועצת התנועה, בראשות ח"כ מרדכי וירשובסקי, התנגדו לעצם הישיבה בממשלת־האחדות. השליש איים לגדול, ככל שהתברר שבניגוד להבטחותיו של רובינשטיין, ממשלת־האחדות אינה יוצאת לאלתר מלבנון וממשיכה להיכנע לתכתיבים של הדתיים.

חוסר תום־לב

רובינשטיין היה חייב לתת סוכריות לאנשיו בתנועה, כדי לכצר את מעמדם בניתיים אשב במישרדי בתל־אביב, עד שיימצא לי תפקיד כלשהו... השר המשיך ואמר כי היות ותפקידי ודרגתי הם הבכירים במישרד, לבר מן המנכ"ל, הרי שאינו רואה כל תפקיד שיוכל להציע לי במישרד, ומאחר שלתנועת שינוי אין מישרדים אחרים בממשלה — הרי שאין הוא יכול להציע לי תפקיד ההולם את דרגתי וכישוריי במישרד אחר."

ההודעה שנמסרה ללחמן לוקה בבידור בחוסר תום־לב. אלסטר לא יכול היה כלל להכיר את עבודתו של לחמן, משום שלא הספיק לבקר במינהל־הדואר. כישוריו של לחמן כבר נקבעו ואומתו, הן על־ידי הנהלת המישרד הקודמת, הן על־ידי הנציבות. בתקופת שרותו היו במישרד שלושה שרים וארבעה מנכ"לים, ואיש לא העלה על דעתו להדיחו או לפטרו.

בשיחה אחת מני רבות שקיים אלסטר עם לחמן, הוא הסביר לו כי הוא מעוניין ב„פינוי" מישרת ° מנהל ללחמן להמשיך בתפקידו, יבטל את מיכתבו של אלסטר, יאסור על מישהו אחר זולת לחמן למלא את התפקיד או חלק ממנו ולתת אורכה של שבוע להכנת כתב־תביעה מפורט. בית־הדין נתן את הצו במעמד צד אחד.

כעבור שבוע הופיעה בבית־הדין נציגת המדינה, עורכת־הדין נעמי לנדאו. היא הציעה לבטל את הצו־הזמני שניתן לשבוע. המדינה התחייבה שלא למנת מנהל אחר עד שיינתן פסק־דין בתביעה העיקרית. עד אז הציעה שפקיד אחר במישרד ימלא את מקומו של לחמן, שייאלץ לשבת בביתו בחופשה־מאונס.

לחמן התנגד. בית־הדין האיזורי קבע בהחלטתו כי לאור התחייבות השר שלא למנות איש תחת לחמן עד לסיום התהליך המישפטי, די לבית־הדין אם בשלב זה יובטח ללחמן שישוב לתפקידו אם יינתן פסק־דין לטובתו.

אזרחי ישראל קוראים על „היד החזקה" בעיתוני הארץ. אך העולם כולו קורא עליה בדיווחים הבאים מביירות, מפי כתבי העיתונות העולמית. בעמודים אלה מפרסם „העולם הזה" שני דיווחים אופייניים

מבט מן הצד השני

בשלושת השבועות האחרונים, מאז הנהגת מדיניות „היד החזקה", התפרסמה בעיתוני המערב סידרה של דיווחים על הנעשה בדרום לבנון. הכתבים המערביים בביירות, שהסתננו דרומה, דרך מחסומי צה"ל, אל האיזור השיעי, חשפו מראות שאפילו גדוד של דוברים ומסבירים ישראליים לא יצליח לכסות במליצותיו. כמו בומראנג, מכה „היד החזקה" בפרצופה של ממשלת ישראל.

הדיווח הראשון הוא פרי־עטה של נורה בוסתני, הכתבת של העיתון האמריקאי וושינגטון פוסט בביירות. בוסתני היא בת לאחת המישפחות המארוניות העשירות ביותר. סיפורה, הכתוב בגוף ראשון, התפרסם שבוע לפני הפיצוץ בשער־עגל.

הדיווח השני מנתח את מצב העניינים בעקבות מדיניות היד החזקה. שני הדיווחים מובאים כאן במלואם, בתרגומו של גיורא נוימן.

דיווח ראשון: מאת נורה בוסתני

„רגתם אותו, הרגתם אותו, את בני היחיד!" זעקה הלב־נונית ורצה לעבר הסיור הישראלי, אשר פתח באש על מכוניתה, מתוך סברה מוטעית שיש בה טרוריסטים.

כמה דקות אחר כך ניסינו — שתי כתבות, שהוחזקו על־ידי הסיור הישראלי — לנחם את האם ולהגיש עזרה לבנה בן ה־11. הוא היה חסר הכרה ופצע הכדור במיצחו דימם.

מה שהחל כנסיון לבקר במערכה, כפר סמוך לצור, שהצבא הישראלי פשט עליו בעיקבות מארבי־גרילה נגד הכוחות הישראליים, הסתיים בכך שנקלענו, בלי כוונה, למעשי האיבה שהציפו את האיזור, כאשר ישראל מנסה להגן על כוחותיה הנסוגים, בעוד אנשי־הגרילה המוסלמים השיעיים מגבירים את התקפותיהם.

לפני ששוחררנו והותר לנו לחזור לביירות, הוחזקנו, ג'ולי פלינט מרדיו אי־בי־סי ואני, במשך שלוש וחצי שעות, והיו לנו שיחות ארוכות עם החיילים הישראליים שעיכבו אותנו. ראינו גם כיצד הם שובים, מכים ובוע־טים בשלושה אנשי גרילה שהובילו נשק במכוניתם.

זמן קצר אחרי הירי הופיע חובש ישראלי, שבא להגיש עזרה לילד, אשר נראה קרוב למותו.•

הכניסה: שגיאה. כדי להגיע לאיזור, היה עלינו להפר צו ישראלי, שהוצא ב־26 בפברואר, אשר אסר על עיתונאים הפועלים בביירות לבקר באיזור המחזק בידי ישראל. כאשר נעצרנו על־ידי החיילים, הם לא שאלו אותנו לשמותינו או למיקצועינו, וגם לא נתבקשנו להציג שום מיסמכים מזהים. לכן גם לא סיפרנו שאנו עיתונאיות.

נעצרנו בדרך מביירות לצור, מייד אחרי שעברנו את נהר הליטאני, בכיוון דרום. חייל ישראלי במחסום אמר, שאין מעבר למכוניות. הישראלים, המוטרדים מהפשיטות ההולכות וגוברות נגד כוחותיהם, מנסים למנוע מאנשים וממכוניות את המעבר לשטח שעדיין מוחזק בידיהם.

לחצנו על הנהג שלנו, מוחמר, להמשיך בדרך עוקפת, כמעט בלתי־ידועה. נסענו לעבר אל־זררייה, העמדה האחרונה של הצבא הלבנוני, סמוך לקווים הישראליים. נהגי־משאיות ונשים שעבדו בשדה הזהירו אותנו, כי הישראלים נמצאים בהמשך הדרך. אך אנו המשכנו לנסוע.

למעשינו. אמרנו שאנו נוסעות לצור, למיסעדה. שתינו לבשנו ג'ינס וחול־צות בגי.

גידי התעניין רק בנות כמה אנו, דיבר במכשיר־קשר עם מפקדיו, ואחר־כך קבע, כי אינו יוכל להרשות לנו

אחת מבין 34 הגוויות של השיעים ב־אל־זררייה. היומן ה־אירופי הרלד טריביון הבינלאומי הוסיף לתצלום זה את דיברי־ההסבר החמורים מאוד: „טנק ישראלי מחץ מכונית והדף אותה על גופתו של גבר שנורה בידי החיילים, במהלך התקפה על כפר בדרום־לבנון."

רק עברנו את קסייבה, שבה הזהירו אותנו הכפריים פעם נוספת מפני הישראלים, והנה הופיע מולנו, ככביש חייל ישראלי, נושא תת־מיקלע, שהכריח אותנו לעצור.

גידי, מפקדה בן ה־18 של כיתה בת שיבעה חיילים, הוביל אותנו לסככה כפרית. החיילים חקרו אותנו שוב ושוב אם ראינו בדרך מכונית מרצדס לבנה. הם הניחו שהמדובר באנשי־גרילה, האורבים להם.

החיילים, שלא הסתירו את מתיחו־תם, הציצו במפה עטופה בניילון, הצביעו על המקום שבו אנו נמצאים. הם לא לבשו אפודי־מגן, כי לדיבריהם, הם כבדים מדי. החיילים שאלו אותנו להמשיך, פן נגלה לטרוריסטים את מקום אנשיו.

החיילים דיברו על הריגה של אנשי־גרילה ועל חוסר־הרצון לעשות זאת, אבל היה קשה לדעת מתי הם רציניים ומתי הם משטים בנו. היו ביניהם הרבה ציחקוקים, חילופי־מבטים והערות בעברית, שאותן לא יכולנו להבין.

ארי, 21, שהוריו מצרפת, שאל אותי אם אני צרפתיה. אמרתי לו שאני לבנונית. חברתי הבריטית הוסיפה, שאני נוצריה מארונית.

החיילים אמרו שיש להם חברות בישראל, והכריזו שהכניסה ללבנון היתה שגיאה. ארי, ששמר על פיגום בגג הסככה, חזר פעמים רבות על המילה „שגיאה".

ואז התקרבה מכונית לבנה.

בעיטות באברי המין. אחד הנוסעים ניסה לפתוח את הדלת. החיילים צעקו משהו לעברם, ושלושה צעירים שיעיים יצאו מתוכה בידיים מורמות. הם נלקחו לחדר קטן, בתוך הסככה, ונשאלו בערבית צולעת לשמותיהם ולתאריכי־הלידה שלהם. המידע שודר במכשיר־קשר למפקדים. אחרי החקירה, חזר גידי אלינו.

עברה לא פחות משעה, עד שגידי ערך חיפוש במכוניתם. כשהוא צועק משימחה בעברית, הביט בנו ואמר: „תשמעו, הם הטרוריסטים. מצאתי שלושה קלצ'ניקובים במכונית!" הק־לצ'ניקוב, רובה־סער מתוצרת סובי־טית, הוא הנשק הנפוץ של אנשי־הגרילה.

החיילים האחרים, בעודם צועקים ומשמיעים קללות בערבית, החלו בועטים בשלושה באברי־המין ובתח־תית הגב. אורי, חובש ישראלי, קשר את ידיהם מאחורי גבם בחוט־תיל. אחד מהם החל מדמם.

השלושה הזדהו כחסן צברה, 19, מקנטרה, יוסוף אבו־זייד, 20, מכפר רומין וזייד מעתוק, 19, מדיר־ע'רביה, שבה הרגו הישראלים בשבוע שעבר שיבעה אנשי־גרילה.

אחרי שסטרו לו כמה פעמים, אמר מעתוק, כי הם קיבלו כל אחד 50,000 לירות לבנוניות (בערך 2,500 דולר) מאבו־עלי חמוד, פקיד של תנועת המיליציה השיעית אמל במערב ביירות. הם קיבלו את הכסף תמורת פעולה שהיה עליהם לבצע נגד חיילים ישראליים. אבו־זייד וצברה החווירו והתחילו לרעוד.

התבקשתי לתרגם את תשובותיהם. הישראלים רצו לדעת אם יש פצצה במכונית. מעתוק אמר, שיש שם רק מטול אחד. אורי ברק ומצא מטול־רימונים ושני מוקשים. השלושה הסבירו, שנאמר להם לנסות להפיל כלי־טיס ישראלי. בעוד ידיהם קשורות מאחור, זכו צברה ואבו־זייד לבעיטות נוספות, באברי־המין ובבטן.

אורי, שראה אותנו פעורות־פה, התנצל: „אני חובש. אני לא נהנה מכך יותר מכן. האמינו לי, אני לא אוהב את זה. אבל הסתכלו עליהם — אני צעיר ורוצה לחיות — והעניין הזה מרגיז אותי."

כשהבחין בטיפות־דם שנשרו מידיו של צברה, הוא חבש אותו בקפדנות. צברה הקיא ונפל. הוא התחנן לפניי שאשכנע את הישראלים לקרוא לרר פא.

אורי, שהיה מודאג ממצבו של הפצוע, ביקש שאברר איך הוא מרגיש. „אמרי להם," ענה לי צברה, „שאנחנו מבצעים משימה, בדיוק כמוהם. אנחנו לא אשמים. אנחנו בדיוק כמוהם."

כמה דקות אחר־כך עצרו החיילים גבר שדידה במורד הגיבעה על קביים, והכניסו אותו לכוך, יחד עם שלושת אנשי־הגרילה.

לטיפה על לחי. לפתע התחיל ארי, ממרומי הפיגום שעליו עמד, לידות לעבר מכונית מתקרבת, שנמ־צאה במרחק של 65 מטרים. מהמקום שלנו יכולנו לשמוע בבירור קולות של נשים. ארי הריע בעליצות, מחא כפיים וצעק: „פגעתי בנהג!"

פרצתי החוצה מתוך הסככה, לראות מה קורה. דלת המכונית היתה פתוחה. כמה נשים ייבבו, אחת מהן נופפה במיטפחת־ראש לבנה. אחרת רצה לעברנו, יחפה, כשהיא צועקת: „הרגתם אותו, את בני היחיד. אין לי בן אחר!"

„מדוע עשיתם זאת?" זעקה ונפלה לרגלינו, כשהיא מטיחה את ראשה בקרקע. „הירגו גם אותי, גם אותי! יש לי חמש בנות, וחיכיתי 25 שנה שיהיה לי בן!"

היא הציגה את עצמה בשם נור צאדק, ואמרה שבנה, בן 11, נפגע בראשו ונראה שהוא מת. גם אחת מבנותיה נפצעה. בת אחרת ניסתה לתמוך בה.

גידי ביקש ממני שאסיע את האם ובתה למכוניתן. כשהגענו לשם, לא היה איש בתוכה. האב גרר את בנו למרחק 20 מטרים, מחוץ לטווח־האש של החיילים.

לנער היה פצע גדול במיצחו, ואחת הבנות נפגעה באוזנה.

„הוא חי," התעקש האב. הנער נע קלות. „ראו, הוא זז," אמרה האם. „אנא, הצילו אותו," התחננה. „קחו אותו לישראל."

לקחנו אותם בחזרה לכיוון הסככה. בתוך זמן קצר באה תיגבורת ישראלית, של 60 חיילים, בפיקודו של קצין מבוגר. ביניהם היו שני רופאים באמבולנס. חסן נלקח לאמבולנס. אמו צעקה.

אחר מחייליו של גידי ניגש לאם, שהתיישבה על הכביש, ליטף אותה על לחיה והרגיע אותה: „אל תדאגי, יהיה בסדר. הרופאים כבר באו, אל תדאגי."

ביטחון יחסי. הנער נלקח על־ידי האמבולנס, שלושת אנשי־הגרילה נשארו בידי החיילים, ולנו הותר לחזור על עיקבותינו. נאמר לנו לקחת איתנו את האיש בעל הקביים. הוא סיפר לנו, כי בא לבדוק את הכביש למען דודו, בעל המשאית, הרוצה להגיע לביירות. הוא אמר, שיחזור אליו ברגע שהחי־יילים יסתלקו.

בהרגשת הקלה הגענו למחסום של הצבא הלבנוני באל־זררייה. לפתע נפ־תחה עלינו אש משני הצדדים: מצד אחד על־ידי החיילים הלבנוניים, מצד שני על־ידי אנשי־הגרילה. עצרנו את המכונית, נופפנו בידינו דרך החלונות וצעקנו אליהם להפסיק. אחד הקצינים הלבנוניים זיהה אותנו והפסיק את האש.

דיווח שני: מאת גיורא נוימן

• דובר צבאי ישראלי אמר למחרת בירושלים, כי הנער מת מפצעיו, לפני שניתן היה להעבירו בהליקופטר לבית־חולים בישראל – הערת מערכת וושינגטון פוסט.

מיהרנו, כל עוד רוחנו בנו, לחזור לביטחון היחסי של ביירות.

● אגרופים של ברזל בבית־חולים

ש בוע אחרי דיווחה של נורה בוסתני מאל־זררייה פירסם היומון הניו־יורקי ניו־יורק טיימס, **הידוע כתומך עיקבי בישראל, סיקור מאת כתבו בביירות, ג'ון קיפנר, תחת הכותרת: „אגרוף הברזל הישראלי מחזק את הנחישות הלבנונית". דיווח זה הו־עתק גם בעיתונות האירופית. כת־בה זו, שהופיעה בעמודים הרא־שונים, ליוותה את הידיעות על הפיגוע בשער־עגל ופשיטת־התג־מול של צה"ל באל־זררייה:**

פעולות העונשין של ישראל ב־דרום־לבנון, שנועדו לרסן התקפות של מוסלמים שיעים על הגייסות הישרא־ליים, מעמיקות את הטינה בקרב האוכלוסיה, ועשויות להביא אותה לחזק את תמיכתה בגרילה האנטי־ישראלית.

המדיניות החדשה, המכונה בפי כמה מנהיגים ישראליים בשם „אגרוף הברזל" — פשיטות על כפרים, ריכוז התושבים הגברים וחיפושים מבית־לבית אחרי נשק — גם מעודדת את העליה בפופולאריות של איסלאם פונדמנטליסטי נוסח איראן.

מסקנות אלה עולות מראיונות עם תושבים רבים ועם זרים, כולל אנשי כוחות־האו"ם, שנערכו בשבוע שעבר, במהלך סיור בן שלושה ימים באיזור. הצבא הישראלי מוגע מעיתונאים הפועלים בביירות את הכניסה לשטח שבפיקוחו, אבל כמה כתבים, ביניהם כותב שורות אלה, הצליחו לחמוק דרך הקווים הישראליים.

הישראלים, שפלשו ללבנון ביוני 1982, הודיעו באמצע ינואר על כוונתם לסגת בשלושה שלבים. במדיניות החדשה, המחמירה, הם נקטו אחרי שביצעו את השלב הראשון, שלווה סיכויים להיות חברים עם האוכלוסיה." הסביר השבוע סוחר מצליח בצור, „אבל הם היו צריכים להראות שהם האדונים."

הכפריים אומרים, כי הפעולות האחרונות עוד החמירו את המצב. תושבים בכפרים סילה ומערכה סיפרו, שחיילים ישראליים הרסו את חנויות המזון, בכך ששפכו את המיצרכים — תבואה, סוכר, מלח וקמח — עירבבו אותם והשחיתו אותם.

הפגנת „שלום עכשיו" שנערכה השבוע בתל־אביב, **בהשתתפותם של אלפים, הוכיחה כי גם לישראלים נמאס ההרג בדרום־לבנון. „השלבים אינם קודש – החיים כן!" הכריז אחד השלטים. „שלמות הקואלי־ציה לא שווה טיפת־דם!" זעק אחר. הדיווחים בעולם על ההפגנה היו קרן־אור פרו־ישראלית ראשונה, אחרי מבול הידיעות משדה־הקטל.**

רב בדרום לבנון, אמר כי פעולות־העונשין מובילות לעליה בפופו־לאריות של הפונדמנטליזם האיסלאמי. „זהו יציר־כפיה הבלעדי של ישראל," אמר. „קודם לכן, מעולם לא היינו עדים כאן ללהט דתי."

„אלוהים גדול!" מערכה הוא כפר קטן בראש גיבעה, במראו כמעט ימי־ביניימי, אשר שיחק תפקיד מכריע בהתנגדות השיעית. הכביש בכניסה לעיירה חרוך ושחור מצמיגים שרופים, ושיברי מכוניות חלודות משמשים כמיתרסים נגד הישראלים.

כאשר באים הישראלים, משמיעים הצופים שבראש צריחי־המיסגדים את קריאת־האזעקה „אלוהים גדול!" הנ־שים נוהרות לרחובות, לעימות עם המשוריינים, בעוד הגברים הצעירים חומקים לגבעות.

בכיכר העיירה מונף הדגל הירוק של תנועת אמל השיעית, כמו כמעט בכל אחד מכפרי הסביבה. סמוך לכיכר, בתוך בניין־מישרדים, נמצאת החוסיי־ניה — אולם הכנוסים הדתי של השי־עים. במקום זה אירע הפיצוץ ב־4 במרס, שבו נהרגו 15 בני־אדם, בתוכם שני מנהיגי־גרילה חשובים, מוחמד סעד וח'ליל ג'ראדי.

ישראל פירסמה הכחשה חד־משמ־עית שהיה לה חלק בפיצוץ.

ראשונה ברחובות צור. כשהם קוראים לתושבים ברמקול לבוא לבית־החולים ג'בל־ אמל, לתרום דם. מה שאירע אחר־כך, הוא אחת התקריות השנויות ביותר במחלוקת, מאז החלה הנסיגה.

לדיברי עדי־ראייה, התאספו בערך מאה בני־אדם במיגרש־החניה של בית־החולים, כאשר במקום הופיע סיור ישראלי. הישראלים טוענים, כי הקהל היה אחוז טירוף, אחרי שהותסס בידי מסיתים, והחיילים נקראו למקום כדי להשליט סדר.

השיעי שנלכד בידי חיילי צה"ל, כשבמכוניתו מוסתרים רימונים ואמצעי לחימה אחרים, ביקש מהעיתונאית הלבנונית: „אימרי להם שגם אנחנו מבצעים משימה — בדיוק כמוהם!"

בהתגברות ההתקפות על החיילים הישראליים.

האיזור הפך עתה לשדה־קרב, למקום של התקפות גרילה שיעיים, מעשי נקמה ישראליים ומחזות של אימה ואלימות, תחת השמיים הבהירים של ראשית האביב הים־תיכוני.

שהאוכלוסיה תרגיש. החיי־לים הישראליים מצטופפים לצירי הדרכים, מאחורי סוללות־עפר ענקיות, המוסתרות בתיל דוקרני וירייעות, או שהם מסתכנים בחוץ, ואז הם נוסעים בשיירות של משוריינים, כשהם רכונים על נישקם.

בכבישים יש תנועה מועטה, ובשעות אחר־הצהריים היא פוסקת לחלוטין. התושבים אומרים, כי הם חוששים שהישראלים יחטפו אותם או יירו בהם.

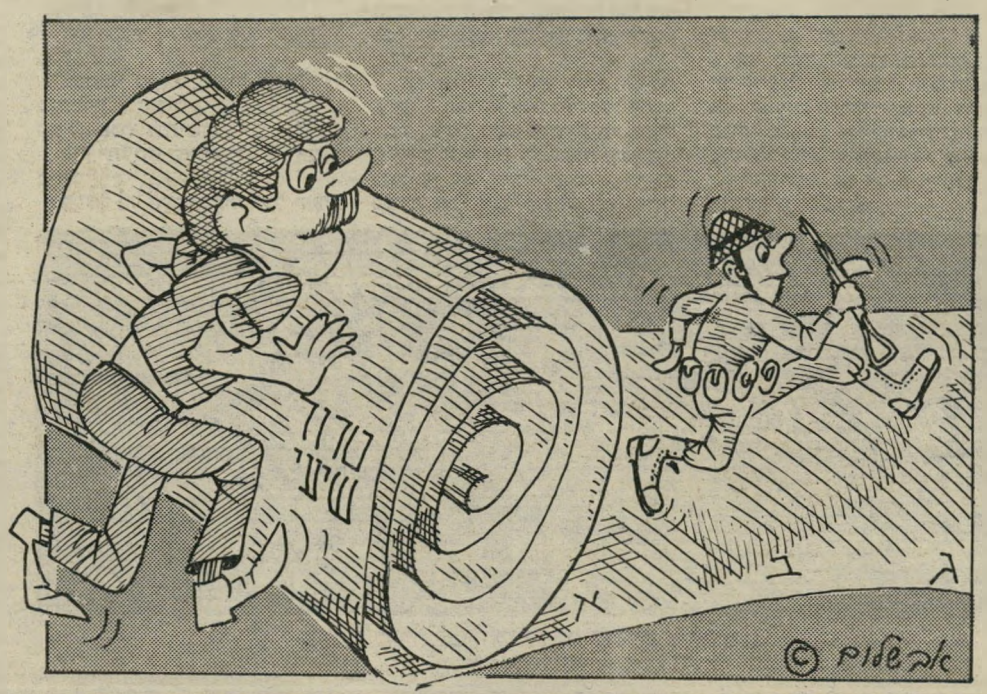
האיבה של השיעים היא תפנית בולטת. בחודשים שלפני הפלישה הישראלית ללבנון נתקלו אנשי הגרילה הפלסטיניים, ששלטו אז באיזור, בהתנגדות גוברת והולכת של תושבי הכפרים שמיזרחית לצור. התו־שבים קיבלו את הפולש הישראלי בברכה, קידמו אותו באורז ובפרחים.

אבל בגלל סידרה של תקריות עם הישראלים, החלו שיעים רבים פונים נגדם.

נסיונות ישראליים לקיים פיקוח, שכללו חסימת כבישים, הביאו, לדיברי התושבים, נזק כבד לכלכלה המקומית, ורק גרמו לעליה תלולה בהתקפות הגרילה.

„כאשר באו הנה, היו להם 90 אחוז פקידים ישראליים אמרו, כי הפשיטות תוכננו כך, שהאוכלוסיה תרגיש תוכננו כך, שהאוכלוסיה תרגיש כבד מדי, ולכן תפנה לה עורף. אבל נראה שהמדיניות הישראלית מגבירה את נחרצותם של השיעים, שדתם מעניקה תשומת־לב מיוחדת לסבל.

מקור ביטחוני מערבי, בעל ניסיון

אולם התושבים השיעיים משוכ־נעים, כי היו אלה הישראלים שהטמינו את הפצצה במקום, כאשר כוח ישראלי גדול השתלט על העיירה, במהלך החיפושים הנרחבים, שנערכו במקום יום קודם לכן.

כבולים מאחורי משוריין. א־חרי הפיצוץ, עברו אנשי העזרה ה־

התושבים אומרים, כי החיילים הסתערו על בית־החולים, השליכו לתוכו רימוני־הלם וירו בתיקרות. אנשים שחיכו בחדר־הכניסה בתור לתרומות הדם נתפסו, הוכו, קיבלו בעיטות ונעצרו.

הד"ר מוחמד בקי, שהיה באותו זמן בתורנות, מספר כי „בית־החולים נראה כמו שדה־קרב".

עד אחר, עלי ג'עפר שריף־אל־דין, ארכיטקט בן 35, אומר כי הוא נעצר בבית־החולים עם עוד 25 איש בערך, ביניהם גבר שזה עתה הביא לחדר־הלידה את אשתו ההרה. עיניהם כוסו, ידיהם נקשרו מאחור, ובמשך כמה שעות הם אולצו לכרוע ברפש שבחוץ.

את עדותו של שרף־אל־דין אישרו גם עובדי־סיעוד מערביים. הם סיפרו כי כמה מהעצורים הובלו מהמקום כשהם כבולים לרכב נושא גייסות משוריין.

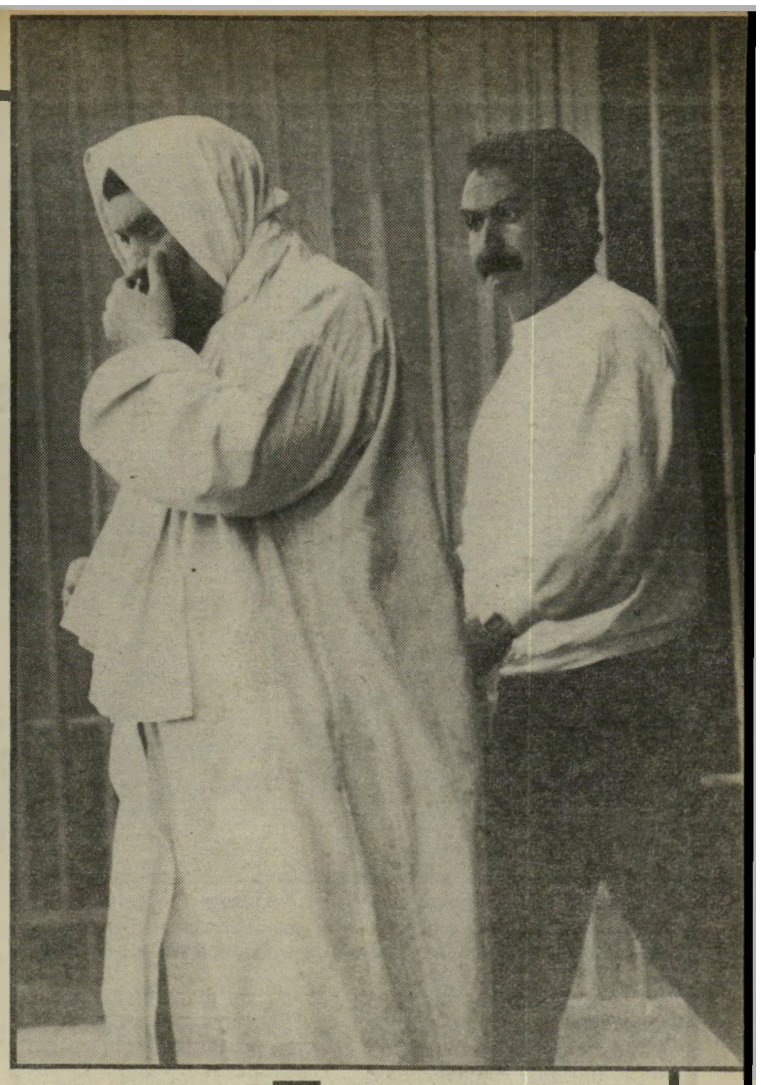
שרף־אל־דין אמר עוד, כי הם בילו את הלילה בתוך מכולת־מיטען מזר־המת ומסריחה, וניתנו להם שמיכות רטובות.

מאז הונהגה מדיניות „אגרוף הברזל", דווח על לפחות 22 תושבים שנהרגו באיזור*, מלבד הרוגי הפיצוץ במערכה. אחדים מן ההרוגים היו, כמעט ללא ספק, אנשי־גרילה.

---

* *מיספר זה אינו כולל את 34 הרוגי פעולת־צה"ל באל־זררייה, שהדיווח עליה הופיע בעיתונות המע־רבית ביום שבו פורסמה הכתבה.*

מירה לב (שמאל) הגישה מישפט נגד הבאבא סאלי (ימין) — ואז קרו דברים: איומים ברצח, שליחים מיסתוריים, מנעולים שבורים, קולות בטלפון, פגיעה במכונית — ולבסוף הזמנה למישטרה

„אלך עד הסוף!"

ב יום הראשון, השבוע, בשעות אחר־הצהריים, צילצל עורך־דין יוסף צוקרמן לביתה של מירה לב בשיכון בבלי. צוקרמן מייצג את מירה בתביעתה נגד ברוך אבוחצירא. הוא הודיע לה כי התקשרו למישרדו כמה פעמים ממישטרת נתיבות וכי עליה לבוא לשם לחקירה בעניין זיוף חתימתה על מיסמך שבו חתם אבוחצירא.

סמל ראשון עוזי בוזגלו ממישטרת נתיבות הסביר, שהחקירה קשורה לחתימתו של ברוך אבוחצירא על התחייבות שהוגשה לבית־המישפט בקשר לסכום של 63 אלף דולר, שאותם חייב אבוחצירא למירה לב.

אבוחצירא טען במישטרת נתיבות כי כאשר היה בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב, בשבוע שעבר, בעניין תביעת האיראני גיאם סולימן בסך של 50 אלף דולר, ראה בפעם הראשונה את המיסמך הנמצא בידי מירה, ואשר נח־תם, לטענתה, על־ידו. במיסמך מתחייב ברוך להחזיר לה סכום של 63 אלף דולר. בידי מירה לב קבלה מעורך־הדין אליעזרי. אותו מיסמך נחתם בזמנו במישרדו של עורך־הדין מנשה אליעז בתל־אביב.

מירה לב נדהמה וצילצלה לסמל ראשון עוזי בוזגלו במישטרת נתיבות, כדי לברר מה קורה. נמסר שבוזגלו אינו נמצא.

למחרת בבוקר, בשעה 5, שוב הוט־רדה מירה בטלפון על־ידי המישטרה. מספרת מירה: גבר דיבר איתי בטלפון ואמר שאם לא אגיע למישטרת נתיבות לחקירה, יעצרו אותי. כששאלתי מי מדבר, אמר שלא חשוב, שאבוא לנתי־בות, ושם במישטרה יסבירו לי הכל.

בשעה 8 בבוקר ירדתי מהבית, מצאתי בתיבת־המיכתבים הזמנה לבוא ולהחקר במישטרת אופקים בעניין תקיפה.

כל העניין הזה נראה לי תמוה לגמרי, כי מעולם לא ביקרתי באופ־קים, וגם בנתיבות לא ביקרתי יותר משנה.

עליתי בחזרה הביתה וטילפנתי לבוזגלו במישטרת נתיבות. שאלתי אותו מה כל העניין הזה, והוא אמר שאלה הן ההוראות שקיבל.

הסברתי לו כי מתנהל מישפט ביני ובין ברוך אבוחצירא בתל־אביב, שאבו־חצירא הגיש תצהיר, בו הוא טוען שהמיסמך מזוייף. שאלתי גם מהו עניין התקיפה באופקים.

הוא הסביר לי שלא יוכל לענות לי בטלפון.

הסברתי כי אני מוכנה להחקר ב־מישטרת תל־אביב או בכל עיר אחרת, וכי לא אבוא לנתיבות.

הוא התעקש שאגיע ולא — אעצר מיידי!

במשך כל היום ישבתי אצל ירידי, אלה שוטרים שטילפנו אליי ואמרו לי ברוך נמצא בלחץ וכי אבוא מייד.

איפשרו לברוך להתקשר אליי מדי ערב.

אני מכירה קציני מישטרה רבים מאיזור־הדרום, שהם חסידי מישפחת אבוחצירא ובאים לקבל את בירכתו.

גם אברהם תורגמן מגיע לנתיבות מדי פעם, כדי לקבל ברכה. ברוך אמר לי לא פעם כי המישטרה בסביבה נמצאת בידו.

אני הבנתי כי ברוך אבוחצירא החליט להילחם בי בכל הדרכים, כדי שאוותר על תביעותיי הכספיות וההת־חייבויות שלו אליי, שעומדות להתברר בבתי־המישפט בתל־אביב בחודשים הקרובים.

אני חוששת לנסוע לנתיבות, שם אתקל במאמיניו של ברוך ובכל עושי־דברו, אשר רובם עבריינים שחזרו בתשובה למראית עין, ואלה משמשים כשליחיו לכל מיני משימות. אני גם מכירה את דרכיו העקשניות והלא־הגיוניות של ברוך. עברתי את כל הנסיונות האלה כאשר ביליתי שנים במחיצתו, כאשר נלחם בבתי־המישפט בארץ כשהוא טוען לחפותו.

רק מילה שלו

צ חוק הגורל הוא שכבר אז, ב־מישפטים, הציג מיסמכים מזויי־פים וטען בכל התוקף שהם כשרים. כיום, מיסמכים שנחתמו על־ידו לפני עורך־דין, הוא טוען שהינם מזוייפים על־ידי!

לא עלה בדעתי שאקלע למצב שבו אני נמצאת כיום.

אני יודעת שאני נלחמת בגוף עצום ומי יודע לאן עוד יובילו הדברים. אבל אני מאמינה שבסוף ייצא הצדק לאור בבית־המישפט. אני לא מתכוננת להי־כנע לאיומים ולחצים, ולא מתכוונת להרים ידיים, גם אם המילחמה הזו תהיה ארוכה ומתישה.

אני אלך איתו עד הסוף.

כל הבעיות שלי עם ברוך התחילו מאז שהודעתי לו שאני לא עומדת להכחיש את קבלת 50 אלף הדולר מהפרסי גיאם סולימן. ברוך הציע לי להתכחש לחוב. הוא אמר לי שאינו רוצה להונות את הפרסי והוא מתכונן לשלם את החוב, אך הוא רוצה למשוך את העניין כמה שיותר זמן.

מאותו רגע הידרדר המצב ביננו. בתקופה זו כבר לא נפגשנו. הוא ישב בנתיבות, והקשר ביננו היה טלפוני בלבד.

עד לאותו עניין, ברוך דאג לכל צרכיי.

בינתיים החלו הפרסים ללחוץ והגישו תביעה לבית־המישפט. אני הודיתי בחוב בבית־המישפט, וברוך הבין כי פסק־הדין יינתן בזמן הקרוב. הוא החל לשלוח אליי שליחים במטרה להגיע לפשרה.

בהתחלה שלח אליי את ג'קי רונן, שהוא קרוב־מישפחה שלו. ההצעה היתה כי ברוך ישלם לי סכום של 40 אלף דולר, וכך נסגור ביננו את החשבונות.

לא הסכמתי לפשרה, היות והחוב לפרסי עמד על קרן של 50 אלף דולר, בלי הריבית.

הפרסי הסכים בזמנו לסגור את העניין באותו הסכום. אני לא רציתי שום עניין עם הפרסי, ואמרתי לברוך שיסתדר איתו בכל דרך המקובלת על שניהם.

כעבור יומיים טילפן אליי אלי רונן וקבע איתי פגישה במלון הילטון. הגעתי לשם עם הפרסי, ואז הציע אלי רונן לפרסי לסגור את העניין ב־25 אלף דולר. הפרסי נעלב והלך.

לא נותרה לי ברירה אלא להודיע לברוך שאני מגישה תביעה נגדו.

ברוך צילצל לבית הוריי וניסה

הזמנת מירה לב לחקירה במישטרת אופקים
תקיפה או חקירה?

לשכנע את אמי שתקח ממני את כל המיסמכים שהוא חתום עליהם, והבטיח שבתמורה יוריד ממני את המשכנתא. אמי, ברוב תמימותה, ביקשה אותי למסור לברוך את המיסמכים.

הבנתי את הכוונות שלו. לא נתתי את המיסמכים, והגשתי את התביעה על סך 56 אלף דולר.

ברגע שהתביעה הוגשה, הגיע שליח להוריי ונתן להם להבין שהמרקאים במדינה מוכנים לחסל אותי, ורק מילה של ברוך תמנע מהם לבצע את זממם.

הוריי נבהלו מהאיומים וביקשו ממני לעזוב את העיר.

עזבתי את ביתי בשכונת בבלי ועברתי לגור לכמה זמן אצל דני מעוז. כשחזרתי הביתה, לא פסק הטלפון מלצלצל. קולות שונים ובלתי־מוכרים לי איימו עליי מעבר לקו.

באחד הערבים, כשחזרתי הביתה, גיליתי כי ניסו לפרוץ את דירתי. מישהו חיבל במנעול הדלת.

למחרת שרטו את מכונית הסיטרואן שלי לכל אורכה והוציאו את כל האוויר מהגלגלים.

באחד הימים הגיע אליי דודו שוהמי, שהוא יד־ימינו ועושה־דברו של ברוך.

את דודו אני מכירה מזה שנים. כשעבד כשומר־סף אצל סבא שלי, בכמה מועדוני־לילה שהיו שייכים לסבי. באותה תקופה היה ישראל דנוך הבוס של דודו.

את ברוך הכיר דודו במיסעדה של הוריי ברחוב בן־יהודה בתל־אביב. הם התיידדו, והיו להם כל מיני עסקים משותפים.

בתקופת המישפט של ברוך, נעצר דודו ונשפט על עבירה של סחר־בסמים. הוא שהה בכלא כמה שנים, שחלק מהם ישב יחד עם ברוך ברמלה ובמעשיהו, ושוחרר על־תנאי כמה חודשים לפני ברוך.

כשברוך שוחרר מהכלא, חברו השניים יחדיו, ודודו הפך לחוזר בתשובה, והתיישב יחד עם ברוך בנתיבות.

באחד הערבים הגיע אליי אותו דודו והודיע לי, שאם אגיש תביעה נגד ברוך, עלולים לפגוע בי ויהיה חבל לו עליי, כי הוא מחבב אותי מאוד.

הוא הסביר לי כי בא אליי כחבר ואיכפת לו מאוד מה יעלה בגורלי.

באותו ערב זיהיתי את דודו בקושי, כי בינתיים גידל פיאות וזקן, והיה לבוש בחליפה ומיגבעת על ראשו. אני זכרתי אותו בתור בחור לבוש בג'ינס ונעלי אדידס.

דודו חזר לנתיבות ודיווח לברוך את תשובתי, שאני בכל זאת עומדת להגיש תביעה נגדו.

היו עוד אימים בטלפון. החלטתי לא להיכנע לאיומים ופירסמתי את כתב־התביעה בעיתונים. פירסמתי גם את המיכתבים שברוך שלח אליי מהכלא.

אחרי הפירסומים התקיימה החגיגה הגדולה בנתיבות וסוקרה בהרחבה בכלי־התיקשורת.

תפקידו של דודו היום הוא לבצע את כל השליחויות של ברוך, שיושב בנתיבות ולא זז משם, וברוך מפצה אותו ביד רחבה.

אני חשבתי לתומי כי דודו הוא השליח היחיד של ברוך, עד שלפני שבועיים הגיע אליי אדם זר לחלוטין. הוא חיכה לי ליד הבית, וכשהגעתי פנה אליי ואמר לי להיזהר מיהורה, שהוא בנו של ברוך, כי ברוך מחפש מישהו לחסל אותי. ואז נעלם כלעומת שבא.

נבהלתי והחלטתי לפנות למישטרה בתלונה. אך לא ידעתי מי האיש ובקושי יכולתי לתאר את דמותו. הוא נראה בדיוק כמו כל אותם חוזרים בתשובה, שבהם נתקלתי בזמן האחרון.

ברוך אבוחצירא, החוזר בתשובה שנקרא היום רב ואדמו"ר, מצא לנר חיותו דרך משלו לסגור את החשבונות של עברו.

לי ידוע שחוזרים בתשובה משתרלים עד כמה שיש באפשרותם לכפר על עוונותיהם החילוניים, ואחד הדברים הוא החזר חובות, בקשת מחילה וכולי.

מירה עם ברוך אבוחצירא
אהבה פורחת

כמנהלת־חשבונות וסיפרה כי המישרד שבו היא עובדת עוסק בבניית בתי־מלון ועוד עסקים שונים.

היא נהגה לספר שיש תחרות בין עובדי המישרד מי יצליח לגייס יותר משקיעים. כולם עובדים שם כך, אמרה, תמורת אחוזים בריווחי החברה.

בדרך זו הצליחה חווה לשם לגייס אנשים רבים, שהילוו לה כספים על־סמך ערבויות של המישרד.

היא נעצרה כאשר הגיעו תלונות מאנשים, שהסתבר להם כי הערבויות שבידיהם אינן כשרות.

בין המלווים בריבית היו מירה וברוך.

חווה לשם הגיעה למירה וברוך באמצעות אלי דנוך, בנו של ישראל דנוך, שפתח מישרד למשכון והלוואות. (יותר מאוחר הוא הסתבך בפליליים וישב בבית־הסוהר.)

לא החזיר את הצ'ק

מירה שימשה כמתווכת בין אלי דנוך, שאותו הכירה, ובין ברוך אבו חצירא, והעבירה ללשם כספים מברוך, תמורת ריבית גבוהה ביותר. כשבוע לפני שברוך הוכנס לכלא, הגיע ברוך אל חווה לשם בלוויית אדם בשם בר־גיג מאשקלון.

ברוך ביקש ממירה לגבות מחווה לשם את הכספים שהלווה לה, בתוספת ריבית גבוהה.

מירה הסבירה לחווה כי ברוך זקוק לכספו באופן דחוף, כדי לממן את עירעורו בבית־המישפט העליון.

עד לאותה תקופה לא הכיר ברוך את חווה לשם, ומירה היתה המתווכת ביניהם.

אחרי שנודע לה מפי חווה שלא תוכל לעמוד בהתחייבויותיה הכספיות לברוך, הסכומים הגיעו לעשרות אלפי דולארים.

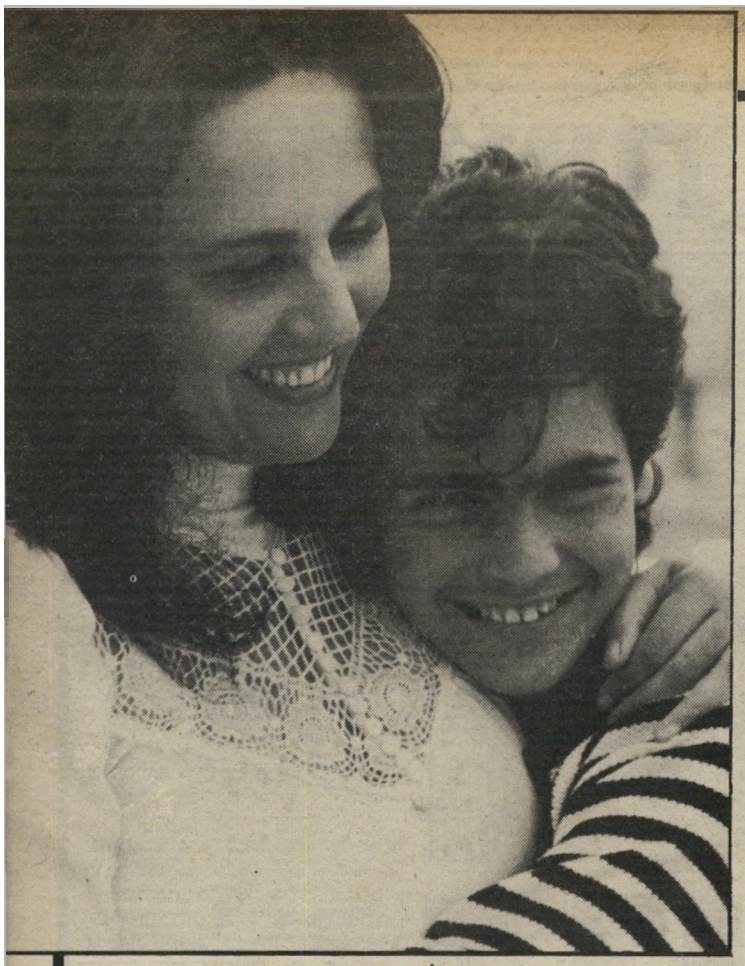
בעזרת לחצים שונים הצליח ברוך להוציא מחווה את כספו. יום אחרי שכספו של ברוך הוחזר — הוא נכנס לכלא.

אחר כמה ימים הסתבר כי ברוך השאיר בידי בר־גיג את צ'ק־הערבות שקיבל מחווה לפני שהיא החזירה לו את החוב שלה. ברוך לא החזיר לה את הצ'ק. בר־גיג ניסה לסחוט מחווה כסף על סמך אותו צ'ק.

הוא איים עליה ועל ילדיה.

יתר הנושים של חווה הבינו כי לא יקבלו את כספם בחזרה, והתלוננו במישטרה על הונאה. חווה לשם נעצרה.

כאשר נודע לבעל, עזב את הבית בנתניבות.

מירה לב ובנה אסי
השופט השתכנע כי אינה מפקירה את בנה

חווה לשם פנתה למירה. גם לה היתה חייבת סכום של כמה עשרות אלפי דולארים, וסיפרה לה על איומיו של בר־גיג.

מירה פנתה לבר־גיג, אחרי שהפכה ממלווה בריבית לידידתה של חווה לשם.

נודע למירה מפיו של בר־גיג שהוא השתחרר ממאסר וזקוק לכסף, כדי לפתוח דוכן בשוק אשקלון.

הוא דרש כסף גם ממירה.

מירה פנתה למישטרה בתלונה על סחיטה באיומים. וסיפרה על הצ'ק של חווה, שבר־גיג מחזיק כאמצעי לסחיטה.

הכספים שחווה לשם קיבלה ממירה היו הלוואה פרטית, שלא היתה קשורה לכספי ברוך אבוחצירא. הסכום היה שווה לכמה עשרות אלפי דולארים.

לחווה לא היה כסף להחזיר, וסוכם בינה לבין מירה שחווה תמשכן את דירתה על שם מירה.

חווה מישכנה את דירתה בבני־ברק לטובת מירה. חווה עדיין לא החזירה למירה את כספה, ובימים אלו מתנהל מישפט בעניין המשכנתא, לפני השופט יוסף חאג'־יחיה. ברוך הוזמן כעד למישפט אך הוא מתחמק מלהופיע ככבר שנתיים.

השופט חאג'־יחיה הודיע בישיבה האחרונה, שהתנהלה בחודש שעבר, כי אם אבוחצירא לא יגיע הפעם, יוצא נגדו צו־הבאה. לברוך, שקיבל את כספו בחזרה כבר מזמן, לא נוח כנראה כיום, כשהוא מופיע באיצטלה של קדוש, לגלות לבית־המישפט דברים הקשורים בעברו החילוני.

רוב עיסוקה של מירה היום קשור בבתי־מישפט. היא מקווה שהכל יעבור בקרוב, ותוכל לשכוח את התקופה הקשה שהיא עוברת היום. היא מקווה לזכות במישפטיה ולחיות את חייה בשקט, יחד עם בנה אסי.

לא מזמן התארסה מירה לב עם איש־העסקים דני מעוז, העומד מאחוריה ותומך בה נפשית, בתקופה הקשה שהיא עוברת.

נעמי אדווה ■

לשם
מלווה בריבית שהפכה לידידה

מירה וארוסה דני מעוז
בית־מיקלט מפני הטרדות

עכשיו זורק ברוך את התחייבויותיו הכספיות לעבר עוזריו ותורמיו. בימים אלו קיבל פסק־דין שבו מורה השופט על חברו של ברוך לשלם את חובותיו לי. במקום שברוך ישלם, מסתבר שאותו גרוזיני ישלם וברוך רק יפקיד ערבות.

קשה לי להבין איך הפיל ברוך את התשלום הזה על אדם שבקושי עומד בעול פרנסת מישפחתו. בכדי לקבלו כערב, שיכנע אותו ברוך להגיש פרטים כוזבים בקשר לאמצעיו הכספיים. למירה נמאסו הביקורים בבתי־המישפט.

עד כאן סיפורה של מירה לב.

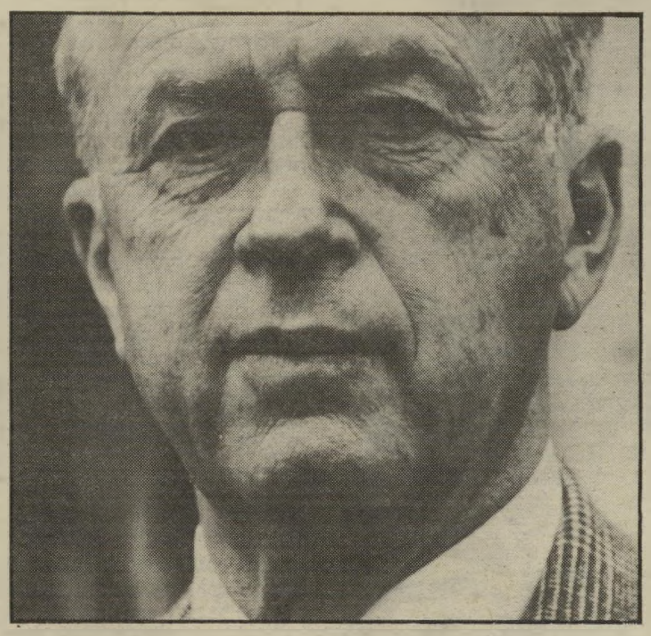
עומר ותלוי נגדה מישפט על זיוף מיסמך, ועוד מישפט בקשר למזונות לבנה אסי. במישפט השני היא הוצגה כרמות שלילית, אשה עשירה ועתירת נכסים המחליפה מאהבים, שבגלל אורח חייה סובל בנה.

אותו דיון הגיע לפני השופט וולך. מירה הופיעה ללא ייצוג של עורך־דין והסבירה לשופט כי היא מפרנסת את בנה מאז היותו בן 3. בעלה נמלט לארצות־הברית והיא נסעה אחריו כדי לאתר אותו.

השופט וולך פסק כי נראה לו, כי עמדתה של מירה מוצדקת.

עוד מישפט שמירה מעורבת בו בימים אלה הוא מישפט חווה לשם, דתית מבני־ברק, אם לארבעה ילדים, שעבדה במישרד להשקעות בתל־אביב. היא הציגה עצמה לפני אנשים

האופציות של רבין:

בניה או תבוסה

גם משקיפים ציניים במיוחד אינם יכולים להתעלם מהעובדה, שקיים שיתוף־פעולה הדוק למדי בין ראש־הממשלה, שימעון פרס, לבין שר־הביטחון שלו, יצחק רבין.

כבר במערכת־הבחירות לכנסת ה־11 סברו רוב המומחים, שבאורח בסיסי קרובים השניים בעמדותיהם הפוליטיות. שניהם תמכו במילחמת־לבנון (רבין בהתלהבות־יתר), ושניהם מנסים לנער את חוצנם ממנה.

גם השקפת־העולם הגלובלית

מילגאי

שלהם זהה לחלוטין. פרס ורבין חשים שהליכוד נכשל בתיפקודו ובטקטיקה שלו, ולדעתם מיפלגת־העבודה, ברא־שותם, מסוגלת לנהל את העניינים הרבה יותר טוב.

פשיטת־הרגל של הליכוד, המס־תמלת ברמותם של אריאל שרון ויורם ארידור, סייעה להם לחזק בציבור את הרושם שהם מהווים את התרופה הטובה ביותר לתחלואי האומה. כל הסקרים מאשרים, שיש להם הצלחה ניכרת בחזית התדמיתית, חרף המיגוון העצום של בעיות, שטרם נפתרו.

גם בשעה זאת עדיין קיימת הידברות בין השניים, אבל מעבר למשותף מתחילות להירקם מזימות, מילחמת־עצבים, הפחת שמועות וייזום רכילויות. האידיליה, כביכול, עומדת להסתיים בקרוב מאוד, וסנוניות ראשונות של המריבה הקשה, העומדת לפרוץ בכל רגע, כבר ניצבות במרכז הזירה הפוליטית־פנימית.

המימסטומים הראשונים היו, כרגיל, מינוריים. בש־

מקובלות על רבין.

● המומנטום המדיני, אחרי הב־חירות להסתדרות, מתחייב משני גורמים: הרצון לרצות את האמריקאים והשאיפה לפרק את הקואליציה עם הליכוד „מסיבות מדיניות לגיטימיות". בצמרת מיפלגת־העבודה רבין הוא האוייב מס' 1 של כל קשר עם הפ־לסטינים. במרכז המיפלגה, ובעיקר בקרב הצעירים היוניים יותר, רואים בו „סוכן ליכוד", ומיכשול לכל הידברות לשלום. יתכן שהתיקוות שהם תולים בפרס הן מוגזמות, אבל עצם קיומן מחזק את פרס במיפלגה, ומחליש את רבין.

פרס אינו שם נרדף ליוניות, אבל בהדרגה הופכים כל היונים במיפלגה לאנשיו. יוני רבין, כמו הח"כים שבח וייס ואורה נמיר, או יחיאל לקט, לא יוכלו להתמיד בתמיכתם בו. תמיכתו ברוטציה מקוממת נגדו את כל המיפלגה, המאוחדת כולה בחוסר־רצון ברור לעמוד בהסכם, „נוכח האסונות שהליכוד המיט על המדינה".

● העמדות של רבין בנושא החברתי, ובכל הסוגיות הקשורות בהסתדרות, מנתקות אותו מאחרוני אנשיו. ותיקי אחדות־העבודה, המת־רפקים עדיין על שרשיו של רבין בפלמ"ח ווזכרים עדיין את אמו של רבין, רוזה, כשהיא צועדת ובידה הדגל האדום באחד במאי, הולכים ונעלמים מהזירה הפוליטית.

רבין ידוע באדישותו לכל עניין חברתי. הוא ימני נוסח ריצ'ארד ניכסון, ואנשי ההסתדרות רוטנים על איבתו לאיגודים המיקצועיים.

„אם הוא חושב שניבה לגיר נותנת לו לגיטימציה יונית או סוציאליסטית, יש לו יותר חוש־הומור מכפי שסבר־תי!" אמר להעולם הזה אחד מעוזריו הקרובים ביותר של פרס. „היא עצמה זקוקה ללגיטימציה, אחרי הזוועות שרבין אחראי להן בלבנון. ואשר לסוציאליזם: אי־אפשר להוציא ממנו

נערי פרס מחדשים את מסע־הלחישות נגד שר־הביטחון: „החונק מרמת־אביב"

בועות האחרונים משחררים נערי־פרס את חרצובות לשר־נם, ושר־הביטחון הפך מוקד קבוע־כמעט להשמצות.

אין ספק שהם מנסים להפריד. באורח מלאכותי במקצת, בין אחריותו של רבין למתרחש לבין מעורבותו הברורה של פרס בפרשת הזוועות בלבנון.

רבין הופך את חיילי צה"ל בלבנון לתליינים, המבצעים הוצאות להורג לפי רשימות. פרס אינו מסתייג בגלוי, אבל הוא ואנשיו שמחים לייחס את כל האחריות לרבין.

כינויים כמו „הקצב", „אפילו „החונק מרמת־אביב", הוצמדו לרבין, כאילו בבריחות־הדעת.

בטון לחשני יותר, ובסבר פנים חמור, מוכנים נערי פרס ללחוש באוזני עיתונאים סיפורים מדכאים למדי על הרגלי־השתיה, כביכול, של שר־הבי־טחון, המשפיעים, לדיבריהם, על תיפקודו במישרד כל־כך חיוני. רבים מזכירים את התנהגותו בנושאים מיש־פחתיים ואישיים, את יחסו הלא־סימפטי לבני־אדם, ומביאים כניגוד את אישיותו הנעימה והחברית של ראש־הממשלה.

מעניין שרוב האנשים, שסייעו בעבר לפרס להיות „חתרן בלתי־נלאה" נגד רבין, כבר אינם בתפקיד. אבל השיטות, שאותן מתאר רבין עצמו בספרו פינקס שירות, נשארו בעינן.

המטרה ברורה: יש לפגוע ברבין, להפחית מאמינותו, לייחס לו מעשים הפוגעים ברמותו דווקא בקרב מצביעי המערך.

יתכן כי מעשיו כשר־ביטחון מצדיקים את רוב הדברים הנאמרים בגנותו, אבל הנסיון לשחרר את פרס מאחריות משולל יושר אינטלקטואלי וציבורי.

בעל הברית של שמיר

מה מסתתר מאחורי המערכה המתחדשת בין השניים? האם יש לה רק היבטים אישיים, או גם פוליטיים? האם הסתיים עידן הזהות הרעיונית בין שני התאומים הסיאמיים? התשובה היא סבוכה ומורכבת, ולכן גם מרתקת.

במישור האישי ברור שרבין רואה בחומרה את העליה המטאורית במעמדו של פרס בציבור, ומבין שהיא נובעת בעיקר מעצם כהונתו של פרס כראש־ממשלה. לכן תומך רבין בגלוי ובחום בקיום הרוטציה עם הליכוד. בכך מקווה רבין לחזק את מעמדו בקרב מצביעי הליכוד, שרבים מהם החלו משנים את יחסם העויין, המ־סורתי, לשימעון פרס.

רבין יכול, כמובן, להצדיק את עמדתו בנושא הרוטציה בכך שיש לשמור על נורמות של הגינות ציבורית. הוא ואנשיו מניחים שמאבק למען קיום הסכם יהיה פופולארי בציבור, ויזכה בתמיכה בלתי־מבוטלת גם בכלי־התיקשורת.

„אם פרס יתעקש לפרק את הקואליציה בניגוד לדעתו של שר־הביטחון," אמר להעולם הזה איש מח־נה רבין, „הוא יהפוך שוב לשנוא־הציבור, תוך ימים מעטים: הכל ייזכרו בתדמית הישנה של פרס, הבלתי־אמין. זעקה מהליכוד והמחאה המוסרית של רבין יצטרפו יחד למסע אדיר, שייסכל את הישגי פרס עד כה. מנקודת־מבט זאת, רבין הוא בעל־בריתו החשוב ביותר של יצחק שמיר, ואני מבקר אותו על כך:"

החישובים האלה של רבין ואנשיו הם, ככל הנראה, אופטימיים מדי. במקביל לעליית קרנו של פרס בציבור הרחב, דרך גם כוכבו בתוך המיפלגה. התמיכה בו מתרחבת והולכת, בעיקר בשל העובדה שבמישור הטאקטי והמדיני, ובמישור התנועתי־מיפלגתי, הודגשו ההבדלים בין השניים, שהפכו חריפים ואקטואליים, הרבה יותר מאשר הזהות בתחום הרעיוני לטווח ארוך.

● המיזוג הקרוב עם יחד, וצירופו של עזר וייצמן להנהגה, מחזקים מאוד את פרס. נוסף על היחסים האישיים הגרועים בין וייצמן לרבין, מנסה מנהיג־יחד לקדם עמדות מדיניות, בעיקר במישור הטאקטי, שאינן הצהרה אדומה אחת בנושא החברתי. לרבין קשה לשקר, וכך נחשפת דמותו האמיתית בקולות יחסית."

קרע אישי קרע רעיוני

ב כל ההתייעצויות הפנימיות מגלה רבין חוסר־פתיחות מוחלט בכל הנושא של ייצוג פלסטיני בשיחות־שלום עתידיות. עמדות כאלה משחקות לידי שרי־הליכוד, הרוצים לשמור על שלמות הממשלה, כדי לאפשר ליצחק שמיר להיכנס למישרד ראש־הממשלה.

פרס, לעומת זאת, הרבה יותר פתוח. במיפלגת־העבודה סבורים, שבתנאים מסויימים הוא יסכים לוויתורים מרחי־קי־לכת, ואז הקרע האישי והטאקטי שלו עם רבין יהיה גם אסטרטגי־רעיוני.

על רקע כזה ניתן לחזות, שפרשת פרס־נגד־רבין תהיה, בתוך שבועות מעטים, במרכז ההתרחשויות והדיוו־חים על הזירה פוליטית הישראלית. לרבין יש רק דרך אחת להתחמק מעימות עם פרס, שבו כישלונו ודאי. הוא יוכל להסתלק מתמיכתו ברוטציה, ולקבל את מנהיגותו של פרס יחד עם הקו המדיני שלו במלואו.

ספק אם שר־הביטחון בנוי, נפשית וסוליטית, לצעד כזה.

חיים ברעם ■

במדינה

(המשך מעמוד 6)

ישראל, חיים דרוקמן ממורשה. הנציג היחידי של התחיה בפגישה זאת היה גרשון שפט.

לפגישה השניה שעליה מדווח נקודה הצטרפו גם גידעון גדות, חיים קופמן ומיכאל דקל מחטיבת חרות בליכוד, אריאל ויינשטיין מהליברלים, ואיש לע"ם אהוד אולמרט.

בין ההחלטות: להמשיך ולזרז את הטיפול בהצעת־חוק, שתאפשר לעצר־רים לקבל חופשות; להרכיב מישלחת של חברי־כנסת שתבקר במשותף בכלא — הבעה גלויה של הזדהות אנושית ופוליטית עם מבצעי הזוועות: קריאה לח"כים לבקר בכלא תל־מונד גם בבודדים; לקיים פגישה עם ראש־הממשלה, שימעון פרס, כדי לקבל תמיכה ממשלתית ביוזמות למען אנשי הטרור היהודי.

אופייניים במיוחד היו דבריו של הח"כ הליברלי בני שליטא:

העצורים לא יעשו כל רע אם ייצאו (לחופשה). הם אוהבי ארץ־ישראל. אין שום סיכון בשיחרורם. אני רואה כאן נוקשות של שר־המישפטים ושל היועץ המישפטי. הם כנראה אינם משוחררים מתפיסותיהם הפוליטיות נגד אוהבי ארץ־ישראל ומקימי הישר־בים ביש"ע (יהודה, שומרון ועזה). אני לא מוכן לקבל את התפיסה הזאת...

מיפלגות

עליזה של שרון

„אנחנו הנשים שלך והצבא שלך!" הבריזה עסקנית מיפלגת העבודה באוזני אדריכל המילחמה

בשבוע שעבר בחרו נשות מחוז־ירושלים במיפלגת־העבודה מזכירה פוליטית חדשה.

המועמדת שנבחרה, עליזה מיזרחי, גברה על שתי יריבותיה במאבק דמוקרטי למופת. תעמולת־הבחירות שלה נוסחה בסיגנון החביב מאוד על נשות „תנועת העבודה". מיזרחי תוארה כאשה שחונכה על ערכי התנועה. גם חברותה רבת־השנים באחדות־העבודה לא הזיקה לה במיוחד.

היו שרמזו, כי כמו רבים מיוצאי תנועה זאת, גם היא „קצת יותר ניצית מהמקובל", אבל איש לא מצא בכך טעם לפגם. אחרי הכל, גם מזכיר־המחוז החדש, עימנואל זיסמן, איננו ברוך יונה צחורה.

עליזה מיזרחי נבחרה, בירכה כ־חמימות את „ציבור החברות", ונאמה, באריכות לא בלתי־סבירה, על מאב־קים, אתגרים, חזית חברתית־כלכלית.

פחות משבוע אחרי הבחירה הש־תתפה החברה עליזה מיזרחי באירוע ציבורי. מסתבר שיש לה כובע נוסף, לא מיפלגתי אלא ממלכתי. מיזרחי היא גם האחראית על מעמד האשה במישרד־התעשיה־והמיסחר. בתפקידה זה היא אירגנה השבוע „יום דיונים לקידום האשה העובדת." אורח־הכבוד לא היה אלא השר שלה, אריאל שרון.

„הנשים שלך!" בעצם הימים שבהם נשרפים חיילי צה"ל, ותושבי לבנון נרצחים, בעטיה של המילחמה הנפשעת של שרון, כינתה אותו מיזרחי באהבה גלויה „השר שלנו".

היא לא הסתפקה במיפגן החנופה. כשנכנס שרון לבית אלישבע (מרכז נעמ"ת על שם אלישבע אשכול המנוחה), הכריזה מיזרחי: „הנה כבוד השר היקר שלנו!" כתבת כל העיר סיפרה, שמוכירת תא־החברות במיפ־לגת־העבודה הוסיפה: „כל־כך חיכינו לך, אנחנו הצבא שלך, אנחנו הנשים שלך. הנשים של המישרד ימשיכו למלא את שליחותן באומץ תחת פיקודך!"

שרון נענה לקבלת הפנים הרטובה הזאת בלבביות, בירך את „עליזה", ואפילו התבדח: „עליזה אמרה קודם, הנשים שלך, ורק אחר כך, הנשים של המישרד'. אז אני שואל אם אפשר אולי לא להתחלק — שכל הנשים יהיו שלי?" (אכסטאזה בקהל).

ניקמת הציפורים

אורי אבנרי

יומן איש

פרז ריזאר, חייל בצבא־לבנון ששירת בצידון, יצא לחופשה בכפר קליעה, ליד גבול ישראל. כנאה ללבנוני ביום חופשי, נטל רובה־ציד והתחיל לירות בבעלי־כנף חולפים. סיור של צה"ל נבהל, פתח באש לעברו והרג את האיש.

זה קרה השבוע. בשנה שעברה הייתי עד לתקרית דומה. נסעתי אחרי משאית־ספארי בדרך מצידון לנבטיה. פיתאום פתחו החיילים בספארי במטח אדיר. באמצע השדה, במרחק של כמה עשרות מטרים, עמד צעיר וירה ברובה בציפורים. כרגיל־נס לא נפגע, אף שנורו לעברו מאות כדורים. הסתבר כי היה פליט מביירות, שניצל את שהותו אצל קרובים בכפר, כדי להשתעשע בהריגת ציפורים.

זהו תחביב לבנוני, המקובל כנראה על בני כל העדות. יוצאים לחצר או לשדה ויורים בציפורים. לא לשם מאכל, חלילה. סתם כך, לשם שעשוע. בכל ציפור החולפת בשמיים.

יתכן שאחת התוצאות של מילחמה זו תהיה שתחביב זה ייעלם. ממעוף הציפור, זוהי מילחמה חיובית.

להצטלם בלבנון

כשהייתי חייל במילחמה תיעבתי את העסקנים הפוליטיים, שהיו יורדים עלינו מדי פעם, בתחפושת צבאית, ומצטלמים על רקע הנופים המרהיבים של החזית. אחר־כך היו נעלמים כפי שבאו, ומשאירים אותנו במקום שהיינו.

אני משער שאילו הייתי היום חייל בלבנון, הייתי מתייחס באותה צורה למיפגן־הראווה הגדול של יוסי שריד, שעלה ללבנון בסערה של כותרות ראשיות, כשהוא מלווה במצלמה צמודה של אמא־טלוויזיה.

שריד

אבל זהו עניין של טעם. הייתי מתייחס לעניין אחרת אילו יצא שריד בשקט, והיינו שומעים על כך אחרי שנתיים. חשוב יותר התוכן הפוליטי של ההצגה.

יותר ממאה חיילים הלכו לכלא, בעיקבות סירובם לשרת במה שנראה להם כמילחמה פושענית. אני מודה, שתחילה היו לי לבטים קשים ביחס לתופעה זו. לא היה לי קל לעכל את הרעיון של סירוב־שרות כאקט פוליטי. אך הגעתי למסקנה כי הסירוב במיקרה המסויים הזה הוא מעשה מוצדק ומוסרי. אני יודע שהסירוב מחייב יותר אומץ־לב מאשר ההליכה בתלם. גם כאשר התלם הוא כה נורא.

(איני יודע איזה ריבוק נכנס בו, בפרופסור דניאל עמית, אחד הסרבנים, שהכריז לפתע כי הוא מפסיק לסרב, בגלל החלטת הממשלה שהובילה במישרין למעשי־הזוועה הקרויים „היד החזקה".)

מעשהו של שריד — יהיה ההסבר המילולי שלו כאשר יהיה — הוא יריקה בפני הסרבנים. יש שפה למחוות. מחווה זו אומרת את ההיפך מן המחווה של הסירוב.

אך גם זה אינו העיקר בעיניי. יתכן שיש לי גישה שמרנית לתפקידו של חברי־כנסת: לפי תפיסה זו, שרה־הקרב של חבר־הכנסת הוא הכנסת. לשם כך נבחר. שם עליו לפעול. הכנסת היא השולחת את החיילים ליהרג בלבנון, והיא המסוגלת לשים קץ להרג זה בהצבעה פשוטה אחת.

זהו המקום. וזהו התפקיד. זהו שרה־הקרב. כדברי היווני: „היק רודוס. היק סאלטה!" ובתרגום חופשי: כאן המקום שלך, שריד! כאן תקפוץ!

תפקידו של שריד ברגע זה הוא להרעיש עולמות בכנסת, לא לתת מנוח, לא להסתפק בדיון באולם כמעט־ריק, אלא להכריח את הכנסת להוציא את החיילים מן התופת — תחת להצטלם בה.

יוסי שריד יודע איך לעשות רעש בכנסת. לכן, כאשר אינו עושה זאת, אומר הדבר דרשני. תמיהה זו לא התחילה השבוע.

ב־8 ביוני 1982, ביום השלישי של המילחמה, נערכה בכנסת ההצבעה ההיסטורית, ששלחה 638 חיילי צה"ל (עד כה) ורבבות אחרים אל מותם.

באותה הצבעה, 94 חברי־כנסת הצביעו בעד המילחמה. מן הדין היה לחקוק את שמותיהם על קיר הכנסת, לדיראון־עולם.

נגד הצביעו רק 3 אנשי רק"ח. מכיון שזיקתם הטוטאלית של אלה למוסקווה מבטלת את יכולתם להשפיע על רעת־הקהל, גם כשהם צורקים לגמרי, לא היתה להצבעתם השפעה.

מלבדם, לא הצביע אף חבר־כנסת אחד נגד המילחמה.

אילו היה נמצא יוסי שריד אחד ויחידי, איש מיפלגת־העבודה, שהיה מעז להצביע נגד — היתה האווירה באותו יום משתנה. מה גם שמעשה כזה של אומץ־לב היה מן הסתם גורר אחריו את אנשי מפ"ם ור"ץ הנפחדים. שגם הם איבדו באותו יום את הכושר להרים יד.

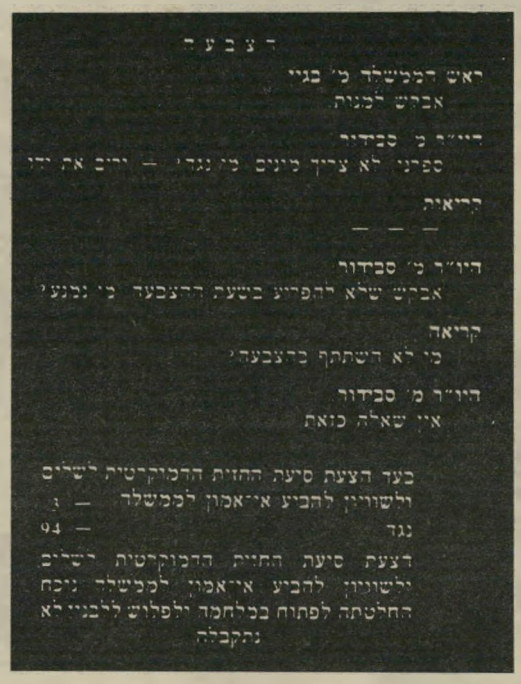
אני מאמין לשריד שהוא היה נגד המילחמה מן הרגע הראשון. דווקא משום־כך בולט כל־כך המחדל שלו באותו היום — מחדל שאין לו הסבר אחר מאשר אובדן אומץ־הלב ברגע האחד שבו היה חשוב.

בניגוד לרושם שהתקבל, לא נמנע שריד באותו יום מהצבעה. ההימנעות היא אקט פרלמנטרי. היא מבוצעת כך: אחרי שהיושב־ראש קורא להצביע „בעד" ו„נגד", יכול כל אחד מן הנמנעים (אם יש) לדרוש למנות את קולות הנמנעים. במיקרה כזה חייב היו"ר לשאול: „מי נמנע?" הנמנעים מרימים את ידיהם, ומיספרם נרשם בפרוטוקול.

איש לא נמנע באותה הצבעה. 10 „לא השתתפו בהצבעה": אנשי מפ"ם, אשת ר"ץ וחצי סיעת שינוי (וירשובסקי: חברו אמנון רובינשטיין הצביע בעד המילחמה).

„לא השתתפו בהצבעה" פירושו: ויתרו גם על זכותם להימנע. ברגע ההיסטורי הזה היו כלא היו. עצם נוכחותם לא נרשמה בפרוטוקול.

למען ההיסטוריה, הנה כך נראה הפרוטוקול של הכנסת על הצבעה שותתת־דם זו:

יודעים משהו? ניאט!

תחילה ישבו שם שלושה. אחר־כך היה שם לפתע רביעי, בפעלול הנקרא בשפת־התיאטרון DEUS EX MACHINA, „אלוהים יוצא ממכונה". איש לא הסביר איך הגיע לשם, ומדוע.

כאשר הקשבתי לשלושת הראשונים, היתה לי ההרגשה שאין להם מושג על מה הם מדברים. כאשר הקשבתי לרביעי, היתה לי ההרגשה שאינו יודע מה הוא עושה שם.

אני מתכוון לתוכנית מוקד, שהיתה אמורה להסביר לנו בריוק מה קורה בקרמלין, מדוע נכחר מיכאיל גורבאצ'וב, ומה תהיינה התוצאות.

היה שם פרופסור סימפאטי, שקרא את כל הספרים והמאמרים, ולא ידע דבר. לצידו ישב מהגר יהודי, שידע שהמישטר הסובייטי רע מאוד (אפתעה! אפתעה!). והיה שם המומחה של הטלוויזיה, שמומחיותו התבטאה בעיקר בהבעת־פנים האומרת עליונות בלתי־נתפסת, ורחמנות משועשעת על האחרים.

הרביעי היה אחד הצעירים האינטליגנטיים של שימעון פרס. לא קל להבחין ביניהם, אבל זה היה ד"ר נמרוד נוביק. הוא הביע מישאלות־לב חסודות.

ריחמתי על כל הארבעה.

אומנם, הם יכלו לקצר את עינוייהם ולהגיד, בפשטות: „אין לנו מושג מה קורה בקרמלין. לאף אחד אין מושג. גדול הקרמלינולוגים בעולם יודע על ברית־המועצות פחות מקטן מצחצחי־הנעליים בכיכר הארומה (אם יש חברים־מצחצחי־נעליים במולדת הפרולטריון). אז מה אתם רוצים מאיתנו?"

האם אפשר להגיד כדבר הזה בטלוויזיה הישראלית? בוודאי: כמעט מדי יום מזמינה הטלוויזיה לאולפנה שר זה או אחר, כדי שיסביר למראיין באריכות מדוע אינו יכול להתראיין. „אינני מתכוון לנהל את מילחמותיי בכלי־התיקשורת!" „כחבר־הממ־שלה, אני אביע את דיעותיי בקאבינט!" וכו'.)

נוביק

אבל הם לא עשו כן. שום קרמלינולוג אינו מסוגל להודות בכך שאין לו מושג. זה עניין של כבוד. לכן הקיפו את המיקצוע בערפל סמיך של תורת־סתר, כמו האוראקל של דלפי או החרטומים של מצריים.

מבחינה מעשית, הקרמלינולוגים נתונים במצב גרוע עוד יותר מאשר המיזרחנים המיסכנים שלנו. אלה קראו את כל הספרים וכל המאמרים בעולם הערבי, מנתחים את הכל בהגיון ברזל וטועים תמיד. לפעמים זה עולה בחייהם של כמה מאות. לפעמים לא. אבל דבר אחד אינו משתנה: הם טועים תמיד. אין חריג.

מדוע? מפני שהחיים אינם מצויים בספרים ובמאמרים. אלה יכולים לשמש ככלי־עזר. אך כדי להבין משהו צריכים לדבר, לשמוע, לראות, להריח, לנגוע. ואת זה קשה לעשות בחדר־קריאה של אוניברסיטה.

המיזרחן יכול לנסוע לפחות לרמאללה ולאכול פלאפל. אבל מה יעשה אחיו הקרמלינולוג? הוא יושב בפרינסטון או בירושלים, קורא את העיתונים הסובייטיים, עורך קאטאלוגים ואינדכסים, יודע את תאריך הלידה של גורבאצ'וב ואת מיספר העיטורים של רומאנוב, ונדמה לו כי אלה הם החיים.

זה מספיק לתוכנית־בידור טלוויזיוני. אך אוי למי שמבסס על זה מדיניות!

להיות חולה בכיף

הייתי חולה במשך כמה ימים. זה היה נהדר.

שכבתי יומיים במיטה, לא קיימתי כמעט ישיבות, קראתי ספר שעניין אותי. (עור ארבר עליו הרבה, אבל רק אחרי שאגמור לקרוא אותו.)

ובעיקר: לא היתה לי נקיפת מצפון.

אני עמלכוהולי. (כך אני מתרגם את מילת־הסלאנג האמריקאית WORKAHOLIC.)

עמלכוהולי הוא ארם המכור לעבודה, כשם שהאלכוהולי מכור לטיפה המרה, הנרקומאן לסמים והחוזר־בתשובה לאלוהים.

זאת לא אומרת שהעמלכוהולי אוהב את העבודה. גם האלכוהולי אינו אוהב את האלכוהול. נגזר עליו לשתות. עלינו נגזר לעבוד.

בשלושים השנים האחרונות היתה לי פעמיים חופשה של שבוע. אך מדי פעם אירע שהתעוררתי בבוקר, ולא היה לי משהו דחוף לעשות. יכולתי לקום בנחת, להסתכל בים, לעלעל בספרים סתם, לשים קלטת. אבל אחרי שעתיים־שלוש שמעתי לחישה. איש קטן לחש באוזני: „היי, אתה, מה עשית היום למען האנושות ועם־ישראל?" ואז, תחת לתפוס את האיש הקטן בגרון ולצעוק לו באוזן: „הי, אתה, מה עשו היום האנושות ועם־ישראל בשבילי?" הרכנתי ראש בהכנעה והלכתי לעשות משהו: לכתוב מאמר, לקרוא לישיבה, לכתוב מיכתב.

ויש רק מנוס אחד מן הערימות הזאת של האיש הקטן ההוא: להיות חולה.

אתה מרגיש שאתה חולה. יש לך חום. מכיוון שאתה עמלכוהולי, אתה ממשיך לעבוד עוד יום־יומיים. ואז, ביום השלישי, אתה מתעורר בבוקר, ויש לך הרגשה נהדרת בלב: אני חולה! אני לא צריך לעשות שום רבר בכלל!

ואפילו האיש הקטן, המאניאק הזה, אינו אומר כלום. הוא יודע שאני צריך לשכב, ולא לעשות כלום, כדי שאוכל לקום מחר או מחרתיים ולעבוד כפליים.

וכך היה. שכבתי יומיים. זה היה נהדר.

פצוע בגרמניה

כשביקרתי בפעם הראשונה בחיי בברלין, נתקלתי בסצנה שהחריבה אותי.

ברחוב הראשי, קורפירסטנדאם, עמרה חבורה גדולה של עוברים־ושבים סביב איש שנפגע ממכונית, ושהיה מוטל על הארץ. איש לא טיפל בו, איש לא נגע בו.

כעבור זמן־מה בא אמבולנס. אנשים בחלוקים לבנים נטלו את הקורבן עימם.

„איזה עם!" אמרתי לעצמי בעליונות. „זה לא יכול לקרות אצלנו! אילו זה קרה בתל־אביב, היו כל האנשים מטפלים באיש, ומישהו היה מתנדב לקחתו לבית־החולים במכוניתו."

עכשיו משדרת הטלוויזיה הישראלית תשדיר־שרות, המורה לנו לנהוג בדיוק כפי שנהגו הגרמנים.

עליי לבקש סליחה ממישהו.

מה יעשה עזר וייצמן למנחם בגין ואיך נתגלה שיר חדש של נתן אלתרמן

■ לרגל בחירתו בפעם ה־עשירית כנשיא בורסת־היה־לומים, קיבל השבוע **משה שניצר** טלפונים ומיברקים מרחבי־עולם. אחת משיחות־ה־טלפון שהמזכירות העבירו ל־חדרו היתה של גבר קשיש, שדיבר בקול עמוק, ואמר לו דיברי־שבח אישיים, על תרומתו לשיפור תדמית הענף ועל יצירת יחסים תקינים בין המישטרה והיהלומנים. שניצר הודה למב־רך, ושאל את מזכירתו עם מי הוא דיבר. התברר שלא היה זה אלא תת־ניצב **בנימין זיגל**, המפקד היוצא של היחידה ה־ארצית לחקירות הונאה, שאנשיו ביקרו בשנה האחרונה בבניין־הבורסה יותר מפעם אחת.

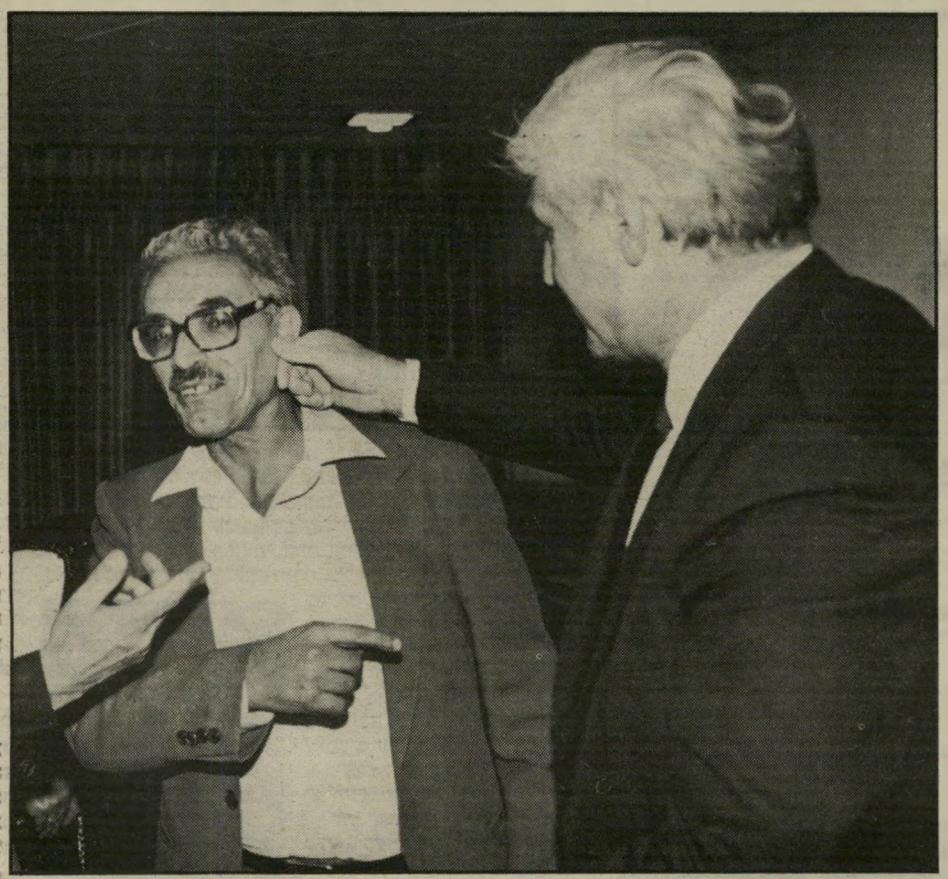
■ יוזמת כינוס מועצת ה־מיפלגה הליברלית ב־16 באפ־ריל, שתדון בשאלת היחסים עם בכינוס יהיה הפרופסור בן ה־80 **הנס קלינגהופר**, לשעבר ח"כ הליברלים שיחייב את הליכוד.

■ בתחילת השבוע ערכו מת־נגדי איחוד הליכוד כינוס ב־לישכתו של **אריה דולצין**, במישרדי הסוכנות בתל־אביב. **יחזקאל הרמלך**, אחד מיוזמי הכינוס, הציע לדולצין שהבאים יפגשו באולם הגדול. דולצין העדיף את לישכתו, אך זו הת־מלאה עוד לפני שעת־הפתיחה המיועדת. למקום הצר בא ראש עיריית תל־אביב, **שלמה להט** ("צ'יץ'") **להט**, שצפה במזכירתו של דולצין, כשהיא מביאה כל הזמן עוד ועוד כיסאות. ראש עיריית רחובות הסביר שהוא ביקש אולם, אך דולצין הסתפק בחדר. העיר צ'יץ' לשניים: "למ־רות האכזבות שלי, אני עדיין מאמין במיפלגה הליברלית."

פינחסי לחדר־הישיבות של ועדת־הכספים, וכבר עט עליו היושב־ראש **אברהם שפירא**. "פינחסי, אני מחפש אותך כל היום! איפה אתה?" פינחסי השיב שהוא נמצא כל הזמן בבניין־הכנסת. מייד ציווה עליו הח"כ אישי־העסקים, שעדיין שומר על ארוחות צנועות: "הערב אתה תיסע איתי לתל־אביב!" פינחסי הזדעק: "איפה אשאיר את ה־מכונית שלי?" התערב ח"כ ה־ליברלים אריאל ויינשטיין: "תכ־ניס את האוטו שלך לאוטו שלו ותסעו ביחד!"

■ מזכ"ל מיפלגת העבודה **עוזי ברעם** ישב בכנסת עם מנכ"ל מישרד ממשלתי, לא הרחק מח"כ אחר מהליכוד, שישב עם מנכ"ל מישרד אחר. אחד מהשניים שם לב, שבחברת ברעם יושב מנכ"ל המזוהה עם מיפלגת העבודה, ועם איש הליכוד יושב מנכ"ל תומך ליכוד. העיר ברעם: "ככה זה. כל אחד במדינה — או שהיה פעם מפא"יניק או שיהיה מפא"יניק!"

■ זמן רב לא הופיע **נחמן שי**, היועץ לענייני תיקשורת של שר־הביטחון, במישכן ה־כנסת, לצד השר שלו. היו שראו בעובדה זאת הוכחה לכך כי במאבק שניהלה נגדו **ניבה**

שלמה להט צובט בלחיו של מזכ"ל ההסתדרות, **ישראל קיסר**, כשנפגשו בהיכל התרבות, בהפסקה של הופעת הגאלה של הזמר **יהורם גאון**. אמצע הדרך. **ראש עיריית תל־אביב הקניט את קיסר בענייני העימות בינו ובין מישרד־האוצר. סביב עיסקת־החבילה, הזהיר אותו מפני פיצוצה, ולשם הדגשה אף צבט בלחיו. השניים נפגשו מאחורי הקלעים כשבאו ללחוץ את ידו של גאון.**

ונה רחמינוב ובעלה, היהלומן ניסים, אינם נלהבים מהמצלמה. רחמינוב, מגדולי היהלומנים, **שצולם השבוע עם אשתו במסיבה בצפון תל־אביב, הוא בעל וילה מפוארת בהרצליה־פיתוח, שלא נראתה כדוגמתה בארץ. עד עתה הוא איפשר רק לצלמי־חוץ לצלם את תכולת־הבית, שאותו תיכנן עבורו האדריכל יעקב רכטר, בעלה של השחקנית חנה מרון.**

דני ורטה הירושלמי, המכונה נוקיו, בימאי הסרט הישראלי החדש קוקו בן 19, **משוחח עם שחקני הסרט (שיפרה אפרת, מאיר דדון ואורי כהן) אחרי הקרנת הבכורה, שבה ישבו ביחד הד"ר מרדכי ורטהיימר, נציב שירות בתי־הסוהר היוצא, ורפי סוויסה, הנציב הנכנס. אחרי ההקרנה הם שוחחו על סצינה בסרט, שבה שוטרים מכים את אחד השחקנים, החשוד ברצח ובשוד. הסרט מספר על נער־שכונות, הכותב שירים ומופיע כנגן במועדוני־לילה ואחר־כך מסתבך עם החוק. הסרט קצר תשואות.**

חרות, כמעט שנכשלה, בגלל מריבה לשונית. השר **משה ני־סים**, שהוסמך על־ידי הנשיאות לקבוע איזה גוף יחליט על היחסים, הציע שהמועצה תרון בהקמת תנועת הליכוד. השר **יצחק מודעי**, ממתנגדי האיחוד, דרש שההצעה לסדר־היום תהיה על יחסי חרות־ליברלים. ממש ברגע האחרון נמצאה פשרה, שאיפשרה את משלוח ההודעות לחברי הוועדה. על סדר־היום ידונו בהקמת תנו־עת הליכוד וביחסי חירות־ליב־רלים.

■ אחד הנואמים המרכזיים בין באי הכינוס היה **דויד** ("ג'וקי") **הגואל**, שקיבל אפילו תפקיד: לרכז את מחוז ירושלים בקרב מתנגדי איחוד הליכוד. הגואל ביצע באחרונה כמה תפניות במיפלגה. הוא היה איש־סודו של מודעי, אך אחרי שהודח מתפקידו, כיושב־ראש מועצת־המנהלים של חברת החשמל, מצא מקום אצל **אברהם שריר**, ואף קיבל ג'וב ברשות הגנים הלאומית. בשבוע שעבר בא לכינוסם של שריר וניסים בער האיחוד, וכעבור שבוע הפך את עורו וחזר לאנשי מודעי.

■ רק נכנס ח"כ־ש"ס **רפאל**

אתי קרן מעצבת האופנה ובתה, לימור, בת ה־17 (משמאל), מדגמנות בגדים של האם לעונת המעבר. האם היא בעלת בוטיק בתל־אביב והבעל, אלי, גם הוא באותם עסקים – הוא אחראי על המיתפרות של אשתו. אתי לא למדה עיצוב מעודה והיא מצליחה להפיק דגמים למבוגרות וגם לצעירות. לימור היא תלמידת־תיכון ומדגמנת אצל האם כבר שנתיים. היא גם רקדנית ג'אז מעולה.

לניר, עוזרתו של **יצחק רבין**, היתה ידה על העליונה. השבוע, כשרבין מסר את הודעתו בכנסת, נראה שי במיזנון, ואמר לכל מי שהתעניין בשלומו, שאצלו „ה־כל בסדר, למרות כל השמועות".

■ ח"כ חרות **חיים קופמן** רגז מאוד בחדר־הסיעה. הוא ביקש לדבר מטעם הליכוד בדיון המדיני שהיה השבוע בכנסת בעניין המצב בלבנון, אך נאמר לו שהדובר יהיה ח"כ **עוזי לנדאו**, שכבר הגיש הצעה דחופה לסדר־היום. הגיב קופמן: „לא ייתכן שח"כ יטלפן ב־12 בלילה לעיתונאים, הם יגידו לו שהתפוצצה מכונית, ואז הוא ירוץ להגיש הצעה־לסדר וידבר על כך מעל הדוכן."

■ נראה שאי־שביעות־הרצון מעיסקת־החבילה בית חוצה קווים פוליטיים, משמאל ומימין כאחד. איגוד יבואני־הרכב שכר את שירותיו של הפרקליט **חיים שטריקס**, שותפו של מי שהיה שר־המישפטים, **חיים צדוק**, ואילו יבואני חלקי־החילוף ל־רכב שכרו את שירותיו של הפרקליט **חיים שטנגר**, ה־יועץ המישפטי של סיעת ה־ליכוד בהסתדרות. שני המיש־פטנים הצליחו להוציא השבוע צו־על־תנאי בבית־הדין הגבוה לצדק נגד שרי התחבורה, ה־אוצר, התעשיה־והמיסחר, ש־יבואו וינמקו מדוע לא יוצאו מרשיהם מהעיסקה ומדוע לא יותר להם למכור את מוצריהם לפי שער־דולר יציג משתנה.

■ אווירת הנכאים ששררה בתחנת־הרדיו הצבאית בשבוע האחרון, עקב השמועות על חי־סול מחלקת־החדשות, נרגעה בסוף השבוע. **יוסי עזרד**, מנהל מחלקת־החדשות של ה־שירה, שלקוחותיו בארץ, המ־שווקים לחו"ל, יוכלו לקבל שירותים מעבר לים במחירים „ישראלים".

■ שיר לא ידוע של המשורר **נתן אלתרמן** יהיה ללהיט הבא של הזמרת **עופרה חזה**. שם השיר: רחמים. הוא התגלה ב־אחיו של **דודו טופז**, אירוע נוסף: את יום הולדתו ה־36.

■ אחרי היערכות ממושכת מבימות התיאטרון בארץ, שבה הבימאית **נולה צ'לטון** ל־ישראל, לבימת הקיבוץ. הבי־מאית השנויה במחלוקת בשל דרך עבודתה עם שחקנים, תביים

פסוקי השבוע

● **השר עזר וייצמן**, על מנחם בגין: „רק שייצא מהבית, אני אקרע אותו לגזרים!"

● **שאולי וייצמן**, בנו של עזר וייצמן: „מילחמה זה פיתרון בעיות על־ידי מבוגרים בדרך ילדותית."

● **שר־התעשיה־והמים־חר, אריאל שרון**, על מיל־חמת לבנון: „אם זו היתה מיל־חמה של המערך, הכל היה נראה אחרת."

● **ח"כ חרות אהוד אולמרט**: „צריך לעזור למנ־היגי השיעים להגיע לגן־העדן!"

● **הרב הראשי לש־עבר, שלמה גורן**: „רמוק־רטיה היא לא אחת מעשרת הדיברות!"

● **אלוף־מישנה (מיל') מאיר סעיל**: „הגולייתיות של צה"ל איננה הכרח המציאות."

● **מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, ירוחם משל**, על מבקריו: „מה רצו? שאעשה הת־עמלות בצוואר? שאלך לניתוח פלאסטי?"

יואב צפיר בנו הבכור בן ה־17 של טוביה צפיר, מצטלם ביחד עם אחותו, שלומית (10) ואמו יעל. יואב הפיק ערב שבו נערכה תחרות־שירים לתלמידי בית־הספר לאמנויות תלמה ילין. הוא עצמו לומד מישחק ורוצה להיות שחקן, כאביו. הוא הופיע כזמר באחד השירים. טוביה צפיר לא נכח באירוע, מכיוון שנסע לכמה ימי חופשה בלונדון. יעל צפיר, אשתו של טוביה, נמצאת בהריון מתקדם. מבדיקות רפואיות שעברה נודע לה שצפוי לה בן, והיא עדיין לא מצאה שם עבורו. בתמונה משמאל: שרון כהן, בנו של אלברט כהן, שחקן גם הוא, שהופיע בשיר בשם ברית־מילה. הוא גם ניגן בסכסופון בתיזמורת שליוותה את הזמרים. את השיר של שרון עיבד עדי, אחיו, חייל בצה"ל. אמם של השניים, רות מנזה, אשתו של אלברט כהן, לא נכחה גם היא באירוע, מכיוון שהיא פסנתרנית של התיזמורת הפילהרמונית הישראלית והיא במסע־הופעות.

תחנה, הזמין את העורכים וה־כתבים של המחלקה, שלא פוסלה אלא צומצמה, לארוחה בביתו. הבאים הביאו משקאות משלהם ואכלו בשר על גחלים.

■ **בן־ציון („בנצי") שירה**, הפירסומאי ואיש יחסי־הציבור, שב השבוע ממסע עבודה קצרצר בארצות־הברית, שם הוא חתם בשם חברת שירה קורנית על הסכם של שיתוף־פעולה עם חברת יחסי־ציבור בניו־יורק ב־שם פייקוס. „אני כבר עשיתי את הצעד הראשון למימוש הסכם איזור הסחר החופשי עם ארצות־הברית," אמר השבוע

מיקרה, בביתו של המלחין **משה וילנסקי**. חזה פנתה למלחין וביקשה שילחין שיר עבורה, לתקליט חדש שלה. באותו הזמן עשו סדר בביתו של וילנסקי, ונמצא כתב־יד של אלתרמן, מלפני 30 שנה, שנכתב במקורו לתיאטרון המטאטא.

■ האמרגן **מיקי גולדנברג** תרם השבוע 2000 דולר למיל־גות ללומדים במרכז המוסיקה ביפו. גולדנברג עושה זאת כבר השנה השלישית, ומנציח בדרך זו את שם אביו, השחקן **אליהו גולדנברג**. השנה, ביום הענ־קת המילגות חגג האמרגן, שהוא

שם מחזה, על עכברים ואנשים.

■ אורחים במלון רמת־אביב התלוננו השבוע בקבלה, שב־שעות־הלילה בוקעים מאחד ה־חדרים מוסיקה מיסטית ורקיעות רגליים. נערך בירור, והסתבר שהקולות המוזרים והרעשים שייכים לאורחים מבוליוויה, המתארחים במלון. אלה הם ששת חברי להקת לוס אוואטיניאס, המופיעים בארץ. אנשי־הלהקה הם אינדיאנים עובדי אלילים, השייכים לדת אימרה. פעמיים בשבוע, בימי השלישי והשישי, הם נוהגים לשאת תפילות לאלת־האדמה, נגד עין הרע.

● **שמואל תמיר, עס־קן חרות־המרכז־החופשי ד"ש**: „תמיד שנאתי צדקנות יתרה וגילגול־עיניים!"

● **ראש עיריית רא־שון־לציון, מאיר ניצן**, ש־עלה על מכשיר ציתות: „אוזניים מלוכלכות הקשיבו לשיחות־הטלפון בבית שלי."

● **ראש עיריית תל־אביב, שלמה („צ'יץ") לי־הט**, על הצלחתו בהפעלת בתי־הקולנוע בשבת: „אני בעד השיטה של להכניס לאט, ותמיד עם וזלין. אז הכל מחליק ונכנס!"

כולם בהלם מהראיס

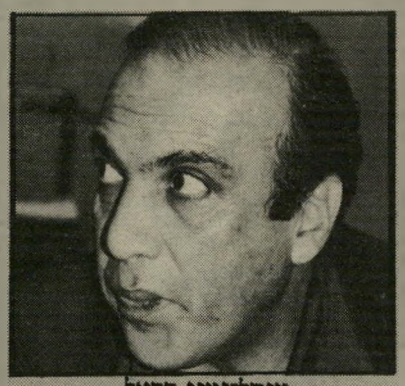
מינויו של **יוסף בראל**, מנהל הטלוויזיה בערבית, כמנהל זמני של הטלוויזיה בעברית, גרם להלם כללי בבניין הטלוויזיה.

בראל ידוע במיסדרונות הטלוויזיה כאדם שקשה לעבוד איתו, אבל כאיש־ביצוע מעולה. אצלו, בטלוויזיה בערבית, קוראים לו „הראיס" (הנשיא, או הבוס). העובדים בבניין חוששים — אולי גם בגלל השמועה הטוענת שכאשר נכנס בראל לישיבה במערכת הטלוויזיה הערבית, כל הנוכחים בחדר קמים ממקומם.

יום לאחר מינויו לתפקיד אסף בראל את המגהלים (מי שנותרו) ואת ועד־העובדים, והודיע להם שעכשיו יש להם כתובת לפנות אליה.

האנרכיה בטלוויזיה כל־כך פרועה, עד שאחד העובדים אמר שהם מעדיפים דיקטטורה לשיפור המצב.

ההחלטה על מינויו של בראל התקבלה כמעט במיקרה. בשיחה בין **מיכה ינון**, יו"ר הוועד המנהל, ובין **יצחק נבון**, רגע השניים על מצב הטלוויזיה ושמו של בראל הועלה. אחד־כך שאל ינון את פורת אם כדאי, לדעתו, למנות את בראל. פורת חשב שבראל לא יסכים, אך קרא לו והציע לו את התפקיד. בראל ביקש יומיים למחשבה. ינון ופורת הודיעו לו שאם לא יסכים מייד, לא יהיה מנוס מלסגור את הטלוויזיה. בראל חזר אחרי שעה והודיע שהוא מסכים.

מנהל־זמני בראל
לקום כשהוא נכנס?

באותו הערב, כשנפגשו חברי הוועד־המנהל עם יצחק נבון, בסוף השיחה הארוכה, כשעמירם **ניר** העלה את המצב המידרדר של הטלוויזיה, זרק אורי פורת את הפצצה. פורת הכין עוד באותו הערב את מיכתב־המינוי לבראל. הוא לא חיכה עד למחרת בבוקר, כדי שלוועד־העובדים לא תהיה שהות להתנגד וכך, כשהגיע אל נבון, יכול היה להראות לו מיכתב־המינוי.

צל"ש
גברים התאהבו בכרמית

● **לעדנה עברון** על ראיון מרתק שערכה עם **כרמית גיא**, במיסגרת סידרת התוכניות מגירות הלב בגלי־צה"ל.

כרמית, שנחשפה כך בפעם הראשונה, דיברה בכנות ובפתיחות על ילדותה בקיבוץ הקומוניסטי ניסטי יד־חנה, על הופעותיה מעל גבי המירקע והפיכתה, בעיני הצופים, לסמל של ארץ־ישראל. על ההתערבות בחייה הפרטיים ובצורתה החיצונית. היא דיברה על כל הנושאים האלה בלי

קריינית גיא (1971)
סמל של ארץ־ישראל

מרירות ובלי כעס, ויצרה אהדה לאישיות המגוונת שלה.

שבוע קודם לכן ערכה עברון ראיון רומה עם **אלי שאלתיאל**, היסטוריון, בעלה של כרמית גיא.

היא פגשה את שניהם במיסעדה ירושלמית, והחליטה שהיא חייבת לתחקר את בני־הזוג. התחקיר על כרמית ארך יותר זמן, מכיוון שהיתה צריכה להיכנס לניבכי המיפלגה הקומוניסטית.

כשבאה כרמית לאולפן להתראיין, החליטה שהיא זקוקה לנוכחותו של אלי ביחד עם אורי. בנו מנישואין ראשונים.

כשעדנה עברון שאלה אותה על יחסיה עם אורי, בנה ה„חורג", ישב אורי ביחד עם הטכנאי, מאחורי גבה של כרמית. כששמע את השאלה, שלח לעדנה נשיקה באוויר מעבד לזכוכית.

עדנה כמעט שלא היתה צריכה לערוך את התוכנית. ההקלטה היתה מוכנה לשידור. אבל היא נאלצה לחתוך, בגלל אילוצי־זמן, קטע שלם. בו מספרת כרמית על סידרת־ראיונות שערכה באנגליה, שבה שהתה שנתיים ביחד עם בעלה, עם נשים פמיניסטיות חשובות בתחומי המדע והספרות. הקטע הזה ישמש, אולי, לתוכנית אחרת שמתכננת עדנה לעשות בגלי צה"ל, על נשים ועל פמיניזם.

בליל־שבת, מייד כשהסתיים שידור התוכנית, קיבלה עדנה עשרות שיחות־טלפון מאוזינים, חלקם גברים, שאמרו לה שהם התאהבו בכרמית.

כרמית עצמה הגישה באותו הערב את מהדורת־החדשות בטלוויזיה, ואחר־כך היתה צריכה ללכת לעבוד בקול ישראל. בדרך עברה בבית, ולקחה את הקלטת שהקליט עבורה בעלה. כשסיימה לשמוע אותה, טילפנה גם היא לעדנה. עדנה סיפרה לה על כל הגברים שהתאהבו בה וכרמית אמרה: „בשום אופן לא לתת את הטלפון שלי! אני ממש תפוסה ומאוהבת!"

מאחורי המיקרופון
הפתעה של הנשיא

בגלי צה"ל חוגגים השבוע את סיומה של התוכנית שנקראה בתחילת דרכה שעתיים משתיים, ובהמשך שעתיים בשניים.

את הערב, שיוקלט וישודר במועד אחר, ינחה **יצחק בן־נר**, שהגה את הרעיון ושהגיש את התוכניות הראשונות. מארגני־הערב הזמינו את כל המשתתפים הקבועים של התוכנית במשך שש שנות קיומה. כשעברו על הרשימות, התברר שמדובר ביותר מאלף איש. לכן צימצמו את רשימת המוזמנים רק למי שהחזיקו מעמד לאורך זמן.

האורח המכובד ביותר באותו הערב הוא חיים הרצוג, נשיא המדינה, שהיה משתתף קבוע בתוכנית, לפני שנבחר כנשיא. היתה לו אז פינה בענייני היום. לקראת ערב־הסיום הבטיח הרצוג למארגנים להכין עבורם הפתעה. הוא לא היה מוכן למסור עליה פרטים.

מאחורי המירקע
העובדים נגד המנכ"ל

שלושה עובדים בכירים היו בשבוע שעבר בפגישה אצל יצחק נבון, שר־החינוך והשר הממונה על רשות־השידור. **מיכה לימור**, עורך יומן השבוע (שירד מעל המירקע), **רפיק חלבי**, עורך־מישנה במבט, ויו"ר ועד־העובדים; **ויאיר שטרן**, מנהל מחלקת־החדשות. העובדים התלוננו אצל נבון על תיפקודו של המנכ"ל, ועל מצבה המידרדר של הטלוויזיה.

צעדם זה של שלושת העובדים לא מצא חן בעיני חבריהם־לעבודה, ובישיבת־בוקר בהמשך השבוע מתח **אורי גולדשטיין** ביקורת חריפה על צעדם זה. הוא טען שהליכה של עובדים אל פוליטיקאים יוצרת מצב בלתי־הפיך, ושהמאבק צריך להיות בתוך הבניין עצמו ולא בחוץ.

יומן במישפחת השר

חברי הוועד־המנהל הוזמנו השבוע, ביחד עם **אורי פורת**, מנכ"ל הרשות, לשיחה אצל יצחק נבון. בתחילת השיחה תיאר לפניהם נבון בהתרגשות את מישפחתו, האוכלת בכל לילי־שבת ארוחה משותפת, ובסביבות השעה שמונה מתיישבים כולם לפני הטלוויזיה בציפיה ליומן השבוע.

למרות התרגשותו היתה לנוכחים הרגשה שהוא לא יילחם על כוונתו להחזיר את היומן אל המירקע.

אחר־כך פנה אליו אורי פורת והתלונן על פגישתו עם העובדים: „ירשה לי כבוד השר," אמר, „אבל אני חושב שהפירסומים שבאו מהלישכה הזאת מעודדים את עובדי־הטלוויזיה בהתנהגותם!"

נבון ענה לו: „פיתאום גילית ממה נובעת התסיסה אצל העובדים? ותסלח לי, אני לא צריך לקבל ממך אישור אם להיפגש עם עובדים. אני קבעתי פגישה עם העובדים אחרי שפגשתי את ההנהלה, ואני לא זקוק לאישורך. חוץ מזה, אמרתי להם דבר חמורים, והם התאכזבו." פורת ניסה לומר לשר שיש לו, לנבון, שיקולים פוליטיים. נבון הכחיש זאת. ענה לו פורת: „קראתי בעיתונים!" ונבון החזיר: „אז תלך לעיתונים!"

בסיכום הפגישה הוחלט להעביר את הנושא בחזרה לדיונו של הוועד־המנהל. הזמנת נבון לחברי הוועד באה בעיקבות החלטתם מן השבוע שעבר, להוריד את יומן השבוע מן המירקע.

הישיבה נפתחה בדיווח של פורת על האירועים. שבגללם לא שודר יומן השבוע. הוא טען שלכתבה על הגבעטרון צולמו חמשת אלפים רגל של פילם, במקום שלושת אלפים, ולא נמצא עוזר־עריכה שיכין כתבה של 10 דקות מכל החומר המצולם.

חברי הליכוד בוועד־המנהל תפסו טרמפ על העניין, ו**דויד אדמון** הציע לבטל לחלוטין את יומן השבוע.

מיכה ינון, יו"ר הוועד, העלה מייד את הצעתו הישנה להעביר את היומן מליל־שבת לערב אחר.

לבסוף התקבלה החלטה להוריד את יומן השבוע. בישיבה נכחו רק ינון, אדמון, **קריאל דוש** ו**ישראל סלע**, ואורי פורת, שאינו בעל זכות הצבעה.

הר"ר ישראל („רוליק") פלג, שהיה היחידי שהתנגד להורדת היומן, אמר לחבריו: „נמאס לי מהשיקולים שלכם בקבלת החלטות פה. נמאס לכל מדינת־ישראל מכולנו (הוועד המנהל), והחלטה כזאת עלולה להביא את הסוף על הכל. השיקולים שלכם אינם שיקולים מיקצועיים!"

אך פלג נשאר, למרבה הצער, במיעוט.

גינת עוזב את כלבוטק

התוכנית כלבוטק, בהפקתו של **רפי גינת**, זכתה השבוע בפרס־הצרכנות של ישראל. הפרס מועניק השנה בפעם הראשונה, וכלבוטק נבחרה מתוך מאות מועמדים.

בראש הוועדה לבחירת הפרס ישב השופט העליון ברימוס, משה עציוני.

אבל איש אינו יודע שגינת עומד לעזוב את התוכנית הפופולארית, שאותה הפיק והגיש במשך שש שנים רצופות.

מישפחת נבון
„לא צריך אישור ממך!"

בסוף החודש, אחרי שיגיש את התוכנית האחרונה שלו, ייסע גינת לחודשיים לארצות־הברית, כאורח הממשלה האמריקאית. הוא נבחר כנציג הישראלי במישלחת, שבה נציגים מ־25 מדינות, אחד מכל מדינה.

בהיעדרו, במשך החודשיים האלה, יחליף אותו **אריה אורגד**. כשיחזור גינת מסיורו, ישוב לתוכנית.

אזהרה מוקדמת

החוסר בעור־להשתלה לא היה הפתעה, לפחות לא לצופי התוכנית זה הזמן.

שבועיים לפני פיגוע מכונית־התופת, התראיין בתוכנית הפרופסור **מנחם וכסלר**, מנהל ה־מחלקה הכירורגית־פלסטית בבית־החולים הד־סה בירושלים.

הוא הגיע לאולפן ביוזמתו, כדי להתריע על חיסולו של בנק־העור ועל המחסור בעור להשתלה לנפגעי־כוויות.

השאלה הראשונה ששאל אותו המראיין היתה: „מה יקרה אם מחר, חלילה, יהיה פיגוע המוני בארץ, ויהיו 10 נפגעי כוויות קשות?"

פרופסור וכסלר אמר שיהיה קשה מאוד לטפל באנשים, בגלל סגירתו של בנק־העור. הוא גם דיבר באותו ראיון על הרכבים, המקשים במיוחד, ועל חוק האנטומיה והפאתולוגיה.

מסיבה עליזה

עובדי הרדיו בירושלים ערכו מסיבת־פורים עליזה. לקראתה הכינו כתבה משוררת על המוזמנים. גם הם עובדי־הרדיו.

זו השנה הרביעית ש**שלום אורין**, כתב קול ישראל לענייני התיישבות, ולפעמים גם לענייני מיפלגות, מכין שיחות מוקלטות היתולית עם חבריו. הפעם לא הסכים איש לדבר איתו כבר חודש לפני פורים. ולכן ערך **שלום קיטל**, עורך יומן־הבוקר, את השיחות והקלטות עם החברים.

קיטל טילפן לזוגות של כתבים, הידועים ביריבות ביניהם, ושאל אותם אחד על חברו. כך סיפר **שמואל טר**. הכתב הצבאי. על **חיים הכט**, כתב־הדרדרי בצפון. ואמר שהוא אינו מדבר איתו. הכט אמר, לעומתו, שהוא אינו ברוגז עם איש. טל כועס על הכט מביוון שלדעתו הוא פולש לתחומו בדיווחיו על לבנון.

שלמה רז, הכתב המישטרתי של קול ישראל בירושלים, נשאל על **כרמלה מנשה**, הכתבת לענייני מישטרה בתל־אביב, ואמר שאינו ברוגז איתה, אבל בזמן האחרון אין לה סיפורים, כי המקור שלה נמצא במילואים. את כרמלה מנשה לא ניתן היה להשיג, ולכן לא שמעו ממנה תגובה על דברים אלה ועל שלמה רז.

לשימעון שיפר, הכתב המדיני, עשו כתבת־מסוק. הם הקליטו את כל ריווחיו למערכת שבהם הוא אומר בהתרגשות דברים כמו: „יש לי סיפור נהדר... אני רק צריך לבדוק... זה סיפור גדול..." וכו' ואמרו שהוא משדר מן המסוק.

חלק מן הכתבים נעלבו מה„שידור". למרות שעורכיו לא הכניסו את הדברים החריפים שנאמרו אלא רק את הדברים הקלים.

מדיכוי למאסר-עולם

אחרי שנתיים של מאסר זוכה ציון כהן מאשמת רצח. שנה וחצי חי באושר עד שבית־המישפט העליון ביטל את הזיכוי ושלח אותו למאסר עולם כפול

התובעת נורית שניט החליטה, בכל זאת, לערער על זיכויים של ציון כהן, אלי גראמה ויואב כהן. הסיבה המישפטית לעירעור התבססה על כך, שבית־המישפט המחוזי זיכה רק מחמת הספק והצהיר, כי לא הצליח לפענח את הקלטות שבהן הודו הנאשמים ברצח.

אולם הסיבה האמיתית לעירעור היתה בוודאי ריגשית. שני מעשי־הרצח, שבהם הואשמו השלושה, היו מעשים מתועבים. קשה היה לקבל את הרעיון, כי הרוצחים שעוללו זוועה כזאת ימשיכו להלך חופשיים.

ציון כהן (מימין) באימונים
רצח זקנה ואיש חסר־ישע

ח בל־התליה נקרע, הנידון נפל מהגרדום וגילה כי הוא חי. על פי המינהג העתיק, לא שב התליין להדק את העניבה סביב צווארו. אלוהים, ש־התערב בגזר־הדין, הביע בצורה ברורה ביותר מה רעתו בעניין.

כאשר הוחלף עונש־המוות במאסר־עולם, נקבע מינהג חדש באנגליה. כאשר זוכה נאשם מאשמת־ רצח, לא היתה התביעה הכללית מערערת על הזיכוי.

גם בישראל וה מיקרה נדיר, ש־התביעה מערערת על זיכוי מרצח. אבל על־ידי הפורצים, שלקחו איתם את הכספת. כאשר נחקרו בני־המישפחה, התברר, למרבית האירוניה, כי הכספת הגדולה היתה באותו יום ריקה לחלו־טין. הגנבים לא זכו על עמלם ועל הרצח שביצעו אפילו באגורה.

שבוע לאחר מכן, ביום השישי ב־שבוע, יצאה העוזרת מביתה של חממה ימיני בת ה־80 בראש־העין. חממה, החשדנית, נעלה היטב את הדלת, סגרה את החלונות והניחה את האוכל על פלטת־השבת החשמלית. יומיים אחר־כך, ביום הראשון בבוקר, הבחינו השכ־נים, כי אחד הסורגים בחלונה של חממה מכופף וגם הרשת בחלון קרועה.

משולם אביגד, גבר בן 54 מראש־העין, נמצא פצוע קשה בביתו ביום חורף קר, בינואר 1981. אשתו, שחזרה מעבודתה בצהריים, לא מצאה את ה־מפתח במקום המוסכם. היא פרצה את הדלת ומצאה את בעלה שוכב בחדר־הכניסה, כשראשו זב דם על עיתון־הצהריים, שהיה מונח למראשותיו.

המשפצים ראו את הכספת

ד מישטרה הוזעקה למקום ו־גילתה, כי בבית חסרה כספת ש־היתה מתחת למיטתם של בני־הזוג. ליד מקומה של הכספת היתה מונחת טוריה, שלא היתה שם בבוקר.

אביגד מת מפצעיו בבית־החולים, והרופאים קבעו כי הוכה בחפץ קהה בראשו. היה ברור כי המוות נגרם זה התברר כי מתה מנזקים קטלניים בראשה. הנזקים נגרמו ממכשיר קהה.

לשני מיקרי־הרצח לא היו עדי־ראייה. איש לא הבחין במישהו שהתגנב לדירות ולא ראה מישהו שעזב אותן.

המישטרה ערכה מעצרים נרחבים בראש־העין וחקרה מאות עדים.

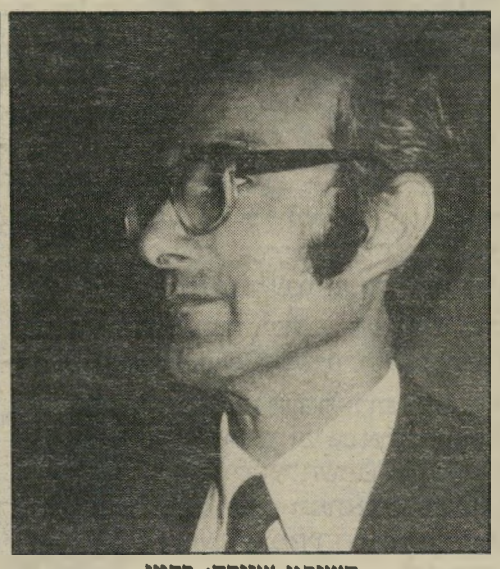
התברר, כי בדירתו של אביגד נערכו שיפוצים לפני כשנה, והמשפצים בוודאי ראו את הכספת. כך הגיעו אל יואב כהן, שהיה אחד המשפצים.

יואב כהן, ציון כהן ואלי גראמה נעצרו ושוחררו, אחרי שציון כהן נתן אליבי ליום רצח אביגד. רבים אחרים מראש־העין נותרו עדיין במעצר. שיחת־טלפון אלמונית מאשה הגיעה למישטרה. היא אמרה כי הרוצחים של שני הקרבנות היו יואב, ציון ואלי. הם נעצרו מחדש, ואז התברר, כי האליבי שנתן ציון היה מזוייף.

בדיית האליבי חיזקה את חשדם של השוטרים כי ציון מעורב ברציחות, והם הכינו לו מלכודת.

המישטרה הטמינה מכשירי־האזנה רגישים בכל אחד מהחדרים שבהם היו ציון וחבריו עצורים. המישטרה גם נתנה להם הזדמנויות רבות להישאר יחד ולשוחח. כל השיחות הוקלטו, ונערכו להן תמלילים. מן התמלילים הללו אספה המישטרה את הראיות ה־דרושות לה.

חוקרי־המישטרה היו בטוחים, כי הם שומעים בבירור את אלי גראמה אומר ליואב כהן:

השופט שזיכה: קדמי
לא שמע

השופט שהרשיע: לוין
שמע

ציון כהן: איך עשה דבר כזה אחי־אל־מניוק. הוא רצה לנסוע לחוץ־לארץ. סתם רצח! הרג בן־אדם. אני לא בעד זה... תאמין לי שכואב לי. כואב לי. על מה זה לך תעשה שוד, תהמם את הבן־אדם! אבל בכוח? אתה ראית שאנחנו הכנו פלסטר והכל, ואפילו יום אחד באת וראית אותי עם לומים וחזר־תי.

אני לא בעד זה, אתה מבין? אני בן־אדם משתולל, זה, זה, פה ושם לתת לו, אני אהמם אותו קצת – ומה אתה בא להרוג בן־אדם? תכניס לו סמרטוט לפה וזהו, קשור לו את הידיים. אתה בא להרוג בן־אדם? כוס־אמו, הרגיז אותי...

אליבי של ניתוח־טחורים

א חרי שהוגש כתב־האישום נגד הנאשמים, הם נעצרו עד תום ההליכים. לציון כהן היה עורך־דין ממונה על־ידי המדינה. למישפחתו לא היה כסף לשכור לו עורך־דין פרטי.

ציון, 28, הוא יליד ראש־העין. עברה עליו ילדות קשה. עוני, אם חולה ואב שלא הסתדר עם כל הילדים הקטנים בבית. ציון וכמה מאחיו נשלחו ל־מוסדות, ושם גדלו רוב הזמן.

בגיל 16 הסתבך ביריות עם המישטרה, כאשר רכב על הטילון שלו. הוא הסתבך גם בעבירות־סמים, אך בכל זאת גוייס לצה"ל. הוא שירת שנתיים ואחר־כך שוחרר, מכיוון ש־הורשע בתיקי־סמים ונשלח לבית־הסוהר.

כעבריין מוכר למישטרה, היה נעצר מדי פעם, כאשר היו עבירות שונות מתבצעות בראש־העין.

מכל בני־מישפחתו היה קרוב רק לאחותו, מרים, המבוגרת ממנו ב־שנתיים. היא עמדה לצידו בכל צרותיו, היתה מבקרת אותו בבית־הסוהר ומנקה את חדרו כאשר חזר הביתה.

כאשר החל מישפטו באשמת הרצח הכפול, עלתה מרים על דוכן־העדים והעידה, כי ביום הרצח של אביגד ראתה את אחיה בבית בבוקר, ואחר־כך נסע לבית־חולים, לשם ניתוח־טחורים.

(המשך בעמוד 24)

״וולה״ חופפת לך את הראש ביתר מקצועיות ובפחות כסף!

במסגרת מבצע אביב מיוחד לזמן מוגבל, מעניקה ״וולה״ הנחה של 30% על כל סוגי השמפו של ״וולה״.

ל״וולה״ הפתרונות המתאימים לכל בעיות השיער. ״וולה״ מתמחה אך ורק במוצרים לטיפוח השיער, מוצרים המעניקים לו — תודות למרכיב הקרטין שבהם — גמישות, ברק וניחוח נעים.

בכל שמפו של ״וולה״ — ריכוז החומרים החיוניים לטיפוח שיערך גבוה ביותר. כך את נהנית מתמורה גדולה יותר עבור כספך, בתוספת הנחה של 30%.

להשלמת הטיפול — השתמשי במטפחי השיער (Conditioners) של ״וולה״ הכלולים במבצע.

חפשי את הלב האדום על מוצרי ״וולה״ ותזכי גם את בהנחה הגדולה על השמפו והמטפח הנכונים — המתאימים בדיוק לשיערך, במחיר המתאים בדיוק לתקציבך.

~~3,505~~ 2,454 ש׳

~~5,025~~ 3,518 ש׳

~~3,900~~ 2,730 ש׳

פרסום חן

וולה - המומחים למדע השיער

WELLA

פירסומת

הם יודעים את העבודה, אנשי יחסי־הציבור. מה יש לדבר.

השבוע שלחו הודעות לעיתונות שהאופנאי האיטלקי הידוע (לא לי, באופן אישי), נינו צ'ריטי, תיכנן תחתוני־גברים עבור חברת סברינה. מה אגיד לכם, מרגש את הסבתא שלי.

אבל הם ידעו שהידיעה בלבד תרגש רק את הסבתא שלי, ולכן צירפו להודעתם גם תמונה שלגמרי לא מיועדת לסבתות. מה דעתכן על התחתונים?

לא. אני לא מכירה את הדוגמנים. אין לי הכתובת שלהם ואני לא יודעת איפה אפשר להשיג.

מעניין איפה הפמיניסטים של הגברים, שיצעקו שמשתמשים בגוף הגבר לפירסומת.

דיאטה וצרות אחרות

אתם זוכרים שאני חייבת לכם פירסום של עוד שני מיכתבים בנושא ההרזיה?

א"ל (ביקשה להזדהות רק בראשי־תיבות) מרמת־גן שלחה מיכתב בו היא מספרת איך הצליחה לצוד שתי ציפורים במכה אחת. גם הורידה את רמת הכולסטרול בדם וגם רזתה והכל לפי עצת הרופא. ביררתי אצל חבר רופא, והוא אמר שזה מתאים לכל בן־אדם, ובמיוחד לאנשים מעל גיל 40.

כותבת א"ל: צריך לוותר על כל השומנים מן החי והשומנים המוקשים, וכן על דגנים וממתקים. אפשר לאכול כל תוצרת־חלב דלת־שומן, עוף בלי עור, דגים, אגוזים, שקדים, חומוס, גרעינים, פלאפל, ואפילו אורז ותפוחי־אדמה. אפשר לאכול, כמובן, כל סוגי הירקות והפירות, ואפילו כ־30 גרם שמן ביום, שיתחלק לסלטים ולבישולים האחרים.

זו דיאטה משביעה מאוד, ולכן קל לשמור עליה במשך ימים רבים. אוכלים ומרזים, אוכלים ומרזים. נשמע לי לגמרי לא רע.

ועכשיו הנה משהו תוצרת־חוץ. שולמית וילנסקי שלחה לי מארצות־הברית רשימה שלמה של כמה קלוריות יש במאכלי־שחיתות, ומה אנחנו צריכים לעשות כדי להוריד מעצמנו את כמות הקלוריות הזאת. בבקשה.

מאכלי־תועבה	קלוריות	דקות ריצה	דקות הליכה	דקות רכיבת־אופניים
עוגיה אחת קטנה	50	5	11	8
כפית דבש	65	7	13	11
מנת־גלידה בינונית	135	14	29	22
כוס קולה	145	15	31	24
פרוסת פיצה	150	16	32	25
מנת צ'יפס	200	20	43	32
סופגניה	205	21	44	33
ספל שוקו	210	22	45	34
עוגת־תפוחים	345	35	74	60
עוגת־פקאנים	495	50	106	80
ממתק מצופה שוקולד	580	60	124	94

הסבר: אם אכלת פרוסת פיצה, קיבלת מתנה 150 קלוריות. אם את רוצה להוריד 150 קלוריות מעצמך, את צריכה לרוץ 16 דקות, או ללכת 32 דקות, או לרכוב על אופנייים 25 דקות. אני כותבת הכל בלשון נקבה, כי נאמר לי שלגברים זה אחרת.

לא לעשות גלים

למפעל־הפיס אף פעם אין לי מזל. לעומת זאת, למישאלים בעיתונים יש לי, ועוד איך. תמיד הם מגיעים אליי ושואלים אותי שאלות. הפעם האחרונה היתה בנושא נשים ויום האשה הבינלאומי. לא זוכרת בדיוק מה שאלו, ולא זוכרת בדיוק מה עניתי. אני רק זוכרת שהכתבת התפלאה מאוד־מאוד שאין לי שום תלונה שבעולם על מצבה של האשה ועל מעמדה.

מה אני אגיד לך, כתבת נכבדה? החיים זה כמו שאת לוקחת אותם. אני, למשל, לוקחת את מצב האשה, כמו שהיא נראית בתמונה הזאת למטה. אז בבקשה, תעזבו את העניין, אל תעשו מחקרים ומישאלים, לא הפגנות ולא צעקות, שמא מישהו פיתאום יתעורר וישנה סידרי־עולם. תודה.

כשיהיה שלום בארץ

בשנה שעברה, כשהילד הגדול שלי היה בן שמונה, חשבתי שזה בדיוק הזמן בשבילו להתחיל לקרוא עיתון ולשמוע חדשות. חשבתי שילד אינטליגנטי כמוהו צריך לדעת מה קורה בארץ שלו, מי הם מנהיגיו ומה הם אומרים, ועוד צרות מצרות שונות.

בהתחלה הוא סירב. אמר שזה משעמם אותו וחבל על הזמן. אבל אני, כמו כל אמא נודניקית, לא ויתרתי, והיכנסתי לו את החדשות מהדלת האחורית. דרך שיחות עם הבעל, בנוכחות הילד, בענייני דיומא. ככה גירינו אותו, ולאט־לאט, בלי לשים לב, הוא התחיל להתעניין ולשאול שאלות. הסברנו לו מה היא אינפלציה ומה זה אבטלה, ולמה אנחנו נמצאים בלבנון ולמה מודעי הלך לבקש כסף מהאמריקאים, ומי זה באבא סאלי. לפעמים העלמנו ידיעה, מהחשד שהדבר מפחיד או איננו מוסרי. אבל באופן כללי, פיתאום נהיה לנו ילד שיודע מה קורה בארץ, קורא, מתעניין, מחווה דעה, מבין ובעצם, אנחנו מאוד גאים בזה.

אתמול הכריזו כל מהדורות החדשות על מותם של 12 מחיילי צה"ל בלבנון ועל פציעתם של עוד 14, באסון ליד מטולה. סופר על המתאבד השיעי, שפיצץ את עצמו ואת שתי המכוניות. ראיתי את הילד קורא עיתונים, אחר־כך הוא צפה בטלוויזיה וראה את תמונות הפצועים־השרופים, ראה את הלוויות ושמע את צעקות־האבל של המישפחות. אחר־כך הוא אמר לי: "בעוד תשע שנים גם אני אלך לצבא. זה מה שמחכה ליי?" עניתי לו, כמו שעונות אמהות בארץ כבר עשרות שנים: "כשאתה תהיה בצבא, כבר יהיה שלום בארץ." שנינו ידענו שאני משקרת.

אולי ילד בן תשע צריך לראות חדשות בטלוויזיה ולקרוא עיתונים ולדעת מה קורה בארץ שלו, אם הוא גר בשוויץ או בארצות־הברית. היום אני בטוחה שילד ישראלי לא צריך.

הבעיה שלי עכשיו היא איך להסביר לו, שהאיש שהמציא את המושג "לחיות בגן־עדן של טיפשים" לא היה טיפש לגמרי.

פינת בן־יהודה

לפני פורים כתבתי לכם מירשם־פלא נגד האנג־אובר — זה מה שמקבלים בראש אחרי ליל־שתיה. והרי חדשות האקדמיה ללשון העברית בעניין זה:

בחודש ניסן תשכ"ג (1963) העביר מר מרדכי לבנון לאקדמיה ללשון העברית את הצעתו להחליף את המילה הלועזית האנג־אובר למילה העברית גועל־נפש. יותר מאוחר היו עוד שתי הצעות. האחת היא סרך (כמו דרך) לוט והשניה היא סרך־שיכר.

אף אחת מן המילים איננה מילה רשמית של האקדמיה, אבל הם ישמחו אם תשתמשו באחת מהן במקום ההאנג־אובר הבינלאומי.

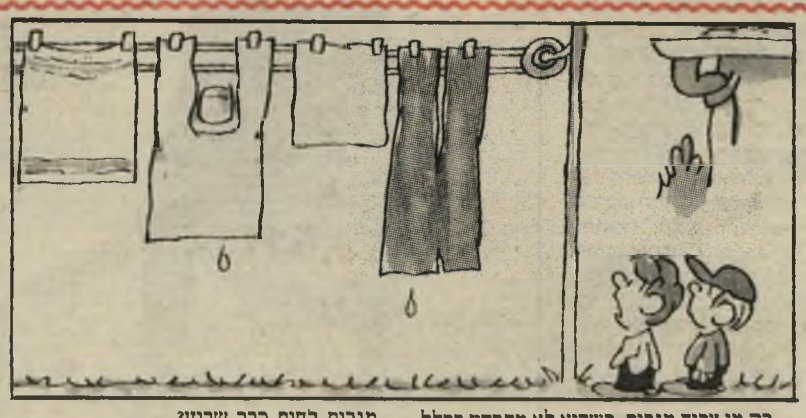
רוב תודות על תשומת־הלב

תיסרוקת למגבת

זה שהמציא את השמש היוקדת בארץ־ישראל, המציא אותה רק כדי להקשות את המגבות של היהודים. כל מגבת שאני תולה לייבוש על החבל, חוזרת אליי לחדר־האמבטיה בתור דיקט. ניסיתי כבר את כל מרככי־הכביסה למיניהם, ושום דבר לא עזר. דיקט יותר קשה, דיקט יותר רך, אבל דיקט.

דקה לפני הכניעה למכה נוספת של החיים, הגיעה אליי חברה תוצרת־חוץ, שלפניה שטחתי את הבעיה. היא מאוד התפלאה איך בן־אדם בוגר כמוני בענייני מגבות, מחזיק מדור בעיתון. ביקשתי ממנה לפסוח על העלבונות ולשלוף את הפיתרון.

ובכן, זה ככה: תולים את המגבות לייבוש על החבל ומחכים. כל חצי שעה שולחים ילד לבדוק מה קורה. ברגע שהילד חוזר ואומר שהמגבות כמעט יבשות, רצים למירפסת ומהר־מהר מורידים אותן מהחבל. מעבירים את הכל לחדר־האמבטיה, תולים את כל המגבות הקצת־לחות על כל צ'ופצ'יק בולט ועושים להן תסרוקת. כלומר, עוברים על המגבות בקלות עם פאן־שערות פתוח על חום בינוני, במשך כמה דקות. בדקתי את זה. המגבות יוצאות באמת רכות.

רק מי צריך מגבות, כשהוא לא מתרחץ בכלל, מפני שחדר־האמבטיה שלו סתום בעשרות מגבות לחות כבר שבוע? יש למישהו פיתרון אחר?

ילדים — יקר!

יש לפעמים שאני מקבלת גם מיכתבים רציניים. אחד כזה קיבלתי השבוע מש־י־ל־ה — יעוץ להריון ולמניעה.

הם מתייחסים לקטע שכתבתי ב־20.2.85 בעניין בדיקת הריון ביתית, ומבקשים ממני להודיע לציבור ההרות בפוטנציה, שיעוץ־חינם יינתן להן, בכל הקשור לתהליכים הקרם־הריוניים, בכל הסניפים של ש־י־ל־ה:

בירושלים: ש־י־ל־ה, רחוב אברבנאל 21, טלפון 630666

בתל־אביב: דלת פתוחה, רחוב בוגרשוב 66 טלפון 281228

בחיפה: דלת פתוחה, רחוב הספורט 14 טלפון 81520

בבאר־שבע: דלת פתוחה, רחוב יעקב אבינו 1/17 טלפון 32123

עכשיו אתן יכולות לצאת לבילויים הסוערים שלכן. יש מי שדואג.

האביב בא. הצבעים: פסטלים או זוהרים. הצללית: נקיה, גדולה ורחבה. הבדים: מגוונים

אקלים אחר

שמוש זרוק, גדול, רחב וקצת מקומט. כזה הוא הבד בטיבעיותו ולא צריך לגהצו: סיגנונם של מעצבי אופנת פריש. החולצה מבד־כותנה, בגיזרת מיקטורן. החצאית כותנה תואמת, בגווני כחול.

ד בקרים חמים, הערבים קרירים, האביב בפתח. מה עושים בשבת קייצית? הולכים לים. מה לובשים? את ביגדי־הקיץ הישנים. חלקם עדיין ב־אופנה, חלקם כבר לא. אך אנחנו כבר סקרניות לדעת מה המציאו מעצבי־האופנה. מה נלבש ואיך ניראה באביב '85.

גם השנה תככב קשת צבעי־הפסטל, במיבחר גוונים: תכלת־בהיר, צהוב־לימון, ורדרד־מאובק, אפרסק, ירוק־מנטה ולבן. חלק מן הפסטלים יתמזגו עם צבעים טיבעיים, כמו חול־אדמה או

אפור. אחרים יקבלו הדגשים בצבעים זרחניים — ירוק־ניאון, כתום־זועק, ורדרד־צועק, טורקיז וחרדל.

הצללית לקיץ '85 היא נקיה. הבגדים העליוניים הם בעלי מיבנה גדול ורחב, הכתפיים מודגשות ושפע של בד בגיזרות מחוייטות. ז'אקטים מרובעים מעל חצאיות ישרות וארוכות או מעל מיכנסיים אווריריים ורכים.

דגש מיוחד הושם על עיצוב הכיסים. כיסים על גבי כיסים, כיסים חבויים בקפלי־החצאית, או תפורים לאורך המיכנס או על גב הז'אקט.

מהדגמים האלה קורצים כפתורים גדולים ושטוחים ומשווים להם שובבות.

הבדים הם כותנה, כותנה מקומטת, פישתן, תחרה, בדים ארוגים, סריגים אווריריים ועור, כשהמוטו הכללי הוא מיקס אנד מאץ', ערבב והתאם.

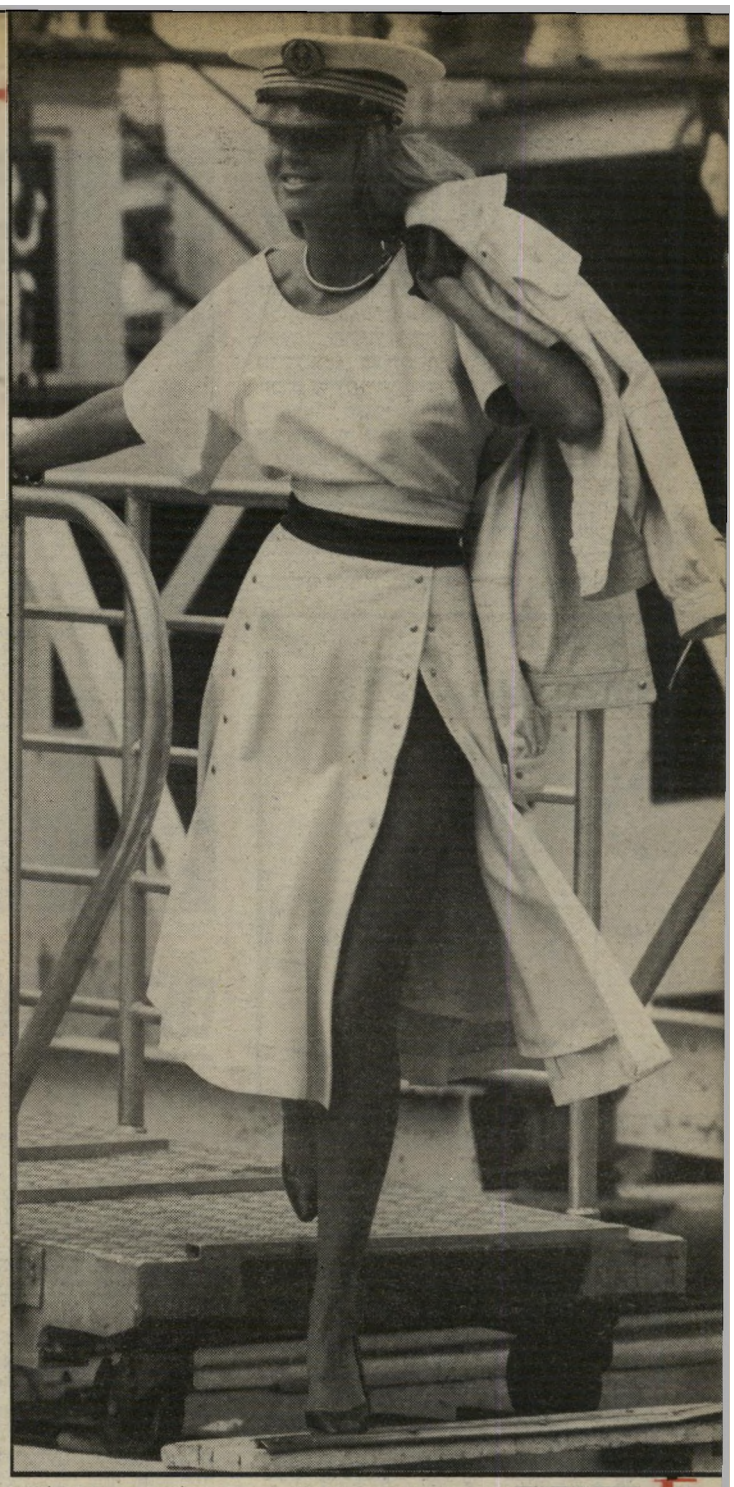
שרשרות אפרסק. רחל ברזין מאופנת ביבה, אופנאית עם נשמה של אמן, עיצבה גם לקיץ זה בעיצוב אורגינלי סידרת־בגדים מבד לבן, נוצתי, אווריריי וקיצי. לדוגמה: שימלה חשופת־כתפיים שכפתורים עוברים לאורכה ומעליה, עם שיכמיה עוטפת ותואמת, לימים יותר קרירים. מראה רומנטי ונשי ביותר.

להשלמת המראה היא כורכת פיסת־בד תואמת על הראש, תוקעת שתי נוצות אמיתיות, ועונה בכך על דרישות אוהבות התרבושים.

באופנת פריש העדיפו את המראה הזרוק. בעזרת חצאית רחבה וארוכה, מבד שאיננו מקומט לגמרי, אך גם לא חלק. לחצאית תוספת של חולצת־מיקטורן רחבה, הנלבשת מעל.

מעצבת־האופנה של גיליו, פירחי, עיצבה חליפות־כותנה, גם כן מבד מקומט קימעה. הז'אקטים גדולים ורחבים ומגיעים עד קו הירכיים, החצאיות צרות ואורכן מידי. את החליפה אפשר ללבוש כך, או ללבוש מתחת לז'אקט חולצת־טריקו בגוון פסטלי כלשהו, כמו אפרסק, ולהתאים סנדלים שטוחים וספורטיביים בגוון זהה. אסור לשכוח עגילי פלסטיק ושרשרות בגוון אפרסק.

ליפסטיק בכיס. מראה ספורטיבי וחתיכי עיצבה מוניקה מחברת ברגר. מיכנסי־כותנה לבנים, קצת רחבים, בגיזורה ישרה. המותן שמוטה והטבור חשוף. חולצה גברית מבד־כותנה, הנקשרת בנונשלאנטיות מעל לטבור, ומעל לכל ז'אקט גדול, רחב וארוך מקווקו בגווני תכלת־לבן, ששרווליו מופשלים. נעלי־התעמלות הן חובה להשלמת המראה.

פתיחות נדרשת מהמעצב הפאריסי וגם מהלובשת את החליפה החושפנית הזאת. העשויה עור לבן. שתי שורות הניטים בחזית הבגד מאפשרות להחליט עד כמה לחשוף את הרגליים.

מיכנסי רקדנית הדוקות עם חצאית מכווצת. מעל: שימלת־סטרפלס מבד כפיה, של גלימה.

גברי בעיצוב מוניקה, מאופנת ברגר. החולצה לבנה, גברית, בעלת צווארון גדול ומשונץ ונכרכת מעל לטבור. הז'אקט מפוספס באפרסק ולבן והצווארון תואם לחולצה. זהו סטייל נשי־גברי, יניסקס. המיכנסיים בעלי המותן השמוטה, קצת רחבים, אך בגיזרה ישרה.

נוצות מבד־כותנה לבן, בעיצוב רחל ברזין מביבה. זאת שימלה קייצית חשופת־כתפיים, החושפת גם רגליים. מעליה שכמיה גדולה, רחבה ואופנתית, לימים קרירים. התרבוש עשוי מבד תואם, בתוספת של שתי נוצות־תרנגולת, הישר מהאיטליז.

מראה אחר הוא המראה הצמוד, למי שניחנה ברגליים ארוכות, רזות ויפות. מיכנסי טריקו צמודים־צמודים, הנר־אים כמו גרבי־רקדניות. לביישניות — חצאית ארוכה, המכסה טפח ומגלה טפ־חיים, ומעליה חולצה קטנה מבד תואם.

גם הג'ינס נשאר על מפת־האופנה. אם בחורף הבדים עבים, בקיץ הם דקיקים ורכים. הז'אקט גדול, רחב וזרוק קימעה, הכתפיים מודגשות, הכיסים גדולים, המיכנסיים ארוכים ורחבים, ולהם תפורים כיסים גדולים, התואמים את סיגנון כיסי הז'אקט.

כיסים אלה כמעט באים במקומם של תיקים וארנקים. כי אפשר לדחוף לתוכם כסף, עם ליפסטיק, מפתחות ומה לא.

חזייה מבצבצת. רפי יעקובזון רכת מדגישה את קו הירכיים. אפשר גם לחגור חגורת־עור ואפשר גם בלי חגורה, לאוהבות המראה החופשי.

גלביות גם הן באופנה. הן רחבות, נוחות ולא מתקמטות. פשוט מכניסים את הראש והידיים, נועלים סנדלים ולבושים בן־רגע.

גלביות ניתן להשיג בשוק בירר־שלים, בשוק הפישפשים ביפו, או אצל חברת ריקמה — גלביות אופנתיות, מבדים משובחים, בהדפסים אופנתיים.

והמרחק מהגלביה לכפיה הוא צעד קטן בלבד. קונים כופיה בגווני שחור־לבן או אדום־לבן, תופרים את האימרה, משחילים גומי ומכווצים, מוסיפים כיסי־ענק משני הצדדים ושני קרסים בחזית — והרי לבוש הולם וצעיר, לימים אביביים חמים.

שניים אחד על השני, בעיצוב רפי יעקבזון: שימלה או טוניקה על חצאית.

מדגים, בעזרת תמי בן־עמי, מראה קצת אחר, צר, נשי ועכשווי: חולצה גברית מבד משי סינתטי בגוון מנטה, כשאורך החולצה כמו שימלת מידי, ויכולה באמת לשמש כשימלה. מתחתיה חצאית צרה באורך מקסי, בגוון כהה ותואם.

החזיה המבצבצת עשויה גם היא בד־משי רך ונעים, וחגורת־הבד הנכ־

מוצלב ז'אקט מאריג פישתן בגוון טיבעי ובהיר, בעיצובה של ביאה כץ. הגיזרה במראה היפאני, השרוול הרחב מזכיר קימונו, החגורה הקטנה מוצלבת ומדגישה את מראה הבגד מאחור.

ספורטיבי המראה הנזירי, עם הצווארון הנזירי הגבוה, של דורין פרנקפורט: קו נקי, מגוהץ ומעומלן בלבן בוהק. הבד הקשה הזה מזכיר סדין מעומלן, אך הוא, לאחרונה, מאוד באופנה.

מזיכוי למאסר־עולם

(המשך מעמוד 19)

גם ציון עצמו, כאשר עלה על דוכן־העדים, הרחיק את עצמו לגמרי מהרציחות. הוא כפר בכל קשר להן ומסר אליבי לגבי רצח אביגד.

אולם בית־המישפט מצא, כי האליבי היא מפוברק, וכי ציון ואחותו עשו רושם רע על דוכן־העדים, ועדותם רק חיזקה את החשד הכבד באשמתו של ציון.

השופט אברהם חלימה הרשיע את השלושה ברצח אביגד וזיכה אותם מרצח חממה ימיני.

שניים מהשופטים בבית־המישפט המחוזי, השופטים יעקב קדמי ונחמיה בר, זיכו את שלושת הצעירים מהכל. הם קבעו, כי למרות שהשתדלו, לא הצליחו לשמוע את המילים המפלילות בקלטת.

„לא נעלם ממני, כי כושר השמיעה שונה אצל שופט זה או אחר, ואפשר שיהיה שופט ששמיעתו לקויה, אך אין בכך כדי להניעני לשנות את עמדתי... מן הדין הוא כי בית־המישפט ישתמש בחושיו שלו, ואין הוא רשאי להיעזר בחושיהם של אחרים," כתב השופט קדמי.

גם השופטים שזיכו את השלושה לא היו בטוחים בחפותם של הנאשמים. השופט קדמי התבטא כך: „הצעתי לזכות את שלושת הנאשמים הינה תולדת הספקות שנותרו בליבי בדבר משמעותם של הדברים שהוקלטו מפיהם, אם יש בהם הודיה באחריות לביצוע המעשים נשוא האישום אם לאו. הספקות שנותרו אצלי בהקשר זה נעוצים בעיקר בתחושה של אי־נוחות וחוסר־ביטחון, ולא במסקנה הגיונית של סבירות ושכל ישר."

והמשיך השופט קדמי וכתב את השקפתו בדבר משמעותו של הספק במישפט פלילי: „לגבי דידי, דרישה זו, של שיכנוע למעלה מכל ספק סביר, הינה נבת־עינו של המישפט הפלילי ובה מיבטחו של הציבור, הנאשם והשופט מפני טעות נוראה של הרשעה של מי שהוא חף־מפשע."

למרות מילים יפות אלה, החליטה התביעה לערער על זיכויים של ה־ שלושה, אשר מייד עם זיכויים שוחררו וחזרו לבתיהם ולחייהם הרגילים.

אחד נשא לו אשה, השני מצא עבודה וציון החל משחק כדורגל. „באחד הימים נפצעתי ממישחק כדורגל, כשעשיתי תנועה סיבובית חדה. נתפסה לי עצם־הזנב. הייתי אז מובטל חודשיים וקיבלתי הבטחת־ הכנסה. פניתי ללישכה, והפקיד שלח אותי לביטוח־לאומי.

„התהלכתי על קביים, מצבי הפיסי היה קשה. ואז, כאשר באתי אל הרופא, אמרה לי הפקידה: ‚יש לך פרצוף של פושע, ישבת בבית־הסוהר'."

ממילים אלה התפתחה קטטה, הוזמנה מישטרה, ושנה לאחר שזוכה מרצח מצא את עצמו ציון שוב במאסר. הוא נידון לשלוש שנים בעבור תקיפת שוטר.

דיקדוקי־שמיעה של קלטת

מעם לעם נפגש ציון עם ה־ סניגור הממונה שלו, בקשר ל־ עירעור על הרצח, אבל הוא לא ייחס לזה חשיבות גדולה. „אחרי שהודכיתי, לא ירשיעו אותי שוב," חשב לו.

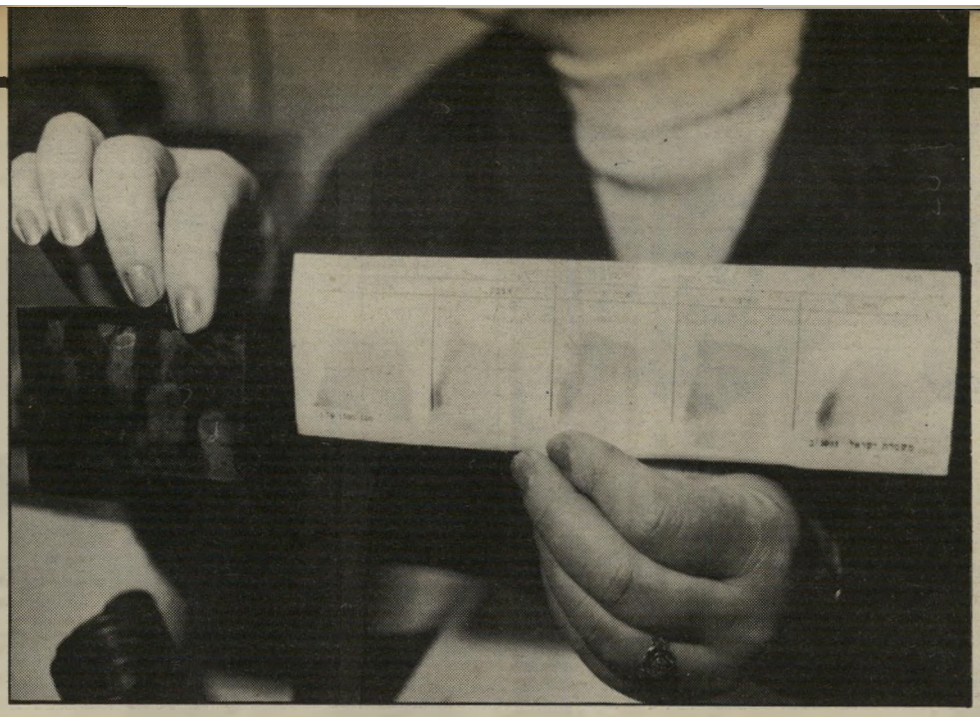
הוא יצא לחופשה מבית־הסוהר, ושבועיים אחרי שחזר לכלא, הוזמן לבית־המישפט העליון, לשמיעת פסק־ הדין.

„ואז, לא יאמן כי יסופר, נשלחתי למאסר־עולם! קיבלתי הלם, הראש שלי התפוצץ, הייתי בטוח שישנה טעות. הרי לא ייתכן שבית־המישפט העליון, שהאמנתי שהוא יפצה אותי על כל העוול ועוגמת־הנפש שעברו עליי, ירשיע אותי!

„כשהתחלתי להתאושש קצת, הר־ גשתי שכל עולמי חרב. השופטים הפכו בעיניי למכונות, סיוט ולא בני־אדם... לקחו את הדבר הכי־יפה שיש לי, את שימחת־חיי ואת גיל־ההתגברות, והכי ניסו בי בכוח נשמה זרה," כותב ציון.

למישמע גזר־הדין — מאסר־עולם

(המשך בעמוד 26)

מימין — טביעות־האצבעות שבאוסף המישטרה. משמאל — הטביעות שנמצאו במקום הפשע. השאר תלוי בברוריה ברטפלד

ברוריה מגלה

בלאבת ההשוואה של טבי־ עת אצבעות היא קשה מאוד ומורכבת. אומנם ניתנה לי הכשרה במישטרה, אבל אני חושבת שהעבודה הזאת נולדה עבורי. אני מגיעה כל בוקר לעבודה בהתלהבות, כשהמטרה שלי היא גילוי עבריינים מהשוואת טביעת־האצבעות במקום הפשע!"

כך מכריזה רב־סמל ראשון ברוריה ברטפלד, אם לשלושה, ושוטרת מזה 15 שנה.

עיסוקה, כמומחית להשוואת טבי־ עת־אצבעות, הזדמן לה באקראי. כא־ שר התגייסה למישטרה עסקה בבי־ קורת־דרכונים בנמל־התעופה לוד.

אחרי 12 שנים כלוד, ביקשה להחליף תפקיד. תחילה קיבלה את ההצעה לעסוק בהשוואת טביעת־ אצבעות בגלל הנוחיות. אחרי שנים שהורגלה לעבודת־מישמרות, ששה לעבודת בוקר בלבד. היא קראה סיפרות מיקצועית, נעזרה בשוטרים אחרים שכבר היו במיקצוע, והוצבה במרחב הירקון, במיחלק לויהוי פלילי.

אומרת ברוריה: „זוהי מלאכת־ מחשבת, שבה הסבלנות חשובה מכל. הבדיקות וההשוואות גוזלות זמן רב, ולעיתים חייבים לחפש ולהשוות חלקי מעתקים (בלשון מישטרתית: נייר הפחם שאליו מועתקת טביעת־ האצבע), משום שבמקום הפשיעה לא נמצאה טביעה שלמה."

ברוריה עצמה אינה מגיעה למקום הפשע. במיחלק הזיהוי נמצאים טכנאים היוצאים למקום הפשע, והם המומחים המאתרים טביעות־אצבע בזירה. אחרי שהם מעתיקים את הטביעה לנייר־הפחם, מובא כל החומר למיחלק וניתן לברוריה, יחד עם דין וחשבון מפורט מזירת העבירה.

היא עורכת מיון ראשוני, כדי לגלות באיזו אצבע מדובר ואם היא שייכת ליד ימין או שמאל. עבודה התחלתית זאת נעשית על דרך השלילה.

מסבירה ברוריה: „יש מיקרים חרי־ גים ומוזרים. נתקלתי כבר באצבעות שבאופן נורמאלי אמורות להימצא ביד ימין, אך הן של יד שמאל ולהיפך. המיקרים האלה אומנם מעטים, אך מיקרה כזה מטעה והבדיקה שלו יכולה לקחת זמן רב."

אחרי זיהוי האצבעות ושיוכן ליד המתאימה, מקבלת ברוריה תמונה מלאה ואז בא תור ההשוואה — באמצעות אוסף מקומי של טביעות־ אצבע, או באמצעות האוסף הארצי, המצוי במטה הארצי בירושלים.

ההשוואה בנויה על מיבנה האצב־ עות. האצבעות בנויות מרכסים, המ־ צויים בידיים וברגליים. הרכסים יוצ־ רים צורות שונות, מהן מקבלים נוס־ חות. השוואת טביעות־האצבע והחי־ פוש אחרי טביעות המצויות באוסף המ־ קומי או הארצי נעשית על־פי הנוסחה הזאת.

לפי הנוסחה מחפשת ברוריה אחרי נקודות זהות. 12 נקודות זהות בין המעתק לבין טביעת־האצבע של העבריין מספיקות כדי להרשיע אותו בבית־המישפט. לעיתים גם 11 או 10 נקודות יספיקו כדי להרשיע. החריגות נובעות, כמובן, מחוסר־אפשרות העת־ קה מלאה של טביעות האצבעות או הידיים במקום הפשע.

לעיתים ניתן לגלות 6 או 7 נקודות זהות בלבד, ואלה אינן מספיקות להרשעה, אך מהוות סיוע בידי החוקרים, כדי להתמקד על עבריין מסויים.

דגמים שונים של מיבני אצבעות. אין בעולם שני אנשים שצו־ רת טביעת־אצבעותיהם זהה. ההשוואה בין הטביעות נעשית על־ידי איתור סוג הטביעה, ולאחר מכן מחפשים את הטביעה באוסף המישטרתי, משתדלים לזהות 12 נקודות תואמות, שיביאו להרשעה.

הבוס סגן־ניצב שמואל כר־ מלי, חוקר ותיק באגף־ החקירות, עם עוזרתו, ברוריה.

בעייה עם כיתמי־דם

השוואה שברוריה עורכת אינה סופית. כאשר היא מסיימת את מלאכתה, נשלח כל החומר למטה הארצי ושם הוא מושווה פעם נוספת וסופית.

אם כי ברוריה מודעת לאמצעים החדישים שמתפתחים בארץ ובעולם, היא סבורה כי „בעיסוק הזה אין תחליף לעיניים." לדעתה, גם עדיף לערוך את ההשוואה בשעות הבוקר, כאשר רע־ ננים ולא עייפים. היא אינה מגיעה בלילות, לעזור בהשוואה, אחרי שבוצע פשע חמור, כי העבודה בלילה אינה יעילה.

למישטרה יש שתי בעיות המגבי־ לות את השימוש בזיהוי לפי טביעת־ אצבע: כאשר היא אינה מוצאת טביעת־ אצבע במקום־הפשע וכאשר היא מו־ צאת, אך טביעת־האצבע המסויימת לא הוטבעה בעבר. בעיר גדולה כמו תל־ אביב, הבעיה קשה במיוחד: חלק נכבד מן העבריינים אינם תושבי העיר.

הטכניקה להעתקת טביעת־אצבע היא באמצעות חומר כימי, היוצר תגובה, שבסיוע החומצות האמוניות, המופרשות מטביעת־האצבע, מבליטה את הטביעה. המישטרה הבריטית המציאה שיטה יותר חדישה: בעזרת כריות טבולות בתמיסה המכילה ציאנאווקרילאט — הרכיב העיקרי של סוגי דבק שונים — אפשר, אחר שמחממים אותן, לגלות את טביעות־ האצבעות גם כאשר הן נמצאות על מישטחים לא נוחים לגילוי, כמו מטבעות, סרטים, עורות ושקיות פלאסטיק.

השימוש בשיטה החדישה מהיר יותר משיטת האיבוק המקובלת, והרישום שהיא מותירה אחריה נשמר לתמיד, והיא גם עדיפה לצורך הוכחה כאשר טביעות־האצבעות מכוסות בש־ מן־מכונות או בכיתמי־דם.

שיטה נוספת היא ההשוואה בעזרת המחשב. המחשב אינו בא תחת השוטר המשווה, אולם בעזרתו ניתן לנפות חלק גדול מטביעות־האצבעות המ־ צויות באוסף המישטרתי ולהתמקד

פושעים

12 נקודות זהות בין המעתק לטביעת־האצבע של העבריין

מספיקות כדי להרשיע אותו!

במעבדה יושבת ברוריה ועורכת את ההשוואה בין טביעה לטביעה. אין שימוש באמצעים מתוחכמים, כי „העיניים הן הכלי היעיל ביותר בהשוואת טביעת־אצבעות!" ברוריה אינה מאמינה שאי־פעם יחליף המחשב את עיני האדם ואת נסיונו, שאותו הוא רוכש בעבודה.

פני ברוריה עוברים מיקרים יוצאי־דופן רבים: „טכנאי יצא לזירת העבירה והביא לי מעתקים בטביעות הקרובות לאותן שנמצאו במקום־הפשע.

מישטרת העיר יוסטון שבטכסס, למשל, הצליחה לזהות שלושים חשודים מדי חודש, בעזרת המחשב, בעוד שבשיטה הידנית זיהתה חשוד אחד בלבד.

פורץ קטוע יד שמאל

ברורים. בדקתי אותם באוסף שלי ולא מצאתי הקבלה. השארתי את המעתקים בצד. אחרי יומיים הביאו לי מעתקים מבתי־דירות, שכולם דמו. כל המעתקים התאימו לאצבעות יד ימין, וגם שיטת הביצוע של הפריצות לבתים היתה דומה בכל המיקרים.

„עשיתי חושבים, והגעתי למסקנה שהעבריין המבצע את הפריצות הוא קטוע יד שמאל. הודעתי על כך לחוקרים ולבלשים. כעבור כמה ימים הובא למשרדי חשוד, קטוע יד שמאל. השוואת המעתקים עם טביעות־האצבע שלו לא הותירו שום ספק — זה היה הפורץ. בחקירה יסודית של הפורץ גילו החוקרים כי היה מעורב ב־60 התפרצויות."

מיקרה אחר: „שוטרי־הסיור הביאו בחור בן 18, שנתפס בפריצה למחסן. בבדיקה מהירה התברר לי שלבחור יש עוד שני מעתקים. ידעתי שאם הטביעה שלו נמצאת, כדאי להמשיך ולברר. נסעתי למטה הארצי וגם שם גליתי מעתקים של הבחור. כאשר הוא הובא לחקירות, הוא הכחיש הכל מכל כל. אבל בסופו של דבר, הוא נשבר והודה ב־100 התפרצויות!"

„אבן נגולה מעל ליבי"

וישא ההשוואה של טביעת־אצבעות במרחבים המישטרתיים הוא חדש יחסית. פעם ערכו את ההשוואות רק במטה הארצי, והחוקר היה מנותק לזמן רב מהתשובה. כיום המכונה משומנת יותר, ותוך כמה דקות יכולים לקבל תשובה לשאלה האם הטביעות שבמקום הפשע הן של עבריין הידוע למישטרה.

האם יש לברוריה נקיפת־מצפון כשההשוואה מביאה להרשעה?

„אין לי קשר אישי עם העבריינים. אני משווה את הטביעות מבלי להתייחס אפילו לשמות. המטרה שלי היא שההשוואה תביא לגילוי.

„לפני שנה היה מיקרה של שוד בסניף בנק לאומי ברחוב אלנבי בתל־אביב. השודדים נכנסו לסניף, ובאיומי־אקדח לקחו את הכסף מהכספת וברחו. הטכנאים, שהגיעו למקום, העתיקו את הטביעות שנשארו על הכספת, והעבירו את המימצאים אליי, למעבדה.

„למחרת נשלחו אליי, באקראי, טביעות־אצבע של בחור מחררה. ההשוואה בין טביעות־האצבע שלו לבין המעתקים שהוסרו מהכספת תאמו להפליא.

„הבחור הכחיש כל קשר לשוד, ואף טען שאינו יודע היכן סניף הבנק.

„כשהחוקרים סיפרו לי על כך, איבדתי קצת מהביטחון העצמי שלי. בדקתי פעם נוספת וקיבלתי את אותה תוצאה: זה החשוד.

„גם בבית־המישפט הוא התנער מכל קשר והמשיך לדבוק בגירסתו. עקבתי אחר כל מהלך המישפט, ובדרך כלל אני לא עושה זאת. ואז, לפתע, נשבר הבחור והודה במעשה. אבן נגולה מעל ליבי."

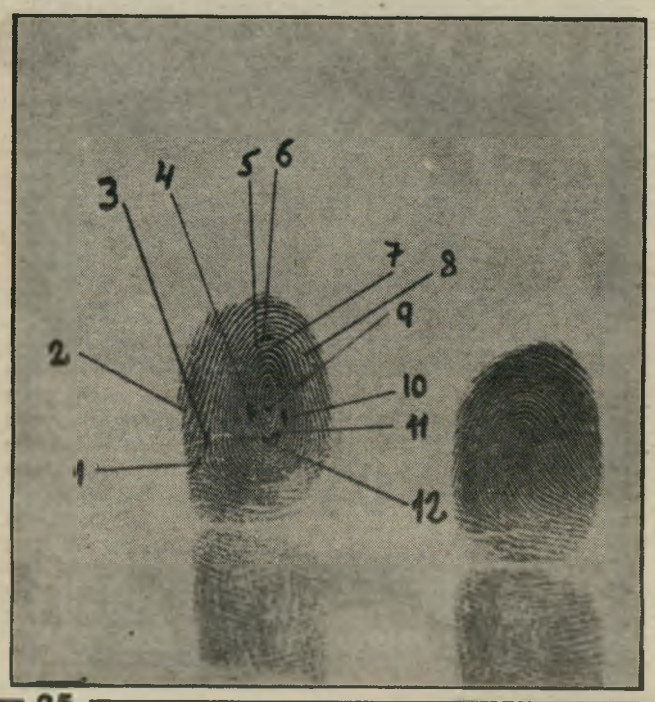
ברוריה אינה מסיימת את יום־העבודה שלה במעבדת־הזיהוי. היא גם רכזת סניף אירגון השוטרים הבינלאומי במרחב. בתפקידה זה היא אחראית לאירגון כינוסים, מסיבות ופעילויות שונות לשוטרים.

הילדים רוצים לשמוע

גם בביתה אין מניחים לה. הילדים וחבריהם מבקשים לשמוע סיפורי־הצלחות וגילויי־פשעים. העיסוק החרש מעניין אותם, אבל זה עוד כלום למה שצפוי בעתיד בנושא.

סיפר סגן־ניצב שמואל כרמלי, קצין אגף־החקירות במרחב הירקון ומפקדה של ברוריה: „בארצות־הברית הראו לי פיתוח חדשני, שבו מאתרים עבריינים לפי טביעות־ריח אופייניות. מזירת הפשע נלקחות דגימות של ריח אישי אופייני, ואותן משווים לאוסף המצוי בידי המישטרה." **ישראל גמן** ■

השיטה החדישה ביותר לאיתור עבריין: דגימות ריח אופייני ואישי, הנלקחות מזירת־הפשע

12 הנקודות הן הסיום המוצלח במשימה המוטלת על מומחי טביעת־האצבעות. איתור כל 12 הנקודות מביא להרשעתו של העבריין. יש מיקרים שבהם ברוריה מאתרת רק חמש או שש נקודות. לבית־המישפט זה לא מספיק, אבל לחוקר־המישטרה זו סיבה טובה להמשך החקירה.

מזיכוי למאסר־עולם

(המשך מעמוד 24)

כפול — התחיל ציון להשתולל ולצ־עוק. שלושה שוטרים נדרשו כדי להתגבר עליו. הוא הוחזר לבית־הסוהר, אך מצבו הנפשי גרם לו להיכנס למחלקה הפסיכיאטרית. הוא איים כי יתאבד, ניסה לפגוע בסוהרים והשתולל בלי מעצורים. הוא הועבר למחלקה הפסיכיאטרית הסגורה.

יואב כהן זוכה כליל גם בבית־המישפט העליון, ואילו אלי גראמה זוכה ברצת, הורשע רק בשוד הכספת ונידון לכמה שנות־מאסר. רק ציון כהן הורשע בשתי הרציחות ונידון למאסר־עולם.

בית־המישפט העליון הבין כי המישפט תלוי כולו אך ורק בקלטות שבית־המישפט המחוזי לא הצליח להבין. הוא הציע לצדדים להגיע להסכמה בדבר פיענוח הקלטות, אך הצדדים לא הסכימו.

לבסוף החליט בית־המישפט העליון ללכת בעצמו למז"פ (המחלקה לזיהוי פלילי של מישטרת ישראל), להיעזר שם בציוד המשוכלל ולהאזין לקלטות.

התברר כי אוזניהם של השופטים דב לוין, חנה אבנור ומרים בן־פורת חדות מאלה של שופטי המחוזי. הם קלטו דברים מפלילים ביותר, שאמרו הנאשמים איש לרעהו בבית־המעצר, דברים שהפלילו את ציון גם ברצח הראשון וגם ברצח חממה ימיני.

ציון נשמע אומר לאלי: „אם היו יודעים שאנחנו הרוצחים, היו מורידים לנו שן־שן! היו מדברים איתנו בכפפות־משי?" בהקלטה אחרת מספר ציון לאלי כיצד מצא את הטוריה ליד חדר־השירותים, והכניס בה מכות וממשיך: „וכאשר הייתי עצור פעם שניה, של חממה... רגע, תשים לב שאין הקלטות..."

אלי: *אותו לילה!*

ציון: *כן. אז רציתי לעשות הכל כאילו מזוכיסט... את החלון ואת הכל. עכשיו אני עשיתי את זה, אני רצחתי אותה!... בראש הבאתי לה... על־יד הדלת וכיסיתי אותה ככה. ככה כיסיתי אותה...*

אלי: *בעיתון היה כתוב בת שיבעים וחמש!*

ציון: *לא! לפחות שמונים... בכלל בחוץ... סוודר... הכנסתי בה מכות...*"

אלי: *בעיתון כתבו שאנסו אותה...*

ציון: *זקנה... זקנה... זקנה... היא זקנה. אתה מבין? בת עשרים ושמונה! אנסו אותה? הם המציאו במישטרה...*

מילים אלה הן שסילקו את הספק מליבם של השופטים העליונים. „ברור לנו, ממיקרא פסק־הדין של הדרגה הראשונה, כי אילו יכלו לסמוך עליו (התמליל דלעיל) היו מגיעים לאותה מסקנה כבר בפסק־דינם. לפיכך יש להרשיע את ציון כהן בעבירות המיוחסות לו בכתב־האישום," כתב השופט דב לוין.

כאשר התאושש ציון במיקצת מההלם שנחת עליו בבית־המישפט העליון, החל קורא ומחטט בפיסקי־הדין. הוא החל פונה לכל מי שעלה ברעתו, כדי שיעזרו לו להוכיח את חפותו. „כיום אני ממש חסר־אונים ומישפחתי אוברת־עצות. אני מסביר להם שאני עומד לאבד את דעתי, קשה להם להבין איזו הרגשה אני חש. צריך כוחות ואמונה לחשוב על דרכים. לפעמים אני מרגיש כאילו אני מטפס על קיר חלק ומחכה למילה טובה. הכל אפל בעיניי."

„צריך הרבה מאוד כסף לעורר את העניין דרך עורך־דין, ולי ולמישפחתי אין את האמצעים לכך. אינני יודע כמה זמן אחזיק מעמד. לפעמים אני מרגיש מנותק מהמציאות הקיימת," הוא כותב.

שני אינטרסים כבדים מאוד מתנגשים במיקרהו של ציון כהן. האחד, שאותו הרגיש השופט קדמי, שלא יהיה אדם מורשע אם נותר אפילו צילו של ספק באשמתו, והשני, החשוב לא פחות, שלא ייצא רוצח זקנות וכאי מחמת דיקדוקי־שמיעה של קלטת ויסכן שוב את הציבור. ובכל זאת, נשאלת השאלה: האם הצדק ניצח?

אילנה אלון ■

"ארטי" הינו מפעל אירופי בעל מוניטין עולמי ביצור מוצרי גימור לרהיטים ועץ, מפעל יחיד ומוביל המתמחה ביצור חומרי גימור לעץ.
כזה הוא ה**"ארטי פאראציד לזור (A.P.L)**.

"ארטי פאראציד לזור" מבטיח: •**שמירה** על הגוון הטבעי של העץ •**חסכון** מירבי בשימוש (עד 20 מ"ר מ־1 ליטר צבע) •**הגנה** מכסימלית על העץ מפני מזיקים •**עמידות** בכל תנאי מזג אויר, לרבות מים ושמש •**חסינות** מפני האור.

"ארטי פאראציד לזור" - אידיאלי לציפוי נגרות בנין, תריסים, רהיטי גן ורחוב, משקופים, ארגזי רוח, תקרות עץ וקירות דקורטיביים, רהיטים ועוד. ניתן להשיגו ב־7 גווני צבע ובציפוי שקוף, ניתן גם לערבבו לגווני ביניים.

"ארטי פאראציד לזור" מחירו נמוך בכ־עד 30% מהמקבילים לו בשוק. רק חברה כ"ארטי" המתמחה ביצורו והמוכרת ציפויי מגן לעץ בהיקף שכזה - יכולה להעניק לך את הטוב ביותר במחיר ההוגן ביותר. עכשיו גם אתה יודע מדוע עם ציפוי A.P.L נכונו לעץ שלך חיים ארוכים.

"ארטי פאראציד לזור" - להשיג בכל חנויות הצבע וחומרי בנין המובחרות.

בדבר פרטים נא לפנות לשמעון.

יעד פרזול
תל אביב, בית מרס, הרצל 158 טל': 836281
תל אביב, יעד פרזול, רענן 34 טל': 821524, 827248

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים וכרסים.
רמת־גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' עסק 48/75
שמירה על בריאותך ורכושך

בית המזגן
כל סוגי המזגנים תחת קורת גג אחד
* יערץ * מכירה * התקנה * שירות *
רח' סוקולוב 110 חולון
טלפון: 03-881856

מודעות בטלפון
לכל העתונים
בכרטיסי אשראי במחירי המערכת
ישראכרט | ויזה | DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD
שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום
פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף
03-227117/8

זה הזמן לטפל במזגן!
מיבצע!!!
בדיקה ללא תשלום

יורם לנדסברגר

לפני 22 שנים ראתה אותו המדינה בכבלים (מימין). לאחרונה שוחרר מן הכלא בהולנד, בא לארץ, לחם על זכותו לדרכון והתכונן לצאת מי"ד מחדש. אילנה אלון מספרת על הקשרים ביניהם

סיפר לי על דג־זהב שהוא מגדל בחדרו, ועל הציפור הכנרית שלו, המעירה אותו מדי בוקר, והוא לוקח אותה לטיול היומי שלו.

הוא הועבר מכלא לכלא, ולבסוף בילה תקופה מסויימת בכלא השמור ביותר בהולנד. היה זה אחרי שלדבריו „פוצץ את הבונקר של הכלא," יחד עם אסירים אחרים. מאז הורעו תנאיו והוא התלונן על־כך. בעיתונות הישראלית התפרסמה אז ידיעה שאמרה כי הוא עומד להתאבד.

אבל יורם כתב לי כי לא עלה על דעתו להתאבד, הוא אוהב את החיים יותר מדי.

תחת להתאבד הוא עשה את הדבר ההגיוני: פנה אל הקונסול הישראלי ולעורך־הדין משה רום, וביקש מהם לטפל בענייננו. רום נסע להולנד ושוחח עם נציגי הממשלה ההולנדית, כדי לנסות לקצר את תקופת־מאסרו של יורם בתקופה שבה ישב באנגליה, לפני הסגרתו. גם בתקופות הקשות ביותר לא איבד יורם את חוש־ההומור ואת החיוניות הרבה שלו. גם אחרי שנים רבות בניכר עקב אחרי מישחקי כדורגל של ישראל בחו"ל והיה מעודכן ביותר בכל מה שמתרחש בארץ.

רק על המישטרה הישראלית ושרות בתי־הסוהר היו לו תלונות רבות. הוא הרבה לכתוב על עוולות שעשו לו ולאחרים, ולהשוות את תנאי־המאסר הגרועים בישראל לאלה שבהולנד.

בשלב מסויים של מאסרו, כאשר נואש מהעירעור שהגיש על חומרת־העונש, והבין כי ישתחרר רק אחרי חמש וחצי שנים, עם ריצוי שני־שלישים מעונשו, החל יורם בכתיבת ספר. התעניינתי מאוד בספר זה, מכיוון שהייתי סקרנית לגבי התגליות שבו על עולם הפשע הישראלי. הצעתי לו מו"ל ישראלי.

אולם כעבור זמן קצר כתב לי כי כתיבת הספר איננה מתקדמת, מכיוון שהסוהרים מחטטים מדי יום בחפציו והופכים את המיסמכים. הוא גם כתב לי כי החליט שלא כדאי לו לפרסם את סיפרו בישראל, אלא שכדאי לו יותר לפרסמו בארצות־הברית, שם יהיו לו יותר קוראים.

לא היה שם

סוף־סוף, אחרי הרבה שנות התכתבות, פגשתי השבוע את יורם לנדסברגר.

קרוב לשלוש שנים התכתבתי עם יורם, שהיה לאגדה בעולם־הפשע בישראל. הוא החל בהתכתבות כאשר הגיב על כתבה שלי, שהתפרסמה ב־העולם הזה ב־1980, ומאז שמרנו על קשר־מיכתבים.

לנדסברגר הוא קורא מושבע של העולם הזה, ורבים ממיכתביו היו מלאים תלונות על גליונות שלא הגיעו אליו לכלא בהולנד, ובקשות לחידוש המנוי שלו. מיכתביו היו מרתקים. הוא ידע לנתח בהגיון ובאינטליגנציה כתבות ומישפטים שעליהם קרא בעיתונות. הוא הביע דעות שונות על פוליטיקה, מילחמה, ובעיקר על מיש־פטים.

הוא כתב הרבה על תנאי הכלא ועל מישפטו בהולנד, שבו נידון לשמונה שנות־מאסר על שוד. במיכתב שבו סיפר לי על תקופת־המאסר הממושכת שהוטלה עליו, ביקש שלא אפרסם את אורך המאסר, כדי שלא לפגוע באמו, שלא ידעה את חומרת עונשו.

מפעם לפעם גילה לי דברים על חבריו־לשעבר שעמדו לדין בישראל.

לנדסברגר (1965) עם האשה שאימצה אותו
„יורם, עם הנסיון שלו, הוא יותר טוב מעורך־דין!"

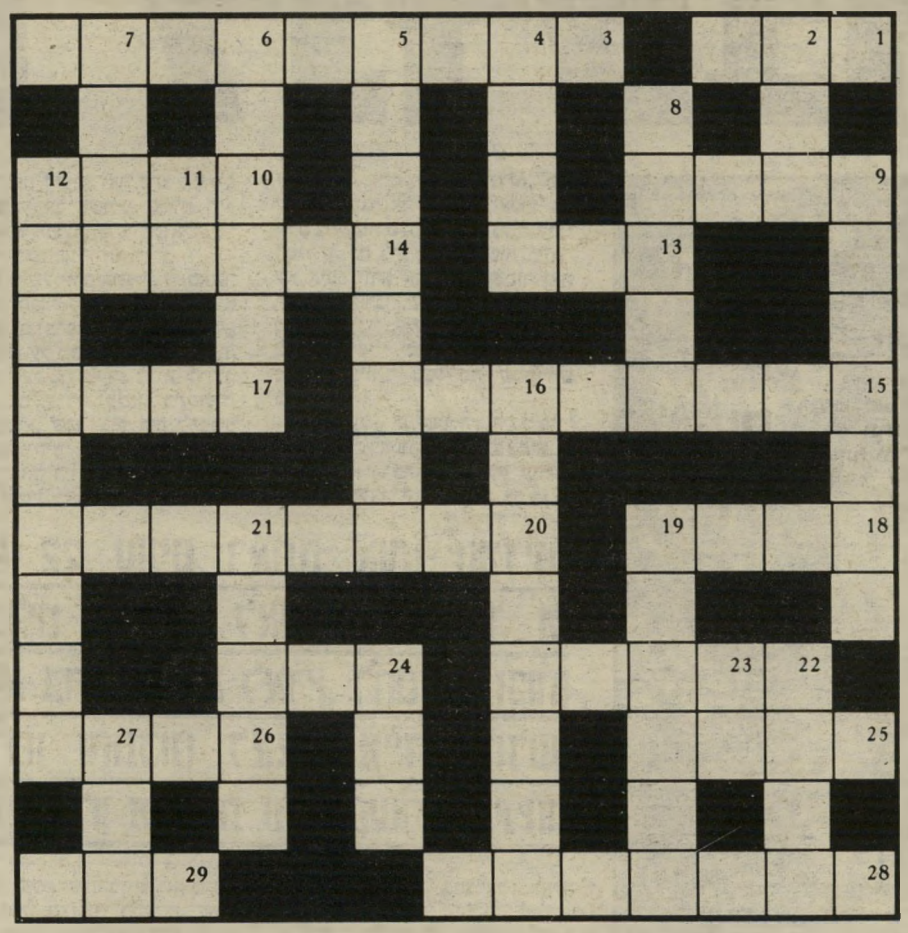
מעולם לא התלונן על מחסור בכסף. הוא סיפר על מעדנים שהוא מקבל לתאו ממיסעדות משובחות בעיר, על טלוויזיה ציבעונית שסופקה לו ועל רדיו משוכלל שרכש.

לפני חודש פגש אחד מחברי־המערכת ביורם בכסית. יורם ניגש אליו לשוחח איתו. כתבים רבים ניסו מאז לראיינו, אך לא הצליחו. הוא לא השיב לשיחות טלפוניות ולא קבע פגישות. הוא סיפר שכאשר סיים את מאסרו בהולנד הוחזר לישראל ללא־דרכון, וכי הוא נלחם על זכותו לקבל שוב דרכון ישראלי, כדי שיוכל לנסוע לחו"ל.

השבוע צילצל יורם למערכת העולם הזה וביקש לפגוש אותי בבית־המישפט, באולם מסויים. ניגשתי לאולם שציין והסתבר כי אין כזה. המיספר שציין יורם היה מיספר לישכה של שופט, והייתי בטוחה שיורם לא הוזמן לשתות קפה עם השופט. עברתי בכמה אולמות כדי לחפשו, ואז נזכרתי פיתאום כי למרות שהתכתבנו כל־כך הרבה, מעולם לא ראיתי את יורם בחיים. היכרתי את מראה פניו רק מהתמונות שבתיקו בארכיון העולם

(המשך בעמוד 28)

תשבצופן העולם הזה 2481

פתרון תשבצופן 2479

מאת אביגיל ינאי

מאוזן:

1. משורר העמק (3)
3. בשעות החשכה (3,3,3)
9. בן־המזרח סיגל לעצמו גינוני ארץ אלביון (4)
10. יפתור את כל התרגילים תוך כדי דיבור (4)
13. ציפה לה ברכה (3)
14. מה אברך ובמה יבורך? — ביוזמה (6)
15. שברו את הכלים — ברצינות! (6,2)
17. חתן־החודש! (4)
18. כשהגיע לגיל מאתיים ואחת — היתה הפעם האחרונה (4)
20. יש סברות מסברות שונות על בעל־החיים המימי הזה (2, 6)
22. דורשים בהחבא תשלום מיוחד בשביל ההמתנה (5)
24. נשמה של פחדן (3)
25. מה שלובש כתב קול ישראל בימים הנוראים (4)
26. יעלה ניצנים עוד לפני בוא האביב (4)
28. רעש ורגש כל השבוע בגלל הרעל שהיה בקומקום (7)
29. אמריו של שאול פנחס רבינוביץ (3).

מאונך:

2. ארץ של ברכה (3)
4. האיור שלה דל קצת (4)
5. פעמיים, בשני המשא ומתן נתגלה כחסר־רגש (3, 5)
6. מורה־האוניה מצא בקיבוץ מסתור מן הגשם (6)
7. שני אביונים מזמרים על נדנדה, מי למעלה מי למטה (2, 2)
8. שמחתו של הזמר היתה מוקדמת מדי, הוא לא הצליח (5)
9. ספסר, אבל בארץ־ישראל? — בובע מעייסס! (4,3)
11. זה בן המשפחה מהצד השני (2)
12. באויר מארץ־ישראל, בקנקנים, אפשר אולילהושיע את המת (3,6)
16. מה עשו לרובספייר באולפן של שמואליק רוזן? (4,4)
19. את שלטו נציב בדרך לסדום (3,3)
21. הווכוח על הנשיאים כאן ברומו של עולם (5)
22. רטוב ומלוח מכל העברים (2, 2)
23. כל המגש התהפך (2)
24. קלע כמו נשיא (3)
27. יש טעם לא טוב בפה לישיבה על הגג (3).

יורם לנדסברגר

(המשך מעמוד 27)

הזה. והיה לי חשש שמא לא אצליח לזהותו במיסדרונות ההומים של בית־המישפט.

בעודי עומדת וחושבת כיצד לאתרו, פגשתי את עורך־הדין משה רום. קיוויתי שהתלווה אליו ושאלתיו על יורם. עורך־הדין סיפר לי כי למרות שיורם היה לקוחו במשך שנים רבות, הרי יורם רק צילצל לו כאשר חזר ארצה, אך לא בא לבקרו. עוד אנו משוחחים ורום אומר לי: „תראי, זה לא יורם?" הוא הצביע על גבר גבה־קומה, לבוש בז'אקט־ג'ינס יקר, שעמד במרכזה של חבורה קטנה של אנשים. רום קרא: „יורם!" ויורם ניגש אלינו.

אחרי מילות־נימוס קצרות, התחלנו לשוחח. „רציתי לראות עם מי התכתבתי כל השנים," אמר לי יורם. והסביר לי כי הגיע לארץ לפני כמה שבועות מייד אחרי שסיים את שני־השלישים ממאסרו. „שם השליש יורד אוטומטי," הסביר.

הוא אמר כי היו לו דברים רחופים לעשות בארץ, הוא ביקר חברים והעביר דירה בטאבו.

חבריו הקיפו אותנו והתערבו מדי פעם בשיחה. אחד מהם הסביר כי באו לבית־המישפט מכיוון שהיה לו מישפט, ויורם ייצג אותו. „יורם, עם הנסיון שלו, הוא יותר טוב מעורך־דין, הוא מנדאטורי!" אמר הבחור, וחייך בפה חסר־שיניים. הוא סיפר כי בגלל עבירה כלשהי נלקח דרכונו, והוא רוצה לנסוע עם יורם לחוץ־לארץ, והיה זקוק לדרכון. „אז יורם בא איתי ודיבר עם השופט, ואת רואה? החזירו לי את הדרכון!"

כדור־אקדח מוזהב

לחתי מבט בוחן ביורם, שכל־כך הרבה שמעתי עליו ועל מעלליו. כמו בתמונותיו, הוא עדיין יפה־תואר. עיניו הבהירות מוקפות קמטים זעירים, הוא לבוש בהידור ושומר על גיזרה נאה. בכלא היה מקפיד להתעמל שעתיים מדי יום, כדי לשמור על צורתו. על צווארו היו שתי שרשרות־זהב כבדות. בקצה של אחת מהן היה תלוי כדור־אקדח מוזהב.

היו הרבה שאלות שרציתי לשאול את יורם, אך הצלחתי רק לשאול על הדרכון הישראלי שלו. הוא אמר כי קיבל דרכון, והוא מתכוון לעזוב תוך יומיים את הארץ. הוא אמר לי כי יש לו פגישה חשובה מאוד באותו בוקר, ולכן לא יוכל לשוחח איתי. הוא קבע אתי פגישה למחרת בצהריים במערכת.

יורם הלך מלווה בפמליה שלו, ואני ידעתי שהוא לא יקיים את הפגישה למחרת.

במינוון בית־המישפט שוחחו עורכי־הדין עם משה רום, והנידו ראש על כל ההזדמנויות שנתנה החברה ליורם לחזור למוטב, ושאת כולן החמיץ.

יורם הוא כיום כבן 42. את עבירתו הראשונה עבר בגיל 10, כאשר גנב תיק של נהג־אוטובוס. מאז הצליח להעסיק את בתי־המישפט ובתי־הסוהר של מדינת־ישראל פעמים רבות.

את פירסומו הגדול הראשון השיג כאשר ברח עם נחמן פרקש מהכלא.

ב־1975 שוחרר מבית־סוהר וקיבל את דרכונו, בתנאי שיעזוב את הארץ לשלוש שנים. הותר לו לחזור ארצה רק פעם בשנה, לשבועיים, כדי לבקר את אמו בגבעתיים.

יורם ניצל זכות זו, וכאשר חזר ארצה ב־1976 סיפר לחברת־המערכת שרית ישי כי הוא חי באנגליה, שם יש לו דירה מפוארת ומכונית מרצדס יקרה. הוא סיפר על הסתבכות עם החוק באנגליה ועל תאונת־דרכים שאירעה לו שם. הוא נידון באנגליה לשנה מאסר על נשיאת נשק, וריצה את עונשו בכלא וורמסווד סקראב.

ב־1978 הסתבך יורם בשוד בהולנד, וריצה עונש מאסר ממושך. חישוב גס מראה כי יותר משני שליש מחייו של יורם עבר עליו בבתי־כלא שונים.

למחרת לא הגיע יורם, כמובן, לפגישה שקבע במערכת. אין לי אלא לברך אותו דרך העיתון על שיחרורו מהכלא ולאחל לו דרך צלחה.

סקס ועסקים בלי שותפים סמויים

* מכשירים למניעת ציתותים בטלפון
* שירות לגילוי מיקרופונים מושתלים
* מגלי מתכת
* מזכירות אוטומטיות

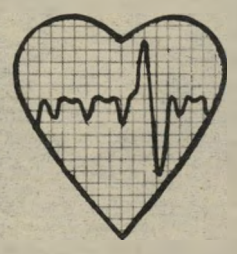
רדיו דוקטור בע"מ
רחוב שלום עליכם 18,
תל־אביב – טל **286444**

מתיחת פנים ללא ניתוח
בעזרת תרגילי התעמלות – יוגה לשרירי הפנים
טל. 03־294041 — מינוי 051

שולה
השתלת ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית — בידיים וגם ברגליים וכן השתלת ריסים.
תל־אביב, המלך ג'ורג' 89
טל. 284919—295318

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור
הצלחה מרובתת

● **קורסים** מקצועיים ברמה גבוהה ל:
● ספרות נשים • קוסמטיקה ואפור • פדיקור • מניקור
● אפילציה (הוצאת שיער לצמיתות)
● מכון ליופי וסלון מסרוקות חדישים ל:
מסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער לצמיתות ובשעות.
תעודות למסיימים והכנה לבחינות הסמכה ממשרד העבודה.
30 שנות נסיון והישגים בהדרכה מקצועית
3 שנים ברציפות 1984
בטוח בתי ספר לספרות נשים
ת"א, דיזנגוף 190 (יחדפת 4)
229388, 226066

הלב שלך שווה בדיקה!

בן 35+
הלחם בחשש המנקר,
בוא עוד היום לאיבחון מוקדם
השקט הנפשי שלך
שווה את זה.
הבדיקה כוללת:
בדיקת קרדיולוג, א.ק.ג. א.ק.ג. במאמץ (ארגומטריה), בדיקות מעבדה.
מכון לבריאות הלב
בית הרופאים, ריינס 18 פינת פרישמן תל־אביב
טלפונים: 03–221227, 03–244294

מרים בנימיני

מזל החודש:

טלה

1985 תהיה רק קצת יותר טובה מקודמתה

אם נתאר את השנה החולפת, לא יהיה נכון לומר שהיתה זו שנה קשה לבני מזל טלה. יתכן שכמה מבני־המזל לא יסכימו לדברים. זאת, משום שבכל זאת היו כמה תחומים שהשאירו טעם רע, ביחוד אצל או־תם שתחומים אלה נמצאים אצלם בעדיפות ראשונה.

מה שמציק למדינה כולה – מורגש בצורה חזקה דווקא אצל הטליים. הכוונה לשטח הכלכלי. גם אם בכל דבר אחר היה קל וטוב, אי־אפשר היה להתעלם מהבעיות הכספיות, שהזכירו את עצמן כל השנה כולה. כוכב יופיטר, הנמצא בבית הקאריירה בשנת 1984, עזר להם וקידם מטרות ושאיפות בתחום זה. הצרה היא, שזה לא התבטא בגובה השכר או הרווחים.

מבחינה זו הכוכבים – או יותר נכון, כוכב שבתאי – התעקש כדרכו להחסיר, ולא להעניק.

ההבדלים בין שנת 1985 לבין 1984 לא

יהיו רבים. גם השנה יימשכו הקשיים שאיפיינו את השנה הקודמת, ובכל זאת אי־אפשר לקרוא לשנה הבאה „שנה קשה".

התחום המיקצועי

כאן נראה שאת מה שהושג בשנה שעברה אפשר יהיה לבסס ולחזק. שינויים שניכפו על בני המזל ובאותו רגע עוררו רוגז והתמרמרות – יוכיחו את עצמם כטובים. לא פעם ההתחלה היתה קשה, והטליים הרגישו שמגבילים אותם ואין להם חופש פעולה לבצע את מה שהיו רוצים. הבטחות שהובטחו להם לא תמיד קויימו.

השנה החדשה פותחת לפניהם אפשרויות חדשות. אנשים ירגישו צורך לפנות לידע, למיומנות המיקצועית ולתושיה המפורסמת של הטליים. דלתות תפתחנה ותפקידים מעניינים יצפו להם, לבני המזל. רעיונות, מחשבות וחלומות אפשר יהיה לפתע להגשים, והפעם ללא מילחמות.

עיקר העזרה תבוא ממכרים וידידים, שיאמינו בכישורים וילחצו היכן שצריך – מה שיעזור בהגשמת השאיפות. הדגש יהיה על תפקידים הקשורים בניהול, אירגון ועבודה עם ציבור, קבוצות וחברות גדולות.

התקופות שבהן מופיעים סיכסוכים, חוסר־הבנה ואי־נכונות לבוא לקראת בני המזל, יהיו בין ה־22 במרס ועד ה־20 באפריל, בין ה־26 ביולי עד ה־24 באוגוסט, ובין ה־17 בנובמבר עד ה־14 בדצמבר. בתאריכים אלה רצוי לא לחתום על חוזים, לא לסמוך על הבטחות – ובעיקר, לא לרכוש רכישות יקרות.

כספים

כבר הוזכרו הבעיות המצפות לבני מזל טלה. אין ספק, שמצבם הכלכלי יגרום

הרבה צרות בעניני כספים, הוצאות והלוואות – שייעלמו רק באמצע דצמבר

לדאגות, לאי־שקט, ויכניס את בני המזל למתח. אפילו אותם שהכנסתם טובה, ומבחינה הגיונית היו יכולים להסתדר עם מה שיש – מופתעים בכל פעם מחדש. הוצאות פיתאומיות על דברים לא מתוכננים, הלוואות שיותר ויותר קשה להחזיר, ההוצאות עבור בני מישפחה, אולי בגלל בריאות מעורערת של קרובים – הכל מדלדל את התקציב.

מרס ואפריל יהיו קשים במיוחד מבחינה כלכלית, ומומלץ שלא לקחת סיכונים ולהימנע מלהתחייב או ללוות כספים.

מחודש מאי ועד ה־24 ביוני המצב ישתפר. אז כדאי יהיה לנצל את התקופה הטובה־יחסית, להזדרז ולפעול כדי שהמצב יהיה יותר קל אחרי חודשיים אלה.

מה־25 ביולי ועד ה־12 בספטמבר שוב תקופה רגישה ולא סימפטית, בכל מה שנוגע לכספים. אוקטובר יהיה יותר טוב, ומה־מחצית השניה של דצמבר 1985 אפשר יהיה לנשום לרווחה. עיקר הקשיים הכלכליים ייעלמו, ואפשר יהיה להתחיל בבניה חדשה ולהירגע.

נסיעות

למרות שלא קל יהיה לגייס כספים למטרות נסיעה לחו"ל, מסתבר שבכל־זאת מיספר לא מבוטל של טליים ימצאו להם מקורות מימון ויסעו. כשמדברים על מזל טלה, אסור לשכוח שהפיתגם „אין דבר העומד בפני הרצון" נכתב כאילו למענם.

לרוב, נסיעותיהם לא יהיו מתוכננות, ואפילו לא ידועות מראש. אלמנט ההפתעה יהפוך את הנסיעה לעוד יותר מהנה.

אהבות ורומנטיקה בכלל

החודשים מרס ואפריל אינם מבטיחים דבר, כשמדובר בתחום חיי־הרגש. אפילו אם תתפתח לה פרשיית־אהבה סוערת, מהנה ומרגשת, גורלה להסתיים עוד לפני שיגיע חודש מאי. קשרים מעוררים,

עד נובמבר לא יהיה אפילו טלה אחד שאין לו בן־זוג

חסרי־יציבות ובעייתיים, עלולים להסתיים לפתע באותה תקופה.

הטוב ביותר הוא לצאת מהבית, להתרחק ולהרבות בנסיעות, טיולים וביקורים. תוך כדי כך ייווצרו היכרויות מבטיחות ביותר.

המחצית השניה של אוגוסט תהדק קשרים או תאפשר התחלה של קשרים נפלאים, ומי שלא יספיק למצוא לעצמו בן־זוג כלבבו, יצטרך להמתין לסוף אוקטובר ולנובמבר, שאז לא יתכן שיימצאו טלה או טליה ללא בן זוג.

השבוע הקרוב לא יהיה קל – הרגשת־לחץ וכן מיכשולים על כל צעד ושעל ובכל שטח ותחום שבו תהיו עסוקים. שמץ נחמה אפשר למצוא בכך שזו צרת רבים, וכמעט כולם לא ייהנו מהשבוע המת־קרב. הרגישות היותר גדולה קשורה לתחום הפינאנסי: אסור לשנות דבר, לחתום על מיסמכים חשובים או להתחיל בעסקות חדשות, זה עלול להביא להתמוטטות. רכישת מוצרים עדיף לדחות לפחות בכמה שבועות.

* * *

שבוע מסוכן ומאוד לא־נוח עומד לפניכם. מי שמוכרח לצאת לטיול, נסיעה או להיות מעורב באירוע לא שיגרתי ומסוכן, לפחות ש־לא יבחר בתאריכים ה־23, ה־24 וה־25 בחודש. ידידים שעליהם אתם סומכים עלולים לפגוע בכם, זה לא הזמן לגלות סודות חדשים או להזכיר דברים שאולי נשכחו כבר. כל מה ש־יוצא ועולה על פני ה־שטח עלול לגרום לכם לירידת הפופולאריות בסביבה שבה אתם עובדים או גרים.

* * *

ה־20 בחודש הוא מסוכן בעיקר לנשים. גם בשאר ימי השבוע רצוי להיזהר. לא זה הזמן לטייל לבד בערב, להיעזר בטרמפים או להסתכן בהיכרות חדשה במקום שאינו מוגן. הבטחות של ידידים עלולות לאכזב, יהיה עליכם להסתדר בכוחות עצמכם ולהימנע מלבצע פעולות משותפות. במקום־העבודה יש מי שמנסה לערער את מעמדכם. שימו לב דווקא לאותם המעמידים פנים כאילו הם ידידיכם הטובים.

חבעיות העיקריות יתרכזו השבוע בשטח העבודה, הרגשת־לחץ וכן חרדה, בגלל עיכובים ומיכשולים שאנשים שונים מציבים בפניכם. חשוב שתסבירו את עצמכם, גם אם אתם חשים את עצמכם נעלבים, בגלל התנהגות של אנשים שעימם הייתם בקשרים טובים – עיקר הבעיות נובעות מאי־הבנה. ה־24 וה־25 אינם מתאימים לביצוע פרוייקטים חשובים, ילדים דורשים יותר תשומת־לב והשגחה דווקא באותם ימים.

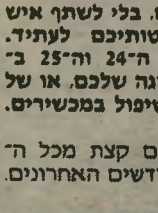
* * *

במקום שבו אתם עובדים מתחילות להיווצר בעיות חדשות. ה־21 וה־22 בחודש עלולים להטעות אתכם. אל תקבעו דבר, לא טוב לתכנן תוכניות לטווח קצר או ארוך. אנשים ינסו לפעול מאחורי גבכם, תצטרכו להיות עירניים במיוחד ולתכנן בשקט מאחורי ה־קלעים, בלי לשתף איש בהחלטותיכם לעתיד. ה־23, ה־24 וה־25 ב־חודש ממש מסוכנים: נהיגה שלכם, או של אחרים, וחוסר־זהירות בטיפול במכשירים.

* * *

בזמן האחרון התאוששתם קצת מכל ה־מחלות שפקדו אתכם בחודשים האחרונים. למרבה הצער, שוב תהיו מעורבים בבעיות ה־קשורות עם בריאות. והפעם – לאו־דווקא בריאות שלכם. קרובי־מישפחה או ידידים ב־סביבה לא יחושו טוב, ואתם תיאלצו לבלות זמן רב בטיפול ובעזרה להם. נסיעות לחו"ל אינן מומלצות ברגע זה, דחיה של כמה שבועות תבטיח הצלחה בנסיעה. בעיות כספיות עלולות להטריד.

התרגשה הכללית די־טובה. אתם שרויים במין ציפיה למשהו חדש ומלהיב, אולם הרגישות מאוד גדולה בתקופה זו. יתכנו ק־שיים בחיי־האהבה, בג־לל חוסר־מחשבה ו־חוסר־דיסקרטיות. א־תם עלולים להיסחף לגמרי בעניינים רומנ־טיים, ולאחר מכן לס־בול מאכזבה קשה. לפני שאתם מחליטים הח־לטה חשובה ומחייבת, תנו לתקופה זו לעבור. בשטח הבריאות – תצטרכו להיות זהירים הרבה יותר.

* * *

אתם עמוסים בעבודה ונדמה שאנשים לא מפסיקים להטיל עליכם תפקידים מחייבים. הגוזלים המון זמן. הבריאות אינה טובה במיוחד. ואתם חשים די חלשים. תצטרכו לצאת לחופשה קצרה ולנוח. סובלים בעיקר אותם הנוטים לאלרגיות או לאסטמה. ב־22 או ב־23 אתם עשויים או עלולים להיות מופתעים מאורחים שינחתו עלי־כם. כדאי שתתכוננו לכך מראש. שיחות לשם בירור המצב בעבודה – רצוי לדחות.

* * *

התקופה הקרובה תהיה די מוזרה – מצד אחד נדמה שהכל פשוט, קל ומסתדר ללא בעיות, אולם דווקא עכשיו אתם נוטים לפעול בקיצוניות, וכ־תוצאה מכך לסבול מהפסדים. הפסדים ממשיים יכולים להיות בגלל הימורים, חש־קעות־יתר או הלוואות. צריך להקטין את ה־סיכונים האלה, אבל קרוב לוודאי שלא תשמעו לעצות. בעבודה אתם חושבים על שינוי קיצוני, וזה לא הזמן לפעול בכיוון זה.

השבוע אתם עסוקים בעיקר בכל מה שקשור למקום־המגורים. אביזרים שונים מתקל־קלים, וזה יביא ל־הוצאות כספיות בלתי־מתוכננות, וכן לאיבוד זמן יקר. מתעורר הרצון לשפץ, לשנות ולארגן את הדירה בצורה שונה. אלה מביניכם החוש־בים על מעבר לדירה אחרת או על קניית בית – רצוי שימתינו כמה שבועות, זה הזמן הפחות מתאים לטיפול בעניינים מסוג זה. במקום העבודה עלולות להיות לכם התרגזויות.

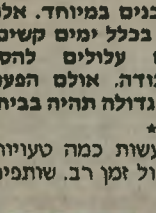
* * *

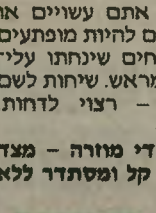
אתם חשים בחוסר־סבלנות לכל מה שקשור בשיגרת־החיים האפורה, יש רצון לבצע שינויים, או לפחות לארגן איזו נסיעה או טיול. השבוע אינו מתאים לביצוע תוכ־ניות כאלה. רצוי ש־תמשיכו בעבודה וב־שיגרה כרגיל. ה־23, ה־24 וה־25 בחודש מסוכנים במיוחד. אלה יהיו בכלל ימים קשים. אתם עלולים להס־תכסך עם אנשים בעבודה, אולם הפעם תצטרכו לוותר. מתיחות גדולה תהיה בבית.

* * *

השבוע אתם עלולים לעשות כמה טעויות, שמהן אתם עלולים לסבול זמן רב. שותפים חדשים לעבודה או ל־חיים יתגלו מאוחר יותר כלא־מתאימים. זו לא תקופה טובה לתיכנון לטווח רחוק, קל מדי להבטיח הבטחות נמ־הרות. נסיעות לא כדאי לבצע ב־23, ב־24 וב־25 בחודש. אותם תאריכים מצביעים גם על חוסר־זהירות בדיבורים. א־תם, שבדרך־כלל מוכרים כאנשים שומרי־סוד, עלולים לומר הרבה יותר מכפי הרצוי.

קולנוע

פרסים

יהיה או לא יהיה?

בשבוע הבא יחולק האוסקר, הפרס הנכבד ביותר בקולנוע.

במי מתחרה מאחורי הסורגים הישראלי? מי הם האחרים?

בליל ה־25 במרס, כמדי שנה, תעניק האקדמיה לאמנות־הקולנוע את הפרס הנכסף. בסך הכל זהו פיסלון קטן, מיושן בצורתו ועלוב למראה. אבל בידו להפיל ממלכות. הפעם, אחרי שנות היעדרות ארוכות, יש גם לישראל נציג, בקטגוריית „הסרט הזר". עצם העובדה שיגיע לגמר מהווה פרס בפני עצמו.

כדי להקל את המעקב אחרי המתחרים והזוכים, להלן רשימת המועמדים בקטגוריות הראשיות:

ג'סיקה לאנג' — „קאנטרי"
השחקנית הטובה ביותר?

● **הסרט הטוב ביותר בשפה זרה** — מאחורי הסורגים (ישראל), קאמילה (ארגנטינה), צעדים מסוכנים (שווייץ), סרט כפול (ספרד), רומן בעת מילחמה (ברית־המועצות).

● **הסרט הטוב ביותר** — המעבר להודו, סיפורו של חייל, אמדיאוס; דמעות של שתיקה; מקום בלב.

● **הבימאי הטוב ביותר** — דייוויד לין (המעבר להודו); מילוש פורמן (אמדיאוס); וודי אלן (דני רוז האיש מברודוויי); רונאלד ג'פה (דמעות של שתיקה); רוברט בנטון (מקום בלב).

● **השחקן הטוב ביותר** — מארי אברהם (אמדיאוס); ג'ף בריג'ס (סטארמן); אלברט פיני (מתחת לוולקנו); טום האלסה (אמדיאוס). סם וטרסטון (דמעות של שתיקה).

● **השחקנית הטובה ביותר** — ג'ודי דייוויס (המעבר להודו); סאלי פילד (מקום בלב); ג'סיקה לאנג' (קאנטרי); ואנסה רדגרייב (הבוסטונים); סיסי ספייסיק (הנהר).

● **שחקן־המישנה הטוב ביותר** — אדולף סיזר (סיפורו של חייל); ג'ון מאלקוביץ' (מקום בלב); נוריוקי („פט") מוריטה (קארטה קיד); היינג ס' נגור (דמעות של שתיקה); ראלף ריצ'ארדסון (גרייסטוק).

● **שחקנית־המישנה הטובה ביותר** — פגי אשקרופט (המעבר להודו); גלן קלוס (הטיבעי); לינדסי קראוס (מקום בלב); קריסטין להטי (סווינג שיפט); ג'ראלדין פייג' (הכומר מגריניץ' וילג').

● **התסריט הטוב ביותר** — דניאל פטרי (השוטר מבוורלי הילס); וודי אלן (דני רוז האיש מברוודוויי); ג'ורג'י נאווה, אנה תומאס (אל נורטה); רוברט בנטון (מקום בלב); לואל גאנץ, באלאבו מאנדל, ברוס ג'יי פרידמן (ספלאש).

● **הצילום הטוב ביותר** — ארנסט דיי (המעבר להודו); מירוסלב אונדריצ'ק (אמדיאוס); כריס מינגס (דמעות של שתיקה); קאלב דשאנל (הטיבעי); וילמוש זיגמונד (הנהר).

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב: כארמן, מטרופוליס, מאחורי הסורגים, היו זמנים באמריקה, אמדיאוס.

ירושלים: היו זמנים באמריקה, אמדיאוס, העדר, דני רוז האיש מברודוויי.

חיפה: השיבה של מארטין גר; אמדיאוס, כארמן.

דודנו של הדוד תום

סאלי פילד: תנועת העבודה

מקום בלב (דקל, תל־אביב, ארצות־הברית) – **אי־אפשר להתכחש למיקצועיות של הסרט הזה. רוברט** (קרמר נגד קרמר) **בנטון יודע היטב איך להגיע ללב הקהל ואיך לעבוד עליו.**

לעלילה שני מרכיבים עיקריים, המתפתחים במקביל. מצד אחד, אלמנתו של שריף שנהרג בטעות, על־ידי נער כושי, לומדת לעמוד על רגליה, להיאבק על זכותה לקיום עצמאי בחברה של גברים. היא עושה זאת בעזרת נווד כושי הנקלע במיקרה לביתה, צעיר עיוור ששכר אצלה חדר ובנה הקטן.

המרכיב השני של העלילה נוגע לאחותה של האלמנה. היא קוסמטיקאית שאפתנית, הרוצה להתקדם בחיים, אבל מגלה שבעלה בוגד בה. הוסיפו לשני מרכיבים עלילתיים אלה את האווירה הגיזענית והשמרנית של הדרום, את היחס המזלזל לאשה, והמזלזל שיבעתיים לאשה הרוצה להוכיח את עצמה – והרי לכם דראמה תפורה לתלפיות. יש כמובן סערה גדולה באמצע, שתרטיט את הלב, ושיא עוצר־נשימה, כאשר האלמנה, הכושי, העיוור, הילד ועוזריהם, צריכים להספיק לקטוף את הכותנה לפני כולם, כדי לזכות בפרס.

בנטון, תסריטאי ותיק ומנוסה, קושר את כל הגורמים יחד בכישרון כזה, שנדמה כי אכן יש כאן תמונה נוסטאלגית של כמה מומנטים נפרדים מן העבר, אשר יחדיו מעניקים תמונת־מצב של אמריקה באותה התקופה. אולם במבט שני, כל שלב ושלב בסרט הזה זוכה לטיפול קוסמטי שמציל אותו ומרומם אותו. הקלישאות הקולנועיות מתגנבות מבין השיטין: איש לא יעלה על דעתו שאשה אמיצה וטובה כמו סאלי פילד, בתפקיד הראשי, תיכשל במאמציה, ומכאן שכל הנסיבות צריכות להתארגן כך שהיא תצליח. ההשוואה המתבקשת מאליה היא כמובן לעינבי זעם של פורד לפי ג'ון סטיינבק. אבל לטובת בנטון, מוטב להימנע ממנה. מזלו, שרוב צופי הקולנוע היום לא ראו את עינבי זעם. עוד פרט אחד: הצילומים של נסטור אלמנדרוס הם נפלאים.

היינו כחולמים

בריגדת לינקולן: הטובים נגד הפאשיסטים

הקרב הטוב (בית ליסין, תל־אביב, ארצות־הברית) – **קשה לשפוט את הסרט התעודי הזה לפי קנה מידה קולנועי טהור. כי במיקרה כזה, כל מה שאפשר יהיה לומר הוא שנעשתה כאן עבודת מחקר מיקצועית, משולבת בגישה שהיא ודאי חד־צדדית ברורה. הסרט בודק מה קרה לכמה מן הלוחמים בחטיבת־לינקולן, יחידה של מתנדבים אמריקאיים שלחמו במילחמת האזרחים של ספרד.**

אם צורנית הסרט אינו עוצר נשימה במיוחד, מה שיש לו לומר מרתק הרבה יותר. ראשית, נעים להתוודע לאידיאליסטים אמיתיים. גם אם הם מיעוט (רק 3200 אמריקאים התנדבו לחטיבה), ונעים עוד יותר לפגוש את האנשים שלחמו אז נגד היטלר, ולהיווכח שהם היום נחושים בדעתם ומאמינים באידיאלים לא פחות משהיו אז.

זאת ועוד. אפשר להיווכח שוב עד כמה אווילית יכולה להיות המדיניות של המדינות הקוראות לעצמן דמוקרטיות, אשר נמנעות מלצאת לטובת מישטרים דמוקרטיים אחרים, מתוך סברה שאין זה עניינן, או אולי משום שנוח להן יותר להסתדר עם שכן פאשיסט מאשר להתערב להציל ממשלה נבחרת. מבחינה זאת, עד היום לא למד העולם מאומה.

ועוד אפשר לראות, שראשוני המתגייסים למאבק נגד הפאשיזם, והרגישים ביותר לסכנות האורבות לדמוקרטיה, הם דווקא בני קבוצות המיעוט, אולי מפני שהם יודעים מה צפוי להם במישטר טוטליטארי. יהודים וכושים צעדו בראש המתגייסים לחטיבת־לינקולן, וזכו שם למעמד מכובד וליחס של כבוד, שאמריקה לא השכילה לתת להם בבית, לא לפני ואף לא אחרי שחזרו משדה־הקרב.

היצ'קוק מתפשט?

תעתועי גוף (מוגרבי, תל־אביב, ארצות־הברית) – **הבעיה של הבימאי בריאן די פאלמה עם הביקורת היא פשוטה: כל מה שהוא עושה, שואב השראתו ממקור זר, והביקורת ממהרת לזהות את המקור. משום כך, יש מבקרים שאינם יכולים לסבול אותו. לקהל, כמובן, זה לא תמיד איכפת.**

סירטו החדש הוא כמובן מחווה להיצ'קוק, הבימאי שלו הוא סוגד יותר מכל. מדובר בשחקן מובטל, המציץ לתוך דירת שכנה ממול. השחקן סובל מקלאוסטרופוביה והוא גם בודד. הוא מנסה ליצור קשר עם האשה ממול, אבל אז באה טרגדיה. הוא מחפש אחרת, שתוכל להיות העתק מדוייק של האשה שהוא ראה. הוא מוצא אותה, מתחיל בתהליך הפיכתה לחלום חייו, ואז מסתברת האמת מאחורי התעלומה.

המציצן בדירה ממול מזכיר את חלון אחורי. הקשר בין הגיבור לנשים שממול הוא העתק של ורטיגו (שם הגיבור סבל מפחד גבהים. כאן הוא פוחד ממקומות סגורים). מה שנוסף כאן, זו מנה הגונה של עירום, הגובל בפורנוגרפיה (אחת הגיבורות היא כוכבת בסרטים כחולים), והתחכמות פרטית של דה־פאלמה, המתחיל את הסרט ומסיים אותו כסרט שבתוך סרט. לאמור – מה שאנחנו רואים זאת אינה מציאות – אלא עלילה של סרט.

כל זה אולי ציבעוני ואולי מספק את דרישותיהם של מעריצי ה„וידיאו־קליפס", הזוכים אפילו לראות את פראנקי הולך להוליווד. אבל בבדיקה קצת יותר רצינית, כל העניין מתמוטט כארמון־קלפים. שום דבר במיסגרת החיצונית של סרט־בתוך־סרט אינו מסתבר, ואשר לתעלומה האופפת את הסיפור של המציצן עצמו – זו גלויה וברורה מן הרגע הראשון, לכל מי שיש ידע קלוש בקולנוע. אז מה נותר? הרבה מאוד צילומים יפים, והופעה רעננה של מלאני גריפית ככוכבת פורנו.

מלאני גריפית וקרייג ואסון: געגועים

ספורט

מהר, גבוה, ורחוק

אכזבה

יש אלופה — בכדורעף

אכזבת השבוע: הפסדה של מכבי 94:86, לגרנורולו בולוניה, הפסד שמנע ממכבי להעפיל לגמר גביע־אירופה לאלופות.

לי ג'ונסון, מיקי ברקוביץ וחבריו כשלו מול האיטלקים שלחמו על כבודם (ראה גם מסגרת סמוכה) והותירו את הזירה לאלופה היוגוסלבית ציבונה ואגרב, שניצחה במוסקבה ולאלופת ספרד ריאל מדריד, שניצחה את בנקו רומא.

אולי יוכלו המכבים להתנחם במשחקי הפליי־אוף בארץ, שהחלו השבוע, ואשר בסופם תוכתר אלופת המדינה.

אין הפתעות. בכדורגל פינו משחקי הליגה את הזירה למשחקי הגביע, כהם לא נפלה ולוא הפתעה אחת. 14 קבוצות לאומיות העפילו לשלב הבא.

ובכדורעף הוכתרה הפועל המעפיל באליפות הכמעט־נצחית שלה בעוד מכבי תל־אביב, שזכתה רק לפני שלוש שנים באליפות, ירדה לליגה הארצית.

כדורסל

אורח באריאל

דגלון מימין, דגלון משמאל

האם דוד לוי היה לאוהד הפועל תל־אביב? זאת היתה תמיהתם של תושבי אריאל שבגדרה המערבית כאשר סגן ראש־הממשלה הליכודי יצא, בשבוע שעבר, לאחר טכס חנוכת אולם הספורט החדש (בן 600 המושבים) כשעל דש חולצתו סמל הפועל תל־אביב.

את הסמל קיבל לוי, שחייך אותו רגע במבוכה גלוייה, מחבר הנהלת הפועל, בעת משחק־הראווה בין הפועל לביתר תל־אביב.

לוי קיבל לא רק את סמל הפועל, אלא גם את דגלון הפועל. מחווה עליו חזרו מייד אנשי ביתר, שהעניקו גם הם את דיגלונם לשר מבית־שאן.

אבל לא עובדה זאת ולא השתתפותו של השחקן האמריקאי השחור ג'וליוס ויין, שחיזק את ביתר, מנעו את נצחון הפועל, 82:96.

רכיבה

מה שבטוח, ביטוח

פרה הבהילה סוס

ו־50 אלף דולר הלכו להם

רק לפני מספר שבועות פירסמה ועדת הרכיבה בעלון לחבר את תעריף ההרבעה של סוסיה. עבור שירות־ההרבעה של אחד מהם, אידיאנורה, סוס ערבי טהור־גזע, נדרש הצרכן לשלם 250 דולר.

מכיוון שלא עמדו בתור אצל אינדיאנורה הספיק הכסף שהכניס לוועדה מהרבעותיו רק להשתתפות בהוצאותיה השוטפות של הוועדה והיא לא יכלה לחדש את פוליסת הביטוח של סוס־ההרבעה האציל, ששוויו נאמד בכ־50 אלף דולר.

כאשר השתבץ בשבוע שעבר אינדיאנורה לפתע, אחר שהובהל על־ידי פרה דווקא, וסיבים בשריר ליבו נקרעו יכלו אנשי ועדת־הרכיבה רק להזכר בצער בסיסמה מה שבטוח, ביטוח.

רכיבת־אופניים

המשקה הקל הרישמי

„קוקה קולה"

בקודש הקודשים

במשך עשרות בשנים נתנה חברה אחת את חסותה לטור דה־פראנס, מירוץ־האופניים היוקרתי והמקודש, הנמשך מדי שנה, משך 21 ימות קיץ, לאורכם של 4,000 קילומטר כבישים צרפתיים. היתה זאת פאריה („המשקה הקל הראשון עלי אדמות!"), יצרנית המים המינראליים הצרפתית, המשווקת את מימיה בבקבוק הירקרק המקורי שלה, דמוי־האגס.

לא עוד. שוב לא יראו מיליוני צרפתים את 150 רוכבי־האופניים חולפים לנגד עיניהם כשחולצותיהם מקושטות בסמל המיסחרי של פאריה, ומצלמות־הטלוויזיה לא יצלמו אותם לוגמים מן הבקבוקונים, בסופו של יום־מירוץ מייגע.

במשך שלוש השנים הבאות, החל מקיץ 85', החליט טור דה־פראנס להעניק (תמורת הרבה כסף) את תואר „המשקה הקל הרישמי" ליצרן אחר, אם כי לא פחות נודע, של משקאות קלים. אלא שהיצרן אינו צרפתי. הוא קוקה קולה.

כדורסלן ברקוביץ
„אין לי יסורי־מצפון!"

לפני המישחק הקובע נגד גרנורולו בו־לוניה, שבו נוצחה מכבי תל־אביב ואיבדה את האפשרות לשחק בגמר גביע־אירופה, אמר מיקי ברקוביץ: „ניפגש לטוב או לרע!"

הוא קיווה לדבר על הגמר הצפוי, על התיקווי להניף את גביע־אירופה בפעם השלישית. הוא לא האמין שיצטרך לדבר על הכישלון. אך גם האכזבה הצורבת לא שינתה אותו. הוא נשאר אותו האופטי־מיסט, המאמין בעצמו ובמה שהוא מייצג. הוא לא עושה חשבון למקטרגים. והחשוב מכל, הוא יודע כי העונה לא תמה. קיימות משימות נוספות – מישחקי האליפות וגמר הגביע.

מיקי, עובדה שמכבי לא הגיעה לגמר, וכולם שואלים: כישלון או לא כישלון? מה אתה אומר?

למטבע יש שני צדדים. הציפיות ממכבי הן גדולות. הרגלנו את כולם שמכבי צריכה לזכות בגביע, ושבכל שנה אנו עולים לבית־הגמר. זה הפך להרגל. הרגל טוב. כאשר פיספסנו השבוע את העליה לגמר, זה לגבי האוהדים כישלון. גם לגבי הפרשנים. מצד שני — הקבוצה, השחקנים המאמנים, חברי ההנהלה. אנחנו מאוכזבים. נשקר, אם נגיד שלא. לא הפקנו את הפוטנציאל שלנו וחבל.

איפה נכשלתם?

זה לא הזמן לנתח דברים. אנחנו בפתיחת מישחקי הפליי־אוף. הם חשובים לנו. רק כשנסיים את מישחקי האליפות, נצטרך לעשות חושבים. למכבי יש הרבה יועצים. מהרגע שאני יורד מהבית אני שומע אותם. אבל הניתוח המעמיק והחשוב נעשה בתוך המועדון.

בניתוחים הראשונים אחרי הכישלון דובר על מישחק־צוות לוקה. אפילו לי גונסון ואתה מצוטטים כמסכימים לטענה הזו.

זה נכון. לא היה לנו מישחק קבוצתי. היו לנו השחקנים הטובים ביותר, אבל לפעמים זה לא מספיק, כי זה לא הופך את הקבוצה לקבוצה טובה יותר. השחקנים לא עבדו האחד עבור השני. קלע כמוני חילק כדורים, במקום שייצרו עבורו מצבי־קליעה. הגעתי למצבים של קליעה לא בתרגיל מסודר, אלא בהתקפות מתפרצות או על־ידי חטיפות כדורים. ההתפרצות זה האקסטרה שלי. עיקר הנקודות שלי צריכות לבוא בעיקבות תרגיל מסודר. לפחות 20 נקודות. 10־12 נקודות יכולות לבוא מהתקפות מתפרצות או מטעויות של היריב.

„כדורסל זה לא טניס!"

במהלך העונה ראיתם שלא הכל דופק, אז מדוע לא ניסיתם לשנות?

זה לא התפקיד שלי. אומנם דיברתי עם האנשים הנוגעים בדבר, אבל הם נתנו לעניין להתגלגל, ולא נעשה דבר. באמת חבל.

מה שצרם במישחק בבולוניה הוא שבפיגור של 10 נקודות, שבע דקות לסיום, לא לקחת על עצמך יותר אחריות, בנסיון לרכוש סלים של שלוש נקודות. אם לדורון ג'מצ'י הלך, מדוע שלמיקי לא יילך?

חשבתי על זה וניסיתי. אבל זה היה מאוחר. אולי היינו צריכים לנסות לפני זה. גם בשמירת הלחץ על כל המיגרש. אני לא יכול לבוא באמצע המישחק ולומר: ג'ונסון, מעכשיו מגי עושה לי חסימה, אני מנסה לקחת קליעות של שלוש נקודות ואתה תלך לקלוט את הכדור אם אני מפספס. אני משחק במכבי תל־אביב, לא במכבי חדרה. את ההוראות לא אני נותן, אפילו אם אני השחקן הוותיק ביותר בקבוצה.

בזמנו הביאו רכז־קלע (ג'ק צימרמן) על חשבון שחקן גבוה. השנה החתימו שני שחקנים גבוהים, מן הטובים ביבשת. כעת יש הטוענים שצריך היה להביא קלע נוסח בריאן ג'קסון, או, אם להיזכר במה שהיה במכבי, קלע כמו ג'ים בוטרייט. מה אתה אומר?

בגלל זה שלא הצלחנו להעפיל לגמר, לא צריך להסיק מסקנות נמהרות. מה שלא הצליח השנה, יכול להצליח בשנה הבאה. צריך להתחשב בכך שג'ונסון ומגי הם שחקנים חדשים, שאולי לא התאקלמו, ובשנה הבאה הם עשויים ללמוד מה טוב לקבוצה, ולא בשבילם.

מה אתה אומר על לי ג'ונסון?

ג'ונסון הוא סופר־סטאר, אחד משלושת שחקני־החיזוק הטובים באירופה. הוא לא הפיק את הרמה שלו. עד עכשיו אני לא יודע מה הוא עשה. הוא שיחק חופשי, כידרר, קלע, לקח ריבאונדים כמו שהוא יודע, אבל לא כיוונו אותו מספיק.

כדורסל זה לא טניס. צריך לקחת בחשבון שלו סילבר נפגע קשה במישחק שלו, כאשר הוא צריך היה למסור לג'ונסון את הכדורים, שבאופן טיבעי הוא זורק לסל.

ומה הדיעה שלך על קווין מגי?

הוא שחקן כדורסל מעולה. קלע סופר־ריבאונדר מצויין. לוקה במישחק־הצוות. לקח לו הרבה זמן לחזור לעצמו אחרי הפציעה. הרבה תלוי בו, בזכיה של מכבי באליפות המדינה השנה.

מיקי, אתה ממעט מערכך, אבל כולם יודעים שכשברקוביץ חלש, מכבי מתקשה לנצח. אתה מאשים את עצמך באי־העליה לגמר?

אני לא מאשים את עצמי. אין לי שום דבר על המצפון. את שלי עשיתי. תרמתי למכבי רבות. בשנה שעברה זה בא יותר לידי ביטוי, כי הכל עבר דרכי. אומנם זה לא היה בריא. אבל גם השנה הייתי טוב. במישחק נגד סטייאווה בוקרשט שיחקתי מצויין, נגד אוסטנד הבלגית בירי־אליהו הייתי טוב מאוד, בכל מישחקי־הבית שיחקתי טוב מאוד. בבנקו רומא הייתי מעולה.

זה בדיוק, מיקי, איפה שלא שיחקת טוב, מכבי הפסידה. באוסטנד, במישחק הראשון נגד מוסקבה, בזאגרב, במדריד, בבולוניה.

לא רק אני צריך להיות טוב. גם האחרים צריכים לעזור. אני מכיר את המצב הזה. אני לא חדש בקבוצה. אני כמו שחקן־חיזוק. טוב, או אם כך, שיתנו לי את כל התקציב של המחלקה, שלא יביאו שחקני־חיזוק, אשחק 24 שעות וגם אצליח.

„רלף קליין שולף מהמותן!"

אחרי האכזבה השנה, בגיל 31, אתה מרגיש עצמך שרוף?

אחרי מישחק לא טוב נגמר לפעמים החשק להתמודד עם המציאות. אני די מבוגר כדי לקום ולהתאושש. הביקורת לא מזיזה לי. כשאני ארגיש שאני שבע וללא מוטיבציה, אזדכה על הציוד ואפרוש. אני מרגיש כמו בן 25־26.

אתה אומר את זה, כי בשערי מכבי מידפק סופר־סטאר כמו דורון ג'מצ'י. האם הוא יהווה פיתרון בשנה הבאה?

אני חושב שזה מוגזם לומר זאת. מכבי תל־אביב היא קבוצה יותר מדי מורכבת, בעלת אופי, כדי שהוא יוכל, בשלב הראשון שלו, לסחוב אותה.

דורון יוכל לסחוב את הקבוצה כאשר לו סילבר יפרוש, כאשר מוטי יפרוש, כשאני אפרוש. הוא קלע טוב במיוחד מתחום שלוש הנקודות. הוא צריך עדיין ללמוד כדורסל והוא יודע את זה. את מה שעשה במכבי רמת־גן לא יוכל לעשות במכבי תל־אביב. אם יקלע 20 נקודות למישחק, זו תהיה הצלחה עבורו בשלב הראשון.

הוא אמר שלא שיחק עדיין בגמר־הגביע. אני מבטיח לו שישחק בגמר־הגביע בעונה הבאה, אולי גם בגמר גביע־אירופה.

שחקנים גדולים, שהיו לצידך, נשרפו. חנן קרן במכבי, חיים זלוטיקמן בנבחרת. זה עלול לקרות גם לדורון?

הוא יישב על הספסל, אבל גם יצטרך לשחק. לו סילבר לא צעיר, אותו הדבר גם אני. מכבי הביאה שחקן צעיר עם מוטיבציה. אבל אף אחד לא יתן לו את מקומו על מגש של כסף. שישתלב: הוא לא מצפה לשחק 40 דקות או אפילו 30 דקות במישחק.

כשיבוא מהספסל שחקן כמו דורון ג'מצ'י, זה פלוס גדול לכל קבוצה.

אם היית המאמן, מה היית עושה?

הייתי מרכיב את הקבוצה בצורה שונה, משנה את המיבנה, מתוך ידיעה שדורון ג'מצ'י כבר קיים. זה לא הזמן לומר זאת. אך בכל מיקרה, ואין לי דבר נגדו, אני רואה אותו משתלב כמחליף ללו

ברקוביץ נגד בולוניה (באריז)
„לא היה לנו מישחק קבוצתי!"

סילבר או לי, כשאנחנו בכושר לא טוב. אינני רואה אותו בחמישיה הראשונה.

חן ליפין ודורון ג'מצ'י יהיו, לדעתך, בעוד כמה שנים, הקו הקדמי של מכבי, ויחליפו את הצמד ארואסטי־ברקוביץ?

על הנייר הם שני השחקנים שצריכים לעשות זאת.

לעניין אחר, מיקי. ידעת שרלף קליין אמר בזמנו למאמן צבי שרף, שלדעתו ברקוביץ וארואסטי גמרו את הקאריירה.

לא ידעתי. קיבלתי את זה מהעיתון לפני כמה שבועות.

לא התרגשתי. אני יודע שרלף קליין נתון למצבי־רוח והוא בנוי על שליפות מהמותן, לכן לא התייחסתי במיוחד לדבריו.

איך אתה מסביר את הדברים האלה? הרי שניכם הייתם סימלי־ההצלחות של מכבי – הוא כמאמן, אתה כשחקן, אותו הדבר היה בנבחרת.

(המשך בעמוד 32)

מה הוא אומר

„הביקורת לא מזיזה לי!"

לא מזיזה ליו

(המשך מעמוד 31)

אין לי הסבר. אני רק יכול לומר שאנחנו, מוטי ואני, בנינו את רלף ולא הוא אותנו. היתה לו קבוצה גדולה, ולכן הצליח. מדוע הוא לא מצליח עם סטורן קלן בגרמניה?

אני מחבב אותו. הוא מאמן טוב, אבל היה לו צוות שחקנים והנהלה שהיה חייב להצליח איתם.

אתה מרגיש שאתה נכנס לעידן הלא־סימפטי כספורטאי גדול, ש־היה בטופ הרבה שנים, ועתה ית־חילו לחפש את המיגרעות שלו ואת המישחקים הפחות טובים, כדי לנ־גח אותו, בפרט כשלצידו צעיר ה־מקווה לתפוס את מקומו?

אינני חושב שאני נכנס לעידן הזה. גם גיל 30־35 זה טופ של שחקן, תלוי איך הוא שומר על עצמו. הגיל קובע, אבל תלוי למי. אני בטוח שאאריך את החוזה שלי, גם כשיסתיים, בעוד שנ־תיים. אבל כל עוד יש לי חוזה, אצדיק כל אגורה המשולמת לי. אם אראה שאני נסוג, אצמצם את תחומי־העיסוק שלי. אולי אפרוש מהנבחרת.

שחקן גדול כמו חואן קורבלן, ה־רכז הספרדי, פרש מהנבחרת ובעוד שנה יפרוש מריאל מדריד. לו יש סיבה טובה – קאריירה של דוק־טור. איזו סיבה תהיה לך?

הסיבות שלי לפרוש יהיו: חוסר מו־טיבציה, פגיעה בעסקים וירידה ביכו־לת. כשאחד מהם ייפגע, אחליט לתלות את הנעליים ואפרוש.

לא לועסים כדורסל בבית

פרט לכדורסל יש למיקי ברקו־ביץ ארבע חנויות למוצרי־ספורט, פירמה חדשה, „פוינט 9", לביג־די־ספורט והלבשה, אותם הוא משווק בארץ, ומטרתו להפיצם גם באירופה.

יש לו אשה, שלי, שנמאס לה לפ־עמים מכל ההמולה של הכדורסל, וגם שני ילדים, עדי בת ה־6 ורועי בן ה־3.

הבת, עדי, התחילה להבין ש־אביה מפורסם, בפרט שהיא רואה אותו חותם לילדים ברחוב. רועי הבלונדי החל מצטרף אל אביו לאימוני־הקבוצה. אך בבית מנסים ההורים לדבר כמה שפחות על כדורסל. „המישפחה שלי שונה מ־הבחינה הזו. אנחנו מנסים ללעוס כמה שפחות כדורסל בבית. המ־צב־רוח שלנו לא נפגע בגלל מישחק זה או אחר," אומר מיקי.

את השיא שלו במיספר ההופ־עות בגביע אירופה לאלופות (164) קשה יהיה לשבור. 13 שנים הוא בהרכב הבוגר של מכבי תל־אביב וזכה בכל התוארים האפשריים. רק תואר אחד לא קיבל לידיו ע־דיין. תואר סימלי אך יוקרתי: קפטן מכבי תל־אביב.

מיקי, כיצד אתה מסביר שמאז שאתה בהרכב הבוגר של הקבוצה קיבלו את תפקיד הקפטן רק ילידי אמריקה – טל ברודי, ג'ים בוטרייט ולו סילבר – אך לא אתה או מוטי ארואסטיי?

במכבי נוצר מצב שההנהלה קובעת את תפקיד הקפטן. האדם שבחר את הקפטן בשנים האלה — שיערב לו. את ג'ים בוטרייט בחרו אולי בגלל זה שרצו שיישאר שנה־שנתיים יותר. הק־פטן הנוכחי, לו סילבר, הוא טוב לקבו־צה.

אבל יש סיבה קונקרטית יותר. תמיד עמדתי על שלי ואף ניהלתי בד־מנו מישפט נגד הקבוצה. אולי האדם שהחליט שלא אהיה קפטן זוכר לי את הימים ההם.

ולסיכום העונה האירופית: מי היה השחקן הבולט והמאכזב מב־חינתך ומי תיזכה בגביע?

הבולט היה דראזן פטרוביץ מצי־בונה, המאכזב — ברוס פלאוארס מבנקוררומא.

הזוכה בגביע תהיה, לדעתי, ריאל־מדריד, שהגיעה לשיאה בזמן הנכון. אין סיבה שלא יקחו את הגביע. הייתי רוצה שיזכו, אפילו שזה בא על חש־בונם. **יאיר עמיקם** ■

יגאל לביב, שהיה כתב־כוכב ב„הארץ" וב„העולם הזה" ובעל ירחון משלו — האם מתנכלים לו בגלל פרשיות שחיתות שחשף או שהיה סחטן

נאשם לביב וקציץ־מישטרה איש־שלום*
קסטה מפלילה

לביב: לוחם או סחטן?

ל גאל לביב הרים כוסית שמפניה, כדי לחגוג את זיכויו מהאשמות פליליות בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב. יחד איתו חגגו הרבה חברים ועיתונאים בדירתו שבשיכון־בבלי. למרות שימחתו על הזיכוי, זעם לביב על מילים שונות שאמר השופט, אשר העמידו אותו באור עכור.

המסיבה הזו נערכה ב־1972, כאשר השופט בנימין כהן זיכה את לביב מאשמת פריצה, שמטרתה היה להשיג מיסמכים שאמורים היו להוכיח כי חברת גיבור לגרבונים ביצעה עבירות־מס בסכומים של מיליונים. בפסק־הדין המוזכ כתב השופט את המילים שנחרטו בהיסטוריה המישפטית של מדינת־ישראל: „ידי קיבלה כמה פעמים פקודה ממוחי לחתום על הרשעה, וסירבה לחתום! יש לי פחד, שאם ארשיע את הנאשם תהיה זו טעות שיפוטית. וזה מזלו של הנאשם," כתב השופט כהן.

השבוע מצא לביב את עצמו שוב על ספסל־הנאשמים בבית־המישפט המחו־זי בתל־אביב, הפעם לפני השופט אורי שטרוזמן. הוא נאשם ב־12 פירטי־אישום של סחיטות באיומים והוצאת־דיבה נגד שורה של אישים בעלי־ממון ומוניטין בחברה הישראלית.

ב־1972, בעת מישפטו הראשון, היה לביב עיתונאי צעיר ונמרץ בהארץ. הוא היה כתב כלכלי בעל קשרים ומקורות־מידע נסתרים, שגילה סקו־פים חשובים בתחומי הכלכלה והחברה. הוא חשף או פרשה שעירבה את קציץ־המישטרה הוותיק אהרון שלוש בכך שהזהיר את סניגורו של ג'ו סטאשר, איש־המאפיה, שלא יקנה מיסמכים שונים שלביב הביא מארצות־הברית ואשר סיבכו בפלילים את מאיר לנסקי. פירסום הפרשה גרם להקמת ועדת־חקירה, ועדת־פלד. הוועדה טיהרה מכל וכל את קציץ־המישטרה, והחשי־דה את לביב כסחטן.

לביב טען אז שהמישפט שהוגש נגדו, באשמת פריצה, היה ניקמתה של המישטרה על עניין אהרון שלוש. סניגורו של לביב, עורך־הדין רם כספי, לא טען זאת בבית־המישפט, אך רמז על כך.

במהלך המישפט ההוא התגלה כי לביב היה מודיע של מס־הכנסה. מודיע המקבל סכום מסויים מערך העבירה. לכן עלה חשש כי נסיונו של לביב להשיג מיסמכים המרשיעים את חברת גיבור בהעלמות־מס לא היה נקי מאינטרס אישי כלכלי.

השופט כהן ניסה לעמוד בפסק־דינו על הצדדים השונים באישיותו של הנאשם. וכך כתב אז: „לכל הדיעות לביב הוא אדם שפוי, לכאורה פתוח וחביב, העושה רושם טוב. האם העבירה המיוחסת לו מתיישבת עם אישיותו?" השופט ניתח את האפשרות כי לביב בגד במטרתו המוצהרת, מילחמה לטו־הר־המידות. השופט הזכיר כתבה שכתב לביב על הסחבת בפרקליטות־המחוז. „האם יחשוב הקורא כי לביב כתב את הכתבה כדי לייעל את הפרקליטות או כדי שמישפטי מס־הכנסה מסויימים, שבהם הוא מעוניין, יסתיימו יותר מהר, והוא יקבל עבורם את שכרו?" כתב השופט.

בעיקבות הזיכוי המרשיע הפסיק לביב את עבודתו בעיתון הארץ. אך הוא התפרסם והחל אז בקאריירה עשירה של גילוי פשעים וחשיפת פרשיות. את פרשיות אשר ידלין והשר אברהם עופר חשף לביב ככתב העולם הזה.

ברבות הימים החליט לביב כי הגיע הזמן שיהיה לו עיתון פרטי משלו, כדי שלא יהיה כבול לעורכים ועורכי־מישנה. הוא קנה את הירחון חדשות המישטרה, והחליף את שמו למאה. לביב פירסם על שער הירחון מדי חודש דמות של אישיות חשובה אחרת הכרוכה בשערוריה ציבורית שגילה.

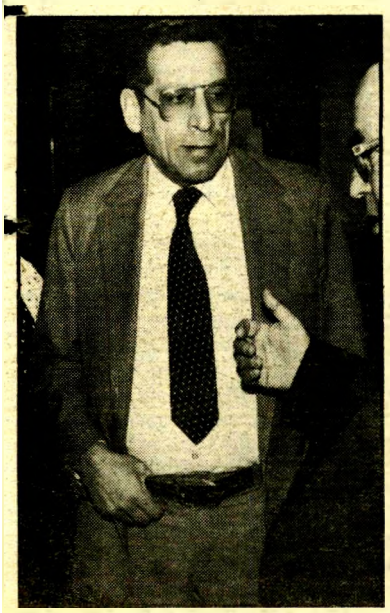
מיבחן נוסף

כ**תב־האישום** הנוכחי מבוסס על כתבות שכתב לביב — לדיברי האישום — כדי לסחוט כספים מאנשי־עסקים שונים. רשימת האישים הנזכ־

מחוכם שהשתמש בידע שלו כדי לסחוט כספים מבעלי־הון?

קציץ ארמנד לוי
לא נחקר

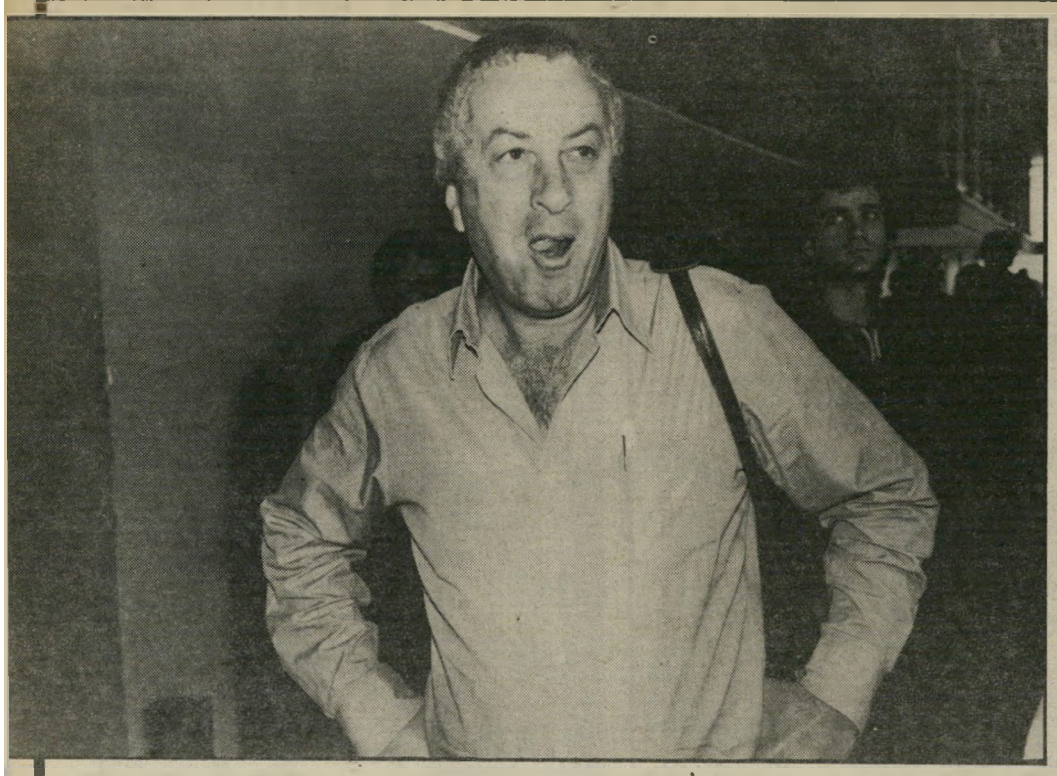
עד גנדי
לגלות מקורות

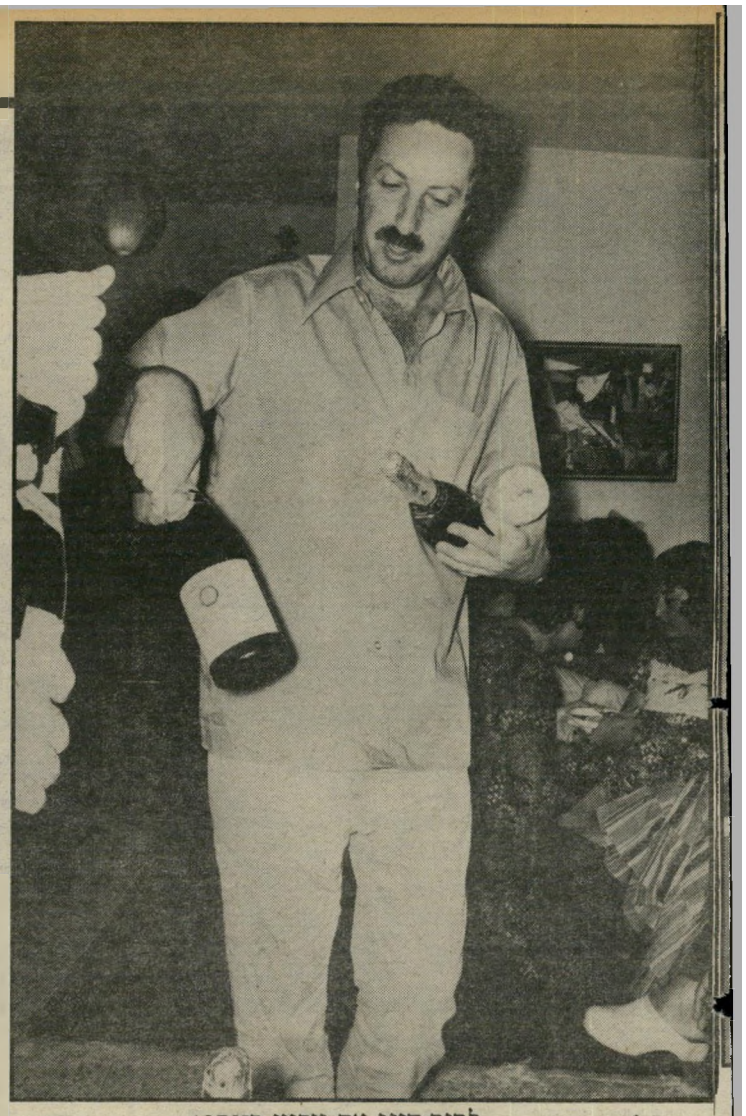
עיתונאי תבור
זיכרון־דברים

עד מיזרחי
ידיד המפכ"ל

לביב בבית־המישפט השבוע
הקציץ היה ממונה, בעצם, על החקירה שנגעה לעבירות שיוחסו לו־עצמו

לביב חוגג את זיכויו ב־1972
המוח מצווה והיד מתנגדת

רים כמתלוננים בכתב־האישום מרשי־מה מאור. נמצאים בה אנשי־עסקים כאיתן אבניאון, לשעבר מנכ"ל חברת הביטוח הסנה; זאב קריב, מי שהיה בעבר מנכ"ל חברת מקורות; המיל־יארדר שאול אייזנברג.

יש גם שמות של אנשי־ממון אחרים, כמו הקבלן אהרון שלום גניש ושמואל פלאטו־שרון, שאחרי הסחי־טות המיוחסות ללביב הסתבכו בעצמם בפלילים. חלק אחר מרשימת־המתלו־ננים הם אנשים שהוא טען שהם אנשים הקרובים לעולם הפשע בישראל. אנשים כמו בצלאל מיזרחי, מוניה שפירא, עזרא טיסונה ושאול שמש.

את פרשת התביעה במישפט פתח פרקליט מחוז תל־אביב אהרון שד"ר בכבודו ובעצמו. הוא נשא נאום־פתיחה קצר, דבר בלת־דרגיל כיום במישפטים. בנאום זה האשים את לביב בכך שניסה לסחוט כסף מאנשים בכמה שיטות, על־ידי פיתוי ובדרך של שידול לפירסום מודעות בירחונו, למרות שלחברות הללו לא היה כל עניין מיסחרי בפירסום כזה.

יצחק סגל, הסניגור, לא הסתיר כבר מתחילת המישפט מה עומדת להיות

ההגנה: המשפט — ניקמת המישטרה בעיתונאי אשר חדר מתחת לעורה

גירסת ההגנה. ביום הראשון למישפט, כאשר עלה לדוכן־העדים קצין־המיש־טרה אלכס איש־שלום, מי שהיה ממונה על חקירת לביב, חקר אותו הסניגור על פרשת שמש. הסניגור גילה כי בקלטת שמסר לביב למישטרה בעת חקירתו היו האשמות נגד קצין־המיש־טרה ארמנד לוי, מפקדו של איש־שלום. בקלטת סיפר שאול שמש, אחד מהמתלוננים נגד לביב, כי הוא יודע בשם אבו־זמיל בהברחת סמים. פרק־ליט־המחוז, שד"ר, הוא שהורה למישט־רה שלא לחקור האשמות נגד לוי עד תום המישפט נגד לביב.

אולם זו לא היתה הפצצה היחידה שהוטלה בבית־המישפט. מייד לאחר מכן הגיש איש־שלום שני דפי־נייר צהובים, ואמר כי קיבל אותם מידיו של העיתונאי אלי תבור, בעבר ראש מערכת העולם הזה.

על כך שארמנד לוי קיבל קרמיקה ורהיטים לביתו כשוחד. „האם נחקרה פרשיה זו?" הרעים הסניגור בקולו על הקציץ.

„למיטב ידיעתי הכל היה שקר, ולכן זה לא נחקר," ענה איש־שלום.

„האם אפשר לומר שארמנד לוי בעצם היה ממונה על חקירה שנגעה לעבירות המיוחסות לו עצמו?" שאל שוב הסניגור ואיש־שלום נאלץ להס־כים.

באותה קסטה גם סיפר שמש כי ארמנד לוי שיתף פעולה עם עבריין

מתסטר נחמיאס
מדליף

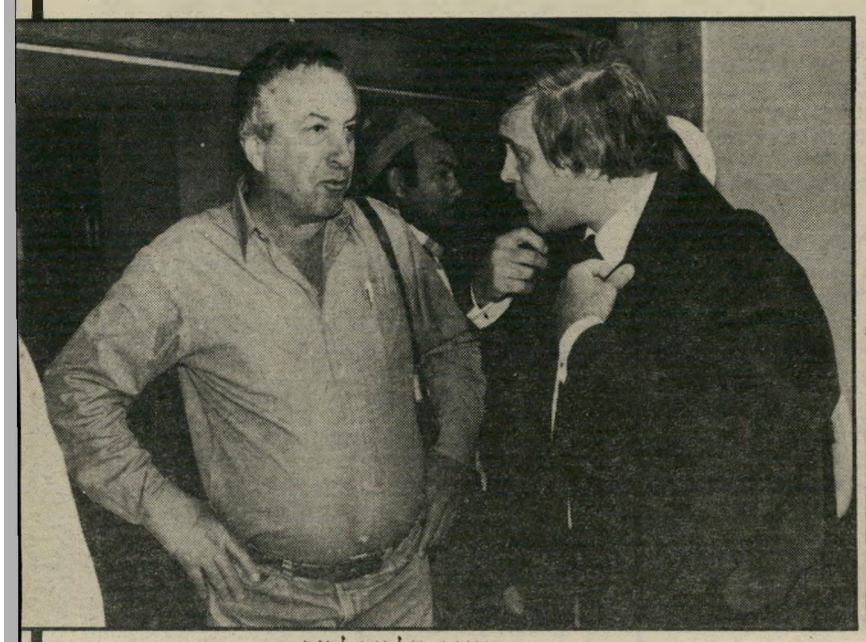
על רפי־נייר אלה העלה תבור בשנת 1977 זיכרון־דברים משיחה שהיתה לו עם בצלאל מיזרחי. באותה שיחה סיפר לו מיזרחי כי ליגאל לביב היה חומר נגד מפכ"ל־המישטרה דאז, חיים תבורי. מיזרחי התבקש על־ידי תבורי ועל־ידי רחבעם („גנדי") זאבי להוציא מפיו של לביב מי היו מקורותיו במישטרה, ומי הם האנשים שהדליפו חומר נגד המפכ"ל. לביב סיפר כי היו אלה קצין־החקירות הראשי של המישטרה, סמי נחמיאס, ויעקב קדמי (כיום שופט־מחוזי). מיזרחי העביר מידע זה למפכ"ל, ושני הקצינים הללו התפטרו מהמישטרה זמן קצר אחר־כך.

קו־ההגנה של לביב יהיה, כנראה, רומה לזה שהיה לו ב־1972: שהוא חף מפשע, שכל המישפט הוא ניקמתה של המישטרה בעיתונאי שחדר מתחת לעורה. או אולי אפילו באופן מפורש יותר: ניקמתו של ארמנד לוי בעיתונאי יגאל לביב.

השנים שעברו מאז מישפטו הקודם של לביב הוסיפו לו שיבה ומישקל. הוא היום עיתונאי מפורסם, בעל ירחון משלו, שהשאיר כבר את חותמו, לטובה או לרעה, על החברה הישראלית. הפעם הוא עומד למיבחן נוסף לפני השופט שטרוזמן, שיקבע אם השנים שעברו הוכיחו שלביב הוא עיתונאי־לוחם או סחטן רודף־בצע. **אילנה אלון** ■

פרקליט־מחוז שד"ר (משמאל)
עצר את החקירה

סניגור סגל עם לביב
ניקמת המישטרה

מאיר פעיל:
„שכירים של האו"ם עדיפים על צד"ל!"

ידיעה קטנה בעיתון הארץ ביום הראשון השבוע הקפיצה אותי. סופר שם על שכירי חרב אירופיים המשרתים בצד"ל, צבא דרום לבנון. שניים מהם, אחד גרמני ואחד שווייצי, אף שימשו כנהגים אישיים של קצי־נים ישראליים. ספק אם מקימי צה"ל פיללו לילד הזה.

טילפנתי לד"ר מאיר פעיל, אלוף־משנה במילואים, שהיה מפקד בית־הספר לקצינים ודמות־מופת חינוכית בצה"ל. פעיל, היום מרצה להיסטוריה כללית באוניברסיטת תל־אביב, הרחיב את היריעה:

כל צד"ל הוא צבא שכיר. הלוחמים אינם בעלי אידיאלים כלשהם. זהו לגיון־שכירים אמיתי, ולכן יכולים להיות בו גם שכירים שאינם לבנונים. אני נגד כל צד"ל. הקונצפציה היא שלילית ביסודה, והיא לא תועיל לנו.

● לא כך חושב הדרג המדיני בארץ.

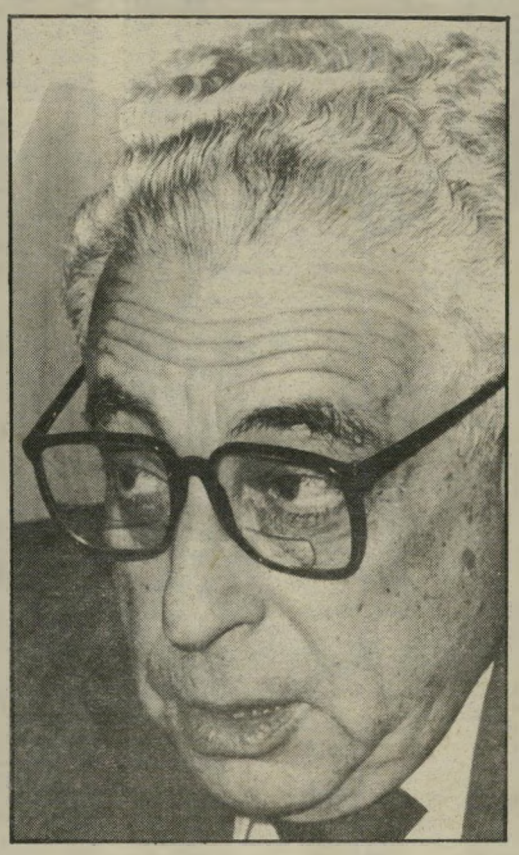
צד"ל רק יגרום לנו צרות בדרום־לבנון. זהו צבא לא־יעיל, ומבחינת הביטחון — ניסיון צה"ל לבנות את צד"ל הוא שערוריה. הם נאמנים רק למי שמשלם להם, וכבר היום התפיסה לגביהם מתמוטטת.

● הדרג המדיני מבקש לבנות שם חיץ.

אם רוצים לשים שם צבא בינלאומי, מוטב שיעשו זאת באמצעות האו"ם. שיהיה מורכב משכירי כמה יחידות לאומיות. שכירי־האו"ם עדיפים על צד"ל, כי הם לפחות כפופים לגוף עם אחריות מינימאלית ואינם בוגדים.

● כמי שדמותו של צה"ל חשובה בעיניו, מה דעתך על מה שקרוי „מדיניות היד החזקה" בדרום לבנון?

כל הרעיון הזה שמנהיגה המערכת הוא אידיוטי, ובשידור רדיו הצלחתי להביא אפילו את רפול להודות שאסור להתנהג ביד חזקה.

יצחק ברמן:
„רפול מהווה סכנה — צריך לטפל בו!"

בשבת בבוקר התפרץ מאיר כהן־אבידוב, סגן יושב־ראש הכנסת, לתערוכת ציורים יהודית־פלסטינית בחיפה, וקרע שתי יצירות אמנות.

הח"כ החיפאי חובש־הכיפה, שהפגנה לגביו היא בגדר פיקוח־נפש, כבר קבע כמה וכמה תקדימים למעורבות של ח"כ – שלא להזכיר: סגן יו"ר כנסת – בפעילות חוץ־פרלמנטרית. דבריו לנאשמים ברצח דיזי כץ זכורים היטב. הוא הבטיח לרטש את מעיהם.

אבל הוא לא היחיד שפעילותו בכנסת ומחוצה לה מעו־ררת דאגה, כך לפחות חושב גם מי שהיה יו"ר־הכנסת במחצית השניה של כהונת הכנסת התשיעית, יצחק ברמן, שכיהן בתפקיד בשנים 81־1980 והיום הוא ח"כ לשעבר, עורך־דין במישרה מלאה ופעיל נגד ליכוד־הליכוד במיש־רה וחצי, מודאג מאוד מדמותה של הכנסת:

תמיד חשבתי שלהתנהגות חריגה של ח"כים בכנסת ומחוצה לה יש השלכות חמורות מאוד על המישטר הדמוקרטי. אנשים מסתכלים על הח"כים והכנסת כעל חלון־הראווה של הדמוקרטיה, ותסכים איתי שאת המישטר הדמוקרטי אפשר לגמור לא רק בכוח הזרוע. אם גורמים לו השפלה בעיני הציבור, זה מוביל למישטר הפוך — וההיסטוריה של המאה ה־20 בין שתי מילחמות עולם הוכיחה זאת. לכן התנהגות ח"כים דורשת כללים חמורים יותר משהם היום.

● ומה לגבי מאיר כהן־אבידוב?

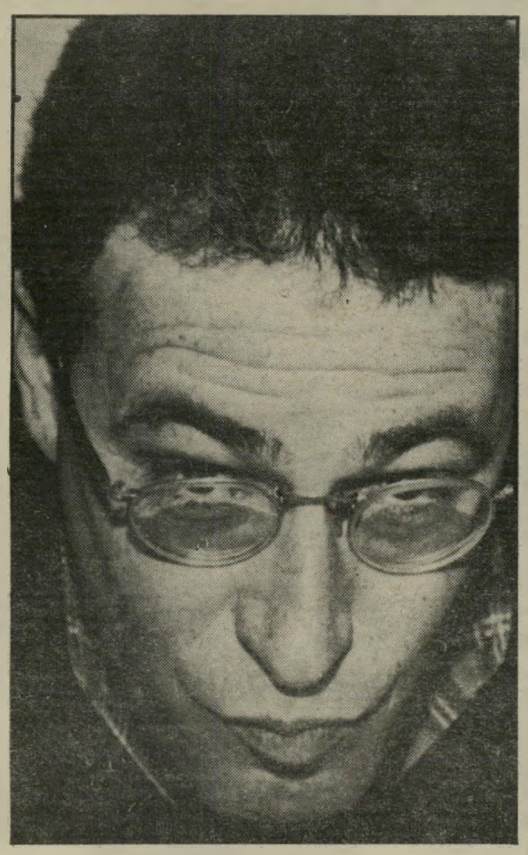
אינני מכיר את כל הפרטים לגביו. כשהייתי יו"ר כנסת, השתדלתי להכניס שינויים בתקנון, שיביאו את הכנסת למצב שיוקרתה לא תיפגע, כי זוהי יוקרת המישטר כולו. יש מיקרים מדאיגים פי כמה מכהן־אבידוב.

● מיהם?

ראשית, מאיר כהנא. מדהים שנתנו לו להיכנס, ומדהים פי כמה שעד היום לא תוקן החוק בעניינו. אין צורך בחוק בומבסטי נגד גיזענות אלא בשינויים מתחייבים בחוקים פליליים. הסיבה לכך שלא נעשה דבר נעוצה אולי בכך שלרוב האוכלוסיה אין רגישות לבעיות של גיזענות.

● והשני?

להבריל, זהו רפול. יש לו כריזמה והשפעה על הנוער פי כמה מכהן־אבידוב וגם יותר מכהנא. הוא לא יודע שדברים שהוא מדבר ומטיף להם כבר נאמרו על־ידי בניטו מוסוליני. הוא פרימיטיבי, אבל צריך לטפל בו ולהתעניין בפעולותיו, כי הוא מהווה סכנה גדולה!

עומרי מריאן:
„הפגנת ,שלום עכשיו' היתה מיותרת!"

מפגינים רבים חסרו לי במוצאי־שבת בכיכר מלכי־ישראל בהפגנת שלום עכשיו, **שקראה לזרז את הנסיגה מלבנון. רובם משום־מה, שייכים למיפלגת העבודה. פניתי למפגין ותיק של** שלום עכשיו, **שבעבר נהג להבליט את השתתפותו בהפגנות, וביקשתי לדעת מדוע נעדר השבוע.**

את עומרי מריאן, מרכז סיעת המערך בכנסת ויועץ התיקשורת של הסיעה, שאלתי מדוע הוא וחבריו לא באו להפגנה, שלכאורה כוונה נגד אנשי הליכוד, סרבני־הנסיגה.

אוכל לומר מדוע אני לא הייתי שם, ואני מניח שלחבריי היו סיבות דומות.

● מהן?

ההפגנה הנוכחית היתה מיותרת בעיני. אילו מצאתי לנכון להיות שם, הייתי חייב להפסיק מלמלא את תפקידי בכנסת, כיוון שמשמעות הנוכחות בהפגנה היתה שאני איני נותן אמון בהחלטת הממשלה לנסיגה מלבנון, וזה בהחלט לא המצב.

● המפגינים ביקשו לזרז את הנסיגה.

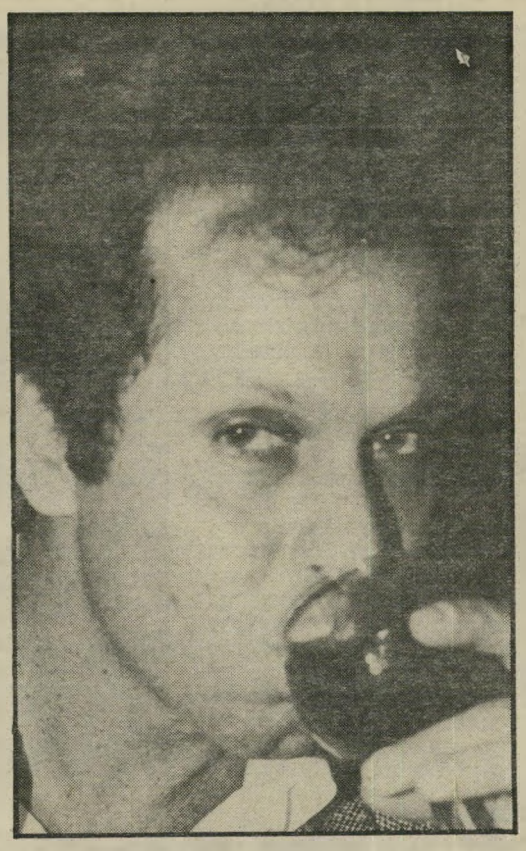
גם לגבי תירוץ הזירוז איני מקבל את עמדתם. אין לי ספק שהנסיגה תתבצע במהירות האפשרית, מבלי להוניח את ביטחון החיילים וישובי הצפון.

● זהו טיעון מפוקפק מאוד.

בהפגנות שבהן נכחתי הייתי שותף להערכה שלחץ ציבורי של תנועה חוץ־פרלמנטית הוא לגיטימי, ואף חיוני, כך, בעניני השקפת־עולם — אך לא בירידה לרמה הטאקטית של תאריך מדוייק לנסיגה.

● מדוע אנשי המערך באמת לא היו שם?

כי גם אם ההפגנה היתה נגד חרות, משמעותה נגד הממשלה כולה. התנגדות המערך לעמדות הליכוד מוצאת את ביטויה ליד שולחן הממשלה ובכנסת, בהתאם לעניין, תוך התחשבות בצורך לשמור על שלמות הממשלה, כדי לאפשר, למשל, קבלת החלטה על נסיגה מלבנון. לכן שיתוף־הפעולה בין שלום עכשיו והעבודה ניראה לי מיותר.

עירא דביר:
„שכול במילחמה זה לא כל כך נוח, כנראה!"

המחזה עקדה, שהוצג לראשונה בפסטיבל עכו ומאז הוא רץ ברחבי הארץ, יוצג, אולי, בחודש אוגוסט בפסטיבל אדינבורו. האולי הוא בגלל בעיות מימון. ביקשתי מהמחזאי של עקדה, עירא דביר, שיספר לי איך הם הוזמנו.

ביל קוץ, מאנשי פסטיבל אדינבורו, היה בארץ בזמן פסטיבל עכו, כדי לראות כאן תיאטרון. הוא אהב את המחזה וביקש שנשלח לו תירגום. שלחנו. הוועדה שם ישבה על העניין, ואחרי זמן־מה הודיעו לנו שהם רוצים שנציג אצלם.

מאחר שהם לא משלמים את הוצאות־הנרך או הוצאות אחרות, קשה לקרוא לזה הזמנה. יותר נכון יהיה להגיד שהם מוכנים שנציג במיסגרת הפסטיבל, שגם זה כבוד די רציני ויוקרה בעולם התיאטרון.

● מי צריך, לדעתך, לעזור לכם בכספית כדי שתגיעו לאדינבורו?

פנינו למישרד־החוץ ולמועצה לתרבות ואמנות. לפי דעתנו, צריך להיות להם אינטרס שנצא עם זה לאדינבורו. עד היום לא קיבלנו תשובה.

● אולי חוסר־התשובה הוא בגלל אופי המחזה?

המחזה בפירוש אינו פוליטי. זה סיפור חברות בין שני אבות שכולים. שישה מיפגשים של בוקר בקריית־שאול. לפי דעתי, זה מחזה שעוסק בבעיה אוניברסאלית. לא אנחנו המצאנו את השכול. הוא קיים גם בארצות אחרות.

● מדוע לא פניתם אל שר־החינוך?

את שר־החינוך, כמו שרים ואנשי־ציבור אחרים, הזמנו לראות את ההצגה. עד היום רובם הצליחו להתחמק באופן אלגנטי. אין להם בעיה לצאת בסיסמות מפוצצות על השכול ועל הכאב, אבל כשזה מגיע לבוא ולראות דבר העוסק בכך, מעט מאוד מהם טורחים.

● מדוע, לדעתך?

שכול במילחמה זה לא כל־כך נוח, כנראה.

● מה הסיכויים שלכם לצאת עם זה בכל זאת, לאדינבורו?

אילו היינו מישלחת רישמית עם שישה מלווים ממישרד־החוץ ועוד שמונה יועצים ושלושה נספחים, שכולם ביחד רצים לאיזה מקום אחרון באולימפיאדה, היו הסיכויים שלנו טובים בהרבה.

יוסף ישראלי*:
„בתל־אביב לא יהיה מחסור בחמץ בפסח!"

כנראה שהמצב בארץ הוא כל־כך טוב ורגוע, שהכנסת מצאה לנכון להתעסק בהצעת־חוק לאיסור מכירת חמץ בפסח. בעל החנות, שבה אני קונה פיתות בפסח, רתח מזעם. שאלתי אותו אם הוא מתרגז מכך שהשנה הוא לא ירוויח בפסח מהפיתות.

אני אמכור פיתות, על אפם ועל חמתם: אני מוכן לשלם את כל הרווחים שלי ועוד להוסיף כסף מכיסי, כדי לשלם קנסות. אצלי זה פרינציפ. הרווחים לא מעניינים אותי.

יש גבול כמה הם יכולים לנהל לנו את החיים. הלקוחות שלי רוצים לאכול חמץ בפסח — אני אתן להם אותו!

● אם אתה כל־כך בטוח בצידקתך, מדוע אתה לא מוכן להזדהות?

לא איכפת לי לקבל קנסות ולא איכפת לי להגיד לכל רב בפנים מה אני חושב עליו ועל חבריו, שממררים לנו את החיים. אבל אני לא צריך שיתארגנו בירושלים אוטובוסים מלאים בחמו־מי־מוח כדי לנסוע לתל־אביב, לשבור לי את החלונות ולאיים על המישפחה שלי. אני מכיר את השיטות של שומרי־התורה העדינים האלה.

● הם יכולים לגלות אותך במשך השבוע של הפסח, ואז לארגן את האוטובוסים.

את חושבת שאני אהיה היחידי בתל־אביב? לא כולם פחדנים בעיר הזאת. יש עוד אנשים שחושבים כמוני. אני מבטיח לך שלא יהיה כאן בן־אדם אחד שרוצה לאכול לחם ולא יהיה לו. אני מבטיח לך שלא יחסר חמץ בתל־אביב.

** שם בדוי, מסיבות המוסברות במהלך הדו־שיח.*

עודד קטלר:
„שום שחקנית ישראלית לא מפרגנת לחברתה!"

צילומי הסרט „רומן בהמשכים" נמצאים בעיצומם. על העבודה מנצח הבימאי הוותיק־החדש עודד קוטלר. הרבה עבודות־בימוי עשה קוטלר לתיאטרונים בארץ ועכשיו, בפעם הראשונה, הוא מביים סרט־קולנוע. איך ההרגשה – שאלתי אותו.

נפלאה ממש. זה אחרת מאשר בתיאטרון. יש בקולנוע משהו שנותן הרגשה של חד־פעמיות, וזה מה שמרגש כל־כך. בכל שטח, השיגרה היא אבי־אבות השיעמום. כאן אין רגע משעמם. הכל חד־פעמי לגמרי. מה שעשית זה מה שהונצח וזה מה שיישאר. אי־אפשר לשנות.

● אם זה כל־כך מוצא חן בעיניך איך תוכל לחזור לתיאטרון?

התיאטרון הוא בדמי, אני לא צריך להתאמץ כדי לחזור אליו. הבעיה שלי היא איך אוכל להסתדר אחר־כך בלי קולנוע.

● בעצם, רציתי לדבר איתך על רבילות. הלשר־נות הרעות הביעו השתוממות מדוע היית צריך להביא מחו"ל את הצלם חנניה בר ואת השחקנית אפרת לביא. אין בארץ די צלמים ושחקניות?

הסיפור הוא פשוט. לפני הרבה זמן, דויד גורפינקל ואני חתכנו אצבעות, עירבבנו דם ונשבענו האחד לשני לעשות סרט ביחד. אבל כשהסרט כבר היה בשלבי־הכנה, הסתבר שגורפינקל יהיה עסוק בהתחייבויות קודמות. גורפינקל הציע לקחת את חנניה, ואני סומך על עצותיו.

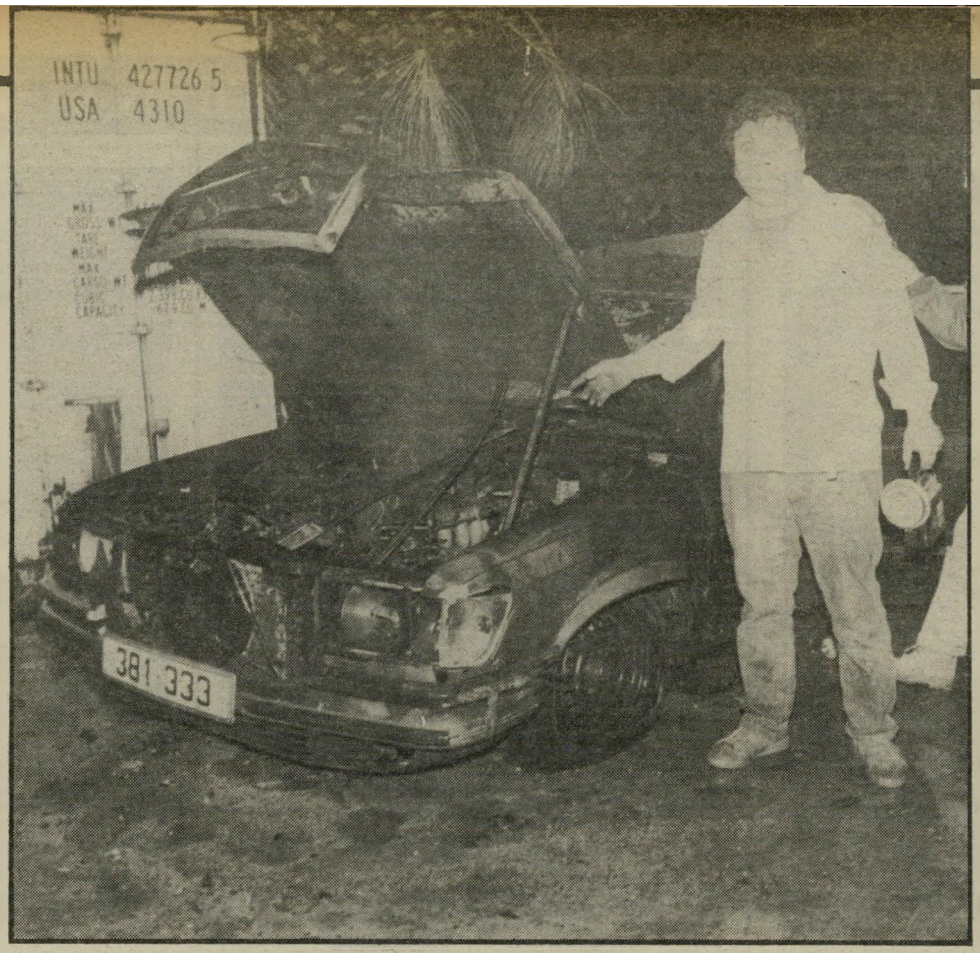
● ומה בקשר לאפרת לביא?

עשינו מיבחנים להרבה מאוד שחקניות ישראליות, ולא יכולנו להחליט במי לבחור. בדיוק אז טילפנה אפרת וגם שלחה מחו"ל קסטה של מיבחן שהיא עשתה שם. ישבנו, כמה אנשי־הפקה, וצפינו במיבחן, ופיתאום היה ברור לנו שיש בה משהו שלגמרי מתאים לתפקיד. ברוב קולות בחרנו בה.

● לא מפריע לך שהשחקניות הישראליות קצת כועסות?

יש לי חדשות בשבילך: אף שחקנית ישראלית אחת לא מפרגנת לשחקנית ישראלית אחרת. בשבילי, גם אפרת לביא היא שחקנית ישראלית. זה שכרגע היא גרה בארצות־הברית זה לא העניין שלי. אני לא עובד במחלקת־ההגירה.

מי פוצץ את מכונית ה„מרצדס" של מלך־הזמר ואליל הנשים?

„אני לא נשבר בגלל הרימון, עשרה רימונים לא מפחידים אותי," אמר הזמר חיים משה יומיים אחרי שמכוניתו, מדגם מרצדס 73', התפוצצה כתוצאה מזריקת רימון. זה קרה במוצאי־השבת השבוע, בשעת לילה מאוחרת, כאשר המכונית חנתה בקירבת מועדון סבאבה באיזור התעשיה בהרצליה־פיתוח.

„אני עוד המום," הוא הוסיף, „עד עכשיו אני לא יודע איך לקבל את זה. אני רק יודע שאני חי. יש פה בארץ שיעים. אני חושב. לא יודע מי עשה את זה. אני מראיין את עצמי בנושא הזה — ואין לי תשובה. נזכרתי במישהו שהתווכחתי איתו. אבל דבר כזה לא גומרים ברימון. וחוץ מזה, אנחנו ממשיכים להגיד שלום. לא גומרים ברימון גם באשכרה ריב."

„נלבש שכפ"ץ"

מכוניתו של חיים התפוצצה כאשר עמד על בימת המועדון החדש שלו, מיקרופון ביד, והוא שר ברגש החיים כל־כך יפים. אחרי שניה החיים כבר לא היו כל־כך יפים.

הוא שמע קול התפוצצות עמום, וחשב שמישהו זרק אבן בשימשת החלון. הוא המשיך לשיר. כזמר־מועדונים מנוסה הוא רגיל להמשיך, אפילו אם צועקים בקהל, או מתחילים לריב.

סיפרו לו מה קרה, והוא אפילו לא רץ החוצה. „מה היה לי לראות? מה יש לראות כשאוטו מתפוצץ?" אחר־כך הוא נזכר בקלטות שלו — הוא נוהג ללמוד שירים חדשים תוך כדי נסיעה — והוא הצליח להציל כמה מהן.

„אנשים במועדון הסתכלו עליי ברחמים, נישקו וחיבקו אותי. נשים, גברים," הוא סיפר. „אמרו: ‚אנחנו איתך.' אמרתי להם: מה אתם מתרגשים, תמשיכו לבלות. מה אפשר לעשות? אי־אפשר להחזיר את האוטו.

„אמרו לי: ‚צלצל לסוכן־הביטוח שלך.' אבל אני אמרתי שהוא בטח ישמע ויבוא לבד. לא רוצה להפסיד אותי. באמת בחור טוב. שמע ברדיו, התייצב אצלי בבית, וחיכה עד שאקום מהשינה."

בממוצע אחת לרקה מצלצל הטלפון בביתו של חיים. מעריצות, חברים, עניני־עבודה. מהמישטרה שואלים שאלות. חיים משה לא יכול לדבר יותר מדי על כיווני־החקירה. דרישת החוקרים. הודיעו לו לא לגלות כל מה שהוא — והם — כבר יודעים, כדי לא להפריע למהלך החקירה.

מזכירת־אמרגנו על הקו, הודיעה שיש מתנה בדרך, שלא יפחדו לפתוח את החבילה. „גלבש שכפ"ץ וקסדה," אמר חיים.

כשנמאס לו לענות לטלפונים, הוא הפעיל את המזכירה האלקטרונית, וענה רק למי שהוא רצה. אחר־כך, כאשר המזכירה היתה מנותקת, הרים את השפופרת בן־דודו מיכאל. חיים רמז לו להגיד שהוא איננו בבית. הוא הסביר שאין לו כוח לענות, אין לו כוח לכלום.

הוא היה עייף מאוד. מדי פעם השעין ראש על כתפו של מיכאל, שהוא גם חברו הטוב ואיש־האומנד שלו בהופעות, עצם עיניים וחטף נימנום לכמה דקות.

„מפורים אני כמעט לא ישן, מרוב ריצות, הופעות, הקלטות," הוא נאנח. „אני כבר לא נרדם מרוב עייפות. בקושי מתפקד. לא יודע איך יוצאות לי הופעות כל־כך טובות."

בשעה חמש אחרי־הצהריים הוא עוד לא ידע אם מסיבת־הפתיחה של המועדון שלו תתקיים כמתוכנן. בעיקבות הפיצוץ הוציאה המישטרה באותו בוקר צו־סגירה, ושותפו של חיים, קבלן־בניין בשם יהודה רובין, הלך לנסות לבטל את הצו. הסיבה הרישמית: אין רישיון מטעם העיריה. „לאיזה מועדון יש רישיון?" שאל חיים, ואחר־כך: „יהיה רישיון."

אמרגנו של הזמר, אשר ראובני, אמר שאם הערב מבוטל, צריך היה להודיע על כך ברדיו. „בהדשות." הוא אמר, „אני אבקש ממנהל הרדיו, או ממנהל החדשות."

ביישן שלא העז

חיים משה, 29, נאה, ממוצע־קומה, רזה. הוא, ללא כל ספק, מזה כשנה ועד להודעה חדשה, מס' 1 בקרב הזמרים השרים בסיגנון מיזרחי. הוא המלך, אחרי שירש את זוהר ארגוב, שירש את שימי תבורי. הוא גר בשכונת מורשה ברמת־השרון, עם אשתו יפה, לה הוא נשוי מזה שבע שנים, ובניהם אסי (6), גדי (4) ולירן (שנה וחצי).

הצרות, כמו שאומרים, באות בצרורות. כמה שעות לפני הפיצוץ התעלף לירן, מסיבה שאינה ברורה עדיין, ואמו לקחה אותו לבית־החולים. „מי מפחד מרימונים?" אמר חיים שוב, „אני מפחד על הילד."

אליל־הזמר, המרוויח הרבה־הרבה דולארים לכל הופעה — אמרגנו מסרב לנקוב בסכומים, אומר שזה משתנה, לפי הזמן, המקום וכיסו של המזמין — חי בבית צנוע, בעל ריהוט פשוט, תמונות־נוף ציבעוניות על הקיר, גבישים, מגינים ותעודות־הוקרה על הופעות בהתנדבות מסודרים על מדפים.

החצר סביב הבית לא מטופחת במיוחד, אבל פריחת עצי הקלמנטינות מפיצה ריח נפלא.

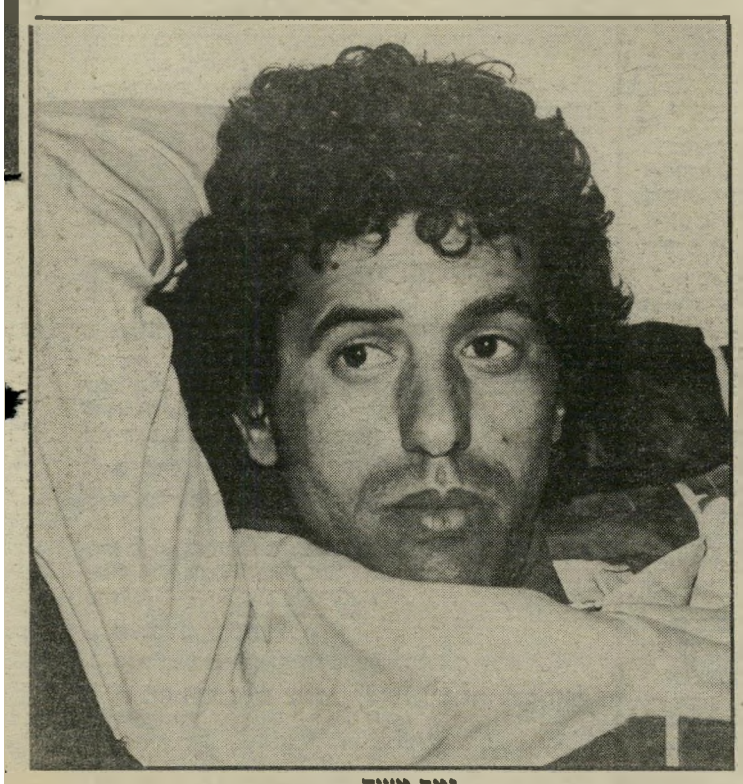
חברים טובים שלחו פרחים. חופני כהן כתב „הצלחה עם המועדון ושיימרתו הקנאים!"

חיים זימזם לעצמו „פגז אחרון התפוצץ ונפל..." (שורה מהשיר בתי, את בוכה או צוחקת) ואמר שהוא כבר לא מתלהב מהסיפור של להיות בעל מועדון־לילה. „רציתי לפנק את הקהל שלי, לעשות לו טוב. אבל צריך המון כוח לזה, וגם אין כמעט רווחים. אין הפסדים, אבל הרווחים המעטים לא מצדיקים את המאמץ. בשביל מה אני צריך את זה? ראיתי כבר מה קרה. אולי אשאר עוד קצת, ואחר־כך אצא."

רימון בגלל קינאה?

אמרגן ראובני
„בגלל הרווארס, הרימון לא הרג אותנו"

זמר משה
„פגז אחרון התפוצץ ונפל..."

אוהבים לשיר. אח אחד עובר בבית־דפוס ושתי האחיות עקרות־בית. חיים חשב שהוא יהיה זמר כבר בגיל 5. הוא אהב, כילד, לחקות זמרים מפורסמים: יהורם גאון, יגאל בשן, ששי קשת, בועז שרעבי. המצב בבית היה טוב, שום דבר לא חסר לו.

בצבא הוא היה „חייל פשוט, טוראי. מה לעשות, לא היה קידום. ג'ובניק בכל מיני תפקידים.“ במסיבות של החבר'ה תמיד היה שר. לא העלה על דעתו לבקש להיות בלהקה צבאית. הוא אומר שהיה ביישן, לא העז, כי היה בטוח שלא יתקבל.

אחרי השיחרור עבד בבית־דפוס בתל־אביב ובערבים היה מופיע בחל־טורות במועדונים קטנים ובשמחות. היה לו קהל אוהדים גדול כבר אז, אבל רק אחרי ההצלחה הגדולה של אהבת חיי „קיבלתי לגיטימציה,“ כמו שהוא אומר. אשר ראובני, שאהב את החומר המוקלט שחיים משה הביא לו, הקליט לו קאסטה, שנמכרה בכמויות אדירות. כמה? אף אחד לא יודע. „אפשר לדעת כמה טיפות יורדות בגשם? כל המדינה קנתה,“ טוען ראובני, „נמכרו המון קאסטות פיראטיות.“

השניים חתמו על חוזה ביניהם. מישרדו של ראובני מבוסס על חיים משה בלבד (95 אחוז, הוא אומר) והשאר — על זמרת צעירה, דינה עוז.

הרימון לא לקח טוב

ראובני, 35, עיתונאי־ספורט לשעבר וגם כיום, במישרה חלקית, ראובני עבר את הטראומה של פיצוץ־רימון במכוניתו, סובארו 80, לפני שנה וחצי. בוקר אחד הוא נכנס עם בתו למכונית, נסע רוורס, ורימון התפוצץ. השניים לא נפגעו, רק הכנף השמאלית התרסקה והיתה תקלה בצירי המכונית.

„אצלי זה היה ממולכד, כדי לחסל אותי,“ סיפר ראובני. „הסבירו לי שבגלל הרוורס הרימון לא לקח טוב, כמו שהחבלנים אומרים בסלנג שלהם, וניצלנו בנס. אצל חיים זה היה רימון־הבהלה, כי השליכו אותו בזמן שהוא שר במועדון. זה הדבר הכי־שפל והכי־נבזה שאפשר לעשות.

„מי? אני לא יודע. מקנאים בחיים בכל מקום. שמעתי שאומרים לו: ‚אתה עושה פוזות,' או ‚תן עוד שיר, מה זה? נהיית יותר מדי גדול!' יש כל מיני משוגעים. אולי מישהו שלא הסתדרנו איתו במחיר, או מישהו שבא למועדון, ומשהו לא מצא־חן בעיניו.

„אבל מה, צריך לחיות. אני יוצא בקרוב עם חיים להופעות בלבנון. גם שם יש מכוניות־תופת.

„מי ניסה לפוצץ אותי — אני לא יודע עד היום. יש כל מיני אפשרויות. שונאים ואויבים אין לי, אבל אנשים שמקנאים יש, כמו לכל אדם מצליח במדינה הזאת. כנראה שצריך להיות אמרגן כושל וזמר כושל, כדי שאפשר יהיה לחיות בשקט. אנשים ברחוב מנסים לעודד, צועקים לי — ‚שאלוהים יהרוג אותם!' אני לא מוציא מגדר אפשרות שמי ששם לי את הרימון שם גם לחיים. אין לדעת. זה מייסר את שנינו רק לחשוב על זה.“

ראובני התנגד לעיסקי־המועדון של הזמר שלו: „בשביל מה לו זה. בשביל עוד כמה לירות? אין לו רגע מנוחה, אין לו זמן לאשה, לילדים, לדבר איתי. אני לא רגיל לחיים משה כזה. איך אפשר להגיע למועדון בשתיים בלילה באפיסת־כוחות, ולתת הופעה? זה גומר אותו, הוא לא בנוי לזה. הוא צריך להיות משוחרר, חופשי, רילקס.

„הוא חשב שלהיות בעל מועדון זה לבוא, לתת הופעה ולצלצל בצהריים לשאול כמה יש בקופה. הוא לא צריך את זה, עם הצלחה כמו שיש לו, וכבר לא רק בקרב אוהבי הסיגנון המיזרחי, אלא אצל כל הקהל הרחב, כולל הקיבוצים.“

משה ואשתו יפה
„בשביל עוד כמה לירות – אין לו זמן לאשה ולילדים“

משה וילדיו אסי וגדי
„מי פוחד מרימונים? אני מפחד על הילד!“

הוא גם מנהלו האישי של חיים, משקיע באמן שלו את המכסימום ומעורב חזק מאוד בכל הקשור לחייו הפרטיים.

שיטת־עבודתו עם הזמרים שלו — לעשות כל דבר למענם, 24 שעות ביממה. „העיקר שהאמן שלי יהיה בריא, עם ראש שקט, ושהכל ידפוק טיפ־טופ. אני צמוד אליו כמעט בכל הופעה. הנוסחה הזאת כבר הוכיחה את עצמה, כשעברתי עם שימי ועם זוהר. אמן שלי הוא כמו מישפחה שלי. אני יוצר איתם כימיה טובה.“

הוא נשמע כאחד שלא עושה עניין גדול מעצמו. „לא רוצה להיות גדול מדי. כשהייתי קטן, היה עלא־כיפאק, נחמד, לא הפריעו לי ואני לא הפרעתי לאף אחד. אבל אחר־כך נסחפים, אי־אפשר להשתלט על מה שקורה עם ההצלחה. גם מתרגלים, ובאיזשהו מ־קום אני אוהב את זה.“

שוטרים הגיעו לביתו. אמרו שדוא־גים לשלומו. המישטרה התמקדה, בינתיים, בסיכסוך כספי שיש לחיים ולשותפו עם הבעלים הקודמים של המועדון, אב ושני בניו מאור־יהודה. השלושה דורשים תוספת של 2000 דולר עבור המועדון. הם נעצרו, אולם הכחישו כל קשר לפיצוץ הרימון.

והמסיבה, כך התברר לקראת השעה שבע בערב, תתקיים בכל זאת, אבל עם הגבלה של זמן: בחצות צריך לסגור וללכת הביתה. השוטריט יתלו אל חיים גם לשם. הוא שמח על כך, אמר שככה הוא מרגיש יותר בטוח.

נעמי רזן ■

לא מחזיר נשיקות לנשים

את עובדה ידועה: אלילי־זמר הופכים להיות אלילי־הנערות. זה קרה לשימי, לזוהר וכמובן גם לחיים. הוא יפה־תואר יותר מהשניים שקדמו־

משה והזמרת מירב
„כל הנשים משתגעות אחריו!“

כה אמר אחד מחכמי התיאטרון העברי:

חבל להכניס אדם בריא לבור

ביום הראשון הגיעה **חמדה עזיקרי** לבית־החולים ליולדות, כדי ללדת את ילדה השני. הרופא בדק אותה ושלח אותה הביתה. הוא קבע שהיא באה מוקדם מדי. מי ששמח היה בעלה, השחקן **ניסים עזיקרי**, הנמצא אף הוא בבית־חולים, אם כי אחר — במחלקה לטיפול נמרץ של בית החולים איכילוב, בעיקבות התקף־לב שני, שבו לקה בשבוע שעבר.

כשביקרתי אותו השבוע הוא סיפר: „הדבר האחרון שחלמתי עליו זה שאהיה לאבא בפעם

יוסי בנאי
שני התקפי־לב

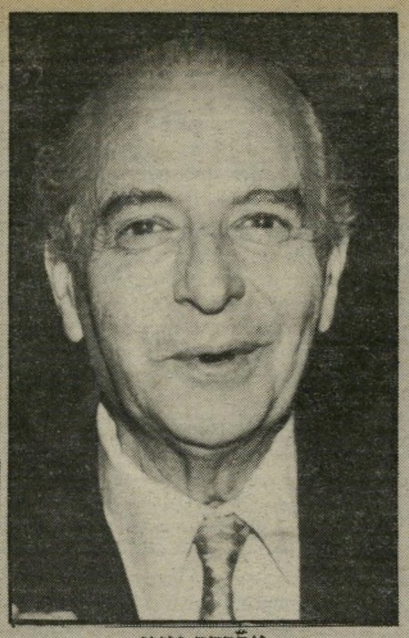
ניסים עזיקרי
שני התקפי־לב

השלישית כשאני שוכב בבית־חולים. אני מקווה שחמדה תתחשב בי ותרחם את הלידה." מה שאני חושבת זה שלא היה קורה כלום לתיאטרון הלאומי שלנו, אילו היו מקריבים הכנסה של שלוש שורות וחצי בהצגה, כדי לשלוח תמורתם את ניסים עזיקרי, שחקן שמשרת אותם כבר 25 שנה בהצלחה רבה מאוד, לחופשה לכמה ימים לאירופה.

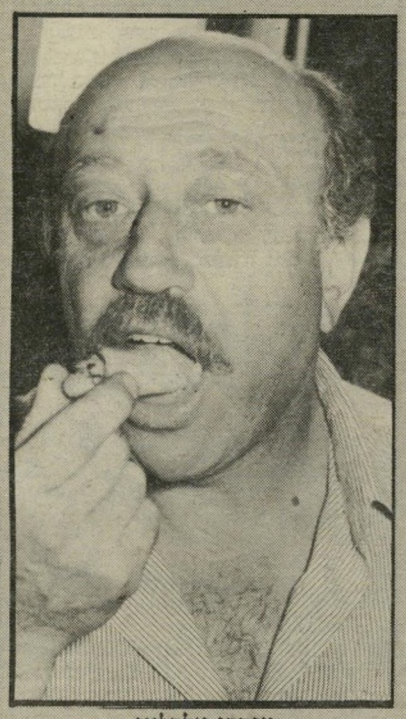
תיזכורת קטנה על שחקנים אחרים שלקו בהתקפי־לב: **יוסי בנאי** עבר שני התקפי־לב; **אריק לביא** שני התקפי־לב; **דני ליטאי** שני התקפי־לב ושטף־דם במוח, שממנו הוא מחלים

אריה לביא
שני התקפי־לב

אברהם ניניו
התקף־לב אחד

מוסקו אלקלעי
התקף־לב אחד

התקף־לב: **מוסקו אלקלעי** התקף־לב: **ברוך דויד** התקף־לב.

היה פעם איש חכם בתיאטרון, שנפטר לפני כמה שנים. קראו לו **יצחק רחמינוב**. הוא אמר: „מה החוכמה למות בגיל 90, בריא לגמרי, בלי לעשות כלום בחיים שלך? חבל להכניס לבור אדם בריא לגמרי. כי לאדם ניתנו שני דברים לביזבוז — כסף ובריאותו."

דני ליטאי
שני התקפי־לב

עדיין, דבר שאינו מפריע לו לביים בימים אלה תוכנית על להקות צבאיות: **אברהם ניניו**

בשביל פלירטים לא צריך להתחתן

תמיד אומרים שיירידה היא תמיד לצורך עליה. האמת היא, שהמישפט המקורי הוא להיפך, אך במיקרה שלנו הוא מתאים בדיוק בצורתו זו.

הדברים אמורים בבחורה שנקראה פעם **רותי רוזנבלום** ואחר־כך שינתה את שמה ל**ורד**. היא נולדה בתל־אביב לפני 44 שנים, היתה ספורטאית מוצלחת, שיחקה כדורסל, היתה מצילה בבריכת גלי־גיל ופעם אפשר היה לראות אותה יושבת על החסקה של המציל **טופסי**.

מספרים שהיא היתה הבחורה הראשונה בארץ שלבשה ביקיני. ואיך היא עשתה זאת? היה לה בגד־ים שלם, כמו לכולנו, אבל היא החליטה שהגוף שלה יפה מדי, והיא רוצה לשוף את כולו. אז פשוט חתכה את בגד־הים השלם ועשתה ממנו ביקיני קטן וחושפני.

כשהתבגרה קצת הכירה בחור בשם **מרק קלאב**, אמריקאי, סטודנט לכלכלה. השניים התאהבו — ככה זה בסיפורים, לא? — והתחתנו. נולדו להם שני ילדים, בן ובת (גם כן כמו בסיפורים), ואחרי זמן קצר עזבו את הארץ, לטובת גולת אמריקה הגדולה.

שם, אחרי 10 שנות נישואין, החליטה שבעלה ילדותי מדי לטעמה, והתגרשה ממנו. היא נשארה עם שני ילדים קטנים, ילדה בת 3 וילד בן שנה. מצבה הכלכלי היה בכי־רע. „גם אם תהפכו אותי ותנערו את הכיסים, לא יפול מהם אפילו דולר." אמרה אז לחברים.

כגרושה עם שני ילדים קטנים, נותרו בידה שתי אפשרויות. אחת, הנוחה, לחזור לארץ ולעבוד ביחד עם הוריה בחנות שלהם לשמיכות וכרים ברחוב דיזינגוף, השניה, הקשה, להישאר בניו־יורק ולהתחיל הכל מן ההתחלה. היא בחרה באפשרות השניה.

ורד קנתה בית באיזור הנקרא איסט־המפטון בניו־יורק. אחרי זמן קצר, כשהתאוששה, קנתה כמה דונמים של אדמה באותו איזור, ובנתה עליו בית גדול ושם פתחה, לפני שמונה שנים, גלריה לאמנות. האמת היא שוורד לא הבינה הרבה באמנות, אך אחרי שפתחה את הגלריה התחילה להתעניין וללמוד.

היא הציגה שם תערוכות של אמנים מפורסמים, בין השאר של **פרנסואז זילו**, אמה של **פלומה פיקאסו**, של **ויליאם דהי קורניקו**, צייר ממוצא הולנדי, בן 80, ושל עוד ציירים מפורסמים אחרים. הציורים בגלריה שלה נמכרים בסכומים גבוהים, וכשאני אומרת גבוהים, אני מתכוונת לאלפי דולארים.

כך התחילו לבוא לגלריה גם שחקנים מפורסמים ובעלי־שם. **פול ניומן** ו**ג'ואן וודוורד** — אשתו, המחזיקים במקום בית־קיץ, נכנסים מפעם לפעם לגלריה.

יום אחד נכנס אליה בחור נמוך וצנוע. הוא קנה ציור ב־ 15 אלף דולר. ורד לא ידעה מיהו. רק אחרי שנתן לה כרטיס־ביקור וביקש ממנה לשלוח את החשבון למזכירה שלו, גילתה שזה היה הזמר **פול סיימון**.

ומה עם החיים הרומנטיים? ורד אומרת: „בשביל פלירטים לא צריך להתחתן, אני דוגלת בעצמאות שלי עד הסוף."

רותי רוזנבלום־ורד
קליינטים כמו פול ניומן ופול סיימון

רחל מרחלת על כל העולם

רק חתיכת חבר

פתחתי באחד הימים השבוע עיתונים וכמעט חשכו עיניי. קראתי שם ש**איריס דוידסקו** הופיעה בבית־המישפט כעדה, וכי היא עברה ניתוחים לשינוי פניה וצורתה.

נדהמתי. הרי רק לפני כמה חודשים ראיינתי את איריס. אז סיפרה לי שפתחה דף חדש בחייה. לא האמנתי שהיא גם עברה ניתוחים בפניה היפות. סיימתי לקרוא את הכתבה ודרינגדרנגתי מייד לאיריס.

„זה נכון שעברת ניתוחים בפניך?"

„מה פיתאום? אלה שטויות!"

„ומה שלומך, חוץ מזה?"

„עכשיו שלומי יותר טוב, ואני כבר לא פוחדת. **ניסים בסה**, הבחור שמכר לי סמים ושפחדתי שיחזיר אותי שוב לשם, מת לפני חודש מסמים."

„נו, אז העניין הזה נפתר. מה עם חבר רומנטי? יש משהו?"

„יש לי חתיכת חבר."

„כשיהיה לך חבר שלם, תספרי לי!"

איריס דוידסקו
הפושר מת

„לא ידעתי שהיא בארץ!"

דרינג דרינג.

„את **אבי נשר**."

„מדבר."

„שלום אבי, זו המרחלת. שמעתי ששמח אצלך בצילומי הסרט החדש, שובריס."

„נכון. זה סרט עם חתיכות מופלאות, מאוד יפות, וגברים צעירים שנראים טוב וכולם חוגגים בסערה, חוץ ממני. אני עובד מאוד־מאוד קשה ואין לי זמן לכלום, אפילו לא קורא עיתונים. עובדה, רק אתמול נודע לי ש**קונסטנטין צ'רנייקו** מת, ושיש בבריית־המועצות מנהיג חדש. אני אפילו לא נהנה מהאביב ומהשמש שיש בחוץ."

„א־פרופו אביב ושמש, שמעת שבשמש הזאת של ארץ־ישראל משתזפת עכשיו **שרון הראל**, הרומן הכי גדול שלך, ביחד עם חברה, **משה אלפסי**?"

„תאמיני לי שאפילו את זה לא ידעתי!"

נתן דטנר עם חתיכות בסרט של נשר
„כולם חוגגים –

שרון הראל ומשה אלפסי
– חוץ ממני!"

מה שבא? ילד!

פעם, בתקופה הפרה־היסטורית, בערך לפני שנה, היתה בטלוויזיה הישראלית תוכנית־אירוח באולפן שנקראה מה שבא. זוכרים? גם אני לא כל־כך זכרתי את השם, אבל רצתי לארכיונים לברר. התוכנית היתה נפילה, והיא באמת נפלה אחרי זמן קצר.

בקיצור: לא, התוכנית אינה חוזרת אל המירקע, והתוכנית אינה מעניינת הפעם. את

בתיה ברק
„כבר בן ארבעה חודשים!"

התוכנית הגישו שניים, בחור ובחורה, שניהם נאים, שניהם, בעיקר הבחור, נעלמו מאז לגמרי. אבל הם לא נשארו ללא עיסוק.

הבחורה שבסיפורנו זוכרים? קוראים לה **בתיה ברק**, היא שחקנית וחוץ מזה גם אשתו של ד"ר **נחום ורבין**, כירורג־מנתח באיכילוב. האמת היא שבתיה ברק התפרסמה לראשונה כשעלתה על באריקדות בנושא משכורות ה־רופאים, המרידה את הרופאים ובני־מישפחותי־הם, וזו היתה יריית־הפתיחה לשביתת־הרופאים הגדולה.

השבוע לחשה לי ציפור קטנה שבתיה ברק הנ"ל ילדה בן לפני כמה ימים. מיהרתי ודרינגדרנגתי אליה.

„טוב שאת מצלצלת," ענתה לי מהעבר השני של קו הטלפון צוחקת, „הילד עוד מעט בן ארבעה חודשים!"

חוץ מזה שמעתי ממנה שיש לה עוד שתי בנות גדולות — **רנה** בת 11 וחצי, ו**נעמה** בת 7 וחצי.

„כשהגשת את התוכנית מה שבא כבר היית בהריון?" שאלתי.

„לא, אבל נכנסתי להריון חודש אחרי שהתוכנית ירדה."

„ומה עשית מאז, חוץ מלהיות בהריון?"

„יש לי טור אישי קבוע ביראון, ויש לי פינה קבועה בתוכנית בגלי־צה"ל. עכשיו אני רוצה לחזור לתיאטרון."

„ומה קורה עם שותפך להנחיית התוכנית, **דן חמיצר**?"

„הוא מנהל מיפעל למטוסים קטנים."

התכתבות דרך העיתונים

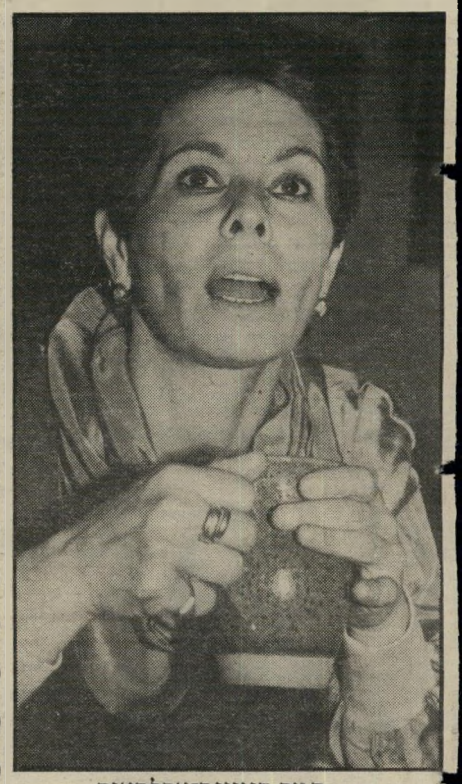
ראיינתי לפני כמה שבועות את **תמר אפלבאום**, בתו של הפסל **יצחק דנציגר**. היא סיפרה לי אז שהיא מחפשת עבודה כדי לפרנס את עצמה.

דרינגדרנגתי אליה השבוע לשאול מה חדש.

„עניינתי משקיע ברעיון שלי על בוב ובובה, שדרכם אפשר יהיה לחנך ילדים. אני מקווה שזה ייצא אל הפועל, ושאוכל להתפרנס מזה."

„תגידי, תמר, שמעת משהו **מ**מוטל'ה קידר?"

„אנשים אמרו לי שאני מתכתבת איתו דרך

תמר דנציגר־אפלבאום
לא פוחדת ממוט'לה

העיתונים. האמת היא שער עכשיו לא הגיעה אליי שום תגובה שלו על הכתבות, אבל במיקרה הזה זו בשורה טובה."

„היתה שמועה שעזבת את אמריקה גם משום שפחדת ממנו."

„איזה שטויות! אני לא חושבת שמוטל'ה יזיק לי אי־פעם!"

הימורים של קלפים

הפעם סיפור בלי שמות, למען כבוד בני־הזוג.

יש בישראל חברה גבוהה. עשירים כאלה ומוצלחים, שרצים כל הזמן ממסיבה למסיבה ונמצאים תמיד במקומות הנכונים ומכירים את האנשים הנכונים.

כאלה הם גיבורינו הפעם, אנשי החברה הגבוהה. זוג, „**בעל ואשה**" הנשואים כבר שנים רבות באושר ובעושר.

אלה מה? הם לא נמצאים ביחד 24 שעות ביממה. יש ימים קבועים שבהם עוזבת האשה את בעלה לבדו, והולכת לשחק קלפים עם חברות־הצמרת שלה מן החברה הגבוהה.

זהו מינהג קבוע, הנמשך כבר שנים. חברים אומרים שאפשר לדעת איזה יום הוא בשבוע לפי מישחקי־הקלפים של הגברת.

חברותיה לשולחן־הקלפים שואלות אותה תמיד איך היא משאירה את בעלה לבד בערבים כל־כך רבים בשבוע, והיא עונה בחיוך שלא איכפת לו.

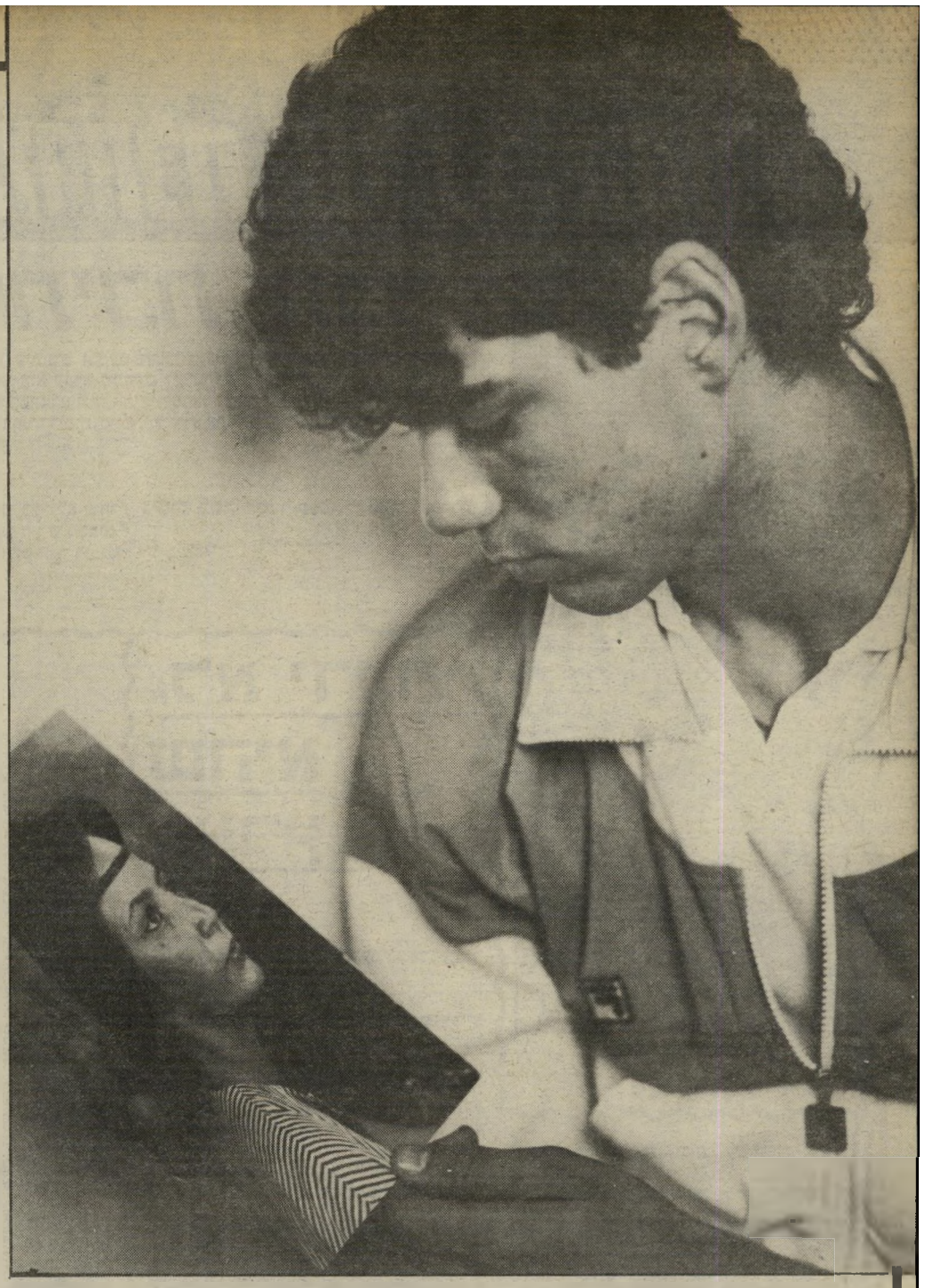
האמת היא שהוא מוצא לעצמו שעשוע אחר לגמרי. בזמן ששת־חיקו מן הצמרת מחפשת את הג'וקר, מבלה הוא בילוי צמוד ביחד עם חברותיה הטובות ביותר, אותן שאינן משחקות קלפים.

חברים קרובים לבני־הזוג אומרים שהיא יודעת, ושהוא יודע שהיא יודעת, אבל לא איכפת להם. כך, אולי, הם מצליחים להחזיק מעמד כל־כך הרבה שנים ולא להתגרש.

כדאי לנסות.

שרון רונן מחזיק בידו את תמונתה של אליענה, שנפגעה לנגד עיניו, ומחה אחרי 52 שעות

500 שושנים לאליענה

מיוחד לאוטובוסים, המגודר משני צידיו בגדר־מתכת גבוהה עם סורגים. אי־אפשר לחצות הכביש לכיוון תחנות האוטובוסים שממול, אלא צריכים לעבור דרך מינהרה, אל מסלול האוטובוסים.

כך הלכנו במינהרה, שממנה אפשר לעלות אל תחנת־האוטובוסים, וישבנו לחכות לאוטובוס בקו 27. חיכינו המון זמן, ואני זוכר שהתפלאנו שהאוטובוס אינו בא. חשבנו שאולי הם לא עובדים במוצאי־שבת.

פיתאום ראינו ממול, מהעבר השני של מסלול האוטובוסים, את לימור ודנית, שתי בנות מהכיתה. קראנו להן, ורצינו לעבור את הכביש לפגוש אותן. אני עברתי ראשון, טלי ואליענה נשארו מאחור מהצד השני.

פיתאום ראיתי אוטובוס עובר מאחוריי במהירות, שמעתי בום, שמצלצל לי עד עכשיו באוזן. לקח לי שניה לעכל שזאת היא שנפגעה. ראיתי אותה מחזיקה את הראש בידיים. אמיר לא עיכל מה קרה.

רצתי אליה. לא חשבתי שזה רציני. היא היתה מכווצת כזאת. מתחתי את הגוף שלה וקראתי לאמיר שיבוא לעזור לי להנשים אותה.

טלי התעלפה מייד. באותו הרגע עבר ברחוב בחור שהוא חובש. הוא הצטרף אלינו ועזר לנו עם אליענה.

באותו הזמן יצא אמבולנס מבית־חולים הקיריה. צעקתי לו שיעצור, ואני ואמיר הרמנו את אליענה על הידיים והעברנו אותה מעל הגדר האמבולנס. אנחנו עצמנו רצנו אל ועברנו את הכביש. באמבולנס היא התחילה לחרחר והזיזה את הרגל ואת היד. היא סובבה את הראש לצד שלי, אבל העיניים שלה היו עצומות. וזהו.

הבאנו אותה לחדר־המיון באיכילוב. עדיין לא חשבתי שזה משהו רציני. לא ראו עליה כלום. היה לה רק פצע קטן ליד העין. חשבתי שיחבשו ויעוררו אותה, והיא תקום ונלך הביתה.

חיכתי זמן־מה, ואז נכנסתי שוב למיון לשאול מה שלומה. אמרו לי שמצבה קשה. רצתי מייד לטלפון ציבורי וטילפנתי להורים שלה.

פיתאום, אחרי שעשיתי את כל הפעולות האלה, שמתי לב שכל הזמן הזה אני מחזיק ביד את הנעל שנפלה לה מהרגל.

בעיתונים כתבו שהיא חצתה את הכביש בריצה ועברה מעל הגדר. זה קישקוש. לא רק שהיא לא עברה את הגדר. אי־אפשר לעבור גדר כל־כך גבוהה. וחוץ מזה היא היתה משוחררת משיעורי־התעמלות במשך שלוש שנים בגלל כאבי־גב. היא לא חצתה; בכלל את הכביש. היא עמדה עם רגל אחת על המידרכה וברגל אחת על הכביש, מחזיקה את טלי ביד ואוטובוס עבר שם במהירות מטורפת. פגע בה שלט הפירסומת שעליו, נתן לה מכה בראש וזהו.

אחרי שהיתה בחדר־מיון העלו אותה לקומה החמישית באיכילוב, לחדר לטיפול נמרץ. בית־החולים התמלא בתוך זמן קצר בכל החברים והחברות שלה. היו שם עשרות, מילאו את כל המיסדרונות, הרופאים לא יכלו לעבור מרוב אנשים.

ככה היה במשך 52 שעות, עד היום השני בערב. אז ניגשה אליי האחות ואמרה לי שאלה הרגעים האחרונים שלה. האחות שאלה אם אני רוצה להיפרד ממנה.

נכנסתי לחדר־טיפול־נמרץ וראיתי אותה שוכבת שם, כאילו היא חיה, רק העיניים שלה היו עצומות, כאילו ישנה. אני זוכר שתמיד היינו מתווכחים למי משנינו יש עיניים יותר יפות, ופיתאום העיניים שלה היו סגורות.

ניגשתי אליה וצבטתי אותה ו־נשכתי אותה, קיוויתי שהיא תתעורר ותקום. הבטחתי לה שלא אעזוב אותה אף פעם, ושתמיד אהיה לידה. אמרתי לה שכל החברים שלנו הלכו לכותל, לשים פתקים כדי שהיא תבריא. אפילו

אחיות הבת הבכורה, דסי, האחות לילית, שסיי־מה את שרותה הצבאי, ואליענה.

כפית של זהב אליענה היתה ילדה בלונדית יפהפיה, שנולדה לאחת המישפחות העשירות ביותר בארץ. אביה הוא סוחר במתכות, שהתמחה בעיסקי ברזל.

"אם אי־סעם אשכב בבית־חולים הזה, אני רוצה שרק אתה ואמא תהיו לידיי" כך אמרה אליענה פורר לשרון רונן, בנו בן ה־17 של המיסעדן ג'קי רונן, ביום השבת לפני שבוע, בבית־החולים הקיריה. הם לא ידעו שעוד באותו היום, כמה שעות לאחר מכן, תשכב אליענה בבית־חולים אחר, חסרת־הכרה, בעיניים עצומות, וש־כעבור 52 שעות תוציא את נישמתה לעד.

מספר שרון:

ביום השבת בבוקר נסענו לבית־החולים הקיריה, לבקר את חגית רפאלי, חברתה הטובה ביותר, ששכבה שם אחרי ניתוח. זה היה ב־11 בבוקר. ישבנו אצלה עוד ארבעה — אליענה, טלי גורדון, חברתה לכיתה, אמיר שוהם ואני.

ירדנו למטה לעבר הכביש הראשי, דרך פתח־תיקווה. זהו כביש רחב, בעל מסלולים רבים. במרכזו יש מסלול

אני קראתי תהילים והנחתי תפילין, בפעם הראשונה בחיי.

והיא לא ענתה לי. המשכתי לדבר עד שלא יכולתי יותר. אני מדבר תמיד אל העיניים, אבל שלה היו סגורות. אז פתחתי לה אותן, כדי שאוכל להמשיך לדבר אליה.

ככה ישבתי אצלה חצי שעה. אחר־כך נתתי לה נשיקה, ועוד נשיקה אחרונה והלכתי.

התפללתי שהיא תעבור את הלילה, אבל חצי שעה אחרי שהלכתי משם היא מתה.

נסעתי לבית שלה, וכשהגעתי טילפנו מבית־החולים וקראו לי בחזרה. הגעתי לשם מעולף. רצתי מייד לחדר שבו היתה, וראיתי שהרופאים מקפלים את כל הצינורות ואורזים את כל המכשירים. רק אז התפרקתי. אני זוכר רק צרחות איומות.

עד כאן סיפורו של שרון רונן.

חבילות סגורות

מאז ישב שרון שיבעה ביחד עם מישפחתה של אליענה פורר. הוא יצא החוצה רק פעם אחת, הלך לבית־הספר, אל הכיתה, ניגש לשולחן שלידו ישבה אליענה וכתב עליו בעט, בכתב גדול וברור: "כאן המקום של אליענה, ואף אחד לא ילכלך אותו!"

אליענה נולדה כשכפית־זהב בפיה, בת־זקונים לרוחקה ומונדק פורר. אביה מנהל חברות למיסחר בפח ובברזל.

לאליענה שלושה אחים: רוני 34, הבכור, שנשא את גלית פלטק, דסי ולילית, שהשתחררה לפני כמה שבועות מצה"ל.

לפני שבועיים חגגה אליענה את יום הולדתה ה־17 במסיבת־ענק שערכה ל־150 חברים בבית סבתה. בין דובי־ענק בגובה של בן־אדם, לבין שפן, משוקולד לא פחות גדול, מונחות בחדרה עדיין כמה חבילות סגורות של מתנות שקיבלה ליום־הולדתה.

רוני, אחיה הבכור, לא הספיק לקנות לה מתנה ליום־ההולדת. הוא מתגורר בלונדון, ובא לארץ, במיקרה, ביום השישי בבוקר ביחד עם גלית, לפגישה חשובה. הוא ראה את אליענה בחיים ביום השישי, חזר בשבת ללונדון, שם קיבל את הבשורה המרה על פציעתה, הספיק לעלות למטוס של 5 בבוקר ובא בחזרה לארץ.

פעמיים עם אבא

אליענה (בתמונה מימין) עם אביה כילדה קטנה, ובחליפה כחולה, שאותה תיכננה לחתונת אחיה רוני פורר, שהפכה לחתונת־השנה. "לא היה דבר שהיא לא קיבלה. כשהיא לא קיבלה אותו מאמא, היתה פונה לאביה, וכשהוא סירב, היתה מצלצלת לרוני אחיה באנגליה, וזה היה ממלא כל משאלה שלה." אפילו אם היה מדובר במישלוח כלב־שעשועים.

להלוויה הזמין רוני זר־ענק, בצורה של לב, עשוי מ־500 שושנים אדומות. הזר, כמו פסל של אהבה, הונח על קיברה הטרי של אליענה.

פרצוף בלבן

כשהיתה קטנה נראתה אליענה כמו בובה בחלון־ראווה. תמיד היתה גנדרנית ואהבה להתלבש לפי האופנה. היא היתה אומרת שכשתגדל תהיה אופנאית. האופנה האהובה עליה,

20 אלבומים

אליענה אהבה להצטלם וכינסה את תצלומיה ב־20 אלבומים. היא חלמה ללמוד תיכנון־אופנה ולהשתלם אצל אחד ממתכנני־האופנה בצרפת, ידיד המישפחה.

אח ואחות

תמונה בבית המישפחה היו־שבת שיבעה. מימין גלית פלטק־פורר, שנישאה רק לפני שנתיים לרוני פורר, היושב לצידה. הם חיים בלונדון והוזעקו ארצה בהיוודע פציעת האחות הקטנה. משמאל דסי, האחות הבכורה. באמצע ניצבת תמונה של אליענה.

בינתיים, היתה של שרשרת חנויות בנטון. היא הכירה את כולן, שמונה במיספר, היתה נוסעת במיוחד לחנויות אלה בלונדון כדי לקנות לעצמה בגדים. כל בגד חדש שיצא מבית־האופנה הזה היה מייד אצל אליענה.

הארון שלה היה עמוס בבגדים, ובכל פעם, לפני מסיבות של החברים, היו באות אליה הבנות של הכיתה. היא היתה פותחת את ארון הבגדים ומחלקת מתוכו מיכנסיים וחולצות לחברות.

כשנפגעה אליענה בתאונה ואושפזה בבית־החולים איכילוב, לבשו כל חברותיה את הבגדים שנתנה להן, באו לבית־החולים בוכיות, ועמדו והריחו את הבגדים שלה. המחזה בבית־החולים היה נדיר. עשרות בני־נוער היו שם יומם וליל, כשבכל פעם אחד מהם התעלף מרוב צער ומתח. היה שם חדר מיוחד שבו אישפזו להתאוששות את חבריה של אליענה.

חוץ ממלבושים יפים אהבה אליענה גם איפור. כאשר יצאה האם לבלות בערב, היתה הבת תופסת את שולחן־האיפור ואת התמרוקים שלה, מאפרת את עצמה בכל הצבעים, שופכת על עצמה כל מיני בשמים, וכך היתה הולכת לישון, כשפרצופה צבוע כולו.

אבל לא תמיד כך. לפעמים היתה נראית בדיוק להיפך. בימים שהיתה מגלה על פניה פצעים, היתה מורחת עליהם מישחה לבנה, וכך היתה יוצאת לרחוב, כמו צבועה בצבעי־מילחמה. לא היה איכפת לה.

הוריה השתדלו שלא לפנק אותה יותר מדי, למרות שבדרך־כלל קיבלה כל מה שביקשה. אבל כשהיתה מבקשת משהו, והוריה היו מסרבים, היתה רצה לטלפון ומחייגת לרוני, אחיה, בלונדון. היא היתה מדברת איתו בלי חשבון של תעריף וזמן. היתה מספרת לו על אנשים או חברים שהרגיזו אותה, ועל מה שאמא או אבא לא היו מוכנים לקנות לה. רוני היה מרגיע אותה מייד, ומבטיח לה שהוא יקנה לה הכל. והוא היה קונה.

כשהיתה בת 8, אמרה להוריה שהיא רוצה כלב. הם לא הסכימו לקנות לה. היא לא היססה, התקשרה עם רוני בלונדון, וביקשה ממנו כלב. רוני ניגש לחנות לבעלי־חיים וראה שם שני כלבים מסוג יורקשיר־טרייר. הוא חשב לקנות רק אחד, אבל לא רצה להשאיר את השני בודד ועצוב בחנות, אז לקח גם אותו. את האחד שלח לאליענה אחותו, והוא נקרא ניקולאי. את השני שלח למלכת־בריטניה, אך זו החזירה אותו בצירוף מיכתב האומר שלבית־המלוכה אסור לקבל בעלי־חיים. הכלב נמסר לחבר.

חבר כמו אח

ב מישפחה מספרים שאליענה אהבה לאכול הרבה. המאכל האהוב עליה לא היה משהו צרפתי או סיני מסובך ואכזותי אלא סתם המבורגר וצ'יפס. היה ידוע שהיא מגיעה בלילה הביתה, עם קבוצה של חברים טובים, פותחת את המקרר, מוציאה המבורגרים ומכינה ארוחת־לילה לכולם.

מגיל צעיר היתה נוסעת לחו"ל.

(המשך בעמוד 42)

בועלי כל הארצות חוצחיו

זו הדרך

ZO HADEREKH

השבועון שאיש שמאל צריך לקרוא

בגליון השבוע

- **קמפוסים:** איך זה התחיל
- **מדיניות:** "המתקדמת" ומבחן מובארק
- **חברה:** משכיל ומובטל
- **שטחים:** מיומנה של **פליציה לנגר**
- **תורכיה:** ראיון עם השחקן **טונג'אל קורטיז**
- **המדורים הקבועים:** השבוע שהיה/ יש תגובה/ השבוע לפני 40 שנה/ רציתי לשאול/ מתחת לשפם החתול

מבצע היכרות

לכל המצטרף עד 30.4.85

□ **לשנה** ~~12,000~~ שקל – 8,000 שקל

□ **לחצי שנה** ~~3,000~~ שקל – 4,500 שקל

□ **גליון היכרות חינם**

לכבוד "זו הדרך" ת.ד. 26205 ת"א 61162

שם פרטי ומשפחה: _____

כתובת: _____

ישוב: _____ מיקוד: _____

□ מצורף בזה שיק על סך _____ שקל

זו הדרך

שבועון המפלגה הקומוניסטית הישראלית

אתה חושב שבשעה שם.8 בבוקר אתה קורא "עיתון ערב"?

הארץ

עיתון לאנשים חושבים

במדינה

דרכי־חיים

זכרונות השגריר הצעיר

שר־המשטרה לשעבר החזיק בדרכונים מזויפים, אבל למטרה טובה

השנה היתה 1959 והשגריר הסובייטי בקונאקרי, בירת גיניאה המערב־אפריקאית, ביקש להראות לעמיתו הישראלי החדש רצון טוב. בפגישתם הראשונה מיהר לספר לו שאם כי שמו, דניאל סולוד, נשמע יהודי, אין הוא יהודי, אבל יש לו קשר ליהודים — הוא גדל בסביבה יהודית. כהוכחה פנה במיספר מישפטים באידיש לשגריר הישראלי הטרי והצעיר (36). זה משך את כתפיו במבוכה והסביר לסולוד, כי הוא, שלמה הילל, איננו מבין אידיש. הוא איננו אשכנזי.

זאת רק אחת החוויות עליהן מתעתד יו"ר הכנסת לספר בספר אוטוביוגראפי, שיכסה את 20 שנות פעילותו הציבורית הראשונות, מהקמת המדינה עד למינויו כשר־המשטרה (על־ידי גולדה מאיר) ב־1969.

צילינדר יד שנייה. זה ששר־המשטרה לעתיד החזיק, 20 שנה קודם לכן, בדרכונים מזוייפים, כמעט בקבלנות, זה רק אפס קצהו של סיפורו של הילל. כי כאשר ביקשו להעלות, בשנת 1949, את יהודי עיראק ארצה, היה ברור כי אי־אפשר לעשות זאת בדרך היבשה — סוריה וירדן — והמוצא הראשון היה להעבירם לאיראן, ומשם, בדרך האוויר, ארצה.

וכך הופיע יום אחד הילל, נושא דרכון צרפתי מזוייף, על שם מוריס פרס, בטהראן ואירגן את ראשית העלאתם של יהודי עיראק ארצה. אחרי 13 אלף העולים הראשונים הגיעו השלטונות העיראקיים למסקנה, שאם כבר, אז כבר, חוקקו תקנה שהתירה את יציאת היהודים הישר מעיראק. מייד הופיע בבגדאד אזרח בריטי, אחד ריצ'ארד ארמסטרונג, שהיה, כמובן, מוריס פרס מטהראן, אך הפעם בתפקיד מנהל חברת התובלה האוירית של המזרח הקרוב ובמטוסיה פינה 101 אלף יהודים עיראקיים נוספים ארצה.

אחרי המיבצעים האלה נח הילל כמה שנים בכנסת, עד שנתבקש לקבל על עצמו את תפקיד השגריר בגיניאה. בדרך למשרה החדשה הוא התעכב בפאריס, קנה בחנות יד שנייה (כי באותן שנים עוד חסכה מדינת ישראל את כספה) פראק, חליפת־ערב וצילינדר. רק שהילל לא הקפיד על טיב הפראק. זה היה עשוי מבד־צמר עבה ביותר ובחום של 45 מעלות בצל הילל בקושי עבר בחיים את טקס־ההאמנה בקונאקרי.

זה לא מנע ממנו לקבל, בזה אחר זה, מינויים נוספים בארצות מערב אפריקה, עת קיבלו, ב־1960, את עצמאותן מצרפת והוא היה לשגריר לא־תושב באואגדוגו, בירת וולטה עילית, בניאמיי, בירת ניז'ר ובפורטו נובו, בירת דאהומיי.

טבילה נוצרית. לבסוף נחת הילל גם באבידז'אן שבחוף־השנהב, שם נולדה ידידות גדולה בינו לנשיא, פליכס הופואה־בואני. וכאשר זה בא לביקור ממלכתי בארץ, נילווה הילל, כמובן, אליו, לקח אותו לסיור בארץ, אותו החל בקיבוץ לדוגמה, דגניה.

הנוצרי הטוב הופואה־בואני לא הבין חוכמות. אך ראה את הירדן ליד דגניה, החליט לקיים מיצוות טבילה. הוא פשט את בגדיו וזינק לירדן. להילל לא היתה ברירה. גם הוא התערטל תוך דקה וטבל במי הירדן הקרים, יחד עם האפריקאי.

חמרורים

החתן הוא יתום

נישאו ♦ בקליפורניה, **גיון קלארק גייבל**, 23, נהג מכוניות־מירוץ **וטרייסי להדריי יארו**, 21, קוסמטיקאית וביתו של מתווך נכסי דלאניידי אמיר. גייבל הוא בנו של שחקן־הקולנוע קלארק גייבל, ומעולם לא ראה את אביו, כי זה נפטר מהתקפת־לב ארבעה חודשים לפני לידתו.

● ● ●

מנהיג מס' 7

נבחר ♦ בגיל 54, למנהיג השביעי של ברית־המועצות, מאז קמה על חורבות האימפריה הצארית, **מיכאיל גורבאצ'וב**, בן־איכרים יליד דרום־רוסיה, מוסמך למישפטים (ונשוי ל**ראיסה**, מרצה לפילוסופיה באוניברסיטת מוסקווה), שהצטיין בשנים האחרונות בהגדלת תפוקתה החקלאית של ארצו.

● ● ●

גיבור עם חליך

הוענק ♦ פרס יגאל אלון למעשי־מופת **לעבד אל־מג'יד חדד**, כבן 60, ברווי יליד הגליל וכיום פקיד במשרד־השיכון בבאר־שבע, הידוע יותר כסגן־אלוף עמוס ירקוני. חדד־ירקוני, שראשית קשריו עם יהודים היה עת רעה את עדר השבט בקרבת נהלל (וחילל בחליל־הרועים שלו בטקס חתונתם של רות ומשה דיין), הספיק להיות לוחם ושודד, לפני שהתגייס לצה"ל ב־1948, בו עלה, כסייר מחונן, עד מהרה, ממפקד יחידת־רוכבים שנלחמה במסתננים בגבול הררום למפקדה של סיירת שקד הפיקודית. משך 23 שנות שירותו זכה חדד־ירוקני בשלושה צל"שים ואיבר את ידו השמאלית בקרב.

● ● ●

האיש מן הכפור

נפטר ♦ במוסקווה, בגיל 73, אחרי 13 חודשי שלטון, **קונסטנטין צ'רנינקו**, מנהיג ברית־המועצות. צ'רנינקו, יליד סיביר ובן־איכרים, סיים שש שנות־לימוד בלבד, פיצה עצמו על כך, הרבה שנים לאחר־מכן, בלימודים בסמינר למורים. הוא שרת תקופה קצרה במשמר־הגבול, בו נלחם, בראשית שנות ה־30, בגבול הסיני, במסתננים מוסלמים ולאחר־מכן מילא, משך עשרות שנים תפקידי עסקונה ומינהל במפלגה הקומוניסטית, שבשיאן היה, למעשה, ראש המינהל בקרמלין.

● ● ●

שנת החסד

נפטר ♦ בפילדלפיה, ארצות־הברית, בגיל 86, **יוג'ין אורמנדי**, מנצח בעל שם־עולם, אשר הופיע, לעתים מזומנות, עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית. אורמנדי, יליד הונגריה, שהיגר בצעירותו לארצות־הברית, היה בראשית דרכו כנר, ושעתו הגדולה הגיעה כאשר נתבקש, בגיל 32, למלא את מקומו של ארתורו טוסקניני, שלא היה יכול לנצח אותו ערב על תזמורת פילדלפיה, מכיוון שחלה.

• ששת קודמיו: ולדימיר לנין (1917 - 1924); יוסף סטאלין (1924 - 1953); גיאורגי מלנקוב (לשבוע אחד בלבד, בחורף 1953); ניקיטה חרושצ'וב (1953 – 1964); ליאוניד ברז'נייב (1964 - 1982); יורי אנדרופוב (1982 - 1984) וקונסטנטין צ'רנינקו (1984 - 1985).

500 שושנים

(המשך מעמוד 41)

פעמיים בשנה, בדרך כלל ללונדון, לאחיה. בפעמים האחרונות נסעה ביחד עם שרון רונן. הם הכירו זה את זה כשהלכו ביחד לביתה אלף. אחר־כך נפרדו וחזרו ללמוד ביחד בכיתה ז'. בתחילת השנה שעברה, כשיצאה כל הכיתה ליום־עיון באוניברסיטת בר־אילן, התאהבו אחד בשני, ומאז כמעט שלא נפרדו. גם יותר מאוחר, כשל־אליענה היה חבר אחר, אמיר, היה שרון כמו את, אבא ואיש־סודה.

חוץ מאשר להתאפר, להתלבש, לבלות ולאכול, רצתה אליענה גם להיות התלמידה הטובה ביותר בכיתה. כדי שתהיה כזו, היו לה ארבעה מורים פרטיים, שלימדו אותה את כל המיקצועות והיא אומנם הצטיינה.

בשעות־הפנאי האחרות שלה היתה אליענה מרבדת בטלפון. היא היתה עושה את זה שעות על גבי שעות, עם כל החברים והחברות. למישפחת פורר שני קווי־טלפון בבית, אחד להורים ואחד לבנות שגרו בבית, אבל היה ידוע שבטלפון השני, של הבנות, השתמשה כמעט רק אליענה.

בערבים ובלילות, כשהרגישה בודדה, היתה מטלפנת לשרון רונן. אפילו ב־2 בלילה היתה מתקשרת עימו אומרת לו שהיא לבדה ופוחדת. הוא היה יוצא מהבית, לוקח מונית ובא לישון איתה. „אם היו לה בעיות," אמר שרון, „שום כסף לא היה עוזר לה. כל מה שהיא רצתה זה תשומת־לב, ואת זה היא קיבלה ממני."

קשה להאמין

אליענה מתה מפגיעה בגזע המוח.

אין זו הפעם הראשונה שמישפחת פורר שוכלת מישהו מפגיעה במוח. שנתיים אחרי שנולד רוני, כשהיתה אמו בת 23, התלוננה יום אחד על

אמא רוחקה פורר. היא רכ־שה לפני חודש חל־קת־קבר, וכעת טמנה את בתה.

כאבי־ראש. היא אמרה לבעלה שהיא הולכת לנוח, וכעבור זמן קצר נפטרה במיטתה. אחר־כך התברר שהיה לה גידול במוח, שלא ידעה עליו. מונדק פורר התחתן בשנית עם רוחקה, אמה של אליענה.

אליענה נקברה בחלקת־קבר שקנ־תה אמה, במיקרה, חודש לפני מותה, ולא ידעה מדוע היא קונה.

אחרי מותה היו כל חבריה בהיס־טריה מוחלטת, ולא יכלו לחזור ל־לימודים סדירים. מנהל בית־הספר העירוני דלת הזמין פסיכולוג מיוחד מירושלים, שיבוא לדבר עם הילדים ולהרגיע אותם.

בינתיים יושבת המישפחה שיבעה בדירתם בתל־אביב. היא המומה ומתקשה להאמין למה שקרה.

דסי, אחותה, יושבת על הריצפה בחדר קטן, שהיה חדר־הילדות של אליענה. לידה ערימה של אלבומים. מלאים בתמונות של אליענה. היא אומרת בשקט ובעצב: „לא יכול להיות דבר כזה, לא יכול להיות שילדה בת 17 מתה פיתאום." **שולמית יריב** ■

נ.ב.

אל תשכחי!

מרפדיות לנוחות ולבטחון עצמי

לשמירת ההגיינה האישית שלך
את דורשת מוצרים באיכות מעולה.

נ.ב. *– מרפדיות לשימוש יום-יומי*
מיוצרות בישראל באיכות הגבוהה
המקובלת בחו"ל, כדי להבטיח את
נוחותך ולהוסיף לך בטחון-עצמי.

שימי לב למחיר:

תוצרת מיובאת עולה הרבה יותר —
חדש ההבדל היחידי!

נ.ב. *— אל תשכחי:*
אחרי המקלחת, לקראת כל יום חדש,—
לפני שאת יוצאת — קחי ***נ.ב.!***

לכבוד
תעשיות סלוואפלסט בע"מ
ת.ד. 3702, פתח-תקוה 49131.

כן, שלחו לי דוגמית חינם, ואשווה בעצמי!

שם _____

רחוב _____

מספר _____

ישוב _____

מיקוד _____

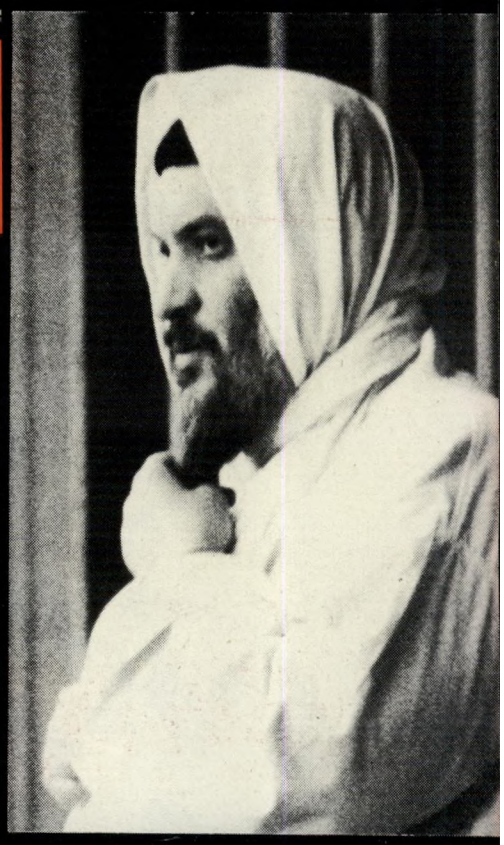
נ.ב. מוצר של סלוואפלסט. יצרני מוצרי חבישה והיגייניה, קרית מטלון, פתח-תקוה.

אוקי שיווק רעיונות.

גיליון מס' 2481 שנה 49 המחיר 1010 שקלים (כולל מע"מ)

עולם הזה

ברוך אבוחצירא

מירה לב

פילגשו לשעבר של הבאבא סאלי, הגישה נגדו מישפט על 63 אלף דולר – מאז החלו הצרות:

„המישטרה יורדת עלי!"